

UTOROK 20. OKTÓBRA 2009

PRESEDÁ: PÁN BUZEK

predseda

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 09.05 hod.)

2. Rozprava o prípadoch porušenia ľudských práv, demokracie a princípov právneho štátu (oznámenie o podaných návrhoch uznesenia): pozri zápisnicu

3. – Kroky podniknuté na základe uznesení Parlamentu: pozri zápisnicu

4. Rozhodnutie o naliehavom postupe

Návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1234/2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) KOM(2009)0152 – C7-0223/2009 – 2009/0152(CNS)).

Paolo De Castro, *predseda Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka*. – (IT) Vážený pán predseda, pani komisárka, dámy a páni, znovu diskutujeme o kríze v sektore mlieka.

Nadalej nás znepokojuje dramatický charakter tejto krízy a európski poľnohospodári neustále poukazujú na svoje problémy a obavy z budúcnosti. Parlament už vyjadril svoje stanovisko v tejto veci, a to prijatím uznesenia na základe našich návrhov a prijatím návrhu Komisie na rozšírenie intervenčného obdobia na sušené mlieko a maslo, ku ktorým sme pridali žiadosť o prijatie opatrenia na súkromné skladovanie syra. V tom čase sme poukázali na to, že opatrenia, ktoré navrhla Komisia, nešli dostatočne do hĺbky.

Teraz musíme rozhodnúť, či umožníme, resp. neumožníme naliehavý postup na rozšírenie článku 186 nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov pre sektor mlieka, konkrétne či Komisii v prípade trhovej krízy umožníme rozhodnúť o uskutočnení núdzových opatrení bez toho, aby museli prejsť bežným postupom v Parlamente. Včera večer sa konalo mimoriadne zasadnutie Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka v súvislosti s prerokovaním tejto problematiky, na ktorom sa zúčastnila aj pani Fischerová Boelová.

V prvom rade by som chcel vo svojom mene, ako aj v mene výboru, ktorého mám česť byť predsedom, poďakovať pani komisárke za to, že prišla do Parlamentu práve na konci zasadnutia Rady pre poľnohospodárstvo, ktoré sa konalo v Luxemburgu. Ide o veľmi zdvorilé gesto, ktoré si veľmi ceníme.

Pán predseda, diskusia, ktorá prebehla včera večer, bola veľmi energická a naši kolegovia sa vyjadrili veľmi kriticky. V prvom rade poukázali na to, že Komisia konala veľmi pomaly a dostatočne nepochopila vážnosť tejto krízy.

Ďalej bola vznesená námietka, že článok 186 zbavuje Parlament rozhodovacej právomoci, čím Komisii poskytuje neobmedzenú moc. Takisto bolo povedané, že Komisia mala poskytnúť viac finančných prostriedkov na riešenie tejto krízy. Ide o oprávnené obavy, s ktorými sčasti súhlasíme.

Napriek tomu, pán predseda, musím uznať, že Komisia vyvinula značné úsilie a urobila pokrok, čo poukazuje na to, že názory a želania Parlamentu berie vážne. Vysvetlila, ako plánuje použiť 280 miliónov EUR – o čom, a na to by som vás rád upozornil, budeme hlasovať tento štvrtok v súvislosti so schvaľovaním rozpočtu na rok 2010 – a presadiť niektoré opatrenia, ktoré bude realizovať, ako je súkromné skladovanie syra a zvýšenie stropu pomoci *de minimis* zo 7 500 EUR na 15 000 EUR, ako sme požadovali v uznesení, ktoré bolo prijaté v septembri.

Hoci som si vedomý skutočnosti, že všetky tieto opatrenia ešte stále nie sú postačujúce, napriek tomu sa domnievam, pán predseda, že dnes by sme mali hlasovať v prospech naliehavého postupu. Európski poľnohospodári očakávajú okamžité odpovede, pričom sa už premárnilo priveľa času.

Dnes musíme prevziať zodpovednosť za urýchlenie vecí, aby sme mohli priamo čeliť kríze. Dámy a páni, preukážme rovnakú zodpovednosť, akú sme ukázali pri príprave vstupu Lisabonskej zmluvy do platnosti, aj v spoloorozhodovaní vo veciach poľnohospodárstva.

Martin Häusling (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predseda, dámy a páni, namietame proti naliehavému postupu, nie však preto, lebo neveríme, že naliehavo potrebujeme opatrenia, ale preto, lebo sa domnievame, že Komisia nerealizuje správne opatrenia a nie je ochotná ani schopná vyriešiť súčasnú krízu v sektore mlieka.

Komisia nie je súčasťou riešenia tohto problému, ale v skutočnosti je sama problémom. Z tohto dôvodu musíme poukázať na to, že samotná Komisia spôsobila časť týchto problémov tým, že zvýšila množstvo mlieka. Počas krízy niekoľko mesiacov vôbec nekonala. Pani komisárka nám ešte pred štyrmi týždňami povedala, že neexistuje žiadny problém, že trh sa uzdraví, len musíme byť trpezliví. A práve tejto Komisii prenechávame svoje právomoci, práve od tejto Komisie očakávame pomoc. Skutočne si nemyslím, že toto je tá správna cesta.

Dokonca ani včera nám Komisia nebola schopná povedať, na čo by sa mali vynaložiť dodatočné finančné prostriedky. Komisia hovorí o reštrukturalizácii. Táto reštrukturalizácia však spôsobila, že za posledné roky klesol počet výrobcov mlieka. Komisia takisto neuviedla, ako chce podporovať výrobné organizácie. Nie, naďalej chce vynakladať prostriedky na vývozné náhrady. Takisto sme nedostali žiadnu odpoveď na otázku, ako posilníme postavenie výrobcov v ich boji proti supermarketom. Ani v tomto prípade nebola Komisia včera schopná predložiť žiadne riešenie. Vzhľadom na tieto skutočnosti veľmi pochybujeme, že Komisia naplno pracuje na odstránení tejto krízy. Vystavujeme biano šek bez toho, aby sme vedeli, čo Komisia robí, ako to robí a s čím to urobí.

Za naším rozhodnutím odmietnuť tento postup je však aj ďalší kľúčový bod. Ako Parlament sme dlho bojovali za to, aby sme získali viac práv, najmä v oblasti poľnohospodárstva. A tesne pred ratifikovaním Lisabonskej zmluvy prvé, čo urobíme, je, že sa týchto práv znovu vzdáme! To jednoducho nemôžeme pripustiť. Ako nový poslanec to považujem za dosť nezvyčajné. Musíme uplatňovať svoje práva, musíme viesť v Parlamente diskusie a musíme sa chopiť vedenia. Aj my máme zodpovednosť, čomu som veľmi rád. Nesmieme sa jej však vzdať. Táto zodpovednosť je pre nás ako poslancov tohto Parlamentu výzvou. Musíme výrobcovi mlieka poskytnúť serióznu a dlhodobú pomoc.

(potlesk)

Albert Deß (PPE). – (DE) Vážený pán predseda, dámy a páni, žiadosť o použitie naliehavého postupu, ktorú predložila Komisia, určite nesplňa všetky kritériá. Čiastočne súhlasím s tým, čo povedal predchádzajúci rečník. Keby sme však túto žiadosť o naliehavý postup neschválili, vyslalo by to veľmi zlý signál výrobcovi mlieka, ktorí očakávajú minimálne prvú reakciu. Preto túto žiadosť o naliehavý postup podporujem.

Počas tohto postupu budeme mať možnosť zlepšiť túto žiadosť prostredníctvom pozmeňujúcich a doplnujúcich návrhov a, ako povedal pán Häusling, vzdať sa svojich právomocí. Existujú možnosti, ako môžeme tieto právomoci časovo obmedziť tak, aby sme Komisii poskytli právomoc len na dva roky, kým v tejto veci znovu rozhodneme. Žiadam preto o vašu podporu, aby sme túto žiadosť o použitie naliehavého postupu zaradili do programu rokovania.

(potlesk)

(Parlament schválil žiadosť o naliehavý postup.)⁽¹⁾

5. Zmena klímy a rozvojové krajiny v kontexte kodanskej konferencie OSN o zmene klímy (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom programu sú vyhlásenia Rady a Komisie o zmene klímy a rozvojových krajinách v kontexte kodanskej konferencie OSN o zmene klímy.

Andreas Carlgren, úradujúci predseda Rady. – (SV) Vážený pán predseda, toto je rozhodujúci okamih. O necelé dva mesiace svet podpíše v Kodani dohodu o boji proti zmenám klímy, ktorým čelíme. Táto dohoda musí spĺňať tri podmienky: globálne otepľovanie nesmie presiahnuť dva stupne Celzia, musia sa do nej zapojiť

⁽¹⁾ Ďalšie informácie: pozri zápisnicu

všetky národy a svoje úsilie musí v budúcnosti prispôsobiť vyšším ambíciám so zohľadnením nových poznatkov.

Už len 48 dní zostáva do začatia najväčšej konferencie OSN o zmene klímy, a preto je najvyšší čas, aby sa politická vôľa premenila na konkrétne činy. Rokovania však prebiehajú príliš pomaly. Ešte stále sa nám nepodarilo vyriešiť množstvo kľúčových problémov. Mnohí ľudia sa teraz uchylujú k jednoduchému východisku – k pesimizmu.

Dovoľte mi však povedať jedno: na to tu EÚ nie je.

Chceme, aby EÚ ukázala svoje vodcovské schopnosti tým, že prejaví jasnú, jednoznačnú politickú vôľu. Komplexná a ambiciózna dohoda o zmene klímy je pre švédske predsedníctvo najvyššou prioritou.

EÚ by na ťažkosti pri rokovaniach mala reagovať tým, že vystupňuje tempo týchto rokovaní. Musíme napredovať, aby sme zabezpečili, že svet dosiahne želanú dohodu. Prijmeme výzvu, ktorou je primat ostatné národy sveta, aby sa spolu s nami pripojili k tejto dohode, ktorá v dostatočnej miere umožňuje riešiť problémy, ktoré predstavuje zmena klímy. Preto zaujímame intenzívny dvojaký prístup: po prvé, vyslaním dôrazného odkazu našim rokovacím partnerom; a po druhé, spojením EÚ prostredníctvom silného rokovacieho mandátu na nadchádzajúcu konferenciu v Kodani. EÚ už položila základy prostredníctvom klimatického a energetického balíka, ktorý schválil Európsky parlament spolu s Radou v decembri 2008.

Rád by som vyjadril osobitné poďakovanie za angažovanosť, ktorú mnohí poslanci v tomto Parlamente preukázali pri práci na klimatickom a energetickom balíku. EÚ má na základe rozhodnutia, ktoré v tom čase prijal Európsky parlament, silnú rokovaciu pozíciu. Tento týždeň prebehnú posledné prípravy na poskytnutie uceleného obrazu o tejto silnej pozícii. Nasledujúci týždeň sa ukončia rokovania v Európskej rade a ja viem, že mnohí z vás ich budú podrobne sledovať. Som rád, že niektorí z vás budú môcť byť prítomní aj v Kodani. Takisto vítam uznesenie, ktoré Európsky parlament pripravuje.

Je potrebné obmedziť emisie do rozsahu, ktorý je potrebný na to, aby globálne otepľovanie nepresiahlo dva stupne Celzia. To znamená, že návrhy, ktoré v súčasnosti ležia pred nami, nie sú dostatočné. EÚ zníži do roku 2020 emisie o 30 % za predpokladu, že aj ostatné strany prijmú primerané záväzky. Cieľ zníženia emisií o 30 % považujeme za spôsob, akým ostatných podnietime k tomu, aby sa k nám pridali pri zvyšovaní svojho úsilia. Do roku 2050 by sa emisie mali znížiť minimálne o 80 %. Opatrenia samotnej EÚ však nestačia na zabezpečenie toho, aby globálne otepľovanie nepresiahlo dva stupne Celzia. Musíme zapojiť všetkých. Sľubné signály vyslala napríklad nová vláda v Japonsku. Teraz vyzývame ostatné rozvinuté krajiny, a v neposlednom rade USA, aby zvýšili svoje úsilie.

Rozvojové krajiny majú možnosť dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj a zároveň znižovať emisie. Znamená to naplánovať nízkouhlíkový rast, začleniť opatrenia na boj proti zmene klímy a prispôsobiť národné rozvojové stratégie. Je to spôsob, ako zaistiť, aby sa klimatické a rozvojové opatrenia zahrnuli do všetkých politických rozhodnutí, a zabezpečiť, aby z rastu profitovali všetci; je to spôsob, ako budovať a vytvoriť demokratickú vládu, ktorá prispeje k rovnosti a boju za odstránenie chudoby.

Osobitne sa obraciame na najrýchlejšie rastúce rozvojové krajiny, v neposlednom rade na Čínu ako na krajinu s najvyšším množstvom emisií. Do roku 2020 je potrebné znížiť emisie približne o 30 % v porovnaní so situáciou, keď sa neprijmú žiadne opatrenia.

V dohode dosiahnutej v Kodani musia byť otázky rozvoja absolútnou prioritou. Európska rada dospela k záveru, že zmena klímy oslabuje úsilie zamerané na boj proti chudobe a dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja. Zmena klímy predstavuje hrozbu pre rozvojové ciele tisícročia. Na rokovaníach sa zúčastnia aj odborníci na rozvoj. V súvislosti s prebiehajúcimi rokovaniami osobitne upozorníme na otázky rozvoja.

Všetky národy, s výnimkou tých najmenej rozvinutých, by mali spoločne niesť zodpovednosť za náklady na opatrenia zamerané na boj proti zmene klímy, a my ako občania rozvinutých krajín musíme ísť sami príkladom v znižovaní emisií a financovaní dôležitých opatrení. Potrebujeme udržateľnú medzinárodnú štruktúru pre spoluprácu a podporu pre rozvojové krajiny. Takáto štruktúra nám zároveň umožní pomáhať najchudobnejším a najzraniteľnejším krajinám, ktoré sú často najviac postihnuté zmenou klímy. V tejto súvislosti sú potrebné adaptačné opatrenia.

Nakoniec by som rád uviedol, že EÚ je pripravená vážne prijať svoju zodpovednosť. Rada si je vedomá rozsahu potrebných finančných prostriedkov. Komisia odhaduje, že tieto náklady budú v rozvojových krajinách do roku 2020 dosahovať približne 100 miliárd EUR ročne. V EÚ sme zároveň pripravení poskytnúť rýchle financovanie na okamžité opatrenia v období do roku 2012 ako spôsob zvýšenia dôvery medzi

Severom a Juhom v rokovaníach týkajúcich sa klímy. V týchto posledných týždňoch stojíme pred veľkou výzvou, ktorá sa zavŕši rokovaniami v Kodani. Preto vás vyzývam, aby ste udávali tempo. Potrebujeme, aby vlády členských štátov prevzali vedenie, potrebujeme úsilie národných parlamentov a podporu obyvateľstva členských štátov EÚ. Ak chceme dosiahnuť naše ciele v Kodani, Európsky parlament musí v tejto činnosti zohrávať veľmi dôležitú úlohu.

Karel De Gucht, člen Komisie. – Vážený pán predseda, v prvom rade mi dovoľte poďakovať vám za to, že ste mi dali príležitosť vysvetliť názory Komisie na túto citlivú otázku.

Ako už viete, v Kodani nedospejeme k žiadnej ambicióznej dohode, ak nezohľadníme obavy rozvojových krajín, a to nielen krajín s rozvíjajúcim sa hospodárstvom, ale aj obavy najzraniteľnejších a najchudobnejších rozvojových krajín.

Naším spoločným záujmom je dosiahnuť v Kodani dobrú dohodu. Rozvojové krajiny sú krajiny, ktoré sú voči zmenám klímy najviac zraniteľné. EÚ je najväčším darcom na svete a vedúcim predstaviteľom v boji proti zmenám klímy. Musíme spojiť naše úsilie. Keď ide o zmenu klímy, nie je miesto pre konfrontáciu medzi Severom a Juhom.

Zájdem ešte ďalej a poviem, že žiadna iná aliancia nie je taká určujúca a efektívna ako tá, ktorá sa zaujíma o najviac zraniteľné krajiny a ktorá na rokovanie predložila najambicióznejšie návrhy zamerané na boj proti tomuto problému – a to je Európa.

Náš všeobecný prístup k najzraniteľnejším krajinám, v ktorom teraz pokračujeme v globálnej aliancii proti zmene klímy, sa skladá z troch paralelných častí, ktoré sú medzi sebou prepojené a vzájomne sa podporujú.

Po prvé, je to budovanie politických aliancií prostredníctvom posilneného dialógu o zmene klímy. S Afrikou, Karibikom a Tichomorím sme podpísali tri spoločné politické deklarácie a ďalšiu so skupinou AKT ako celkom.

Po druhé, je to propagovanie zdravých politík a stratégií spájajúce zmenu klímy a rozvoj. Domnievam sa, že odolnosť voči klíme a politiky, ktorých cieľom je zníženie emisií uhlíka, sa musia začleniť do širšieho rozvoja a stratégií našich partnerov zameraných na zníženie chudoby. Môže existovať len jedna rozvojová stratégia, ktorá bude zahŕňať problematiku zmeny klímy a zameriavať sa na ciele, akými sú trvalo udržateľný rozvoj a zníženie chudoby. Nie je to záležitosť voľby medzi dvoma možnosťami: obe sú dôležité.

V tejto súvislosti podporujeme realizáciu existujúcich národných adaptačných akčných programov pre najmenej rozvinuté krajiny v 15 oprávnených krajinách.

Po tretie, je to podpora poskytovania primeraných prostriedkov EÚ na financovanie činností súvisiacich so zmenou klímy, najmä na adaptáciu, ktorá predstavuje hlavný problém pre krajiny najviac zraniteľné vplyvom zmeny klímy, ktoré však len v malom množstve prispievajú k emisii skleníkových plynov.

Od konferencie v Kodani nás delí len 50 dní. Očakávania sú veľmi veľké. To v nás vyvoláva obavy, pretože rokovania sa v súčasnosti nebezpečne blížia k mŕtvemu bodu. Je čas, aby sme na stôl vyložili návrhy. Práve to Európa urobila a to isté očakávame aj od našich partnerov.

Po prvé, predložili sme návrh týkajúci sa podmienok prevzatia zodpovednosti. EÚ už predložila ambiciózne ciele a záväzky, ktoré doteraz patria k druhým najambicióznejším v rámci rokovaní. Zaručili sme sa za jednostranné zníženie emisií o 20 % do roku 2020 a zaviazali sa zvýšiť ho na 30 %, ak aj ostatné krajiny vynaložia porovnateľné úsilie v súlade so svojimi povinnosťami a schopnosťami.

Po druhé, predložili sme návrh týkajúci sa podmienok financovania. Všetci sme si vedomí toho, že dohoda v otázkach financovania bude kľúčová na dosiahnutie celkovej dohody v Kodani. S cieľom pokročiť v rokovaníach ES predložilo v polovici septembra svoje vlastné návrhy týkajúce sa financovania.

Jedným z nich je potreba zvýšenia krátkodobého medzinárodného financovania z verejných zdrojov na boj proti zmene klímy počas obdobia 2010 – 2012 s cieľom priority reagovať na naliehavé potreby najzraniteľnejších rozvojových krajín a najmä najmenej rozvinutých krajín, ostrovných rozvojových štátov a afrických krajín, ako je stanovené v akčnom pláne z Bali.

Ďalším je ochota EÚ prevziať svoj podiel odhadovaných finančných požiadaviek, pričom prostriedky pochádzajúce z verejných zdrojov by mali byť založené na preferenčných kritériách, akými sú platobná schopnosť a zodpovednosť za emisie. Do roku 2020 by tak EÚ mohla prispieť sumou od 2 miliárd EUR do

15 miliárd EUR ročne. Tieto návrhy budú prerokované v Európskej rade na konci októbra a dúfajme, že budú základom pre plnohodnotnú rokovaciu pozíciu EÚ v otázkach financovania.

Samotné úsilie EÚ však nestačí. Dúfame, že ostatné rozvinuté krajiny nás budú nasledovať, pretože tlak pred konferenciou v Kodani sa stupňuje. Takisto sa spoliehame aj na rozvojové krajiny. Musia využiť príležitosti, ktorú predstavuje financovanie boja proti zmene klímy, v plnej miere začleniť adaptáciu do svojich rozvojových stratégií a postupne sa vydať na cestu nízkouhlíkového rozvoja v dlhodobom horizonte.

Hoci až doteraz bola cieľom adaptácia pre najchudobnejšie a najzraniteľnejšie rozvojové krajiny, existuje aj dôvod na podporu navrhnutia spôsobov nízkouhlíkového rozvoja (t. j. zníženia emisií), ktoré by boli porovnateľné s cieľmi odstránenia chudoby v týchto krajinách.

Dôležité je zamerať sa najmä na mechanizmy, ktoré zabránia odlesňovaniu a podporia udržateľnú správu lesov. Pre najmenej rozvinuté krajiny je najväčšou okamžitou úlohou boj proti odlesňovaniu pralesa, pričom sa môžu stať príjemcami tohto medzinárodného financovania, a to prostredníctvom mechanizmov, ako je systém znižovania emisií z odlesňovania a zhoršovania kvality lesov.

Zabezpečenie vyváženejšej distribúcie investícií mechanizmov čistého rozvoja (CDM) do budúcnosti v prospech najmenej rozvinutých krajín by takisto malo byť súčasťou súčasných úvah o reforme tohto mechanizmu.

Nakoniec by som chcel spomenúť spôsoby doručovania finančných prostriedkov určených na boj proti zmene klímy. My ako Komisia nie sme zástancami vytvárania nových prostriedkov. Nové financovanie na boj proti zmene klímy by malo využívať existujúce a prípadne zlepšené kanály doručovania a propagovať decentralizovanú vládnu štruktúru zdola nahor na podporu vlastných činností krajiny.

Karl-Heinz Florenz, *v mene skupiny PPE.* – (DE) Vážený pán predseda, som veľmi rád, že vás dnes vidím na tejto rozprave, najmä keďže ste bývalým členom Výboru pre klimatické zmeny. Pán úradujúci predseda Rady, pán komisár, je absolútne správne, aby Európska únia vyslala do Kodane jasný signál. Počas nasledujúcich 50 dní však skutočná činnosť nebude prebiehať v Kodani, ale za zatvorenými dverami konferencie. Som pri tom už od konferencie o klíme, ktorá sa konala v Riu v roku 1992. Nálada pred týmito konferenciami je vždy rovnaká, sú tu však aj príležitosti.

Pán komisár, bol by som rád, keby ste preukázali väčší entuziazmus a vyvinuli pri rokovaniach na našich amerických kolegov pozitívny tlak, keďže naďalej pôsobíte dosť flegmaticky, na čom je nutné popracovať. Považujem za správne, aby sme teraz nezačali s finančnou súťažou. Jedna strana hovorí 15 miliárd, druhá 30 miliárd. Potom sú tu ďalší, ktorí jednoducho poskytnú peniaze, ktorí chcú odteraz každý rok položiť na stôl 150 miliárd. Najprv však stanovme kritériá na využitie týchto prostriedkov. Až potom budeme schopní poskytnúť rozsiahly príspevok z Európy, no tento mesiac nemôže byť bezodný.

O kríze sa už toho povedalo dosť. Rád by som však ešte raz spomenul príležitosť, ktorú má industrializovaný svet v Spojených štátoch a v Európe. Ak stanovíme správne štandardy, budeme schopní účinného rozvoja. Európe to umožní predávať účinné stroje do celého sveta, napríklad do Číny, kde sa napríklad energia vyrába veľmi neúčinným spôsobom. Nevidím teda len hrozbu zmeny klímy, ale aj príležitosť, ako naštartovať obchod a hospodárstvo prostredníctvom rozvoja ultramodernej technológie. Musíme sa chopiť tejto príležitosti, musíme byť odvážnejší a musíme konať ako podnikatelia, ako politickí podnikatelia, pretože ak tak neurobíme, túto príležitosť premeškáme a vydáme sa nesprávnou cestou.

Pán komisár, želim vám veľa šťastia a veľa sily! Napredujte pozitívne! Pritiahnite na svoju stranu Američanov a Indov a budeme mať spoločne vyhraté.

Véronique De Keyser, *v mene skupiny S&D.* – (FR) Vážený pán predseda, zmena klímy spôsobuje každý rok viac ako 300 000 úmrtí. Postihuje 325 miliónov ľudí a viac ako 90 % z týchto ľudí, viac ako 90 % úmrtí, pripadá na rozvojové krajiny.

Hospodárske straty z dôvodu zmeny klímy sa odhadujú na viac ako 125 miliárd USD ročne a znovu 90 % z nich postihuje rozvojové krajiny.

Tieto krajiny sú zároveň postihnuté aj finančnou krízou, zmenou klímy a extrémne nerovnými mechanizmami formy bezuzdného kapitalizmu, ktorý ich vykorisťuje na celom svete.

Čo teda žiadame? Po prvé – pričom, ako ste povedali, je pravda, že sa obraciam na Radu – rozsiahle a dlhodobé činnosti na boj proti zmene klímy, čo znamená vypracovať nový, ambicióznejší Kjótsky protokol, a práve

z tohto dôvodu je samit v Kodani, ktorý sa bude konať v decembri, taký dôležitý; po druhé, zvýšiť finančnú pomoc pre stanovené záväzky s cieľom dosiahnuť 0,7 % HDP do roku 2015; a nakoniec, po tretie, právnu ochranu pre nových environmentálnych utečencov, ktorí začínajú prichádzať.

Čo budeme s nimi robiť? Kam ich vrátíme, ak náhodou budú chcieť vstúpiť do Európy? Do Líbye, ako sa navrhuje v tejto obchodnej dohode, ktorú by ste si, pán De Gucht, mali naštudovať, v tejto budúcej dohode, ktorú uzavrieme s Líbyou? Rozhodne musíme stanoviť riadny plán a riadne prostriedky na riadenie toku environmentálnych migrantov a musíme odstrániť právne nedostatky týkajúce sa ochrany týchto migrantov.

Domnievam sa, že pred nami leží obrovská zodpovednosť, pretože je zrejmé, že v stávke je oveľa viac ako solidarita; v skutočnosti ide o budúcnosť tejto planéty.

Corinne Lepage, v mene skupiny ALDE. – (FR) Vážený pán predseda, my ako poslanci Európskeho parlamentu máme pred sebou dvojitú zodpovednosť: po prvé, našich občanov, ktorí očakávajú, že v Kodani vynaložíme skutočné úsilie, a po druhé, južné krajiny, ktoré Európa vždy podporovala, a to aj na medzinárodnej úrovni. Južným krajinám musíme vyslať skutočný signál prostredníctvom jasného finančného záväzku, ktorý umožní okrem rozvojovej pomoci schváliť aj balík pomoci, ktorý musí rozhodne dosiahnuť schválenú výšku, t. j. 0,7 %. Príspevok Únie by nemal byť nižší ako 35 miliárd EUR ročne do roku 2020 a od roku 2010 by sa južným krajinám malo poskytnúť 5 až 7 miliárd EUR na pokrytie najnaliehavejších potrieb.

Môj druhý bod sa týka spôsobu financovania. Neobmedzíme sa však – nebudeme schopní obmedziť sa – len na existujúce prostriedky. Bude potrebné vytvoriť iné spôsoby financovania, pretože ak v Kodani nebudeme mať k dispozícii dostatočné množstvo prostriedkov, neuzavrieme tam ani ambicióznu dohodu. Veľmi pravdepodobne to bude znamenať – aj keď je táto téma veľmi kontroverzná – že budeme musieť predniesť otázku dane, akejsi „ekologickej Tobinovej dane“, na financovanie boja proti zmene klímy.

Po tretie, odlesňovanie, na ktoré by som rada upozornila, predstavuje 20 % súčasných emisií skleníkových plynov, a preto je absolútne nevyhnutné, aby sme podporili cieľ nulového hrubého odlesňovania do roku 2020. Chcela by som vás upozorniť na rozdiel medzi hrubým a čistým odlesňovaním, ktoré umožní nahradiť prvotné lesy topolmi s tým cieľom, že prinesú rovnaký výsledok. Všetci vieme, že to tak nie je.

Je pravda, že pokiaľ ide o náš priemysel, musíme byť realistickí, musíme však byť realistickí aj pokiaľ ide o naše prežitie a prežitie našich detí.

Eva Joly, v mene skupiny Verts/ALE. – (FR) Vážený pán predseda, pán Carlgren, pán komisár, dámy a páni, niet pochyb, že v Kodani bude v stávke budúcnosť sveta, no ešte predtým koncom októbra v Bruseli dôveryhodnosť Európskej únie ako celosvetového predstaviteľa v boji proti globálnemu otepľovaniu. Členské štáty musia predložiť finančné návrhy súvisiace s bojom proti zmene klímy, ktoré budú zodpovedať tejto tragickej situácii.

Spolu so záväzkom – ktorý, ako dúfam, bude ambiciózny – na zníženie emisií skleníkových plynov bude hlavnou témou v nadchádzajúcich rokovaniach aj otázka financovania zmeny klímy, jej zmiernenia a adaptácie na túto zmenu v rozvojových krajinách.

Čísla hovoria samy za seba: na 100 krajín, z ktorých väčšina je chudobná, pripadajú len 3 % globálnych emisií. Hoci rozvojové krajiny k emisiám skleníkových plynov prispeli v najmenšej miere, sú najviac postihnuté.

Podľa poslednej správy organizácie Oxfam bolo v dôsledku vplyvu zmeny klímy alebo iných foriem poškodenia životného prostredia už 26 miliónov ľudí prinútených opustiť svoje domovy. Do roku 2050 by počet týchto klimatických utečencov mohol byť vyšší ako 200 miliónov. Vplyv zmeny klímy by mohol zničiť pokrok dosiahnutý v niektorých rozvojových krajinách a jednoducho zabrániť dosiahnutiu rozvojových cieľov tisícročia.

Preto to nie je otázka charity. Je to otázka toho, ako prijmeme svoju plnú zodpovednosť a položíme základy spravodlivého sveta žijúceho v mieri. Súčasná stratégia Európskej únie nie je hodná ambícií, ktoré vyhlásili predstavitelia environmentálnej diplomacie. Teraz musíme vyložiť karty na stôl a znovu otvoriť rokovania.

Únia sa nemôže rozumne zaviazat poskytnúť menej ako 35 miliárd EUR verejných financií. Je nepochybné, že tieto prostriedky môžu len doplniť tie, ktoré už boli sľúbené na oficiálnu rozvojovú pomoc, o to viac, že členské štáty nie vždy dodržiavajú záväzky stanovené v tejto oblasti.

Pán minister, pán komisár, dámy a páni, budúcnosť našej planéty je v našich rukách. Ak nezabránilme škodám páchaným na životnom prostredí a nerovnostiam, musíme sa obávať najhoršieho.

Môžeme si vybrať medzi ambicióznou a aktívnou Európou a vystrašenou Európou idúcou v stopách Spojených štátov, ktorú nezaujíma osud rozvojových krajín. Žiadam vás, aby ste sa rozhodli správne.

Miloslav Ouzký, v mene skupiny ECR. – (CS) Vážený pán predseda, pán Carlgren, pán komisár, začnem reakciou na predchádzajúce vystúpenie. Nemyslím si, že by Európsky parlament alebo Európska únia boli v tejto oblasti málo ambiciózne. Pred rokom sme dokončovali prípravu klimatického balíka, ktorý je v tomto smere najďalej a je najambicióznejším svojho druhu na svete. Takisto si priznajme, že má asi najväčší hospodársky vplyv zo všetkých právnych predpisov, ktoré tu boli prijaté za posledné desaťročie. Keď si prečítam vyhlásenie Európskeho parlamentu pripravené pre Kodaň, vidím tam veci, ktoré sa mi páčia. V tomto vyhlásení sa spomína potreba posilnenia úlohy Európskeho parlamentu, nutnosť pripraviť sa na adaptáciu na zmenu klímy, a rozhodne musíme súhlasiť s článkom, ktorý hovorí o odlesňovaní, pričom by som rád zdôraznil, že odlesňovanie nie je a nebolo len problémom rozvojového sveta, ale zároveň aj problémom Európy, takže na to by sme sa mali zamerať.

Ale to, čo tam nie je, a o tom hovorili zástupcovia Rady, ako aj tu prítomný zástupca Komisie, je nutnosť globálnej dohody. Bez tejto globálnej dohody sa nikam nedostaneme. Hovoríme tu o pomoci najchudobnejším krajinám a tá je určite v poriadku, ale keď sa dnes pozriete na čísla, keď sa pozriete na produkciu skleníkových plynov, tak vám jasne vychádza, že nech už budeme v Európe akokoľvek ambiciózni a aj keď skutočne vypneme všetky naše zdroje, tak na zmene klímy nezmeníme vôbec nič, pretože je jednoducho nemožné tento fenomén spomaliť. Vieme, že dnes je nutné hovoriť nielen o Číne, ktorá sa opakovane skloňuje, ale aj o ďalších rýchlo sa rozvíjajúcich hospodárstvach, ako je Mexiko, Brazília, Južná Afrika a najmä India. Neviem si predstaviť ďalší krok Indie a musím priznať, že to, čo som doteraz počul, nebolo príliš potešiteľné. Rád by som v tomto Parlamente zdôraznil, že ak nedôjde ku globálnej dohode, všetko naše úsilie bude len bremenom európskeho hospodárstva a masochistickou likvidáciou európskej konkurencieschopnosti.

Bairbre de Brún, v mene skupiny GUE/NGL. – (GA) Vážený pán predseda, musíme poskytnúť podporu rozvojovým krajinám, aby sme im pomohli adaptovať sa na zmenu klímy, čo je fenomén, za ktorý nenesú žiadnu zodpovednosť, no ktorého neprímerané dôsledky musia znášať.

Rozvojové krajiny nemajú prostriedky na boj proti zmene klímy, aké máme v Európe. Keď upriamime svoju pozornosť na rokovania OSN v Kodani, budeme potrebovať solidaritu, ktorá je skutočná a praktická.

Túto solidaritu musíme preukázať prostredníctvom finančnej a technickej podpory. Táto podpora musí dopĺňať našu zahraničnú rozvojovú pomoc. Nemôžeme jednou rukou dávať a druhou brať.

Krajiny sa takisto musia v plnej miere zapojiť, bez ohľadu na to, aké finančné mechanizmy sú vhodné na distribúciu tejto finančnej podpory.

Jedným z najdôležitejších spôsobov, akým by sme mali posudzovať všetky dohody dosiahnuté v Kodani, je zamerať sa na spôsob, ktorý rozvojovému svetu pomáha čeliť problémom, ktoré predstavuje zmena klímy. Na dosiahnutie komplexnej dohody bude napríklad veľmi dôležitá značná pomoc na boj proti odlesňovaniu.

Bez finančnej solidarity a prenosu technológií nedosiahneme pokrok, ktorý všetci potrebujeme.

Niet pochyb, že zmena klímy naberať rýchlosť. Nemôžeme už strácať viac času. Ak nezačneme problematiku zmeny klímy riešiť, bude to mať za následok katastrofy na celom svete. Hospodárska recesia by nás mala podnietiť k tomu, aby sme sa rýchlejšie zamerali na ekologické hospodárstvo. Naš vedecký prístup by sa nemal zmeniť. Nemali by sme strácať odvalu a politickú vôľu, ktorú sme doteraz preukazovali.

Činnosti, ktoré sa budú vykonávať na medzinárodnej úrovni, musia byť ambiciózne a musia nadväzovať na vedecké fakty o našej vlastnej klíme. Musíme napredovať s vedomím, že tento problém nezapríčinili rozvojové krajiny. Zapríčinili sme si ho sami.

Anna Rosbach, v mene skupiny EFD. – (DA) Vážený pán predseda, minulú noc Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín za veľkého potlesku prijal vianočný zoznam pre konferenciu o zmene klímy, ktorá sa v decembri bude konať v Kodani. Tento zoznam obsahuje množstvo dobre mienených, veľkých a ťažkých darčiekov. Lenže, drahý Santa Claus, teda Komisia: existuje vôbec možnosť, že sa všetky tieto dobre mienené prania zrealizujú, keď 500 miliónov amerických občanov musí riešiť otázky zdravotníctva, dôchodkov, pracovných miest a sociálnej starostlivosti, a 2,5 miliárd Číňanov a Indov si želá rovnakú životnú úroveň, akú majú niektorí z nás v západnej Európe?

Na činnosť slnka nemáme žiadny vplyv. Ako všetci vieme, do veľkej miery podmieňuje klímu na našej planéte. Opýtam sa to aj inak: čo môže Komisia skutočne urobiť, aby všetkých 6 miliárd ľudí na tejto Zemi využívalo menej zdrojov, nie však v budúcnosti, ale tu a teraz?

Nick Griffin (NI). – Vážený pán predseda, ide tu o dve prvoradé témy: po prvé, sú tu obavy z rastúcej priepasti medzi politickou elitou a bežnými daňovými poplatníkmi. Po druhé, hysterická posadnutosť globálnym otepľovaním spôsobeným človekom. Tieto dve témy sú úzko prepojené.

Zameranie na globálne otepľovanie je typickým príkladom toho, ako je politická trieda vzdialená od reality bežných ľudí, ktorí musia platiť účty. Kým EÚ podporuje návrhy z Kodane týkajúce sa ďalšej deindustrializácie Západu a spoločenskej nadvlády tretieho sveta, rastúca väčšina bežných ľudí považuje zmenu klímy za elitný podvod, akúsi výhovorku na naše zdaňovanie a kontrolu a zavedenie internacionalistickej dogmy a globálnej vlády na úkor národného štátu. Neuvedomujete si hrozbu tejto rastúcej priepasti? Je čas zamerať sa na fakty.

Globálne otepľovanie spôsobené človekom je nepodložená teória založená na manipulatívnych štatistikách. Takzvaný konsenzus v tejto otázke nie je výsledkom diskusie, ale potlačenia opozície odborníkov. Predtým, ako sa politická trieda a ekologický priemyselný komplex odvážia bežným daňovým poplatníkom vnútiť novú jednotnú daň, jedovaté žiarovky alebo zbytočné veterné elektrárne, musia sa pokúsiť presvedčiť verejnosť, že globálne otepľovanie *spôsobil* človek, že návrat k teplejšej klíme stredoveku by nebol vhodný a že Európa – na rozdiel od Spojených štátov, Číny a Indie – s tým skutočne dokáže niečo urobiť. Buď rokJute a odstráňte priepasť medzi vami a ľuďom, alebo sa nestážujte, keď my nacionalisti, tí, ktorí ľudí počúvajú, to urobíme za vás.

Andreas Carlgren, úradujúci predseda Rady. – (SV) Vážený pán predseda, chcel by som poďakovať viac-menej všetkým, ktorí sa zúčastnili na tejto rozprave, za podporu, ktorú poskytujete EÚ v jej veľmi dôležitej práci v rámci rokovaní o zmene klímy. EÚ má veľkú zodpovednosť. Ak chceme úspešne konať, skutočne budeme potrebovať podporu Parlamentu. Úsilie a názory Parlamentu zohrávajú pri tejto práci kľúčovú úlohu.

Dovoľte mi otvorene povedať, ako veľmi si cením skutočnosť, že otázky rozvoja boli takou dôležitou súčasťou tejto diskusie. Súhlasím s pripomienkou pána Florenza, že je mimoriadne dôležité, aby sa to nezvrhlo na akúsi súťaž krásy. Toto nie je londýnska aukcia, na ktorej musíme jeden druhého tromfnúť. Ide skôr o budovanie pevnej štruktúry, ktorá bude v dlhodobom horizonte vytvárať pre rozvojové krajiny predvídateľné a rozsiahle iniciatívy. V tejto súvislosti má veľký význam dôrazné nasadenie EÚ.

Ďalej takisto súhlasím s výzvou pani de Keyserovej adresovanou rozvinutým krajinám, aby konečne dosiahli cieľ rozvojovej pomoci vo výške 0,7 %. Koniec koncov, je to vec solidarity. Ako jeden z bohatších regiónov na svete má EÚ dobrý dôvod na to, aby dokázala svoju silu a solidaritu. Pani Lepageovej by som rád povedal, že úplne súhlasím s tým, že potrebujeme nové, vylepšené a predvídateľné iniciatívy a zdroje. Oficiálna rozvojová pomoc však bude takisto zohrávať dôležitú úlohu pri zabezpečovaní toho, aby sa otázky rozvoja začlenili do klimateckej politiky. Následne budú potrebné zdroje z oficiálnej rozvojovej pomoci, ako aj nové financovanie.

Jedna kľúčová otázka rozvoja sa týka odlesňovania dažďových pralesov. Bol by som rád, keby iniciatívy zamerané na boj proti odlesňovaniu dažďových pralesov a na podporu zalesňovania a trvalo udržateľného lesného hospodárstva získali v Kodani silnú podporu. Systém, ktorý sa v súčasnosti buduje pod názvom REDD (znižovanie emisií z odlesňovania a zhoršovania kvality lesov), bude v tejto súvislosti veľmi dôležitý.

Domnievam sa, že tí, ktorí popierajú problém zmeny klímy, tak robia na účet bežných ľudí. Okrem toho je to aj akýsi spôsob, ako ukryť problém a dôvody, prečo bežní ľudia musia platiť za zhoršovanie klímy. To sa deje v rozvinutých krajinách, a vo väčšej miere aj v rozvojových krajinách, v ktorých bude zhoršovaním klímy zasiahnuté najchudobnejšie obyvateľstvo. Z tohto dôvodu sa obraciame na skupinu rozvinutých krajín ako celok. Ako hovorí pán Florenz, musíme spolupracovať s najväčšími národmi, ako je USA. Je však potrebný aj tlak s cieľom zvýšiť úsilie a objasniť skutočnosť, že musíme v dostatočnej miere znížiť emisie. Preto je pre EÚ také dôležité dostať sa k jadrú problému vyvolaného emisiami, t. j. súčasného zvyšovania emisií. Máme najambicióznejšie a najrozsiahlejšie ciele na svete. Teraz musíme zabezpečiť, aby sa k nám pridali aj ostatní a prijali opatrenia na takej úrovni, ktorá je potrebná na záchranu klímy.

Hospodárska kríza poskytuje vynikajúcu príležitosť na zvýšenie investícií do ekologických iniciatív; inými slovami, do nových ekologických produktov, do nových spoločností s ekologickou výrobou, do rastúcich spoločností s ekologickou výrobou a do nových pracovných miest vytvorených prostredníctvom ekologických iniciatív. Je to zároveň spôsob, ako oživiť naše hospodárstvo. Musíme sa postaviť na čelo kampane za nízkouhlíkovú spoločnosť, ktorá v rozvojových krajinách vytvorí podmienky pre skutočné príležitosti na

rozvoj. Musíme rozvojovým krajinám umožniť, aby sa mohli odpútať od rozvoja hospodárstva založeného na závislosti od fosílnych palív, ako je to v prípade rozvinutých krajín, a namiesto toho vytvárať nízkouhlíkový rast do budúcnosti.

Je to zároveň spôsob, ako upriamiť pozornosť na rýchlo rastúce rozvíjajúce sa hospodárstva a povedať im, že rozvinuté krajiny nesú zodpovednosť za tých najchudobnejších a najzraniteľnejších; ale aj najrýchlejšie rastúce hospodárstva spomedzi rozvojových krajín – pričom medzi krajiny s najväčším množstvom emisií patrí už aj Čína – musia prevziať svoju zodpovednosť a prispieť k vyriešeniu klimatického problému. Na základe takéhoto prístupu bude môcť Európa zohrávať veľmi dôležitú úlohu pri presadzovaní ambicióznej dohody v Kodani.

Karel De Gucht, člen Komisie. – Vážený pán predseda, po prvé, ako som si v tejto diskusii všimol, všetky politické skupiny súhlasia so zásadami, ktoré by sme mali presadiť v Kodani. Myslím si, že je to veľmi dôležitá vec. V Parlamente, ktorý sa skladá z toľkých politických strán a politických skupín, takáto jednomyselná podpora návrhov nebýva bežná.

Po druhé, pán Florenz a ostatní uviedli, že v predkladaní návrhov by nemala existovať súťaž, pretože je to vec záväzkov. To môže byť síce pravda, ale na druhej strane si myslím, že je dôležité, aby sme predložili návrh so slovami, že sme pripravení ho uskutočniť, samozrejme za predpokladu, že ho tento mesiac schváli Európska rada. Nie je to len súťaž. Ide o angažovanosť Európskej únie. S napätím očakávame, že aj ostatné politické a hospodárske veľmoci predložia svoje návrhy, čo niektoré z nich ešte stále neurobili. Chápeme, že situácia Spojených štátov nie je v súčasnosti jednoduchá, je však dôležité, aby aj ony predložili svoj návrh, aby sme mohli rokovať. V opačnom prípade sa ďalej nepohneme z mŕtveho bodu, na ktorom sme momentálne uviazli.

– (FR) Domnievam sa, že je pravda, že najviac postihnuté sú rozvojové krajiny, a to hospodárskou krízou, za ktorú, mierne povedané, nenesú žiadnu zodpovednosť, ako aj zmenou klímy. V tejto súvislosti musíme rozvojovým krajinám ponúknuť veľkú mieru podpory.

V tomto duchu však nebudeme musieť podporiť len rozvojové krajiny, ale budeme musieť nábrať odvahu a podporiť náš vlastný priemysel a našich vlastných hospodárskych činiteľov. Keď sa hovorí o odlesňovaní v rozvojových krajinách, je to aj zodpovednosť našich krajín, krajín Európskej únie. Domnievam sa, že po konferencii v Kodani budeme musieť uznať potrebu prijatia právnych predpisov s extrateritoriálnymi aspektmi, aby sme nemuseli čeliť situácii, v ktorej budeme na jednej strane financovať adaptáciu na zmenu klímy a zmiernenie tohto fenoménu a na strane druhej budú mať hospodárski činitelia na rozvojové krajiny opačný vplyv.

– Nakoniec chcem povedať pár slov o oficiálnej rozvojovej pomoci. Myslím si, že je to veľmi dôležitá téma, ktorou sa budeme musieť takisto zaoberať, pretože jednou z najväčších obáv je, že 0,7 % HDP sa dosiahne pomocou adaptačného úsilia.

Oficiálna rozvojová pomoc už teraz zahŕňa mnohé témy, ktoré predstavujú adaptáciu, čo je celkom bežné. Tak to bude aj naďalej, mali by sme však nájsť meracie mechanizmy, pomocou ktorých budeme môcť jasne rozlišovať naše súčasné úsilie od ďalšieho úsilia, ktoré je potrebné vynaložiť v rámci boja proti zmene klímy. K uvedenej problematike sa po skončení konferencie v Kodani budeme musieť určite vrátiť.

Corien Wortmann-Kool (PPE). – (NL) Vážený pán predseda, po 10 rokoch rokovaní sa dostávame ku konferencii v Kodani o zmene klímy. Na dosiahnutie ambicióznej dohody so záväznými cieľmi nám zostáva 50 dní, a to platí nielen pre Európu, ale aj pre Spojené štáty a krajiny ako Čína a India. Ambiciózna dohoda si vyžaduje primerané finančné zdroje – ako to bolo v tejto diskusii pred chvíľou povedané – a to nielen z Európskej únie. Všetky krajiny budú musieť poskytnúť finančné zdroje, aby sa aj rozvojové krajiny mohli zúčastniť na dohode o klíme. V každej dohode o klíme musí byť pevne zakotvená aj solidarita s najchudobnejšími krajinami.

Komisia sa správne ujala vedenia v otázke financovania, pán Florenz však v prvom rade narážal na to, že v tomto Parlamente sa veľmi snažíme predbehnúť jeden druhého v tom, kto dá viac, pričom otázkou je, či to skutočne pomôže. Oprávnené ste vyzvali členské štáty, aby sa zúčastnili, a takisto chválím švédске predsedníctvo za jeho úsilie. Ale aj Spojené štáty a rozvíjajúce sa hospodárstva musia siahnuť do vrecka. Môžete počítať s našou podporou.

Aj v Európe je však ešte potrebné urobiť veľa práce. Hoci patríme medzi svetových lídrov, pokiaľ ide o normy emisií, v oblasti investícií súkromného sektora do technologických inovácií a trvalej udržateľnosti stále

ďaleko zaostávame za Spojenými štátmi. Pozitívne stimuly týkajúce sa ekologických investícií a inovácií podnikov považujem za oveľa sľubnejšie ako novú európsku daň. Najmä v čase, keď nutne potrebujeme viac aktivity a pracovných miest, musíme európskych investorov a podniky v čoraz väčšej miere nabádať k tomu, aby predkladali svoje návrhy v súvislosti s týmto potrebným prechodom v Európe a vo svete.

Marita Ulvskog (S&D). – (SV) Vážený pán predseda, pán Carlgren – ktorý tu dnes zastupuje Radu – začal slovami, že mnohí ľudia majú v súvislosti s konferenciou v Kodani sklon k pesimizmu. Môžem len súhlasiť a skutočne dúfam, že väčšina Európskeho parlamentu zaistí, aby pesimistom, ktorým musí pán Carlgren čeliť vo vlastnom predsedníctve a v Rade, nebolo umožnené získať rozhodujúci hlas.

Ak chceme pesimistom dokázať, že sa mylia, musíme vyriešiť dva konkrétne problémy. Prvým, ktorý už bol spomenutý, je, samozrejme, financovanie úsilia v boji proti zmene klímy v rozvojových krajinách. Návrh Komisie jednoducho nestačí. Príspevky EÚ pre rozvojové krajiny musia do roku 2020 dosahovať minimálne 30 miliárd EUR ročne a už v roku 2012 musíme zabezpečiť značnú podporu pre reštrukturalizačné opatrenia. Prirodzene, musí ísť o dodatočnú podporu k pravidelnej pomoci. Pridelovanie už sľúbených prostriedkov by len ohrozilo našu schopnosť dosiahnuť globálnu dohodu o klíme. Rada by som sa pána Carlgrena opýtala, či má pre svoje vysoké ambície podporu Rady.

Po druhé, cieľ dvoch stupňov musíme brať vážne. Ak chceme byť úspešní, nestačí len to, aby rozvinuté krajiny znížili svoje emisie skleníkových plynov o 20 %. Preto by som bola rada, keby pán Carlgren ako zástupca Rady ešte raz uviedol svoje stanovisko k tejto záležitosti. Mnohí z nás sa domnievajú, že je potrebné znížiť emisie do roku 2020 o 30 % až 40 %. Akú úroveň ambícií má Rada – a stojí vôbec za pánom Carlgrenom?

Charles Goerens (ALDE). – (FR) Vážený pán predseda, podľa môjho názoru ide v tejto diskusii o tri dôležité body.

Po prvé, konferencia v Kodani je stávka do budúcnosti. Táto stávka ešte nebola vyplatená, ako to práve zdôraznilo predsedníctvo. Nezájem tak ďaleko, že poviem, že všetko závisí od Európskej únie, ale bez odhodlanosti a dôveryhodnosti, ako to práve povedala pani Jolyová, v tejto oblasti nič nedosiahneme.

Mojím druhým bodom je, že musíme byť opatrní a nevyvolávať v rámci tejto neistoty ďalšie zmätky. Európska únia si musí zachovať dôveryhodnosť, pokiaľ ide o vplyv zmeny klímy na rozvojové krajiny. V roku 2005 sa zaviazala dosiahnuť do roku 2015 úroveň oficiálnej rozvojovej pomoci vo výške 0,7 %. Nedodržanie tohto cieľa je vylúčené.

Zrušenie tohto sľubu je vylúčené, či už znížením záväzku, ako som to práve uviedol, alebo prostredníctvom pridelovania prostriedkov z oficiálnej rozvojovej pomoci na účely boja proti zmene klímy.

Treba zdôrazniť, že sumy určené pre rozvojové krajiny, ktorých výška sa oznámi na konferencii v Kodani, musia predstavovať dodatočné finančné prostriedky. Práve tu bola spomenutá suma 35 miliárd EUR; hovoríme o dodatočných 35 miliárdach EUR.

Európska únia urobí dobre, keď nepripustí ani najmenšie pochybnosti o tomto záväzku v boji za dosiahnutie rozvojových cieľov tisícročia na jednej strane a v boji proti zmene klímy na strane druhej. Keby Európska únia zišla z tejto cesty, rovnalo by sa to politickému zlyhaniu, ktoré by nepochybne zničilo dôveru rozvojových krajín v Európsku úniu. Ak vôbec dosiahneme dohodu v tomto bode, potom táto diskusia nebola zbytočná.

Po tretie, potrebujeme Spojené štáty, Čínu, Indiu a všetky priemyselné krajiny, ale potrebujeme aj krajiny s rozvíjajúcim sa hospodárstvom a, samozrejme, aj rozvojové krajiny. Preto by bolo dobré zamyslieť sa nad novým partnerstvom medzi Severom a Juhom, najmä v oblasti alternatívnej výroby energie. Využívanie solárnej energie na výrobu elektriny na juhu Stredozemia sa môže stať, ak to budeme chcieť, jedným z najväčších projektov medzi Severom a Juhom, a to na jednej strane ako reakcia na hospodársku krízu, a na krízu vyvolanú zmenou klímy na strane druhej. Za žiadnych okolností by to nemalo ovplyvniť úsilie, ktoré je potrebné vykonať napríklad v kontexte boja proti odlesňovaniu, pričom by som rád zdôraznil, že v tomto prípade leží takmer všetka zodpovednosť na krajinách s rozvíjajúcim sa hospodárstvom, z ktorých mnohé sú členmi skupiny G20.

Satu Hassi (Verts/ALE). – (FI) Vážený pán predseda, dámy a páni, fínsky básnik porovnal ľudskosť k cestujúcim vo vlaku, ktorí sú na ceste do pekla, ale ktorí sa hádajú o miesta v prvej triede. Znovu zopakujem, že toto je čas, aby EÚ prevzala vedúcu úlohu. Najlepší spôsob, ako sa pri rokovaníach o klíme môžeme pohnúť z mŕtveho bodu, je pre EÚ samit, ktorý sa bude konať budúci týždeň, na ktorom môže predložiť návrh na financovanie opatrení zameraných na boj proti zmene klímy v rozvojových krajinách.

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín včera podporil podiel EÚ na financovaní vo výške 30 miliárd EUR. Je zrejmé, že suma vo výške 2 – 15 miliárd EUR, ktorú navrhla Komisia, nie je postačujúca. Ak máme byť úprimní, musíme uznať svoju historickú zodpovednosť za zmenu klímy a za to, že naše emisie na obyvateľa sú oveľa vyššie ako napríklad v Číne alebo Indii.

Peter van Dalen (ECR). – (NL) Vážený pán predseda, samit o zmene klímy musí byť úspešný, Európa musí hovoriť jedným hlasom a v rokovaní si musí stanoviť vysoké ciele. Konferencia v Kodani je dôležitá, pretože Božie dielo je veľmi zraniteľné a hlboko ovplyvnené činnosťou človeka.

Osobitnú pozornosť je potrebné venovať rozvojovým krajinám. Ľudia v týchto krajinách sotva prispeli ku zmene klímy, pričom musia znášať všetky jej dôsledky. Plodiny vysychajú alebo sú odplavené v dôsledku záplav, dediny ničia cyklóny, rozvoj celých regiónov sa za jednu noc vracia o mnoho rokov dozadu. Naše priemyselné krajiny vo veľkej miere prispeli k zmene klímy, a preto musia nieť zodpovednosť za poskytnutie primeranej a trvalo udržateľnej finančnej a technickej podpory rozvojovým krajinám. Dobré to vyjadruje akčný plán z Bali.

Preto je takisto dôležité sprístupniť dostatočné množstvo európskych prostriedkov; o to tu nakoniec ide. Z tohto dôvodu tvrdíme, že do klimatického fondu je potrebné vložiť ročné minimum prostriedkov vo výške 15 miliárd EUR, ako aj príspevky od ostatných veľkých svetových hospodárstiev. Aj ony musia prijať svoju zodpovednosť.

Som rád, že úradujúci predseda Rady venoval pozornosť aj otázke odlesňovania. Považujeme ju za veľmi dôležitú oblasť. Boj proti odlesňovaniu je najlepším spôsobom, ako znížiť úroveň emisií CO₂.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL). – (NL) Vážený pán predseda, pri rokovaní o otázkach klímy v súvislosti s rozvojovou pomocou ide problematika odlesňovania často trochu stranou. Našťastie to tak nie je v prípade dnešnej diskusie v tomto Parlamente. Lesy vrátane tropických dažďových pralesov minimalizujú veľkú časť emisií CO₂. Zmena vo využívaní pôdy, ako je odlesňovanie a ničenie dažďových pralesov, predstavuje minimálne 18 % súčasných emisií CO₂. Rovnako nepriaznivým dôsledkom odlesňovania je, že mnohí domorodí obyvatelia v rozvojových krajinách sú vyhánaní zo svojich území a nie sú schopní uspokojiť svoje základné potreby. Nefunguje ani mechanizmus čistého rozvoja, teda financovanie projektov v rozvojových krajinách, aby sme sami mohli vypúšťať viac CO₂.

Ešte stále je, žiaľ, vo svete zvykom, že záujmy bohatých krajín a veľkých priemyselných podnikov sa považujú za oveľa dôležitejšie ako sociálna a hospodárska spravodlivosť. Odlesňovanie musí prestať, priemyselné krajiny sú však týmto morálne zaviazané poskytnúť rozvojovým krajinám finančnú a technickú podporu.

Oreste Rossi (EFD). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, včera večer bola delegácia strany *Lega Nord* jedinou politickou stranou, ktorá vo výbore hlasovala proti tomuto uzneseniu. Hlasovali sme proti, pretože sa domnievame, že ide o vyhodnené peniaze.

V čase priemyselnej krízy, ako je tá, ktorou práve prechádzame, ktorá priniesla stratu konkurencieschopnosti a pracovných miest, sa myšlienka financovania technologickej inovácie tretích krajín, akými sú rozvojové krajiny, rovná zvuku umieračika pre európske podniky. Tento text stanovuje vyhradiť sumu 30 miliárd EUR ročne do roku 2020 pre krajiny ako je Čína, India a Brazília, ktoré sú našimi najnebezpečnejšími a nečestnými konkurentmi, a zároveň žiada naše priemyselné podniky, aby ďalej znižovali svoje emisie, a to s vážnymi hospodárskymi následkami.

Nemôžeme zmeniť legitímny boj za ochranu životného prostredia na vojnu medzi chudobným ľudom. Kým budú existovať krajiny, ako je Čína, ktorých priemyselnou politikou je nečestná hospodárska súťaž, nemôže existovať ani globálny trh, ktorý by bol z ekologického hľadiska trvalo udržateľný.

My ako stúpenci strany *Lega Nord* podporujeme pracovníkov, podnikateľov a podnikateľky, ktorí každodenne musia bojovať proti veľkým priemyselným skupinám krajín, ktoré nemajú žiadny pojem o pravidlách. Sme za životné prostredie, ale proti financovaniu našich konkurentov na úkor našich pracujúcich.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Vážený pán predseda, existujú odlišné názory na to, do akej miery môže človek ovplyvniť zmenu klímy. Domnievam sa, že to môžeme ovplyvniť, a účelom konferencie v Kodani o zmene klímy je túto zmenu zmierniť. Pevne verím, že o výsledku rokovania sa rozhodne v rámci politiky.

Aké prostriedky môžeme použiť na to, aby sme úspešne primali tých najväčších znečisťovateľov znížiť svoje emisie? Nebude to prostredníctvom propagovania jasného signálu z Európy, na základe ktorého dôjde k zníženiu vo výške nie 20 %, ale 30 a 40 %. Musíme prinútiť najväčších znečisťovateľov na svete, Spojené

štáty, aby do veľkej miery znížili svoje znečisťovanie. V príslušnom výbore sa plánovalo prijať rozhodnutie na implementáciu takéhoto pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu. Mnoho ľudí s optimizmom očakávalo, že Barack Obama prinesie veľké zmeny a pricestuje do Kodane. Namiesto toho sa však zúčastnil na zasadnutí Medzinárodného olympijského výboru, aby sa zasadzoval za Chicago. Bezúspešne.

Predstavitelia Európskej únie konajú v mene 500 miliónov ľudí, a veľakrát zbytočne. Otázkou zostáva, prečo teraz nekonajú rozhodnejším spôsobom, pretože len s ich zásahom budeme môcť dosiahnuť úspech v globálnych otázkach, čo je niečo, čo nemôže prebiehať na miestnej úrovni.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Vážený pán predseda, s veľkým znepokojením som prijal správy o zasadnutí ministrov financií a životného prostredia, a najmä návrh konečného dokumentu, ktorý neobsahuje riešenie kľúčovej otázky: akým spôsobom chce Európska únia podporiť najchudobnejšie krajiny sveta v ich úsilí o zníženie emisií oxidu uhličitého a adaptáciu na zmenu klímy?

Toto je skutočne kľúčová záležitosť. V návrhu dokumentu sa dokonca ani neopakujú sumy, ktoré Európska komisia navrhuje – a to, že potreby rozvojových krajín sa v tejto oblasti odhadujú na 100 miliárd EUR ročne do roku 2020, a aký príspevok by EÚ mohla k tejto sume poskytnúť. Ba čo viac, neobsahuje ani rozhodnutie o tom, aké mechanizmy spolufinancovania zo strany členských štátov by sa mohli zaviesť, pričom vieme, že návrhy na túto tému sa veľmi líšia.

Samozrejme, že chápeme argumenty, ktoré hovoria, že by sme mali byť pri konkrétnych vyhláseniach opatrní a že by sme mali počkať na návrhy ostatných krajín, najmä tých, ktoré majú silné hospodárstva. Ak však EÚ chce byť čelným predstaviteľom v boji proti zmene klímy, musí predložiť konkrétne návrhy a konkrétne riešenia najmä preto, lebo časť tohto problému, mechanizmus spolufinancovania, je našou vnútornou záležitosťou.

Je našou povinnosťou dosiahnuť v rokovaní s rozvojovými krajinami spravodlivú dohodu. Najchudobnejšie krajiny sveta prispeli k zmene klímy v najmenšej miere a zároveň musia čeliť najväčším dôsledkom týchto zmien. Značná závislosť mnohých chudobných krajín od poľnohospodárstva a rybolovu, ako aj ich nedostatočná infraštruktúra spôsobujú, že sa v súvislosti so zmenou klímy nachádzajú vo veľmi zložitej situácii. Za posledné štyri roky získala Afrika, ktorá je najchudobnejším kontinentom a jedným z tých, ktoré sú najviac vystavené následkom zmeny klímy, menej ako 12 % prostriedkov, ktoré sú dostupné na boj proti zmene klímy. Toto nie je spôsob, ako presvedčiť tieto krajiny, aby sa zapojili do tohto procesu.

Thijs Berman (S&D). – (NL) Vážený pán predseda, v oblasti Tichomoria sú tisíce ľudí nútené presťahovať sa, pretože ich ostrovy sú zaplavené; v Sudáne dobytok umiera od smädu. Každý videl takéto obrázky a najdôležitejšia zásada v súvislosti s týmto, ako aj ostatnými vplyvmi zmeny klímy je, že znečisťovateľ musí platiť. Na konferencii v Kodani, ktorá sa bude konať v decembri tohto roku, bude svet stáť pred historickou úlohou, a to dať svojim slovám váhu.

Z odhadov organizácie Oxfam však vyplýva, že tri štvrtiny zmien, ktoré sa dodnes udiali v chudobných krajinách, spôsobili tieto krajiny. Zatiaľ z týchto rozvojových krajín bez problémov mizne ropa, a to často bez spravodlivej platby do štátnej pokladnice. V budúcnosti bude rozvojové krajiny stáť zmena klímy viac ako 100 miliárd EUR ročne. Tieto prostriedky však nie sú určené na rozvoj, ale len na vytváranie predpokladov rozvoja, keďže ostrov v Tichomorí môže uniknúť potopeniu len vďaka klimateckej politike, prípadne bude možné zabrániť rozširovaniu púští, takže ľudia budú môcť ďalej žiť a pracovať tam, kde chcú.

Samozrejme, že existujú klimatecké opatrenia, ktoré môžu zároveň stimulovať rozvoj chudobných krajín. Výsadba stromov pomáha bojovať proti rozširovaniu púští. V súčasnosti však prostriedky na klimateckú politiku pochádzajú najmä z prostriedkov určených na rozvojovú politiku, čo je neprijateľné. „Žiadne nové prostriedky“, hovorí komisár De Gucht. Nemám námietky, ale potom by bolo potrebné zabezpečiť, aby sa doplnili existujúce prostriedky.

Rozvojové krajiny teraz trpia trojnásobne. Väčšina krajín EÚ nedodržiava svoje vlastné sľuby v oblasti rozvojovej politiky; hospodárska kríza znamená, že sa menej investuje do chudobných krajín a že rozpočet určený na rozvoj sa stenčuje. Mohol by som pridať aj štvrtý bod: samotné chudobné krajiny musia platiť za škody spôsobené zmenou klímy, ktorú nespôsobili. Na konferencii v Kodani musíme zmeniť toto myslenie tým, že zavedieme nové mechanizmy financovania. Rozvojová politika musí byť odteraz skoorinovaná aj s klimateckou politikou. Obe sa budú musieť zosúladiť ako nikdy predtým. Najdôležitejšie je, aby slovo dostali aj samotné rozvojové krajiny, keď pôjde o transparentné využívanie klimateckého fondu. Tento fond je preto potrebné vytvoriť pre EÚ, ako aj pre svet.

Marielle De Sarnez (ALDE). – (FR) Vážený pán predseda, za zmenu klímy sme v prvom rade zodpovední my sami, pričom rozvojové krajiny sú jej hlavnými obeťami. Z tohto dôvodu rozvinuté krajiny, ktoré zároveň patria medzi najväčších znečisťovateľov, budú musieť v Kodani prijať seriózne záväzky. Je to potrebné pre nás, ale oveľa viac pre južné krajiny.

Za dlhé obdobie sa nám nahromadili dlhy, najmä v Afrike. Preto budeme musieť nájsť primeranú úroveň finančnej a technologickej kompenzácie. Európa bude musieť prikročiť k činom, dokonca aj keď to bude pre našich občanov nepríjemné. Musíme týmto krajinám pomôcť adaptovať svoje hospodárstva a bojovať proti zmene klímy, a zároveň sa budeme musieť zamyslieť nad radikálnou zmenou rozvojovej politiky. Afrika potrebuje chránený trh, ak má skutočne rozvinúť trvalo udržateľné poľnohospodárstvo. Afrika musí chrániť svoje lesy, svoju pôdu a svoje zdroje pred drancovaním zo strany rozvinutých krajín. Konferencia v Kodani bude úspešná len vtedy, ak sa nám podarí sprostredkovať toto posolstvo o spoločnej zodpovednosti a solidarite.

Yannick Jadot (Verts/ALE). – (FR) Vážený pán predseda, dámy a páni, zmena klímy už mala za následok 300 000 úmrtí a v budúcnosti spôsobí milióny ďalších.

Nečinnosť je zločin proti ľudskosti. Ide o núdzový stav, ale rokovania prakticky uviazli na mŕtvom bode. Krajiny ako Japonsko, Austrália, Nórsko, Čína, Brazília a Južná Afrika však vyvíjajú úsilie, ktoré je primerané ich zodpovednosti. Nie je to však tak v prípade Spojených štátov, a nanešťastie, ani v prípade Európy. Výsledkom rozšírenia európskych ambícií na celú planétu by bolo globálne oteplenie o 4 stupne. To je absolútne neprijateľné. Je to však Európa, ktorá má kľúč k úspechu konferencie v Kodani.

Pán úradujúci predseda Rady, ak európsky samit, konajúci v súlade s odporúčaniami Európskeho parlamentu, prijme na konci mesiaca správne rozhodnutia, potom môže Európa podporiť rokovania zamerané na dosiahnutie cieľa 30 % zníženia emisií a balík pomoci vo výške 35 miliárd EUR pre južné krajiny.

Pán predseda, spôsob, akým v súčasnosti niektoré členské štáty využívajú pomoc pre južné krajiny ako rokovací nástroj, je podľa nášho názoru absolútne šokujúci. Utrpenie južných krajín nie je predmetom rokovania.

Sajjad Karim (ECR). – Vážený pán predseda, je dôležité, aby sa dosiahla medzinárodná dohoda zameraná na riešenie zmeny klímy a globálneho otepľovania. Samit v Kodani nám na to poskytne príležitosť. Zamyslime sa však na chvíľu nad problémami, ktorým tento samit musí čeliť. Spojené štáty, najväčšia hospodárska veľmoc na svete, neschválili konkrétne zníženie emisií skleníkových plynov do roku 2020 a mnohé ďalšie rozvinuté priemyselné národy si nie sú isté, či je možné uskutočniť nevyhnutné ambiciózne činnosti.

Povedzme si to na rovinu: v skutočnosti nemáme inú možnosť. EÚ pri vytyčovaní ambiciózných cieľov na roky 2020 a 2050 konala odvážne a teraz musí vyzvať ostatných, aby urobili to isté. Bez spolupráce s ostatnými štátmi nemôžeme naše ciele splniť. Ak chceme obmedziť riziko protekcionistických opatrení týkajúcich sa emisií CO₂ v rámci EÚ, vytvorenie účinného globálneho trhu s uhlíkom je kľúčovým prvkom, rovnako ako aj medzinárodná dohoda. V Kodani musíme podporiť odvážne vedenie národných vlád veľkých priemyselných krajín. Hoci sa jednotlivé štáty v USA začali zaoberať zmenou klímy, federálna vláda preukázala žalostný nedostatok vodcovstva. Potrebujeme, aby Spojené štáty a rozvíjajúce sa hospodárstva, ako sú India a Čína, vytvorili s nami partnerstvo pre budúcnosť našej planéty.

Môžeme povzbudiť rozvojové krajiny, aby sa vybrali inou, menej ekologicky škodlivou cestou industrializácie. Ešte stále majú čas na to, aby prijali nový prístup, ktorý bude z ekologického hľadiska menej škodlivý, pričom im musíme pomôcť v plánovaní a budovaní infraštruktúry, pomocou ktorej to dosiahnu.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Vážený pán predseda, prístup k problematike zmeny klímy bol zbavený niektorých dôležitých aspektov, a najmä narušený tzv. trhovými riešeniami. V súčasnosti fosílna palivá pokrývajú takmer 85 % svetovej spotreby energie. Jednotný prístup k zmene klímy by sa mal zamerať na zníženie tejto závislosti. Namiesto toho hlavný nástroj, ktorý navrhuje Európska únia na riešenie zmeny klímy, a to obchodovanie s emisiami oxidu uhličitého, nielenže nepomôže znížiť túto závislosť, ale bude prekážkou pre potrebnú zmenu v prístupe k energiám.

Zo skúseností vyplýva, že obchodovanie s emisnými kvótami nevedlo k zníženiu emisií skleníkových plynov; práve naopak. Rôzne príklady popierajú schopnosť trhu kontrolovať emisie, zatiaľ čo iné dokazujú efektívnosť normatívnej regulácie a cieľového investovania, najmä pokiaľ ide o vplyv na životné prostredie a jeho zachovanie.

Environmentálne problémy, ktorým ľudstvo v súčasnosti čelí, sú mnohé a rozmanité, a sú dostatočne vážne na to, aby ohrozili existenciu života na Zemi tak, ako ho poznáme, no v rámci iracionálneho systému, ktorý ich v prvom rade spôsobil, na ne pravdepodobne nenájde riešenie.

Godfrey Bloom (EFD). – Vážený pán predseda, využívam túto príležitosť na to, aby som v nadchádzajúcej veľmi skorej lyžiarskej sezóne zaželel východoeurópskym mestám všetko dobré pri tom množstve snehu a ľadu, ktoré sa tam vyskytuje. Samozrejme, poukazuje to na skutočnosť, ako to potvrdila aj nezávislá veda, že Zem sa ochladzuje a deje sa tak už od roku 2002, pričom teploty vo všeobecnosti od roku 1998 klesajú. Hovoríme tu teda o niečom, čo sa nedeje.

Opakovane som počúval, ako poslanci hovoria o znečisťujúcej látke CO₂. Vraj znečisťujúca látka! Ide o prírodný životodarný plyn. Mám dojem, že niektorým z našich poslancov sa nedostalo základného vzdelania.

Nejde v skutočnosti len o to, aby štát ešte hlbšie siahol do vreciek bežných občanov a uvalil na nich ešte väčšie dane? Nie je to celé o politickej kontrole? Nie je to celé o politike a veľkom biznise? Celá vec je podvod – klamlivá domnienka, absurdný nezmysel, že CO₂ vyrobený človekom spôsobuje globálne otepľovanie. Už dosť prosím, skôr ako nezvratne poškodíme globálne hospodárstvo.

George Becali (NI). – (RO) Radím sa medzi tých poslancov Európskeho parlamentu, ktorí si myslia, že poľnohospodárstvo je riešením a nielen príčinou zmeny klímy. Domnievam sa, že je dokonca jednou z obetí tohto fenoménu, pretože suchá a záplavy postihujú náš všetkých v Európe s čoraz väčšou pravidelnosťou, ale ich vplyv pociťujú v prvom rade poľnohospodári.

Radím sa aj medzi tých poslancov Európskeho parlamentu, ktorí si myslia, že v budúcnosti potrebujeme spoločnú poľnohospodársku politiku. Potrebujeme ju na to, aby sme mohli vyvíjať nové modely a nové spôsoby výroby na obnovenie poľnohospodárskej a domácej biodiverzity, z ktorej sme na začiatku tohto tisícročia stratili už 70 %. Keď hovoríme o poľnohospodárstve, hovoríme o živých organizmoch, počnúc pôdou, potom rastlinami a osobitne stromami, lesmi a pastvinami. Rád by som si myslel, že ide o akýsi druh posolstva a prístupu, ktoré sa o dva mesiace prejavia v Kodani, a že politika EÚ v tejto oblasti sa bude zvažovať konkrétnym a strategickým spôsobom, a to aj z rozpočtového hľadiska, s cieľom vnímať poľnohospodárstvo ako riešenie, ako som už uviedol na začiatku tohto prejavu.

Richard Seeber (PPE). – (DE) Vážený pán predseda, dámy a páni, hovoríme tu o politike, nie o náboženstve. Z tohto dôvodu by sme mali rozlišovať medzi faktami a empirickými istotami na jednej strane, a medzi hypotézami na strane druhej. Faktom je, že globálna teplota stúpla približne o 0,7 °C v porovnaní s obdobím pred priemyselnou revolúciou. Faktom však takisto je, že teplota za posledných desať rokov takmer nestúpila.

Ďalším faktom je, že v Kodani sa bude konať medzinárodná konferencia a že emisie CO₂ v Spoločenstve tvoria približne 17 % z celkového objemu. Spoločenstvo už zaviedlo právny predpis, na základe ktorého musí znížiť svoje emisie CO₂ do roku 2020 o 20 %.

Teraz sa pozrime na hypotézy. Jednou hypotézou je, že globálna teplota sa bude naďalej zvyšovať. Druhou hypotézou je, že existuje priame prepojenie medzi emisiami CO₂ a obsahom CO₂ vo vzduchu a zvyšovaním teploty, zatiaľ čo podľa tretej hypotézy môže mať ľudstvo skutočný vplyv na obsah tohto CO₂ vo vzduchu. Na túto tému existujú rôzne vedecké názory. Je to dilemma, ktorej ako politici čelíme a o ktorej musíme prijať rozhodnutie.

Bolo by však užitočné vziať do úvahy aj druhé hľadisko s cieľom poskytnúť orientáciu v našom politickom rozhodovaní, pričom toto hľadisko je také, že všetky spoločnosti, ktoré so svojou energiou a zdrojmi nakladajú veľmi účinným spôsobom, sú veľmi úspešné. Vzhľadom na túto skutočnosť by bolo zmysluplné robiť politiku, ktorá umožní účinne využívať energiu aj zdroje, a to na úrovni Spoločenstva tak, aby sme v medzinárodnom meradle z hospodárskeho hľadiska mohli naďalej zohrávať vedúcu úlohu a zároveň ponúknuť pomoc iným štátom, najmä tým menej rozvinutým, aby sa mohli vydať rovnakou cestou.

Ak sa teraz zameriame na prenosy prostriedkov, o ktorých sa diskutuje v tejto súvislosti, dôležitým bodom je, že by mali byť veľmi dôkladne monitorované a viazané na podmienky, pretože v opačnom prípade všetko, čo robíme, je to, že otvárame novú cestu pre rozvojovú pomoc.

Linda McAvan (S&D). – Vážený pán predseda, nemyslím si, že pán Godfrey Bloom počúval rečníka Britskej národnej strany, ale keby ho bol počúval, tak by videl, že majú veľa spoločného, čo som si vždy myslela. Bol to takmer zhodný prejav.

Počuli sme čosi o hlasovaní. V skutočnosti v nedávnom prieskume viac ako dve tretiny Európanov uviedli, že zmena klímy je veľmi vážna záležitosť, a 20 % uviedlo, že ide o dosť vážnu záležitosť. Pokiaľ ide o Spojené kráľovstvo, 51 % uviedlo, že ide o veľmi vážnu záležitosť, a 30 %, že ide o dosť vážnu záležitosť. To je 81 %. V skutočnosti len 10 % Európanov uviedlo, že vôbec nejde o vážnu záležitosť. Z tohto prieskumu verejnej mienky vyplýva, že európski obyvatelia sa zaujímajú o zmenu klímy a že jej porozumeli. Preto všetky hlavné strany v tomto Parlamente podporujú Radu a Komisiu v Kodani, a preto sme v minulom roku podporili legislatívny balík.

Minulú noc vo Výbore pre životné prostredie hlasovali členovia v pomere 55 k 1 za podporu ambiciózneho rokovej pozície Európskej únie v Kodani. Pokiaľ ide o otázku financovania, ktorá je tento týždeň mimoriadne dôležitá – pričom, ako vieme, dnes sa stretnú ministri financií –, žiadame viac prostriedkov, doplnkovosť, žiadne dvojité započítavanie a dobré riadiace štruktúry.

Niekedy zažijete veci, na ktoré nikdy nezabudnete. Približne pred tromi rokmi sme spolu s Fionou Hallovou cestovali do severnej Keny. Išli sme do jednej z najchudobnejších komunít, kde sme sa stretli s vidieckymi poľnohospodármi. V severnej Keni sme videli mladé ženy – dievčatá – ktoré sa vydali vo veľmi mladom veku. Prečo? Pretože keď sa v Keni mladá žena vydá, jej otcovi za ňu zaplatia kravami, pretože kravy predstavujú menu. Kravy sa v severnej Keni z dôvodu zmeny klímy stávajú zriedkavou komoditou. Nikdy neodstránime chudobu, kým nevyriešime problematiku zmeny klímy, a povinnosťou tohto Parlamentu je reagovať na túto výzvu.

Marit Paulsen (ALDE). – (SV) Vážený pán predseda, ak zarátame komplexný výrobný reťazec, približne 40 % všetkých emisií skleníkových plynov pochádza z výroby potravín. Dalo by sa povedať, že poľnohospodárstvo je v tejto súvislosti veľkým vinníkom. Musíme pochopiť, že poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo sú pravdepodobne jedny z najkľúčovejších oblastí, na ktoré sa musíme zamerať, ak chceme vyriešiť problém s emisiami. Aby sme tak mohli urobiť, musíme byť my, ako bohaté krajiny, dostatočne odvážni na to, aby sme prijali nové technológie a zanechali predchádzajúce skúsenosti. Musíme zmeniť našu poľnohospodársku politiku tak, aby sme nemuseli predávať naše výrobky na trhoch rozvojových krajín za dumpingové ceny. Možno práve to by mohlo byť jedno z najužitočnejších opatrení, ktoré by sme mali prijať, aby sa poľnohospodárstvo Afriky mohlo postaviť na vlastné nohy a aby sa oslobodili ženy v Afrike.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Vážený pán predseda, pán Carlgren, stále znovu prichádzate s peknými prejavmi, ale aký je ich skutočný obsah? V rozvojových krajinách vysychá pôda a šíria sa choroby. Rastie počet klimatických utečencov. Budete od nich žiadať, aby sa usmievali, keď stoja tvárou v tvár smrti?

Môžete zvrátiť pesimizmus, ktorý vy sami v Rade vytvárate, a to prostredníctvom konkrétnych sľubov. A tak premýšľam: ponúknete 35 - 40 miliárd EUR ročne na novú pomoc pre klimatických utečencov? Vylúčíte jadrovú energiu a zachytávanie a skladovanie uhlíka z projektov určených na pomoc? Schválite povinné udeľovanie licencií pre dôležité ekologické technológie pre najchudobnejšie krajiny? Zachránite lesy odmietnutím trhových mechanizmov systému REDD? Ak môžete toto všetko sľúbiť, potom dosiahnete aj zníženie emisií o 40 % a všetci odtiaľto odídeme s úsmevom na tvári.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Vážený pán predseda, nanešťastie, pozíciou Parlamentu o globálnom rozdelení povinností v súvislosti so znížením CO₂ chýba vyváženosť spôsobu rozdelenia nákladov na toto zníženie. Prijatím uznesenia podrývame klimatický balík, o ktorom sme tak namáhavo rokovali, náklady na ktorý musia v súčasnosti znášať členské štáty strednej Európy nerovnakým dielom. Prijatím riešení, ktoré boli dnes navrhnuté, sa táto nerovnosť ešte viac zvýši. Snažíme sa vnútiť členským štátom normy, ktoré majú hrozivé následky pre ich hospodárstva, a zároveň nežiadame nič konkrétne od krajín, ktoré nesú najväčšiu zodpovednosť za emisie CO₂ v celosvetovom meradle. Je to nespravodlivé a neefektívne. Bez primeraného celosvetového rozdelenia len zvyšujeme konkurencieschopnosť Číny, Indie a Brazílie.

Toto uznesenie zachádza ešte ďalej – navrhuje dotácie pre najchudobnejšie krajiny. Suma vo výške 330 miliárd EUR do roku 2020 znamená príspevok od 16,5 miliardy EUR až do výšky 40 miliárd EUR od krajiny, ako je Poľsko. Je to politické šialenstvo, ktoré znižuje hospodársky zmysel členstva v Európskej únii. Okrem toho je to neefektívny spôsob, ako to dokazujú aj prípravy na začatie vývozu elektrickej energie z regiónu Kaliningradu hraničiaceho s Poľskom. Nebude mať zmysel podpisovať v Kodani dohodu, v ktorej sa záťaž spojená so znížením emisií CO₂ rovnomerne nerozdelí na celosvetovej úrovni.

PREDSEDÁ: PANI KRATSA-TSAGAROPOULOU*podpredsedníčka*

Marisa Matias (GUE/NGL). – (PT) Vážená pani predsedajúca, uvažovanie o akčnom pláne podpory rozvojových krajín v oblasti zmeny klímy je jednoduchou otázkou spravodlivosti a rovnosti. Ide o najpostihnutejšie krajiny, no zároveň práve tieto krajiny v najmenšej miere prispeli k situácii, v ktorej sa nachádzame. Práve preto musíme urobiť viac, než len urobiť vyhlásenie o zámere. To by ukázalo našu rozhodnosť a vážnosť v základných otázkach, ako napríklad financovanie.

Naša stratégia môže byť veľmi ambiciózna, ale pokiaľ nebudú jasne definované otázky financovania, nemôžeme mať žiadnu konkrétnu politiku. Rada hovorí o sume 100 miliárd EUR do roku 2020. Odhadov je viacero, dokonca sú aj také, ktoré hovoria o sume 120 miliárd EUR potrebnej každý rok na podporu rozvojových krajín. Potrebujeme vlastné zdroje, nielen opatrenia na upokojenie situácie. Z tohto dôvodu je rozhodujúce určiť spôsob realizácie tohto financovania a subjekt, ktorý ho bude poskytovať. Musíme pozbierať odvahu na riešenie tohto problému, na zapojenie všetkých zainteresovaných subjektov, pričom je potrebné zapojiť aj súkromný sektor a priemysel. Alebo azda dúfame, že sami od seba poskytnú pomoc v rámci tohto záväzku?

Timo Soini (EFD). – (FI) Vážená pani predsedajúca, klimatická mafia využíva dôverčivých ekologických politikov na to, aby previedla stovky miliónov eur daňových prostriedkov rozvinutých krajín získaných v podobe určitého klimatického poplatku, ktorý sa teraz podporuje, do nadnárodných spoločností, ktoré v rozvojových krajinách dosahujú obrovské zisky, a do štátnych spoločností v rozvojových krajinách. Čína by sa napríklad veľmi jednoducho sama postarala o tento záväzok. Pokiaľ ide o rezervy v cudzích menách, ide totiž o najbohatšiu krajinu sveta.

Fínsko a Európska únia musia zachrániť svoj vlastný oceľársky, strojársky a lesný priemysel, a preto vyzývajú, aby sa v Kodani prijalo také rozhodnutie, ktoré by namiesto súčasných cieľov založených na percentách a obchodovaní s emisnými kvótami zaviedlo osobitný systém emisií s cieľom dosiahnuť ciele v oblasti klímy pre klimatické produkty. To je spravodlivejšia voľba.

(potlesk)

Pilar del Castillo Vera (PPE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, chcela by som poďakovať Rade a Komisii. Pokiaľ ide o prerokovaný predmet, niektoré veci sú isté a máme tu aj skupinu neistôt.

Prvým istým bodom alebo prvým spoločným prvkom je to, že došlo k veľkému zblíženiu názorov na to, že emisie je potrebné znížiť a že je potrebné rozvíjať čisté zdroje energie.

Druhým istým bodom je to, že je potrebný globálny prístup alebo spôsob riešenia problému. Preto sa musia krajiny, ktorých emisie CO₂ do atmosféry sú najväčšie, zúčastniť na všetkých medzinárodných dohodách. Medzi najväčších producentov CO₂ pritom patria Spojené štáty, Čína, India a Brazília.

Tretou istotou je to, že Európska únia predkladá návrh spočívajúci v povinnom systéme cieľových hodnôt: 20 % alebo 30 %.

Štvrtou istotou je, že z rôznych dôvodov neexistujú žiadne rozumné náznaky, že by sa krajiny s najväčšími emisiami CO₂ chystali prijať dohodu tohto druhu, a to je realita.

Ak uznáme realitu, nebude chýbať optimizmus. Pesimizmus by to vyhral len vtedy, ak by sme realitu nepoznali. Len na základe uznania reality môžeme vytvoriť účinnú politiku a bude to optimistickejšia politika.

Myslím si, že je povinnosťou Európskej únie predložiť ďalšie opatrenia a ďalšie návrhy, keďže prevzala vodcovstvo v tejto problematike. Spomínalo sa tu Japonsko a treba spomenúť úspech projektov zameraných na odvetvia, ktoré majú vplyv na priemysel s najväčšou mierou znečistenia a ktoré na základe procesu referenčných kritérií umožnili napríklad Japonsku dosiahnuť výnimočné ciele. Práve toto sú reálne spôsoby boja proti zmene klímy.

Kodaň je príležitosťou, ale len ak bude vychádzať z reality, bude príležitosťou na dosiahnutie účinnosti, nielen na prázdne reči.

Jo Leinen, v mene skupiny S&D. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár Olli Rehn pochválil tento Parlament za aktivitu pri predkladaní balíka na ochranu klímy a my chceme byť ambiciózni aj naďalej.

Minulú noc Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín hlasoval v pomere 55 k 1 za prijatie uznesenia, ktoré stanovuje vysoké ciele pre rokovania v Kodani. Tento výsledok dokazuje, že odmietanie zmeny klímy a ignorovanie týchto vecí je len prejavom mizivej menšiny jednotlivcov tu v Parlamente, ktorých názory by sme si naozaj nemali všímať a ktorí nám svoje názory predstavili pri mnohých príležitostiach, avšak ktorí v skutočnosti plávajú proti prúdu názorov občanov všetkých štátov Európskej únie.

Z pohľadu atmosféry Zeme je úplne jedno, odkiaľ CO₂ pochádza. Znamená to, že potrebujeme globálnu dohodu pre všetky krajiny a nie viacero dohôd – ako sa o tom diskutuje v Bangkoku – jednu pre USA, jednu pre Európu a jednu pre rozvojové krajiny. To by bola katastrofa. Potrebujeme globálny pakt o zmene klímy, čo znamená, že potrebujeme aj globálny pakt o solidarite bohatých krajín s tými chudobnými. Táto myšlienka tu už mnohokrát odznela.

Zmena klímy pre nás aj pre rozvojové krajiny predstavuje príležitosť spustiť rozvoj s nízkou produkciou CO₂ pomocou nových technológií a modernizácie infraštruktúry. Európa musí pomôcť, aby k tomu došlo. Pokiaľ ide o financovanie, podporili sme požiadavku, že EÚ potrebuje 30 miliárd EUR do roku 2020 a že je potrebné vymyslieť nástroje financovania, ktoré budú trvalé a predvídateľné. Nemôžu byť závislé len od rozpočtových prostriedkov, ale musia mať aj iné zdroje financovania.

Chcem znovu zdôrazniť, že je potrebné zahrnúť aj námornú dopravu a letectvo a že aj lesy a poľnohospodárstvo majú, samozrejme, svoj významný podiel. Rozvoj a ochrana klímy nie sú v protiklade. Práve naopak, v Kodani je potrebné zlúčiť ich.

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, po všetkom, čo sa povedalo a urobilo, existuje len jediné riešenie problému zmeny klímy, a to technológia. Len nová technológia nám môže umožniť zachovať si náš spôsob života. Napriek tomu sa však technológie vyvíjajú príliš pomaly a ich prienik najmä v rozvojových krajinách je mimoriadne pomalý. Klíma je globálnym problémom, no nepristúpilo sa k nemu výmenou najlepších dostupných technológií. Ide o úplné zlyhanie Kjótskeho protokolu, a preto by sme sa z toho mali poučiť.

Musíme, samozrejme, vziať do úvahy duševné vlastníctvo. Musíme podporiť a primerane odmeniť najmä podniky v čele takéhoto vývoja. A tieto znalosti sa musia rýchlejšie šíriť ďalej. S týmto cieľom bol vytvorený fond týkajúci sa problému s ozónovou vrstvou v rámci Montrealského protokolu, pričom bola otvorená myšlienka multilaterálneho fondu klimatickej technológie. Môže Komisia alebo Rada vysvetliť svoje stanovisko k tejto téme?

Pokiaľ ide o rozvojové krajiny, mimoriadne dôležité je určite zastavenie odlesňovania, no napriek tomu zisťujem, že Európska únia je teraz vo vzťahu k úlohe lesov rozdelená, najmä vďaka Švédsku, Fínsku a Rakúsku. Ako môžeme nabádať rozvojové krajiny, aby zastavili odlesňovanie, ak samotná EÚ má dvojznačný prístup k svojim vlastným lesovm? Uvítal by som pripomienky pána Carlgrena na túto tému.

Bas Eickhout (Verts/ALE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, hovoríme o zmene klímy, no mali by sme hovoriť o ľuďoch, ktorí sú ňou postihnutí najviac, o ľuďoch v najmenej rozvinutých krajinách. Na Maldivách ľudia bojujú proti zvyšujúcej sa hladine mora, v Sudáne bojujú za úrodnú pôdu.

Komisia naďalej očakáva, že trhové subjekty výrazne prispievajú k prispôbovaniu sa zmene klímy. Pri rozhovoroch však investori stále hovoria to isté: „Áno, dávame peniaze, ale najmä do rozvíjajúcich sa hospodárstiev. Nebudeme investovať do zraniteľných krajín.“ Veď napokon ide o nestabilné trhy a projekty v oblasti investícií do adaptácie na zmenu klímy sú malé. Do takýchto oblastí investori nedávajú svoje peniaze.

Je potrebné objasniť, že verejné financovanie sa musí nasmerovať do najmenej rozvinutých krajín. Svetová banka jasne uvádza, že ide o sumu minimálne vo výške 80 miliárd EUR. Je čas, aby EÚ ukázala vážne vodcovstvo a namiesto ponúkajúcej nejasnej sumy od 2 do 15 miliárd EUR predstavila serióznu ponuku. EÚ musí jednoducho nasledovať príklad Parlamentu a ponúknuť aspoň 30 miliárd EUR.

James Nicholson (ECR). – Vážená pani predsedajúca, konferencia o zmene klímy, ktorá sa bude konať v decembri v Kodani, nám poskytuje jedinečnú príležitosť riešiť tento vážny a obrovský problém. Keď zväžeme následky globálneho otepľovania, je zrejmé, že rozvojové krajiny platia cenu za škody na životnom prostredí spôsobené bohatšími národmi.

Zmena klímy nie je jediným problémom životného prostredia, pred ktorým stojíme, ale je našou povinnosťou pokúsiť sa o jeho riešenie v Kodani. Je to príležitosť pre EÚ jednohlasne prehovoriť a nájsť riešenia problému,

ktorý sa dotýka nás všetkých. V záujme dosahovania cieľov a udržateľného rozvoja je potrebné, aby sa zapojili všetky štáty. Rozvojové krajiny musíme podporiť a povzbudiť, ale ciele stanovené pre tieto národy musia byť realistické.

Viem, že sú ľudia, ktorých názor je odlišný od môjho, ale nemyslím si, že si môžeme dovoliť čakať 50, 60 alebo 70 rokov len preto, aby sme zistili, kto mal pravdu a kto nie. Dnes je našou povinnosťou konať, urobiť, čo sa dá, kým sme tu.

John Stuart Agnew (EFD). – Vážená pani predsedajúca, ešteže sme prestali upaľovať kacírov, inak by som teraz asi blčal v plameňoch. Som ale zapálený pre niečo iné, pre svoj odpor k myšlienke zmeny klímy vyvolanej človekom.

Oxid uhličitý tvorí len 0,038 % našej atmosféry, pričom len 4 % z nej sú ovplyvnené činnosťou človeka. Je nevyhnutnou a nenahraditeľnou potravou pre život rastlín. Čím viac ho rastliny dostanú, tým rýchlejšie rastú. Nedostatok tohto plynu by bol oveľa závažnejší ako jeho prebytok. Panikárske a nesprávne tvrdenia o tom, že každé zvýšenie množstva oxidu uhličitého spôsobí výrazné zvýšenie hladiny mora, používajú miestne úrady ako ospravedlnenie toho, že neudržiavajú nízkonákladové drevené morské obranné mechanizmy. Keď po 40 rokoch fungovania nevyhnutne zhnijú, nerobí sa nič na ich opravu a domovy sa stratia. V pobrežných komunitách to vytvára atmosféru zúfalstva. Ak počítačové predpovede nedokážu správne predpovedať počasie z krátkodobého hľadiska, niet pre ne miesta pri predvídaní dlhodobých zmien.

Romana Jordan Cizelj (PPE). – (SL) Dámy a páni, chcela by som poďakovať pánovi ministrovi Carlgrenovi a pánovi komisárovi De Guchtovi za ich vyhlásenia. Stále je tu však niečo, čo vo mne vyvoláva obavy. Trápi ma to, že hovoríme o kvantitatívnych cieľoch, ktoré nebude potrebné splniť do rokov 2020 a 2050. Experti nás však varujú, že globálne emisie musíme začať znižovať už v roku 2015. Rada by som vedela, či Komisia prehliadla alebo vynechala tento cieľ.

Po druhé, bude potrebné, aby sme v Kodani dospeli k súhrnnej dohode, takej, ktorá obsiahne všetky krajiny. Nestačí, aby sme tieto ambiciózne normy v oblasti životného prostredia zaviedli len v Európe. To by znamenalo len to, že technológia, ktorá spôsobuje veľké emisie, sa presunie do iných častí sveta. Naozaj by ma zaujímalo, ako Komisia plánuje zaviesť do rokovaní otázku rovnomerného rozdelenia záťaže vo všetkých rozvinutých priemyselných krajinách a aké argumenty použije na to, aby podnietila rozvojové krajiny prevziať zodpovednosť. Ako zabránime úniku uhlíka? Potešilo by ma, ak by sme mali v rukách eso, dobrú kartu v rukáve.

Po tretie, chcela by som zdôrazniť, že nemôžeme zatvárať oči pred realitou. Fosílna palivá sú hlavným zdrojom emisií a my ich nebudeme môcť v blízkej budúcnosti zakázať. Očakávať od štátov, že sa zrieknu uhlia, je rovnako nereálne. Rozvinuté krajiny to neurobia a u rozvojových krajín je to ešte menej pravdepodobné. Práve preto musíme v rámci medzinárodných rokovaní venovať veľkú pozornosť pokračujúcemu vývoju a používaniu technológií, ktoré umožňujú efektívne využívanie fosílnych palív bez emisií skleníkových plynov. Je tu ešte jedna vec, ktorú môže Európa urobiť hneď teraz: môžeme zvýšiť financovanie siedmeho rámcového programu, ktorý bol navrhnutý na účely medzinárodnej spolupráce v oblasti zmeny klímy.

Matthias Groote (S&D). – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, pán Carlgren, dámy a páni, téma zmeny klímy nás zamestná na oveľa dlhší čas ako finančná a hospodárska kríza. Existujú medzi nimi spojitosti: obe stoja veľa peňazí a v Kodani sa bude rokovať o dosiahnutí dohody o finančných nástrojoch pre tretí svet a rozvojové krajiny.

Konferencia v Kodani musí byť úspešná a na dosiahnutí tohto úspechu sa môžeme podieľať. Včera sme urobili dobrú prácu, vo Výbore pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín sme prijali uznesenie veľkou väčšinou. Myslím si, že uznesenie získa podporu veľkej väčšiny aj tu v Parlamente, čím zmeníme politickú klímu v čase blížiacej sa konferencie v Kodani. Často tu vstupuje do hry aj psychologický aspekt a každý z nás by sa mal chopiť svojej úlohy.

Stále mám však jednu konkrétnu obavu. V Európskom parlamente sme pracovali na tom, aby sa do obchodovania s emisnými kvótami zahrnulo aj letectvo, a napokon sme uspeli. Vyzývam preto Komisiu a Radu, aby zaistili, že sa v tejto téme bude jednotne pokračovať aj v Kodani. Musíme dosiahnuť medzinárodnú dohodu tak, aby sa do následníckej zmluvy Kjótskeho protokolu dostali aj námorná doprava a letectvo. Je to preto, že tieto dva sektory dopravy neprimerane rastú, a preto neprimerane prispievajú ku globálnemu otepľovaniu.

Nemali by sme prekročiť hodnotu 2 stupňov Celzia. V tomto bode vlastne končí podobnosť medzi finančnou krízou a zmenou klímy. Ak prekročíme túto hranicu, spôsobíme našej planéte nenapraviteľné škody, čo znamená, že pôjde o škody, ktoré nebudeme môcť zvrátiť.

Pat the Cope Gallagher (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, musíme sa pozrieť na príležitosti, ktoré vyplývajú z dosiahnutia komplexnej medzinárodnej dohody v Kodani, aby sme mohli účinne zastaviť zmenu klímy. Únia sa zaväzuje, že zaistí, aby 20 % našich energetických potrieb do roku 2020 pokrýval sektor obnoviteľnej energie. Európa – a aj naša vlastná krajina Írsko – sa môžu stať svetovými vodcami vo vývoji nových a inovačných technológií využívania morských vln a prílivu a odlivu.

Vývoj takýchto technológií je zásadným prvkom našich stratégií na dosahovanie cieľov v oblasti zmeny klímy. Musíme zabezpečiť maximálne financovanie v rámci siedmeho a ôsmeho rámcového programu EÚ pre výskum a rozvoj počnúc súčasnosťou až do roku 2020.

(GA) Investície do ekologických technológií pomôžu vytvárať pracovné miesta v Európe v čase hospodárskej krízy. Vieme o veľkých ťažkostiach, ktoré nastanú, ak neprijmeme svoju medzinárodnú zodpovednosť. Vieme o úlohách, ktoré máme pred sebou. Preto sa postavíme k týmto úlohám dôrazne a zodpovedne.

Claude Turmes (Verts/ALE). – Pani predsedajúca, poznáte ruskú ruletu? Hrali ste niekedy ruskú ruletu? Samozrejme, že nie, pretože jedna k piatim by vás to zabilo alebo zranilo. Ak konferencia v Kodani nebude úspešná, nebudeme mať ani 50 % šancu zachrániť túto planétu pred nebezpečnou zmenou klímy.

Prečo sa nachádzame v tejto nemožnej situácii? V podstate sme stratili dvadsať rokov – dvadsať rokov od konferencie v Riu, dvadsať rokov lobovania znečisťujúcich priemyslov, od ropy cez uhlie po automobily. Dvadsať rokov stredopravicového riadenia v USA a v Európe, vďaka čomu mali zelení aj ostatní problém presadiť ambiciózny program.

Budúcotýždňový európsky samit v Kodani je preto poslednou príležitosťou pre stredopravicové sily v Európe – so švédskym predsedníctvom Rady a s Dánskom, Francúzskom a Nemeckom s vládou stredopravicových politikov – konať zodpovedne.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, Európska únia sa považuje za vodcu v medzinárodnej aréne, pokiaľ ide o propagovanie dialógu o krokoch proti zmene klímy a určovanie politických priorít na zníženie emisií CO₂. V rámci prebiehajúcich príprav na konferenciu v Kodani sa Európska únia zaviazala viac než akýkoľvek iný región sveta. Až do dnešného dňa neposlala žiadna z priemyselných mocností – Spojené štáty, Japonsko, Austrália – žiaden konkrétny návrh s konkrétnymi číslami, s podrobnosťami pomoci pre rozvojové krajiny pri ich úsilí o obmedzenie emisií CO₂ a podpory rozvoja energeticky účinných technológií na základe obnoviteľných zdrojov energie.

Európa bude dôveryhodným partnerom počas rokovaní len vtedy, ak predstaví realistické, dosiahnuteľné a rozumné návrhy, ktoré budú začiatkom pre dosiahnutie medzinárodného konsenzu a porozumenia. Európa teraz potrebuje spojencov a podporu svojich existujúcich návrhov. Preto by sme mali byť opatrní pri zvyšovaní záväzkov v oblasti zníženia emisií z 20 % na 30 %, pretože ostatné priemyselné krajiny neukazujú žiadnu vôľu stanoviť si takéto ambiciózne ciele, pričom aj finančná podpora pre rozvojové krajiny by mala byť realistickým záväzkom. Nesmie sa to zmeniť len na zoznam želaní. Mal by to byť systém poskytovania pomoci, ktorý bude v súlade so zásadou udržateľného rozvoja a ktorý umožní príjmom plánovať ich činnosť.

Je tu ešte jedna vec, ktorá je dôležitá z pohľadu občanov Európy. Nemali by sme zabudnúť, že samit v Kodani, naše uznesenia a prípravy Parlamentu na samit by mali byť doplnené jasne definovaným systémom komunikácie s občanmi, so spoločnosťou. Nechceme, aby sa v systéme oboznamovania s informáciami o globálnom otepľovaní vytvorila bariéra alebo priepasť medzi spoločnosťou a inštitúciami EÚ.

Michael Cashman (S&D). – Vážená pani predsedajúca, obmedzím svoje emisie CO₂ a budem stručný. Pán komisár, rád vás vidím vo funkcii. Predsedníctvo, rád vás tu vidím.

Hovoriť o roku 2020 alebo 2050 nestačí. Už teraz potrebujeme dohodu a potrebujeme dosahovať výsledky, pretože zmena klímy predstavuje riziko pre zmierňovanie chudoby. Vidíme, že rozpočty pre oficiálnu rozvojovú pomoc nezodpovedajú vývoju. To je neprijateľné a vystavuje to riziku rozvojové ciele tisícročia, ktoré sa musia dosiahnuť. V Kodani uvidíme 27 štátov jednotne konať s cieľom dosiahnuť ambiciózne ciele.

Tu v Parlamente sme si vypočuli odporcov zmeny klímy. Dovoľte mi povedať len toto: hovorí sa o rastlinách a emisiách CO₂; dochádza k odlesňovaniu a rozširovaniu púští. Znamená to, že na niektorých miestach nie

je voda. Nie sú tam žiadne stromy. Zmena klímy zabíja. Je to také jednoduché. Povedzme si to jasne – členské štáty by mali udržať 0,7 % HND venovaných na rozvoj, obmedziť použitie tohto HND na maximálne 10 % a potom získať ďalšie prostriedky potrebné na boj a odstránenie zmeny klímy.

Fiona Hall (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, obávam sa, že výpočty Komisie týkajúce sa medzinárodného financovania klímy slúžia len na odpútanie pozornosti.

Najprv vyhlásila, že rozvojové krajiny dokážu samy financovať 90 % opatrení v oblasti energetickej účinnosti. Predstavuje to sumu 30 miliárd EUR ročne. V EÚ je pritom najväčšou prekážkou zavádzania opatrení v oblasti energetickej účinnosti pre vlády aj občanov nedostatok priameho financovania. Prečo sa Komisia domnieva, že rozvojové krajiny dokážu financovať opatrenia zamerané na energetickú účinnosť bez priameho financovania, keď samotné členské štáty EÚ s tým majú ťažkosti?

Nereálna je aj myšlienka, že medzinárodný trh s uhlíkom môže financovať 38 miliárd ročne. Vidíme, ako pomaly sa rozbieha trh s uhlíkom v rámci systému EÚ ETS a ako zle sa vyvíja cena uhlíka v dôsledku hospodárskej krízy. Potrvá to pravdepodobne celé desaťročia, kým budeme mať správne fungujúci medzinárodný trh s uhlíkom, preto teraz potrebujeme nové a ďalšie opatrenia na financovanie.

Françoise Grossetête (PPE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, celé dopoludnie dnes hovoríme o tom, že zmena klímy je jednoducho povedané rozširovanie púští a sucha, je to odlesňovanie, sú to prírodné pohromy, je to šírenie hladomoru a chudoby, a to najmä v krajinách na juhu, a sú to migračné toky.

Na samite v Kodani musia dať národy sveta prísľub, že sa bude hľadať rovnováha medzi štyrmi základnými cieľmi, a to v prvom rade, samozrejme, znižovaním emisií skleníkových plynov, ale je to aj otázka nepotláčania nášho hospodárstva, zabránenia environmentálnemu dampingu a podpory nových technológií v Európe.

Keďže musíme brať ohľad na najchudobnejšie krajiny, chcela by som v tomto smere upozorniť na rozvojové krajiny, najmä na najpokrokovejšie rozvojové krajiny. Tento pojem sa neobjavuje v medzinárodných textoch a tieto krajiny patria do kategórie rozvojových krajín. Preto sa nepovažujú za krajiny, ktoré majú povinnosť prispievať k úsiliu o znižovanie skleníkových plynov, aj keď patria medzi najväčších spotrebiteľov uhlíka. Mám, samozrejme, na mysli Čínu, Indiu a Brazíliu, ktoré sa musia v Kodani jednoznačne zaviazat' k dosahovaniu podobných cieľov ako priemyselné krajiny, pretože ich vlastne nič nespája s inými rozvojovými krajinami.

Úsilie o zníženie CO₂ musí byť spoločné a musí vychádzať z najspravodlivejších podmienok. Musíme zabrániť akejkolvek deformácii hospodárskej súťaže. Rokovania sa musia zároveň stať príležitosťou na podporu nasadzovania našich nových technológií a na umožnenie významných investícií do výskumu a vývoja.

V Kodani budeme musieť – a to je nevyhnutnosť – vytvoriť podmienky pre udržateľný obchod medzi krajinami na základe vzájomného záujmu. Úspech bude spočívať v podpore šírenia technológií v najmenej rozvinutých krajinách výmenou za uznanie práv duševného vlastníctva a otváranie trhov pre tieto technológie.

Enrique Guerrero Salom (S&D). – (ES) Vážená pani predsedajúca, dvomi najväznejšími krízami na svete sú chudoba a účinky zmeny klímy. Sú to dve krízy, ktoré sa v budúcnosti ešte viac prepoja, dve krízy, ktoré sa každým dňom stávajú ničivejšími.

Na svete je teraz oveľa viac chudobných ľudí ako pred rokom, o desiatky miliónov viac. Účinky zmeny klímy sú vážnejšie a intenzívnejšie než kedykoľvek predtým.

Zostáva len mesiac a pol do konferencie v Kodani, už len niekoľko týždňov. V Kodani musíme vyvinúť obrovské úsilie. Musíme sa viac sústrediť na boj proti zmene klímy, ale nepoužívať prostriedky, ktoré v súčasnosti používame na rozvojovú pomoc, prostriedky, ktoré v súčasnosti používame na vzdelávanie alebo zdravie.

Rozvojové krajiny potrebujú oba typy prostriedkov. Musíme preto ísť nad rámec 0,7 % HNP. Taký bol odkaz viacerých vedúcich predstaviteľov na poslednom zhromaždení Organizácie Spojených národov. To bol odkaz španielskeho premiéra.

Peter Liese (PPE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, na stretnutí s účasťou komisárky pre zdravie pani Vassiliouovej a expertov na zdravie z celej Európy sa pred niekoľkými dňami v Bruseli hovorilo o téme zdravia a zmeny klímy. Bolo to veľmi poučné podujatie s názvom Recept na zdravú planétu. Predseda Stálej komisie európskych lekárov (CPME) použil veľmi dobrý príklad – pacient planéta Zem je ako osoba trpiaca na vážne ochorenie. Čím neskôr zasiahnete, tým bolestnejšia je liečba, a dokonca

môže nastať aj moment, keď bude na liečbu príliš neskoro. V tej chvíli bude už pacient poškodený natoľko, že náprava nebude možná. Preto musíme v prípade pacienta planéta Zem konať rýchlo a rozhodne. Dúfam, že v tom sa všetci zhodneme.

Rovnako je pravda aj to, že zmena klímy ovplyvňuje každého, každú krajinu na Zemi a každé odvetvie európskeho hospodárstva. Vidím nerovnováhu: kladieme veľkú záťaž na tradičných účastníkov európskeho obchodovania s emisiami, pričom ale títo zastupujú menej než 50 % emisií Európskej únie. Potrebujeme preto viac pliec, ktoré ponese záťaž. O tom sme rozhodli včera večer. Zároveň sme prijali pozmeňujúce a doplnujúce návrhy 198 až 202 o zahrnutí leteckej dopravy a námornej dopravy, ako už spomínal pán Groote. Možno je potrebné lepšie to prepracovať a rozlíšiť, ale je to krok správnym smerom. Komisia a Rada sa musia v tomto smere konečne viac zapojiť. Na samite EÚ pred Pittsburghom a v samotnom Pittsburghu sa nedosiahol vôbec žiaden pokrok. Rada a Komisia musia urobiť viac v tejto súvislosti.

Doplním ešte posledné slovo. Aj ostatné regióny sveta musia urobiť viac. Teší ma, že Barack Obama vyhral Nobelovu cenu za mier, ale ak nepríde do Kodane a nepredloží poriadny návrh, premárni svoju dôveryhodnosť. Preto v Kodani musí niečo predložiť.

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Vážená pani predsedajúca, rozvojové krajiny majú najmenší podiel na zmene klímy. Zároveň však zažívajú jej najhoršie následky. V Afrike musia milióny ľudí každý rok cestovať stále ďalej, aby našli vodu, drevo na varenie a potravu. Títo ľudia sú závislí od služieb, ktoré im poskytujú prirodzené ekosystémy, pričom sa ničím nepodieľajú na vzniku zmeny klímy.

Tieto prirodzené ekosystémy, ako napríklad africké lesy, ukladajú trikrát viac uhlíka, ako vypustia do atmosféry, trikrát viac uhlíka, než existuje v atmosfére v súčasnosti, pričom absorbujú 50 % uhlíka, ktorý vypustíme každý rok do atmosféry. Práve preto by sa mala ochrana a rozširovanie lesov na základe prirodzených procesov a bez komerčných zámerov stať hlavnou prioritou našej politiky, a to v záujme boja proti zmene klímy a prispôbenia rozvojových a rozvinutých krajín tejto zmene.

Theodoros Skylakakis (PPE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, rád by som zaujal stanovisko k osobitnej, ale veľmi dôležitej otázke námornej dopravy v súvislosti s konferenciou v Kodani a rozvojovými krajinami. Mám dve pripomienky. Bolo by obrovskou chybou riešiť námornú dopravu a letectvo tak, akoby šlo o rovnakú vec. Námorná doprava je najúčinnším a najekologickejším spôsobom dopravy, zatiaľ čo letecká doprava je viac-menej najhorším. Je preto potrebné stanoviť ciele v námornej doprave, ale musia byť spravodlivé najmä vo vzťahu k cestnej doprave, ktorá je konkurentom námornej dopravy, ale predstavuje oveľa väčšie znečistenie. Nepomernými požiadavkami na námornú dopravu v porovnaní s cestnou dopravou neprimerane postihujeme jadro hospodárstiev rozvojových krajín, pretože tieto krajiny sa v prevažnej miere opierajú o suroviny, poľnohospodárske produkty a priemysel, ktoré v zásade využívajú námornú dopravu, zatiaľ čo naše hospodárstva sú prevažne hospodárstvami služieb.

Zaujíma ma, či dokážeme presvedčiť rozvojové krajiny o našich dobrých úmysloch, ak navrhujeme financovanie našich zámerov v oblasti zmeny klímy z peňazí, ktoré vezmeme v neprimeranej miere z námornej dopravy a ktoré ako percento HDP zaťažujú rozvojové krajiny viac než vyspelé krajiny.

Keďže som sa dozvedel, že Skupina zelených/Európska slobodná aliancia včera odmietla podporiť rozpravu o vzťahu medzi cieľmi pre námornú dopravu a cieľmi pre pozemnú dopravu, chcel by som tiež vedieť, či jazda po európskej diaľnici v luxusnom aute rýchlosťou 180 kilometrov za hodinu je ekologickejšia než preprava potravín a surovín pre hospodárstvo planéty.

Gilles Pargneaux (S&D). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán Carlgren, pán predseda Komisie, stojíme pred problémom ľudstva, problémom budúcich generácií. Ak chceme zdvihnúť hodenú rukavicu, konferencia v Kodani musí zaistiť podmienky pre globálnu dohodu, jedínú dohodu, pretože ako už skôr povedal pán Leinen, predseda Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, potrebná je univerzálna aliancia so zapojením priemyselných krajín aj rozvíjajúcich sa krajín.

V našej dnešnej rozprave, ale aj predložením návrhu uznesenia Parlamentu, znovu vyzývame Európsku úniu, aby si udržala svoju vedúcu úlohu v rámci tejto potrebnej politiky boja proti zmene klímy. Nezabúdajme, že ak si chceme zachovať dôveryhodnosť, musíme vystupovať jednotne.

Áno, v Kodani musíme dosiahnuť dohodu, aby sme obmedzili nárast globálnej priemernej teploty tak, aby neprekročila úrovne z obdobia pred industrializáciou o viac než 2 stupne. Áno, v Kodani musíme podpísať dohodu, aby sme mohli spoločne zaistiť, že do roku 2020 poklesnú emisie skleníkových plynov o 30 %

v porovnaní s rokom 1990. Ani to však nebude stačiť. Nestačí len to, že rozvinuté krajiny podstatne znížia svoje emisie, ale aj rozvojové krajiny musia pomáhať pri dosahovaní cieľov.

V nadväznosti na to musia priemyselné krajiny poskytnúť rozvojovým krajinám primeranú, dlhodobú a predvídateľnú finančnú a technickú podporu, aby ich podnietili prijať záväzok obmedziť emisie skleníkových plynov. Kodaň musí zároveň umožniť rozvojovým krajinám, aby prešli na modely s nízkou produkciou CO₂.

Dovoľte mi teda venovať sa dvom oblastiam, ktoré považujem za potrebné pre našu budúcnosť. Po prvé je to zavedenie financovania na boj proti globálnemu otepľovaniu na medzinárodnej úrovni na základe zdaňovania finančných transakcií. Po druhé považujem za potrebné zaviesť daňové úpravy na hraniciach Európy, ktoré by postihli dovoz tovarov vyrobených bez najmenšieho ohľadu na ochranu životného prostredia, daňové úpravy prepojené so zmluvne vymedzenou spätnou platbou uhlíkovej dane vyzbieranej týmto spôsobom na hraniciach Európy krajinám na juhu, ktorá by sa použila na financovanie investícií do zariadení potrebných na boj proti globálnemu otepľovaniu.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, po príklade z nedávneho samitu G20, ktorý bol pre Európu príležitosťou zhustiť sa vedúcej úlohy pri definovaní nového poriadku svetového hospodárstva, bude mať Európa znovu zodpovednosť, ale predovšetkým povinnosť ukázať správnu cestu svojim medzinárodným partnerom na decembrovej konferencii v Kodani.

Napriek tomu, čo pred chvíľou odznelo, najmä z úst mojich kolegov poslancov zo Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie, Európa už začala preberať svoju zodpovednosť za ochranu životného prostredia, pretože v decembri 2008 bol prijatý balík opatrení v oblasti energetiky a zmeny klímy. S týmto balíkom bude mať Európa potrebné oprávnenie na vedenie rokovaní smerom k definovaniu ambicióznej, praktickej a globálnej reakcie na problémy zmeny klímy.

Dohoda, ktorú musíme dosiahnuť v Kodani, sa musí zakladať na zásade spoločnej zodpovednosti, ale aj diferencovanej zodpovednosti. Ako práve povedala pani Grossetêtová, pokiaľ ide o konkrétne kroky, je na nás, priemyselných krajinách, zaistiť, aby naši partneri, rozvojové krajiny, mali prostriedky a mohli nás nasledovať v ambicióznom boji proti zmene klímy.

Zároveň sa musíme stať príkladom, najmä tým, že sa zaviazeme plniť ambiciózny program zameraný na 80 % zníženie emisií skleníkových plynov do roku 2050. Práve som počula, že to nestačí, ale aj to je dobrý začiatok. Zároveň musíme vytvoriť podmienky, aby sme zaistili popri našej účasti aj účasť rozvojových krajín na tomto globálnom úsilí.

Máme zodpovednosť, ale aj povinnosť voči týmto krajinám. Skutočnosťou totiž je, že musíme prekonať spoločný problém, ktorý si vyžaduje účasť všetkých. Ako však vieme, nie všetci máme rovnaké možnosti a rovnakú históriu. Konferencia v Kodani preto musí skončiť úspechom, avšak úspechom, ktorý sa dosiahne na základe skutočných príspevkov, ktoré idú nad rámec záväzkov. Európska únia sa bude posudzovať podľa tohto príspevku a tohto záväzku.

Ak konferencia v Kodani nepovedie k pevným a spoločným záväzkom medzinárodných partnerov podniknúť konkrétne kroky, budeme musieť v Európe na našich hraniciach vyrubiť uhlíkovú daň, ako to práve povedal posledný rečník. Bude to jediný spôsob, aby nás vypočuli a aby sme zaistili, že náš čestný záväzok má význam. Je na Európe, aby zabezpečila, že tento odkaz bude jasný.

Anni Podimata (S&D). – (EL) Vážená pani predsedajúca, hlavná úloha, ktorá je pred nami sedem týždňov pred samitom v Kodani, spočíva v tom, či sa nám podarí dosiahnuť dohodu o prevzatí zodpovednosti za globálne financovanie politík na zmiernenie zmeny klímy zo strany rozvojových krajín. Európa urobila dôležité kroky pri definovaní zdrojov financovania a spôsobov jeho organizácie, no teraz nadišiel čas presvedčiť aj ostatné rozvinuté krajiny, aby prijali svoju časť zodpovednosti, pričom musíme mať na pamäti, že podpora úsilia o boj proti zmene klímy zo strany rozvojových krajín nám poskytuje príležitosť bojovať aj proti globálnym nerovnostiam a zmenšiť rozdiely medzi rozvinutými a rozvojovými krajinami.

Je tu však aj niečo ďalšie, na čo nesmieme zabúdať, najmä tu v Európskej únii. Sme na pokraji vytvárania nového radu utečencov, klimatických utečencov, ktorých dnes nechráni žiaden medzinárodný dohovor, v dôsledku čoho nemajú žiadne práva. Hlavnou povinnosťou medzinárodného spoločenstva, v ktorom musí Európska únia prevziať vedúcu úlohu, je odstrániť túto právnu medzeru a výrazne podporiť týchto klimatických utečencov.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (PT) Vážená pani predsedajúca, pán Carlgren, pán De Gucht, Európska únia by mala naďalej zohrávať vedúcu úlohu v medzinárodných rokovaníach s cieľom dosiahnuť ambicióznú dohodu v Kodani. Táto dohoda by mala vychádzať zo zásady spoločnej, ale predsa diferencovanej zodpovednosti. Táto zásada by sa mala rovnako vzťahovať aj na rozvojové krajiny, ale každá z nich si vyžaduje opatrenia upravené vzhľadom na jej konkrétnu situáciu, pretože každá z nich sa nachádza v inej fáze a panujú v nej iné pomery. Všetky rozvojové krajiny, s výnimkou tých najmenej rozvinutých, by mali prijať národné stratégie rozvoja s nízkou produkciou uhlíka.

Rozvojové krajiny musia zvládnuť náklady vo výške približne 100 miliárd EUR na zníženie svojich emisií a prispôbenie sa účinkom zmeny klímy. Určitá časť financovania bude pochádzať zo súkromného sektora, ale okrem oficiálnej rozvojovej pomoci bude potrebné aj medzinárodné verejné financovanie. V záujme zaistenia dohody v Kodani je prvoradé definovať, aká bude štruktúra tohto systému financovania, jeho zdroje a výška financovania.

Na druhej strane je potrebné zlepšiť mechanizmus čistého rozvoja podľa Kjótskeho protokolu, aby sa podpora poskytovala len na projekty, ktoré umožňujú dosahovať ďalšie znižovanie. Z tohto mechanizmu by sa postupne mali vyčleňovať ekonomicky pokročilejšie rozvojové krajiny a ekonomicky konkurenčnejšie sektory, aby sa mohol sústrediť len na najchudobnejšie krajiny, najmä krajiny v Afrike.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Európska únia sa riešením hrozieb vznášajúcich sa nad našou planétou stáva príkladom pre ostatné kontinenty. Posilňuje sa tým aj boj proti zmene klímy. Európska únia je pripravená byť vodcom aj v budúcnosti, ale do tohto boja sa musia zapojiť všetky krajiny zúčastňujúce sa na konferencii v Kodani.

Rozvojové krajiny vyžadujú ďalšiu pomoc. Ich hospodársky rozvoj, podobne ako rozvoj tzv. krajín BRIC (Brazília, Rusko, India, Čína), musí byť založený na ekologických technológiách. Viac pozornosti treba venovať vymieňaniu najpokročilejších technológií a znalostí. EÚ by sa mala stať príťažlivým príkladom nielen prijatím záväzkov v oblasti znižovania emisií, ale aj podporou obnoviteľnej energie a zvyšovania energetickej účinnosti.

Nezabúdajme, že aj v Európskej únii existuje značný rozdiel medzi krajinami, ktoré úspešne zavádzajú nové technológie a dosahujú energetické úspory, a tými, ktoré v tomto smere zaostávajú. Potrebujeme spoločnú snahu o odstránenie tohto rozdielu. To by znovu bolo dobrým príkladom pre všetkých.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Vážená pani predsedajúca, treba priznať určité skutočnosti. Po prvé, naše úsilie v oblasti klímy nám zatiaľ neprinieslo žiadne výhody. Stratégia sa ukázala byť neefektívna, pretože emisie sa v absolútnych aj relatívnych číslach zvýšili. V rozpore s očakávaniami sa globálna intenzita uhlíka len zvýšila presne v tom istom čase, keď došlo k skutočným medzinárodným investíciám v danej oblasti. Emisie na tonu produkcie v krajinách, ktoré ratifikovali dohodu, neklesali nijako rýchlejšie než v krajinách, ktoré zostali mimo Kjótskeho protokolu. Máme slabú dohodu a je potrebné nahradiť ju lepšou, komplexnejšou, účinnejšou a ambicióznejšou.

Po druhé treba povedať, že vieme menej, než sme si pred časom mysleli, že vieme. Aj keď sa emisie zvýšili viac, než sa predpovedalo, teplota teraz logicky nenasleduje tento rast emisií. Prestala sa zvyšovať a v najbližších rokoch sa očakáva pokračovanie globálneho ochladzovania. Časový rad je však príliš krátky na to, aby sa dali vyvodiť závery alebo aby sme mohli celkom zabudnúť na skorší vzorec otepľovania. Tieto informácie, ktoré vo verejnosti spôsobujú zmätok, preto neznamenajú, že sa už nemusíme obávať zmeny klímy. Znamenajú len to, že potrebujeme ďalší výskum. Emisie sa teda musia udržiavať na primeranej úrovni za všetkých okolností, bez ohľadu na to, či dochádza k prudkému otepľovaniu alebo nie. Východiskovým bodom by v tomto smere mali byť úvahy o udržateľnom rozvoji v správe OSN o rozvojových cieľoch tisícročia. Táto správa nielen podrobne skúma problematiku uhlíka, ale aj komplexnú politiku v oblasti klímy.

Po tretie, žijeme v hospodárskej kríze a v dôsledku toho máme zodpovednosť voči našim občanom. To, čo urobíme, musí byť múdre a účinné. Svet si už nemôže dovoliť slabú dohodu o klíme. Chyby Kjótskeho protokolu už nemôžu pokračovať a my nepotrebujeme takú dohodu, ktorá dá súhlas na jednoduché presunutie emisií z jedného miesta na druhé bez toho, aby došlo k ich skutočnému zníženiu. Keďže kritériá, ktoré sú základom politiky v oblasti klímy, sa v súčasnosti týkajú emisií z výroby, nie spotreby, príčinu problému je možné presunúť inam. Vzhľadom na únik uhlíka, ktorý z toho vyplýva, je dokonca možné aj to, že miestne emisie poklesnú, ale globálne emisie stúpnu. Namiesto toho potrebujeme obrovské investície do dekarbonizácie a technológie, ktorá znižuje emisie. Nemôžeme dovoliť, aby sa kdekoľvek produkovalo

znečistenie. Nemôžeme vytvárať medzery, aj keď obchodovanie s emisiami v EÚ je vzorovým príkladom, ako práve takéto medzery vytvárať!

Ivari Pádar (S&D). – (ET) Vážená pani predsedajúca, ambiciózne opatrenia v oblasti zmeny klímy by pomohli vyriešiť súčasnú hospodársku krízu prostredníctvom vytvárania pracovných miest a zvyšovania hospodárskej činnosti. Medzinárodná energetická agentúra (IEA) považuje za potrebné dospieť v Kodani k dohode, aby sa investície, ktoré meškali v dôsledku hospodárskej krízy, mohli nasmerovať do energetického sektora udržateľného z pohľadu životného prostredia.

Vidím tu aj príležitosti pre našu vlastnú krajinu, Estónsko. Potrebujeme program zameraný na rozsiahle úspory energie, ako aj ambiciózne a dlhodobý prístup v oblasti obnoviteľnej energie. Nemôžeme sa však obmedziť len na to. Mali by sme revidovať naše vlastné predpisy v oblasti dopravy a logistiky, využívať ekologické stavebné materiály a technológie, obmedziť používanie materiálov a chemických látok v priemysle, zlepšiť spôsoby balenia používané v maloobchode a rozvíjať organické poľnohospodárstvo.

Tieto riešenia, ako aj mnoho ďalších, budú predstavovať základné odvetvia rastu v budúcnosti. Mnohé z týchto nových riešení budú vyžadovať úsilie našich vedcov, niektoré z nich možno vytvoriť len naším vlastným úsilím.

Elisabetta Gardini (PPE). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, všimla som si, že sa niekoľkokrát spomínalo hlasovanie, ktoré sa konalo včera vo Výbore pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín.

Chcela by som však jasne povedať, že nie všetko sa dá zhrnúť do jednej extrémistickej ideologickej pozície. Vypočuli sme si mnoho stanovísk našich kolegov poslancov, ktoré sú veľmi rozmanité, sú v nich malé odchýlky, opierajú sa výraznejšie o zdravý rozum, a keďže viac odrážajú realitu, myslím si, že skôr poskytnú reálne riešenia.

Veda nie je totemom. Keď došlo k chybe a vybral sa veľmi ideologickým spôsobom jeden problém, nenašli sa riešenia, ale viedlo to ku katastrofe. Európa by v tom mala byť expertom a nemala by opakovať tie isté chyby, aj keď majú inú podobu a označenia, ktoré sa navonok zdajú oveľa priateľskejšie. Musím poukázať na to, že samotná smernica o obchodovaní s emisiami presne špecifikuje, že čestný spôsob, ktorým postupuje Európska únia, musí vyhodnotiť Komisia podľa výsledku konferencie.

Musíme ísť na konferenciu s dôraznými stanoviskami, jasnými nápadmi, ale zároveň s presvedčivým zámerom spravodlivo rozdeliť naše úsilie predovšetkým medzi všetky priemyselné krajiny, ktoré musia prijať rovnocenné ciele v oblasti zníženia emisií. Zároveň musíme myslieť na to, čo veľmi dobre vyjadrila pani Grossetetová, konkrétne na to, že nesmieme zabúdať na rozlišovanie medzi rozvojovými krajinami. Niektoré krajiny sú naozaj rozvojové a niektoré patria medzi novovznikajúce hospodárstva, ako sú India, Čína a Brazília. Aj tieto krajiny musia na seba zobrať záväzky.

Ak by sa v Kodani nedosiahol vyrovnaný výsledok, naliehavo vyzývam Európsku úniu, aby naďalej zabezpečovala, že sa kvóty budú prideľovať bezplatne do odvetví, ktoré sú vystavené riziku, v súlade so smernicou 2003/87/ES. Toto sú kľúčové body. Chceme, aby si aj samotný Kjótsky protokol zachoval svoj význam pre životné prostredie, no predovšetkým chceme zabrániť vytváraniu finančnej bubliny na úkor európskych podnikov.

Vincent Peillon (S&D). – (FR) Vážená pani predsedajúca, ako naši kolegovia poslanci dnes ráno opakovane hovorili, problém financovania boja rozvojových krajín proti globálnemu otepľovaniu môže viesť k neúspechu samitu v Kodani, aj keď všetci dúfame v jeho úspech.

Ako vieme, tieto krajiny sú často hlavnými obeťami globálneho otepľovania, pričom však zaň nenesú zodpovednosť. Priemyselné krajiny poskytli významný balík finančnej pomoci. Dnes to však nestačí a dokonca ani uvádzané sumy sa nedodržiavajú. To nás zaväzuje a bude zaväzovať k nájdeniu nových zdrojov financovania.

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín po Výbore pre rozvoj uznal, že je potrebné považovať o zavedení dane z finančných transakcií podobnej Tobinovej dani. Táto daň vo výške 0,01 % na špekulatívne transakcie by priniesla ročne 100 miliárd USD, inými slovami sumu, ktorá sa odhaduje ako potrebná do roku 2020 na boj proti globálnemu otepľovaniu v rozvojových krajinách.

Preto tento Parlament po vzore niektorých národných politických vedúcich predstaviteľov preberá svoje zodpovednosti. Chcel by som poznať stanovisko Rady a Komisie a to, či nás v tejto veci podporia.

Lena Ek (ALDE). - (SV) Vážená pani predsedajúca, svet teraz čelí trom hlavným krízam: finančnej kríze, kríze zamestnanosti a kríze týkajúcej sa zmeny klímy. Riešenia, ktoré spoločne navrhujeme, nám musia pomôcť vyriešiť všetky tri krízy. Naše podniky sa stretávajú s veľkými problémami, ale zároveň existujú dobré príležitosti na vytvorenie nových pracovných miest a riešenie mnohých sociálnych kríz. Ak použijeme správny spôsob, prijmemo správne rozhodnutia a ak vedúci predstavitelia týchto rokovaní budú dostatočne dôrazní vo svojich rozhodnutiach, svet sa môže obnoviť a vytvoriť nové hospodárstvo s udržateľným životným prostredím.

Ľudia na celom svete očakávajú, že konferencia v Kodani prinesie rázne opatrenia. Musíme si byť vedomí toho, že USA budú chcieť riešenia založené na trhu, Európa bude chcieť riešenia založené na právnych predpisoch a Čína si bude chcieť vyriešiť vlastné domáce sociálne problémy. Aj v rámci Európy sú rozdiely v prístupe. V Európskom parlamente máme poslancov, ktorí by chceli cieľové hodnoty nastaviť tak vysoko, že by to znemožnilo nájsť v Kodani riešenie, pričom iní trvajú len na dobrovoľných riešeniach.

Budúcnosť spočíva v ekologickom hospodárstve s liberálnym trhom. Musíme zaistiť, aby spotrebitelia dostali príležitosť využívať svoje právomoci na trhu pomocou svojich znalostí a transparentnosti.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE). - (RO) Odlesňovanie, fenomén často spomínaný počas tejto rozpravy, ovplyvňuje najmä rozvojové krajiny. Pred obvinením týchto krajín si však musíme uvedomiť, že odlesňovanie pokrýva určité potreby na prežitie.

Chcel by som v dnešnej rozprave spomenúť závery z nedávno uskutočnenej štúdie, ktorá zdôrazňuje, že takmer polovica poľnohospodárskej plochy na svete je aspoň z 10 % pokrytá lesom. Poľnohospodárska plocha pokrytá lesnou vegetáciou tvorí dvojnásobok plochy amazonského dažďového pralesa. Domnievam sa, že nás to núti uvedomiť si hodnotu tejto vegetácie. Netreba ani hovoriť, že poľnohospodári by sa viac snažili chrániť túto vegetáciu, ak by na to dostali dostatočné financie.

Ďalším aspektom, ktorý treba zvážiť, je podpora stratifikovaných poľnohospodársko-lesných systémov, ktoré kombinujú pestovanie plodín aj stromov. Na plodiny tohto typu, ktoré sú menej životaschopné než monokultúry, sa často zabúda. Domnievam sa, že všetky riešenia zamerané na zabránenie odlesňovania musia brať do úvahy systémy na kompenzáciu pre poľnohospodárov vrátane tých poľnohospodárov v Európe, ktorí pestujú tieto typy stratifikovaných plodín.

Judith A. Merkies (S&D). - Vážená pani predsedajúca, „úspech alebo neúspech, to je otázka“. Spomínali sa tu už všetky typy kríz, no popri globálnom otepľovaní sa zabudlo na krízu dôvery verejnosti v politikov.

Súhlasím s pánom Carlgrenom. Nerobme z toho súťaž krásy o tom, kto je viac alebo menej ambiciózny, viac alebo menej realistický alebo viac či menej ochotný platiť. Potrebujeme objasniť štyri veci, pretože v stávke je veľa. Potrebujeme jasný a ambiciózny politický postoj, potrebujeme jasný záväzok, potrebujeme jasnú cestu a jasné termíny a v neposlednom rade potrebujeme transparentnosť vo finančnej podpore. Ak by sa konferencia v Kodani neskončila úspechom, nerobme planý poplach a nezačnime menovať a obviňovať, ale stanovme jasný proces a časovú líniu, aby sme dospeli k výsledku. Ukážme, že sme spoľahliví a zodpovední, a to tak pri stanovovaní cieľov, ako aj v spravodlivých finančných výhladoch.

Graham Watson (ALDE). - Vážená pani predsedajúca, veľa hovoríme o roztápaní ľadovcov, ale okrem Arktídy a Antarktídy existuje aj „tretí pól“: himalájsky vrchol a jeho ľadovce, ktoré poskytujú vodu približne dvom miliardám ľudí – takmer tretine svetovej populácie – v Číne, Indii a inde na kontinente.

Tieto ľadovce rýchlo ustupujú v dôsledku čierneho uhlíka, ktorý vo veľkej miere pochádza z industrializácie, ale aj z generátorov na fosílné palivo používaných v poľnohospodárstve, a ktorý pripraví miliardy ľudí o vodu na pitie aj zavlažovanie. Európska únia musí uznať, že bude potrebná pomoc na zlepšenie kvality používaných strojov a na obmedzenie ich znečisťujúcich vplyvov.

Domnievam sa, že by sa to malo dostať do programu konferencie v Kodani, ale aj do programu blížiaceho sa samitu Európskej únie a Indie a ostatných samitov s účasťou postihnutých krajín. Ak im nepomôžeme, nepodariť sa nám zabrániť roztápaniu himalájskych ľadovcov ani vážnym problémom so zabezpečením vody pre tretinu ľudstva.

Iosif Matula (PPE). - (RO) Žijeme na planéte s rozmanitou klímou. Je tu však jeden faktor, ktorý ovplyvňuje nás všetkých, a to zmena klímy. Realita nám ukazuje, že účinky tejto zmeny neberú ohľad na hranice ani geografické oblasti. Každý jeden z nás je postihnutý iným spôsobom, či už v podobe záplav, sucha, požiarov alebo silných búrok.

Hlavnou príčinou týchto katastrof je zrejme nespútaný rozvoj určitých skupín činností vedúcich k zvýšeniu emisií oxidu uhličitého a globálnemu otepľovaniu. Podľa súčasných štatistík je podiel emisií oxidu uhličitého na občana možno niekoľko stokrát vyšší v rozvinutých krajinách ako v rozvojových krajinách.

Vzhľadom na súčasnú situáciu cítim povinnosť položiť túto rečnícku otázku: je alebo nie je našou povinnosťou podporiť rozvojové krajiny pomocou iniciatív a technológií tak, aby sme zachovali čistotu našej planéty? Myslím si, že odpoveď na túto otázku je zrejmä. V žiadnom prípade preto nemôžeme váhať s prijatím konkrétnych opatrení v našom vlastnom záujme a v záujme budúcich generácií.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Vážená pani predsedajúca, je veľmi dôležité zmeniť svet na nízkouhlíkový spravodlivým spôsobom a zaviesť realizovateľný systém politík, pretože trh nikdy nemal čas na spravodlivosť. Práve preto je stretnutie v Kodani dôležité.

Privítala by som, keby pán minister Carlgren lepšie definoval priority. Všetko ste totiž určili ako prioritné, čo znamená, že v skutočnosti nie je prioritné nič.

Domnievam sa, že politika v oblasti klímy musí zohrávať dôležitú úlohu aj pokiaľ ide o rozdeľovanie príjmov. Ako môžeme uľahčiť adaptáciu domácnostiam v Európe s nízkym príjmom? Nemyslel na to zatiaľ žiaden štát v Európe? Štrukturálne fondy by sa napríklad mohli používať flexibilnejšie tak, aby podporovali ekologické štrukturálne zmeny. Nestačí iba zachrániť svet, musíme zachrániť aj ľudí na tomto svete.

András Gyürk (PPE). – (HU) Vážená pani predsedajúca, jednou z kľúčových tém blížiaceho sa samitu o klíme v Kodani by sa mohlo stať lesné hospodárstvo. Nie je náhodou, že v dôsledku odlesňovania sa v ovzduší kumulujú škodlivejšie plyny, než ktoré možno pripísať napríklad doprave. Neschopnosť vyriešiť situáciu ešte zdôrazňuje skutočnosť, že podľa odhadov sa takmer 40 % ťažby dreva na svete vykonáva nelegálne.

Keď hovoríme o ťažbe dreva, spomenieme si najprv na tropické pralesy. Netreba sa však pozeráť až tak ďaleko od domova. Podľa nedávno zverejnenej štúdie je jedna tretina dreva používaného v Maďarsku vyrábaná nezákonne. V dôsledku nedostatočných sankcií v tejto oblasti priestor pre obnoviteľné zdroje energie v skutočnosti zakrýva čiastočne nezákonné pálenie a rúbanie stromov. Na základe toho, čo som povedal, musíme sprísniť predpisy riadiace udržateľné lesné hospodárstvo. Samit o klíme v Kodani by mohol poskytnúť príležitosť, aby sa lesné hospodárstvo stalo neoddeliteľnou súčasťou systémov na ochranu klímy.

Mairead McGuinness (PPE). – Vážená pani predsedajúca, v tejto rozprave o zmene klímy treba spomenúť aj otázku bezpečnosti potravín, a to najmä pre rozvojové krajiny. Je veľmi ťažké žiadať ľudí, aby sa zaoberali zmierňovaním zmien klímy, ak nie sú splnené ich základné potreby potravy. Musíme im umožniť, aby využívali najlepšie dostupné technológie na udržateľnú produkciu potravín, ktoré neškodia životnému prostrediu, a aby tak riešili otázku zmeny klímy.

Mám obavy v súvislosti so Svetovou obchodnou organizáciou a poľnohospodárskymi dohodami, ktoré neberú do úvahy napríklad vplyv odlesňovania v Brazílii, ktorá dodáva hovädzie mäso do Európskej únie. Ide o veľmi komplexné otázky. Možno vyriešime problém na jednom mieste, ale vytvoríme ďalší problém inde. Je zrejmé, že potrebujeme globálnu dohodu, ktorá rieši zmenu klímy, ale zároveň musíme uznať aj veľmi závažný problém potravinovej bezpečnosti.

Andrew Henry William Brons (NI). – Vážená pani predsedajúca, dôkazy nehovoria o tom, že zvyšujúce sa úrovne CO₂ smerujú k zvyšovaniu teploty, ale že príčinné súvislosti sú úplne obrátené. Nesmieme však, samozrejme, dopustiť, aby fakty pokazili dobrý príbeh.

Pripustíme však na chvíľu, že emisie zapríčinené človekom sú z rôznych dôvodov zlom. Prečo ale potom britská labouristická strana podporuje agresívne a nezákonné vojny, ktoré nielenže zabíjajú britských vojakov, Iráčanov, Afgancov a v blízkej budúcnosti aj Iráncov, ale zároveň majú za následok obrovské zvýšenie globálnych emisií?

Edite Estrela (S&D). – (PT) Kodaň je veľkou príležitosťou na dosiahnutie globálnej dohody pred tým, než bude príliš neskoro. Po prvýkrát majú Spojené štáty vládu odhodlanú k tvorbe riešení a pozitívne signály prichádzajú aj z iných krajín, napríklad z Japonska. Potrebujeme však nový prístup k zmene klímy, ktorý bude zohľadňovať vplyv na bezpečnosť, obnovu hospodárstva, imigráciu a dokonca aj boj proti terorizmu. Nesmieme zabúdať ani na to, že zmena klímy si bude vyžadovať zapojenie vedy, technológie a ekonómie.

Veľkou prekážkou dohody v Kodani je otázka financovania. K dohode však nemôže dôjsť, kým financovanie nebude upravené podľa možností rozvojových krajín. Okrem toho je potrebné zdôrazniť, pán komisár, že

aktuálne zavedené financovanie nepostačuje. Rozvinuté krajiny sa musia stať príkladom tak, že stanovia ambiciózne ciele zníženia emisií o minimálne 30 % a že budú pomáhať rozvojovým krajinám pomocou financovania a technológií.

Milan Zver (PPE). – (SL) Dobré popoludnie, pani predsedajúca, pán komisár, pán Carlgren, dámy a páni a návštevníci vrátane tých z vás, ktorí ste prišli zo Slovinska. Dovoľte mi stručne vám pripomenúť jednu vec. Konferencia v Kodani sa bude konať v čase, ktorý by sa dal označiť za zlý. Žijeme v čase krízy, vďaka čomu je ťažké prijať rozhodnutia o takých závažných a dôležitých otázkach, aké máme prijať v decembri v Kodani.

Dovoľte mi aj napriek tomu zdôrazniť, že konferencia v Kodani skončí úspechom len vtedy, ak sa bude držať environmentálnych aj sociálnych rozmerov, to znamená, ak uspejeme v znížení alebo dospejeme k dohode o znížení emisií. Z tohto hľadiska musia Rada a Komisia ešte len dosiahnuť dohodu o cieľoch do roku 2020. Konferencia v Kodani bude navyše úspechom len v prípade, že zaistí udržateľný rozvoj, že zahrnie aj sociálny rozmer a najmä ak my, vyspelá časť sveta, budeme úspešne financovať rozvojové krajiny. Ak sa to nestane, myslím si, že táto generácia premešká výnimočnú historickú príležitosť.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, v súvislosti s našou rozpravou by som chcela upozorniť na dva problémy. Po prvé, pri predkladaní návrhu týkajúceho sa obmedzovania emisií CO₂ a prostriedkov určených pre rozvojové krajiny nesmieme zabúdať na súčasnú hospodársku a finančnú situáciu vyvolanú svetovou krízou. Stanovenie ambiciózných cieľov je veľmi dôležité, ale myslím si, že ich dosahovanie je ešte dôležitejšie.

Po druhé, mali by sme venovať pozornosť otázke informovanosti občanov a potrebe zmeny v oblasti ekologických problémov. Prieskum, ktorý sa uskutočnil v čase minuloročnej konferencie o zmene klímy v Poznani, ukázal, že spoločnosť považuje zmenu klímy za vážny problém, ale myslí si, že riešenie tohto problému je výlučne úlohou pre úrady. Potrebujeme preto výzvu, informačnú kampaň, ktorá zmení postoje a podporí modely správania zamerané na zvyšovanie účinnosti alebo znižovanie spotreby energie v domácnostiach. Potrebujeme kampaň, aby si ľudia uvedomili, že spôsob nášho života a spôsob našej práce má svoju hospodársku a ekologickú cenu.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Mechanizmy rozvoja a spolupráce a pridelovanie značných prostriedkov pre rozvojové krajiny na boj proti zmene klímy sú z pohľadu uzatvorenia medzinárodnej dohody nasledujúcej po Kjótskom protokole dôležitými opatreniami.

Najlepším argumentom, ktorý by presvedčil ostatné štáty dodržiavať dohodu nasledujúcu po Kjótskom protokole, sú však opatrenia, ktoré Európska únia prijíma s cieľom splniť záväzky, ktoré už prevzala.

V prípade odvetví, na ktoré sa nevzťahuje systém na obchodovanie s emisnými kvótami (ETS), môžu medzi opatrenia patriť rekonštrukcie budov so slabou energetickou účinnosťou, vytvorenie fondu energetickej účinnosti v každom členskom štáte a podstatné zvýšenie sadzby z celkového objemu finančných prostriedkov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR), ktoré možno použiť na energetickú účinnosť v budovách a rozvoj verejnej dopravy. Tieto opatrenia nám umožnia do roku 2020 vytvoriť približne 7 miliónov pracovných miest v celej Európe.

V prípade odvetví, na ktoré sa vzťahuje ETS, sa vyžadujú mechanizmy financovania hospodárstiev s nízkou produkciou uhlíka. Modernizácia technológie používanej európskymi spoločnosťami podnikajúcimi v odvetviach výroby energie alebo metalurgie im umožní používať ekologické spôsoby produkcie.

Seán Kelly (PPE). – Vážená pani predsedajúca, mnohí rečníci už spomínali odlesňovanie a absolútne správne hovorili o priemyselnom aj individuálnom odlesňovaní.

Keď som dobrovoľne pracoval v Afrike, sám som deň za dňom videl ľudí stúpať do hôr, kde strávili celý deň rúbaním dreva svojimi malými sekerkami, a vracali sa poobede nesúc si svoj malý balík dreva na hlave alebo na bicykli.

Je celkom zrejmé, že tento problém nemožno riešiť bez toho, aby sa riešila celková otázka globálnej chudoby. Jednotlivci totiž neprestanú stínať stromy pre väčšie blaho spoločnosti, ak to znamená, že oni sami budú hladovať. Preto treba zmenu klímy a globálnu chudobu riešiť spoločne.

Diane Dodds (NI). – Vážená pani predsedajúca, dnes ráno sa v tejto rokovacej sále veľa hovorilo o rozvojových krajinách a o tom, že by sa mali zúčastňovať na boji proti zmene klímy. A to je naozaj pravda. Ako mnoho iných, aj ja by som rada upozornila na to, že ak chceme nájsť riešenie v oblastiach s veľkou

chudobou, tento Parlament, Rada a Komisia budú musieť zobrať na vedomie náklady, ktoré sa s tým spájajú, a na riešenie tejto situácie bude potrebná stratégia.

Nechcem však opustiť tento Parlament bez toho, aby som povedala, že pri úvahách o nákladoch na boj proti zmene klímy v oblastiach, ako je napríklad aj naše Severné Írsko, kde sú vysoké náklady na energiu, sa musia zohľadniť aj znevýhodnené osoby. Medzi takýmito osobami existujú vysoké úrovne palivovej chudoby a ekonomika sa tu opiera o malé podniky.

Zoran Thaler (S&D). – (SL) Chcel by som vyjadriť svoj súhlas so základnými cieľmi našej stratégie, t. j. so zabránením tomu, aby sa teplota zvýšila priemerne o viac než dva stupne. Táto stratégia sa opiera predovšetkým o obmedzenie: čím menšie budú emisie skleníkových plynov, tým menšie bude zvyšovanie teploty.

Chcel by som však poukázať na iný aspekt, a to technologický pokrok, ktorý je potrebný. Pokiaľ ide o mňa, verím v technológiu. Samotné obmedzenia nám nepomôžu dosiahnuť naše ciele. Potrebujeme väčšie investície do technologického pokroku a predovšetkým investície do umelého znižovania množstva skleníkových plynov v atmosfére a do vývoja termonukleárneho reaktora. Preto vyzývam Komisiu, aby začala konať maximálne efektívne a rýchlo a zaradila takéto investície do svojho programu.

Andreas Carlgren, úradujúci predseda Rady. – (SV) Vážená pani predsedajúca, chcel by som sa poďakovať poslancom Parlamentu za ich zodpovednosť v tejto rozprave a za ich prezieravé príspevky. Široká politická podpora Európskeho parlamentu, prirodzene, zohráva veľmi dôležitú úlohu pri rozhodovaní o stanovisku Európy počas rokovaní. Úprimne vítam aj uznesenie o zmene klímy, ktoré pripravil Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín. Záväzok Parlamentu je veľmi dôležitý v čase, keď do konferencie v Kodani zostáva 48 dní. Tieto dni musíme využiť najlepším možným spôsobom. To znamená, že musíme predstúpiť pred zvyšok sveta a vyvinúť tlak na ostatné krajiny. Globálna hrozba volá po globálnej odpovedi. V rozprave sa spomínalo globálne partnerstvo a s tým súhlasím. Spomínala sa potreba globálne dosiahnuť rozvoj s nízkou produkciou uhlíka a s tým súhlasím. Spomínala sa potreba nových ekologických technológií a aj s tým súhlasím. Doplnil by som, že potrebujeme aj globálny pakt solidarity.

Teraz sa chystám na stretnutie Rady v Luxemburgu na tému životného prostredia, na ktorom zároveň určíme mandát EÚ pre konferenciu v Kodani. Hovoríme tu o dlhodobých cieľoch EÚ, ktorými musí byť zníženie emisií o viac než 80 % do roku 2050. Hovoríme o tom, ako podnietiť ostatné krajiny, aby vo väčšej miere znižovali emisie, aby sme mohli dosiahnuť naše 30 % zníženie emisií. V neposlednom rade ide aj o otázky, ktoré boli otvorené počas tejto rozpravy, a to opatrenia na boj proti odlesňovaniu a smerom k udržateľnému lesnému hospodárstvu a financovanie, o ktorom bude rozhodovať Rada Ecofin. Ide aj o mandát, ktorý prijala Európska rada. Chcem poďakovať Parlamentu za podporu.

Karel De Gucht, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, veľmi stručne spomeniem niekoľko bodov. Po tejto rozprave, po tom, čo povedala Rada, si myslím, že môžeme povedať, že sme pripravení na túto konferenciu v Kodani. Zaregistroval som veľmi širokú podporu našich návrhov, cieľov, ktoré sme predložili, finančných záväzkov, ktoré sme prijali.

Veľmi dôležité je aj spoločné pochopenie rozvojových krajín, záväzky, ktoré sme vo vzťahu k nim prevzali, a možno najdôležitejšie je to, že sme sa dohodli na vnútornom prerozdelení úsilia, ktoré musí vynaložiť Európska únia. Pretože ak preberáte záväzky a dávate prísluby, ale nedosiahnete dohodu vo vnútri, nebudete veľmi efektívni v riešení. Môžeme sa pohnúť vpred za predpokladu, že Európska rada koncom tohto mesiaca podporí tieto návrhy. A o tom vôbec nepochybujem.

Očakávame, že dopredu vykrôčia aj ostatní. Potom budeme hovoriť o Spojených štátoch, budeme hovoriť aj o krajinách BRIC. Aj tieto štáty sa musia pohnúť vpred. Domnievam sa, že v Kodani potrebujeme úprimnú a otvorenú diskusiu. Isté je, že to nebude jednoduché, no myslím si, že budeme naozaj hovoriť o našej spoločnej budúcnosti.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Elena Oana Antonescu (PPE), písomne. – (RO) Na náklady spojené s prechodom na čisté zdroje energie nemôžeme hľadiť ako na ekonomickú záťaž, ktorá zvýši výrobné náklady spoločností a verejné výdavky v rámci národných rozpočtov, ale ako na investície, ktoré prinesú hmatateľné prínosy v podobe vytvárania nových pracovných miest, technickej inovácie a čistej infraštruktúry podporujúcej udržateľný rozvoj našich jednotlivých štátov.

Zmena klímy predstavuje hrozbu pre rovnováhu životného prostredia a naše domovy. Európa musí ukázať odvahu, prijať jednotný postoj a viesť úsilie o boj proti globálnemu otepľovaniu. Na základe spravodlivosti a historickej zodpovednosti treba pomôcť chudobným krajinám nielen v záujme upevnenia a prispôsobenia ich hospodárstiev novým problémom, ale aj v záujme ich ochrany pred účinkami globálneho otepľovania, ktorému sú najviac vystavené.

Dúfam, že predstavitelia prítomní na decembrovej konferencii si uvedomia, že neexistuje žiadna alternatíva k obmedzovaniu znečisťujúcich emisií a že odkladanie rozhodnutí v Kodani o povinných cieľoch bude znamenať nielen neúspech konferencie, ale aj multilaterálneho dialógu o globálnych témach, ktoré majú vplyv na budúcnosť každého z nás.

Nessa Childers (S&D), písomne. – Rokovania smerujúce k novej globálnej dohode o klíme sú teraz na ostrí noža. Zdá sa, že v USA nemajú šancu prejsť právne predpisy obmedzujúce ich nadmerné emisie CO₂. Zdá sa, že Čína nie je ochotná prijať zaväzujúce ciele. Rozvojové krajiny správne tvrdia, že krízu nespôsobili.

Európania majú historickú zodpovednosť upratať klimatický neporiadok, ktorý sme pomohli vytvoriť. Práve naše ľahkomyselné zabúdanie na životné prostredie totiž viedlo k tejto nebezpečnej zmene klímy. Nie je to pritom len problém životného prostredia a nie je to len hospodársky problém, ale aj problém medzinárodnej sociálnej spravodlivosti. Pripájam sa k svojim kolegom a podporujem výzvy, aby Európa ponúkla skutočné financovanie rozvojovým krajinám, ktoré im pomôže bojovať proti zmene klímy, aby sa prelomil ten mŕtvty bod v súčasných rokovaniach.

Toto financovanie musí byť nové, musí byť doplnkom (existujúce prísluby vo výške 0,7 % by sa nemali meniť) a musí byť dostatočné, aby umožnilo rozvojovým krajinám bojovať proti zmene klímy s potrebnými opatreniami na zmierňovanie a adaptáciu. Niektorí hovoria, že si takéto nové financovanie nemôžeme dovoliť. Keď však prišli s prosbami o pomoc banky, väčšina vlád vrátane tej írskej im veľmi rýchlo poskytla miliardy z peňazí daňových poplatníkov. Naše hospodárstva sa obnovia, ale naše životné prostredie nie...

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), písomne. – (RO) Zmena klímy predstavuje jednu z najväčších hrozieb nielen pre životné prostredie, ale aj pre hospodárstvo a spoločnosť. Zisky z úrody sa každoročne menia, pretože ich intenzívne postihujú odchýlky v extrémnych klimatických podmienkach. Tento vplyv pritom cítiť vo všetkých odvetviach hospodárstva, aj keď poľnohospodárstvo je mu vystavené najviac.

Som presvedčená, že tento problém musíme riešiť dvomi spôsobmi:

- potrebujeme akčný plán pre najpostihnutejšie oblasti, ktorý bude obsahovať používanie určitých odrôd rastlín, ktoré sú odolné voči novým klimatickým podmienkam, prispôsobenie kalendára poľnohospodárskych činností novým podmienkam, zalesňovanie, budovanie skleníkov, hospodárenie s vodnými zdrojmi z poľnohospodárstva a zmenu znečistenej zeme na ekologickejšiu,
- druhým opatrením musí byť plán budúcnosti zameraný na obmedzovanie príčin zmeny klímy prostredníctvom podpory globálneho hospodárstva založeného na znížených emisiách uhlíka v kombinácii s podporou energetickej bezpečnosti.

Myslím si, že rovnako dôležité je vymyslieť stratégie na predchádzanie prírodným katastrofám a ich riadenie. Ide napríklad o suchá a povodne, ktoré sa v posledných 10 rokoch často vyskytujú a majú nepriaznivý vplyv na poľnohospodársku produkciu aj faunu a flóru.

Dôrazne podporujem Európsku úniu v jej snahe udržať si vedúcu pozíciu v boji proti zmene klímy. Nesmie sklzať na druhé miesto v dôsledku súčasných hospodárskych problémov.

Adam Gierke (S&D), písomne. – (PL) Celých päť rokov som svedkom toho, ako tu v Európskom parlamente určitá skupina ľudí naverbovaných zo všetkých politických skupín, no najmä zo Skupiny zelených a Skupiny socialistov, rozducháva neslýchanú hystériu z klímy. Túto hystériu dômyselne udržiavajú prejavy predsedu Komisie aj bývalého predsedu Parlamentu, v ktorých nám prezentujú nepredstaviteľnú kataklizmu, ktorá, ako tvrdia, bude výsledkom zmeny klímy.

Ľudia, ktorí rozumne rozmyšľajú o tejto veci, sú obviňovaní z nedostatku morálnych zásad a jednoducho nedostanú priestor prehovoriť „demokratickým“ spôsobom, čo bol aj môj dnešný prípad. Ekonomické rozhodnutia obsiahnuté v balíku opatrení v oblasti klímy a energetiky prijaté na základe nie veľmi dôveryhodnej hypotézy o príčine zmeny klímy sú nielen cynickým posmeškom zo zdravého rozumu, ale aj predzvesťou budúcej hospodárskej katastrofy a prevratu civilizácie. Mali by sme žiadať o čestnú diskusiu

na základe názorov celého objektívneho vedeckého sveta na tému súčasnej zmeny klímy a jej príčin, ale predovšetkým spôsobov riešenia jej následkov.

Zita Gurmai (S&D), písomne. – (HU) Ak chceme zaistiť úspech boja proti zmene klímy, v Kodani sa musí dosiahnuť ambiciózná a komplexná globálna dohoda. Podstatou tejto dohody sa stala otázka financovania. Každá krajina musí prispieť k financovaniu boja proti zmene klímy v závislosti od svojich prostriedkov a hospodárskeho potenciálu. Európska únia hrá dôležitú úlohu vo financovaní klimatického programu a preberá v rámci neho záväzky. Podľa odhadov poskytovania pomoci rozvojovým krajinám a na základe výpočtov na obdobie rokov 2010 – 2012 bude potrebná suma vo výške 5 až 7 miliárd EUR ročne predstavovať výraznú záťaž pre rozpočet EÚ aj národné rozpočty.

Považujem však za dôležité, že Európska únia pri zvažovaní spôsobu rozdeľovania finančnej záťaže vyplývajúcej z budúcich medzinárodných záväzkov v oblasti financovania klímy bude zohľadňovať hospodársky potenciál jednotlivých členských štátov a obmedzenia ich výrobných kapacít. Zároveň sa domnievam, že každý európsky občan sa musí zúčastňovať na boji proti zmene klímy a na dosiahnutie toho potrebujeme komplexné kampane zamerané na úsporu energie.

Edit Herczog (S&D), písomne. – (HU) Dnes je nám už jasné, že spomedzi nebezpečenstiev ohrozujúcich našu Zem zatiaľ najväčšie ťažkosti spôsobujú skleníkové plyny, predovšetkým emisie oxidu uhličitého. Aj keď to vo vládnucich politických kruhoch zatiaľ vyzerá skôr na ideologickú debatu, tento problém definuje hranice hospodárskych príležitostí a rozvoja a určuje budúce investície do týchto oblastí. Keď v Európskom parlamente hovoríme o zmene klímy a prípravách na konferenciu v Kodani, nesmieme zabúdať na to, že naše schválenie energetického a klimatického balíka postavilo základy európskej energetickej politiky, ktorá podporuje nielen zvyšovanie konkurencieschopnosti a posilňovanie bezpečnosti dodávok, ale aj energetickú účinnosť, ekologickú výrobu energie a presadzovanie záujmov spotrebiteľov. Tretí energetický balík vytvoril príležitosť pre nových investorov a prevádzkovateľov, aby vstúpili na európsky trh s energiou, z pohľadu trhu a klimatický balík z pohľadu regulácie. To je kľúčom politiky Európy v oblasti zmeny klímy a jej cieľov na konferencii v Kodani. Potrebujeme nové investície do energie, nové inovačné technológie a nových prevádzkovateľov. Len ak vyvinieme a zavedieme nové technológie, podarí sa nám dosiahnuť výrazné zníženie emisií oxidu uhličitého na európskej aj globálnej úrovni. Nedávno prijaté európske rozhodnutia to umožňujú. Po tejto ceste musíme ďalej napredovať.

Marian-Jean Marinescu (PPE), písomne. – (RO) Dosiahnutie dohody v Kodani bude potrebným stimulom pre koordináciu akcií, ktoré treba vykonať v boji proti zmene klímy na globálnej úrovni. Klimatická kríza sa musí neoddeliteľne prepojiť s hospodárskou krízou. Poskytne nám to príležitosť presunúť sa z neudržateľného hospodárstva založeného na obmedzených prírodných zdrojoch k udržateľnému hospodárstvu. Európa musí okrem podpory stratégie bezpečnosti dodávok energie a energetickej účinnosti vymyslieť aj plán investovania do nových energetických technológií. Podpora ekologických technológií na úrovni Spoločenstva neznamená len hľadanie alternatívneho riešenia energetickej krízy, ale aj naštartovanie hospodárskeho rastu a vytváranie nových pracovných miest. Dosiahnutie dohody v Kodani na druhej strane ponúka aj príležitosť podporiť budúce prepojenia medzi systémom EÚ na obchodovanie s emisnými kvótami a regionálnymi alebo federálnymi systémami obchodovania v USA a iných krajinách, ktoré prevádzkujú takýto alebo podobné systémy. V neposlednom rade musí EÚ prijať jednotné stanovisko v záujme udržania svojej vedúcej pozície počas rokovaní. Musí sa aktívne zapájať do posilňovania existujúcich partnerstiev s rozvojovými krajinami v oblasti klímy, ako aj do vytvárania nových partnerstiev tam, kde zatiaľ neexistujú.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), písomne. – (PL) Zostáva mesiac a pol do samitu v Kodani, stojíme pred nevyhnutnou zmenou klímy a svet od nás očakáva konkrétne kroky. Kroky, ktoré by dokázali zodpovednosť a myslenie v duchu spoločnej práce v prospech občanov a ich bezpečnosti. Všetci dobre poznáme správy Medzivládneho panelu pre klimatické zmeny, v ktorých sa jasne uvádza, že väčšina otepľovania za posledných 50 rokov je výsledkom ľudskej činnosti. Klimatické problémy sa stali geopolitickou a hospodárskou prioritou 21. storočia, prioritou vyžadujúcou rozhodnutia, ktoré budú smelé a budú založené na dlhodobých opatreniach.

V rámci svetového konsenzu je potrebné definovať klimatické zmluvy, ktoré by po roku 2012 vytvorili nové modely znižovania skleníkových plynov. Kjótsky protokol bol prvým krokom k zmene spôsobu myslenia svetových vlád v otázke ochrany životného prostredia. V tomto spôsobe myslenia by sme mali pokračovať. Problém však spočíva v tom, že sa nemôžeme obmedziť len na zníženie emisií skleníkových plynov rozvinutých krajín ako USA a Čína.

Podstatné je podporiť menšie, chudobnejšie krajiny, ktoré majú ťažkosti so zavádzaním alternatívnych, ekologických zdrojov energie. Nie je to pritom len otázka finančnej podpory, ale aj vzdelávania a výmeny skúseností pri vytváraní ekologických hospodárstiev. Pri prijímaní rozhodnutí by sme mali myslieť aj na občanov. Mali by sme ich informovať a vzdelávať a presvedčiť ich, aby investovali do ochrany životného prostredia. Tak ako pri každom politickom opatrení v oblasti bezpečnosti, je nevyhnutná podpora a spolupráca občanov.

Sirpa Pietikäinen (PPE), písomne. – (FI) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, každý deň dostávame nové výsledky prieskumov vývoja zmeny klímy, ktoré hovoria, že zmena stále postupuje, a to rýchlejšie, než sa predpokladalo. Ak chceme zachovať Zem v stave, akému sa prispôbil život na nej, do roku 2050 budeme musieť vybudovať hospodárstvo bez vplyvu uhlíka. Vzhľadom na tieto štúdie nemožno klimatické ciele EÚ označiť za príliš ambiciózne. Všetci poznáme závažnosť problému. Napriek tomu stále strácame čas rozpravami o tom, či je stopercentne isté, že zmenu klímy spôsobujú ľudia. Táto nevôľa podniknúť správne kroky je nepochopiteľná, najmä ak už dlho vieme, ako realizovať zmenu, a poznáme technológie, ktoré sú na to potrebné, pričom vďaka novým technológiám by sa súčasne zlepšila kvalita života. Táto nevšímavosť má psychologické vysvetlenie. Niektoré z našich modelov správania tvrdošijne oponujú zmene a iné sa zasa menia len pomaly. Jediným problémom je to, že nám už nezostáva čas. Medzi najťažšie otázky na konci tohto roka patrí pripravenosť EÚ pracovať s odhodlaním v záujme toho, aby dohoda dosiahnutá v Kodani stačila na riešenie klimatických problémov. Únia sa musí jasne zaviazat' k 30 % zníženiu emisií do roku 2020 a 80 % zníženiu do roku 2050. Súčasťou dohody bude dôveryhodný prísľub EÚ pomáhať rozvojovým krajinám v podobe odovzdávania informácií a šírenia technológií a primeraných súm peňažnej pomoci.

Rovana Plumb (S&D), písomne. – (RO) V najbližších 50 rokoch bude mať zmena klímy výrazný dosah na dôležité odvetvia hospodárstva, ako napríklad na poľnohospodárstvo, energetiku, dopravu, ekosystémy, turistický ruch a zdravotníctvo.

Zmena klímy ovplyvní aj domácnosti, firmy a určité časti spoločnosti, najmä starších ľudí, ľudí s hendikepom a rodiny s nízkymi príjmami. EÚ je odhodlaná podniknúť okamžité kroky na obmedzenie emisií skleníkových plynov. Na zmiernenie dosahu zmeny klímy však nestačí obmedziť emisie skleníkových plynov. Na zmiernenie tohto problému z krátkodobého hľadiska sú potrebné ďalšie kroky.

Očakáva sa, že vplyvy zmeny klímy budú výraznejšie, než sa predpokladalo, a že k nim dôjde bez ohľadu na opatrenia prijaté na ich zmiernenie. Z toho vyplýva, že sú potrebné opatrenia na posilnenie odolnosti prírodných a ľudských systémov voči pôsobeniu zmeny klímy, inými slovami adaptačné opatrenia.

Takéto politiky sa uplatňujú v EÚ, vyžadujú sa však aj na globálnej úrovni. Práve preto musí konferencia v Kodani skončiť úspechom. Potrebujeme mať globálny pakt solidarity na vytvorenie ekologických hospodárstiev prostredníctvom podpory určitých čistých technológií, ktoré zaisťujú pracovné miesta, ako aj ochranu životného prostredia a zdravie obyvateľstva.

Pavel Poc (S&D), písomne. – (CS) EÚ je svetovým vodcom v boji proti zmene klímy. Z tejto pozície nepochybne vyplýva aj povinnosť pomáhať rozvojovým krajinám. Pomoc sa musí poskytovať s vysokou zodpovednosťou za jej dôsledky. Ak sa majú do roku 2020 vyčleniť pre rozvojové krajiny na ich úsilie o zmiernenie účinkov zmeny klímy prostriedky vo výške 30 miliárd EUR ročne, potom cieľom tohto opatrenia musí byť klimatická spravodlivosť a solidarita. Cieľom ani výsledkom nesmie byť vytvorenie nových ohnísk napätia v dôsledku nových deformácií spoločensko-politického vývoja. Väzby rozvojových krajín na vyspelý svet sú komplexné. Pri uvoľňovaní prostriedkov treba prihliadať na všetky potenciálne účinky rozvojovej pomoci vrátane dôsledkov politických a populačných. Najväčšia časť prostriedkov by mala smerovať do podpory vzdelávania a informačnej spoločnosti. Ani v Európskom parlamente ešte nie sme všetci presvedčení, že zmena klímy je skutočnou hrozbou. Bez pochopenia reálnosti zmien klímy a jej dôsledkov v cieľových krajinách sa naša pomoc stane len obyčajným úplatkom za náš blahobyt vládami tých krajín, ktorých obyvatelia na tento blahobyt nemajú. Pokiaľ ambiciózne ciele EÚ nenájdu primeraný ohlas v cieľoch ostatných významných strán – v USA, Číne, Indii a v krajinách Južnej a Strednej Ameriky – bude potrebné, aby sa EÚ sústredila na posilnenie vnútorných adaptačných opatrení a mechanizmov, najmä v oblasti zdravotnej a občianskej bezpečnosti obyvateľov EÚ.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), písomne. – Rokovania v Kodani o financovaní pre rozvojové krajiny budú rozhodujúce, ak má byť tento samit úspešný. Niektoré africké krajiny sa už vyjadrili, že sa nedokážu zaviazat' k takej dohode, akú potrebujeme v Kodani, ak nebude obsahovať udržateľné opatrenia na financovanie zmiernenia a adaptáciu v rozvojových krajinách. Sú tu dva kľúčové body. Prvý spočíva v tom, že verejné prostriedky určené pre tieto rozvojové krajiny musia byť nové, dodatočné prostriedky a nemali by pochádzať

z existujúcich rozpočtov na pomoc. Druhým bodom je to, že v tejto súvislosti by sa nemali používať len verejné prostriedky, ale okrem priameho poskytovania pomoci je možné podniknúť aj kroky smerujúce k podpore investícií súkromného sektora do hospodárstiev s nízkou produkciou uhlíka. Rozsah, v akom bude súkromný sektor pripravený investovať v rozvojových krajinách, bude závisieť od medzinárodných dohôd o systémoch obchodovania s emisnými kvótami. Dohody v tejto oblasti zabezpečia jednotnosť a stabilitu politiky, čo dodá súkromnému sektoru dôveru v správne investície do rozvojových krajín. Rokovania sa preto musia zameriavať na komplexné záväzky v oblasti verejného financovania aj na konkrétne opatrenia na zaistenie investícií súkromného sektora.

(Rokovanie bolo prerušené o 11.55 hod. a pokračovalo o 12.00 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN PITTELLA

podpredseda

6. – Korigendum (článok 216): pozri zápisnicu

7. Hlasovanie

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledku hlasovania: pozri zápisnicu.)

7.1. Stanovy Medzinárodnej agentúry pre energiu z obnoviteľných zdrojov (IRSKA) (A7-0026/2009, Herbert Reul) (hlasovanie)

7.2. Zastarané akty Rady v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky (A7-0018/2009, Paolo De Castro) (hlasovanie)

7.3. Delegovanie úloh laboratórneho testovania (A7-0017/2009, Paolo De Castro) (hlasovanie)

7.4. Znížené sadzby spotrebnej dane na Madeire a Azorách (A7-0039/2009, Danuta Maria Hübner) (hlasovanie)

7.5. – Ochrana voľne žijúceho vtáctva (kodifikované znenie) (A7-0024/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hlasovanie)

7.6. Zariadenia spaľujúce plyné palivá (kodifikované znenie) (A7-0025/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hlasovanie)

7.7. – Poskytovanie audiovizuálnych mediálnych služieb (kodifikované znenie) (A7-0029/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hlasovanie)

7.8. – Ochrana pracovníkov pred účinkami azbestu (kodifikované znenie) (A7-0033/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hlasovanie)

7.9. Veterinárne kontroly zvierat vstupujúcich do Spoločenstva z tretích krajín (kodifikované znenie) (A6-0028/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hlasovanie)

7.10. Sieť na zhromažďovanie účtovných údajov o príjmoch a o hospodárskej činnosti poľnohospodárskych podnikov (kodifikované znenie) (A7-0031/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hlasovanie)

7.11. Veterinárne podmienky, ktorými sa spravuje obchodovanie s hydinou a násadovými vajcami v rámci Spoločenstva a ich dovoz z tretích krajín (kodifikované znenie) (A6-0027/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hlasovanie)

7.12. – Čistokrvné plemenné zvieratá hovädzieho dobytku (kodifikované znenie) (A7-0032/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (hlasovanie)

7.13. Dohoda medzi ES a Maurícijskou republikou o zrušení víz pri krátkodobých pobytoch (A7-0019/2009, Simon Busuttil) (hlasovanie)

7.14. Dohoda medzi ES a Seychelskou republikou o zrušení víz pri krátkodobých pobytoch (A7-0012/2009, Simon Busuttil) (hlasovanie)

7.15. Dohoda medzi ES a Barbadosom o zrušení víz pri krátkodobých pobytoch (A7-0013/2009, Simon Busuttil) (hlasovanie)

7.16. Dohoda medzi ES a Federáciou Svätý Krištof a Nevis o zrušení víz pri krátkodobých pobytoch (A7-0014/2009, Simon Busuttil) (hlasovanie)

7.17. Dohoda medzi ES a Antiguou a Barbudou o zrušení víz pri krátkodobých pobytoch (A7-0015/2009, Simon Busuttil) (hlasovanie)

7.18. Dohoda medzi ES a Bahamami o zrušení víz pri krátkodobých pobytoch (A7-0016/2009, Simon Busuttil) (hlasovanie)

7.19. Návrh opravného rozpočtu č. 9/2009: zemetrasenie v Taliansku (A7-0023/2009, Jutta Haug) (hlasovanie)

7.20. – Mobilizácia Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii (Nemecko) (A7-0022/2009, Reimer Böge) (hlasovanie)

7.21. – Žiadosť o zbavenie imunity Mareka Siwieca (A7-0030/2009, Diana Wallis) (hlasovanie)

7.22. Hodnotiaci mechanizmus na monitorovanie uplatňovania schengenského acquis (A7-0035/2009, Carlos Coelho) (hlasovanie)

– Po ukončení hlasovania o návrhu Komisie:

Karel De Gucht, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, včera môj kolega podpredseda Komisie pán Barrot zdôraznil, že cieľom návrhov je komunitarizovať hodnotiaci mechanizmus a zvýšiť jeho účinnosť pri zachovaní vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi.

Komisia je presvedčená, že Parlament by mal byť zapojený do hodnotenia Schengenu, čo v súčasnosti tak nie je. Občania musia mať prístup k výsledkom týchto hodnotení.

V súlade s platnými zmluvami však nie je možné prostredníctvom spolurozhodovania Parlament do tohto procesu zapojiť. Komisia preto stojí za svojimi návrhmi, ktoré vychádzajú z platných zmlúv.

Keď však Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, vec bude znovu otvorená a keď príde čas, Komisia rozhodne, čo považuje za najvhodnejší právny základ pre navrhnutý mechanizmus, a čo najplnšie doň zapojí Parlament.

Komisia by preto, v závislosti od situácie, mohla predložiť pozmenené a doplnené alebo nové návrhy.

Carlos Coelho, spravodajca. – (PT) Oceňujem vysvetlenia, ktoré poskytla Európska komisia, chcel by som však Parlamentu pripomenúť, že už počas rozpravy bolo jasne povedané, že hoci právne služby Európskeho parlamentu uznali legitimitu právneho základu iniciatívy Komisie, tiež povedali, že na základe platnej zmluvy mohla Európska Komisia prijať tú istú iniciatívu na základe právnej formuly, ktorá Európskemu parlamentu prisudzuje spolurozhodovaciu právomoc.

Keďže sa tak nestalo, navrhujem, aby bola iniciatíva vrátená Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, aby mohla Komisia svoju iniciatívu znovu prehodnotiť. Potom môžeme v lehote stanovenej v článku 56 nášho rokovacieho poriadku v Parlamente očakávať predloženie iniciatívy Komisie, ktorá bude rešpektovať spolurozhodovanie a udelí tomuto Európskemu parlamentu právomoc, ktorú si zaslúži, aby sa mohol podieľať na posilňovaní bezpečnosti v schengenskom priestore.

Predsedajúci. – Ďakujem vám, pán Coelho. Nie je potrebné hlasovať o tejto žiadosti, pretože keď sa Komisia rozhodne zachovať svoj návrh, vracia sa tento návrh automaticky späť do výboru, ako žiadal pán Coelho.

7.23. Hodnotiaci mechanizmus na overenie uplatňovania schengenského *acquis* (A7-0034/2009, Carlos Coelho) (hlasovanie)

– Po ukončení hlasovania o návrhu Komisie:

Karel De Gucht, člen Komisie. – (FR) Vážený pán predsedajúci, scenár je ten istý. Preto je postoj Komisie rovnaký.

Predsedajúci. Z toho mi teda jednoznačne vyplýva, že aj táto druhá správa bude vrátená do výboru, keďže sa Európska komisia rozhodla zachovať svoj návrh.

8. Vysvetlenia hlasovania

Ústne vysvetlenia hlasovania

– **Správa: Simon Busuttill (A7-0013/2009)**

Antonio Masip Hidalgo (S&D). – (ES) Vážený pán predsedajúci, hlasoval som za správy o Bahamách, Barbadose, Federácii Svätý Krištof a Nevis a Seychelách. V týchto správach sa mi páčia prvky prekonávania byrokratických procesov pri dohodách, prvky slobody pohybu občanov a recipročná povaha, ktorú musia mať všetky tieto kroky.

Pri čo najväčšej úcte k všetkým týmto zvrchovaným krajinám, ktoré sú našimi priateľmi, by som však chcel tieto dobré vzťahy, ktorých dôkazom sú tieto dohody, využiť na to, aby som všetkým týmto krajinám, ktoré sú, ešte raz opakujem, zvrchovanými krajinami a našimi priateľmi, pomohol získať imunitu proti pandémie, ktorá je ešte smrteľnejšia ako chrípka: proti daňovým rajom. O tomto sa už diskutovalo v rámci skupiny G20 a na mnohých iných fórach.

Daňové raje veľmi významne a nešťastne prispeli k hospodárskej kríze, ktorej v súčasnosti čelíme. V záujme odstránenia tých najatraktívnejších daňových rajov sa už niečo robí, aj keď zatiaľ možno nie veľa, ale nebudme naivní. Môžu vzniknúť ďalšie.

V Španielsku sú v súčasnosti správy plné prípadu Gürtel: nejde len o obrovskú korupčnú sieť, ale aj o sieť úniku kapitálu. Preto, predstavitelia Komisie a Rady, využime tieto dohody na to, aby sme trvali na imunizácii, ktorú budeme skôr či neskôr aj tak musieť požadovať, ak chceme mať komplexnejšiu a radikálnejšiu politiku proti daňovým rajom.

– **Správa: Carlos Coelho (A7-0034/2009).**

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, Schengenská dohoda priniesla kvalitatívnu zmenu na území väčšiny krajín Európskej únie. Hoci od jej vstúpenia do platnosti ubehol len krátky čas, často zabúdame, aká bola Európa, keď ešte mala hranice, a aké problémy sa spájali s prechádzaním z jedného členského štátu do druhého. Schengenská dohoda je ďalším úspechom našej integrácie, nesie však so sebou

aj veľkú dávku zodpovednosti. Zodpovednosť za značnú časť našich pozemných hraníc prevzali nové členské štáty.

Popri pozitívnych aspektoch sú tu aj niektoré negatívne, pretože na pohyb obyvateľov krajín, ktoré majú s EÚ spoločnú hranicu, boli uvalené prílišné obmedzenia, čo sa týka najmä nových krajín, akými sú Poľsko a Lotyšsko. Výsledkom týchto problémov sú okrem iného vážne obmedzenia pohybu cez naše východné hranice. Vznikla nová deliaca čiara, akási bariéra medzi krajinami, ktoré mali a majú blízke vzťahy vyplývajúce zo spoločnej histórie, rodinných zväzkov a predovšetkým z toho, že sú susedmi.

V súlade s ustanoveniami Schengenu bol zavedený spoločný systém vnútornej kontroly, ktorý uplatňujú príslušné služby v krajinách Európskej únie, ktoré sú signatármi tejto dohody. Zdá sa však, že tento systém kontroly sa uplatňuje s nenáležitou prísnosťou, čo neprispieva k budovaniu pozitívneho obrazu jednoty Európskej únie.

Písomné vysvetlenia hlasovania

– Správa: Herbert Reul (A7-0026/2009)

Elena Oana Antonescu (PPE), písomne. – (RO) Hlasovala som za túto správu. Plne podporujem prijatie stanov Medzinárodnej agentúry pre energiu z obnoviteľných zdrojov (IRSKA) Európskym spoločenstvom. Hlavným cieľom tejto inštitúcie je podpora osvedčených postupov v odvetví obnoviteľnej energie v Európskej únii, ako aj na celosvetovej úrovni. Stanovy agentúry stanovujú, že bude presadzovať a podporovať používanie obnoviteľných zdrojov na celom svete.

Prijatie stanov tejto agentúry Spoločenstvom mu umožní získať lepšie, priamy prístup k informáciám o dianí v odvetví obnoviteľnej energie tak na európskej, ako aj na celosvetovej úrovni. Štatút člena agentúry mu zároveň umožní posilniť monitorovanie pokroku členských štátov v plnení záväzného cieľa týkajúceho sa používania obnoviteľných zdrojov energie do roku 2020.

Zigmantas Balčytis (S&D), písomne. – Hlasoval som za túto správu. Na európskej ani na celosvetovej úrovni neexistuje v súčasnosti žiadna koordinovaná stratégia v oblasti obnoviteľnej energie. Z tohto dôvodu existuje veľká priepasť medzi krajinami, ktoré v oblasti obnoviteľnej energie dosiahli významný pokrok a úspech, a krajinami, ktoré v tejto oblasti stále zaostávajú.

Ak chceme zrýchliť proces zvyšovania podielu obnoviteľných zdrojov energie, musia rôzne krajiny konať koordinovane a krajiny, ktoré sú v tejto oblasti v popredí, by sa mali podeliť o svoje osvedčené postupy. Táto agentúra by podľa mňa prijala tieto ciele za svoje a celkove by dala odvetviu obnoviteľnej energie nový impulz a smer.

Maria da Graça Carvalho (PPE), písomne. – (PT) Víтам skutočnosť, že Európske spoločenstvo je odtiaľ zastúpené v Medzinárodnej agentúre pre energiu z obnoviteľných zdrojov (IRSKA). Cieľom Medzinárodnej agentúry pre energiu z obnoviteľných zdrojov je presadzovať prijatie a udržateľné využívanie všetkých foriem obnoviteľnej energie vzhľadom na jej prínos k ochrane životného prostredia, ochrane klímy, hospodárskemu rastu a sociálnej súdržnosti (najmä pokiaľ ide o znižovanie chudoby a trvalo udržateľný rozvoj), prístupnosti a bezpečnosti dodávok energie, regionálnemu rozvoju a medzigeneračnej zodpovednosti.

Ďalším cieľom agentúry je poskytovanie technického, finančného a politického poradenstva vládam rozvojových krajín, aby sa tak pomohlo procesu ich prechodu k nízkouhlíkovej spoločnosti.

Využívanie obnoviteľnej energie je jedným z kľúčových cieľov klimatického a energetického balíka EÚ. Táto agentúra bude prispievať k uskutočňovaniu cieľov balíka, najmä pokiaľ ide o cieľ zvýšiť podiel obnoviteľnej energie na 20 % z celkovej spotreby energie do roku 2020.

David Casa (PPE), písomne. – Medzinárodná agentúra pre energiu z obnoviteľných zdrojov (IRSKA) bola oficiálne založená 26. januára 2009. Účelom tejto organizácie je stať sa centrálou presadzovania rýchleho prechodu na využívanie udržateľnej energie. Boli prijaté stanovy tejto organizácie. Je veľmi dôležité, aby táto organizácia začala fungovať čo najskôr. Som za prijatie predložených stanov, a preto som hlasoval za správu.

Proinsias De Rossa (S&D), písomne. – Podporujem prijatie stanov Medzinárodnej agentúry pre energiu z obnoviteľných zdrojov Európskym spoločenstvom. Cieľom Medzinárodnej agentúry pre energiu z obnoviteľných zdrojov je stať sa centrom výnimočnosti pre obnoviteľnú energiu, ktoré pomôže vládam využívať zdroje obnoviteľnej energie, šíriť know-how a osvedčené postupy a zabezpečiť vzdelávanie v tejto

oblasti. Je preto v záujme Spoločenstva, aby bolo zastúpené v inštitúcii, ktorej ciele sa zhodujú s jednou oblasťou v jeho pôsobnosti a ktorej stanový už podpísalo 20 členských štátov.

Diogo Feio (PPE), *písomne*. – (PT) Portugalsko je šiestou najviac energeticky závislou krajinou z 27 štátov EÚ, takže investície do „čistých technológií“ majú prvoradú dôležitosť.

Som zástancom národného plánu rozvoja obnoviteľnej energie s osobitným dôrazom na veternú energiu, energiu morských vln (vzhľadom na výnimočné podmienky, ktoré poskytuje portugalské pobrežie), solárnu tepelnú a fotovoltaickú energiu a mikrogeneráciu.

Takisto som zástancom výskumu a vývoja metód, technológií a stratégií v oblasti uskladnenia prebytkovej obnoviteľnej energie.

Som zástancom energetickej politiky, ktorá zohľadňuje hospodárske problémy a spoločenské potreby a zároveň podporuje trvalo udržateľný rozvoj bez vytvárania ekologickej záťaže, ktorú budú musieť znášať budúce generácie.

Vždy som sa zasadzoval za zníženie našej energetickej závislosti a som si istý, že cesta vpred vedie cez podporu a rozvoj obnoviteľnej energie, takže vítam skutočnosť, že Portugalsko je zakladajúcim členom Medzinárodnej agentúry pre energiu z obnoviteľných zdrojov (IRSKA).

Aj preto podporujem schválenie stanov Medzinárodnej agentúry pre energiu z obnoviteľných zdrojov (IRSKA) Európskym spoločenstvom.

Rovana Plumb (S&D), *písomne*. – (RO) Hlasovaním za túto správu chcem zdôrazniť dôležitosť vytvorenia tejto medzinárodnej organizácie, ktorá bude vo svete presadzovať a podporovať využívanie obnoviteľných zdrojov, pričom si uvedomujem výhody, ktoré vyplývajú z ich prínosu z hľadiska ochrany životného prostredia a klímy, hospodárskeho rastu a sociálnej súdržnosti vrátane znižovania chudoby, ako aj zaručenia bezpečnosti dodávok energie a regionálneho rozvoja.

Na Bonnskej konferencii v januári 2009 bolo Rumunsko, ktoré podpísalo ako prvé, menované za podpredsedníku krajinu tohto prvého zasadnutia. Aj mne bolo ponúknuté miesto v správnom výbore Medzinárodnej agentúry pre energiu z obnoviteľných zdrojov (IRSKA), ústrednom prvku, ktorý dočasne plní úlohu sekretariátu agentúry, kým začne riadne fungovať. Doteraz podpísalo stanov 137 štátov vrátane 24 členských štátov EÚ.

– Správa: Paolo De Castro (A7-0018/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), *písomne*. – (PT) Hlasoval som za správu o návrhu nariadenia Rady, ktorým sa zrušujú niektoré zastarané akty Rady v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky, pretože je potrebné odstrániť z *acquis communautaire* akty, ktoré už nemajú význam, aby sa zlepšila transparentnosť a právna istota právnych predpisov Spoločenstva vzhľadom na Medziinštitucionálnu dohodu o lepšej tvorbe práva uzatvorenú Európskym parlamentom, Radou a Komisiou. Toto bolo nedávno potvrdené aj v oznámení Komisie s názvom „Zjednodušená SPP pre Európu – úspech pre všetkých“. Som zodpovedný za správu Európskeho parlamentu o tomto oznámení v mene Skupiny progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente. V rámci tejto stratégie by teda bolo vhodné odstrániť z platných právnych predpisov akty, ktoré už nemajú žiadny účinok.

David Casa (PPE), *písomne*. – Vzhľadom na obrovské množstvo európskych právnych predpisov je nevyhnutné zrušiť platnosť akýchkoľvek neúčinných dokumentov. Z tohto dôvodu som hlasoval za túto správu.

Diogo Feio (PPE), *písomne*. – (PT) Podľa mňa je nevyhnutné, aby všetci aktéri spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) poznali platný právny rámec a momentálne uplatňované pravidlá.

Uznávam, že právna istota si vyžaduje, aby zastarané akty nezostali v právnom systéme Spoločenstva v platnosti na neurčito.

Vzhľadom na zásadnú dôležitosť SPP pre vlády a občanov Únie som za to, aby bola čo najjednoduchšia a najjasnejšia, pokiaľ ide o jej uskutočňovanie a platné pravidlá.

SPP je základom života Únie, má nesmierny praktický význam a nesmie byť spleťou pravidiel, nariadení, aktov a rozhodnutí, ktoré sa už neuplatňujú, inak nebude účinná.

Vzhľadom na vyššie uvedené argumenty podporujem návrh Komisie zrušiť zastarané akty v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Alan Kelly (S&D), písomne. – Bod, o ktorom sa hlasuje, sa týka potreby európskych inštitúcií zrušiť akty Rady, ktoré sa v dôsledku plynutia času a technologického rozvoja stali zastaranými a pre správne fungovanie Únie stratili význam. Toto hlasovanie sa týka niektorých aktov Rady v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky. Domnievam sa, že určité aspekty SPP si už dávno vyžadujú revíziu. Ak sa má politika správne uskutočňovať a využívať v prospech európskych občanov, akty, ktoré vytvorila, musia mať význam z hľadiska dnešného sveta poľnohospodárstva. Tiež som pevne presvedčený, že treba niečo urobiť pre to, aby sa Únia zbavila byrokratického imidžu, ktorý má medzi Európanmi. Takéto akty dokážu len zmiasť bez toho, aby slúžili nejakému skutočnému účelu. Takéto aspekty politiky EÚ poškodzujú obraz Únie medzi jej občanmi a odrádzajú ľudí od spolupráce s ňou. Napokon, som pevne presvedčený, že ak chce mať Únia aj naďalej zmysel, vždy treba hlasovať za modernizáciu jej zákonov a politik.

Czesław Adam Siekierski (PPE), písomne. – (PL) S veľkým potešením som hlasoval za prijatie uznesenia o nariadení, ktorým sa zrušujú určité zastarané akty Rady v oblasti SPP, pretože stále počúvame, že máme v EÚ príliš veľa regulácie, z čoho vyplývajú negatívne dôsledky pre správne fungovanie trhového hospodárstva. Zvlášť to platí v prípade SPP, kde napriek prijatiu mnohých zjednodušení a zrušeniu celého radu regulácií zostáva v platnosti veľa zbytočných aktov.

Mnohé z týchto aktov už nemajú žiadny právny účinok, kým obsah iných sa už zakomponoval do novších dokumentov. Toto vytvára obrovské časové a nákladové bremeno pre našich poľnohospodárov a vyžaduje si to rozsiahle administratívne nasadenie. Preto si myslím, že rozhodne treba ďalej aktualizovať, konsolidovať a zjednodušovať právne predpisy EÚ, ako aj zrušiť veľké množstvo zbytočných právnych aktov, aby platné ustanovenia boli jednoduché, jasné a zrozumiteľné. Toto priblíži EÚ k jej občanom.

Oldřich Vlasák (ECR), písomne. – (CS) Dovoľte mi vysvetliť moje hlasovanie k návrhu nariadenia Rady, ktorým sa zrušujú niektoré zastarané akty Rady v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky. Počas procesu európskej integrácie sa v Európskom parlamente a Rade prijalo veľa aktov. Pri našom vstupe do EÚ obsahovalo *acquis communautaire* približne 80 000 strán textu, z čoho polovica sa týkala poľnohospodárstva. Je preto chvályhodné, že sa orgány Európskej únie v medziinštitucionálnej dohode zhodli na tom, že právo Spoločenstva treba aktualizovať a zostručniť.

Právne predpisy, ktoré nemajú trvajúci význam, by sa mali z *acquis communautaire* odstrániť, aby sa zlepšila transparentnosť a istota právnych predpisov Spoločenstva. Naposledy vyhlásila Komisia 250 poľnohospodárskych právnych predpisov za zastarané. Teraz ide o 28 aktov, ktoré sú z praktického hľadiska neúčinné, ale stále formálne existujú, a šesť aktov, ktoré sú zastarané. Hoci som tento návrh podporil, som presvedčený, že priestor pre ďalšie zosťihľovanie európskeho práva a znižovanie bruselskej byrokracie tu stále existuje, a preto žiadam Komisiu, aby v zjednodušovaní európskeho práva pokračovala aj naďalej.

– Správa: Paolo De Castro (A7-0017/2009)

David Casa (PPE), písomne. – Laboratórne testy sa musia vykonávať, aby sa identifikovali škodlivé organizmy, ktoré nie sú prítomné v EÚ. V súčasnosti platné nariadenia nedovoľujú určitým laboratóriám, ktorým by mohla byť takáto práca delegovaná, vykonávať túto prácu z toho dôvodu, že nespĺňajú ustanovenia článku 2 ods.1) písm. g) bod ii) smernice 2000/29/ES. Som za to, aby sa takýmto laboratóriám dovolilo vykonávať takúto prácu, pokiaľ budú splnené určité podmienky. Preto som hlasoval za túto správu.

– Správa: Danuta Maria Hübner (A7-0039/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), písomne. – (PT) Hlasoval som za správu, ktorá Portugalsku povoľuje uplatňovať znížené sadzby spotrebnej dane na Azorách a Madeire na tam vyrábané a spotrebúvané likéry, destiláty a rum, pretože to pokladám za významný spôsob podpory živobytia malých podnikov v sektore zaoberajúcom sa výrobou tovarov, ktoré sú vo veľmi nepriaznivej konkurenčnej pozícii, pretože musia čeliť liberalizácii trhov a rastúcemu odbytú liehovín v týchto regiónoch.

Zníženie tejto dane tiež prispeje k väčšej hospodárskej a sociálnej rovnováhe v týchto regiónoch, čo zabezpečí dlhodobú udržateľnosť, ako aj tvorbu pracovných miest, ktoré sú pre zachovanie miestneho hospodárstva kľúčové.

John Attard-Montalto (S&D), písomne. – Maltská vláda by mala prísť s podobnou iniciatívou aj pre ostrov Gozo. Všetky členské štáty EÚ, ktoré majú ostrovné regióny, požiadali o podobné opatrenia a EÚ im dala

príležitosť prijať takéto mimoriadne opatrenia. Samotné opatrenia sa od ostrovného regiónu k ostrovnému regiónu líšia. Jedno však majú spoločné: t. j. poskytovanie hospodárskych úľav s cieľom vyvážiť negatívne stránky ostrovných regiónov. Ostrov Gozo čelí vážnym znevýhodneniam vrátane dvojnásobnej ostrovnej povahy, odľahlosti, malej rozlohy a náročných topografických podmienok. Krajínám oveľa väčším ako Malta, ako sú Portugalsko, Taliansko a Grécko, sa podarilo získať mimoriadne opatrenia, aby mohli ostrovným regiónom poskytnúť atraktívne stimuly. Menšie ostrovy Maltského súostrovia sú zvlášť zraniteľné.

Ostrovu Gozo treba poskytnúť pomoc prostredníctvom prijatia podobných mimoriadnych opatrení. Je povinnosťou maltskej vlády určiť, aké osobitné opatrenia by boli najvhodnejšie a následne požiadať EÚ o prijatie takýchto opatrení. Je na maltskej vláde, aby zmiernila konkrétne problémy, ktorým čelí ostrov Gozo.

David Casa (PPE), písomne. – Ide tu o predĺženie daňovej výnimky poskytnutej Portugalsku v roku 2002 pre určité autonómne oblasti. Som za takéto predĺženie, a preto som hlasoval za túto správu.

Edite Estrela (S&D), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu pani Hübnerovej o návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa Portugalsku povoľuje uplatňovať znížené sadzby spotrebnej dane v autonómnej oblasti Madeira na tam vyrábaný a spotrebúvaný rum a likéry a v autonómnej oblasti Azory na tam vyrábané a spotrebúvané likéry a destiláty. Uvedomujem si špecifické danosti týchto najodľahlejších regiónov, a preto si myslím, že toto predĺženie je životne dôležité pre prežitie tohto miestneho výrobného odvetvia v týchto regiónoch a pre ochranu pracovných miest v tomto sektore.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Vzhľadom na dôležitosť výroby rumu v portugalskej autonómnej oblasti Madeira a destilátov v portugalskej autonómnej oblasti Azory, ako aj likérov v oboch regiónoch pre poľnohospodárstvo, a teda pre hospodárstvo a zamestnanosť v týchto regiónoch je veľmi dôležité, aby sa aj naďalej uplatňovali znížené sadzby spotrebnej dane na tieto tovary, keďže v rámci vnútorného trhu takéto opatrenie nepovedie k nespravodlivej hospodárskej súťaži.

Zvýšenie maloobchodných cien spôsobené odstránením týchto sadzieb spotrebnej dane by ešte viac znížilo konkurencieschopnosť týchto výrobkov v porovnaní s podobnými výrobkami dovážanými zo zvyšku EÚ, čo by následne ohrozilo životaschopnosť tradičných výrobkov. Malo by to katastrofálne dôsledky pre miestny priemysel a regionálne hospodárstvo zo sociálno-ekonomického hľadiska vzhľadom na účinky, ktoré by to malo na rodinné farmy v týchto regiónoch.

Nuno Teixeira (PPE), písomne. – (PT) Návrh, ktorý bol na dnešnom plenárnom zasadnutí schválený drvivou väčšinou, umožňuje predĺženie ústupku z roku 2002, ktorým sa Portugalsku povoľuje uplatňovať znížené sadzby spotrebnej dane na Madeire na tam vyrábaný a spotrebúvaný rum a likéry a na Azorách na tam vyrábané a spotrebúvané likéry a destiláty. Od začiatku tohto procesu som robil všetko pre to, aby som dosiahol obnovenie tohto opatrenia, ktoré vypršalo koncom roka 2008, pretože som to považoval za nevyhnutnosť. Po zaistení jednohlasnej podpory Výboru pre regionálny rozvoj potvrdilo tento výsledok aj dnešné hlasovanie, ktorým bolo schválené zachovanie daňového bonusu s účinkom od januára 2009 do roku 2013.

Výrobcovia rumu a likérov na Madeire stále čelia prekážkam súvisiacim s ich odľahlou geografickou polohou, ostrovnou povahou, náročným terénom a klímou a malou rozlohou ich fariem. Keby museli prestať využívať tento ústupok, boli by nútení zvýšiť ceny, čo by malo vplyv na ich činnosť a zamestnanosť, ktorú vytvára, s hroživými následkami pre región.

– **Správa: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0024/2009)**

David Casa (PPE), písomne. – Ide tu len o kodifikáciu textov bez akejkoľvek zmeny ich podstaty. Súhlasím s takouto kodifikáciou, a preto som hlasoval za túto správu.

– **Správa: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0025/2009)**

David Casa (PPE), písomne. – Ide tu znovu o kodifikáciu bez akejkoľvek zmeny podstaty, s čím súhlasím, a preto som hlasoval za túto správu.

– **Správa: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0029/2009)**

David Casa (PPE), písomne. – Ide tu len o kodifikáciu už existujúcich textov, a preto som hlasoval za túto správu.

Cătălin Sorin Ivan (S&D), *písomne*. – (RO) Koordinácia niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa vysielania televíznych programov je veľmi dôležitou zložkou vytvárania mediálneho priestoru, kde hlavnou témou je jednota v rozmanitosti. Je dôležité, aby sme dokázali európske právne predpisy čo najviac sprístupniť všetkým občanom. Správa o návrhu smernice o audiovizuálnych mediálnych službách v kodifikovanej forme, predložená pred plenárnym zasadnutím, je čisto technickým a právnym opatrením, ktorého prínos je však nepochybný. Kodifikácia právnych predpisov, ktoré sa neustále menia, je opatrením, vďaka ktorému sa právo Spoločenstva stáva jasnejším a transparentnejším, a teda zrozumiteľnejším pre občanov EÚ. V tomto prípade návrh na kodifikáciu zahŕňa nahradenie starej smernice z roku 1989 novou smernicou (bez zmeny obsahu), ku ktorej boli pridané akty, o ktoré bola za tie roky doplnená. Podporil som túto iniciatívu, pretože okrem jej technickej povahy nemôžeme prehliadnúť aj jej význam, pokiaľ ide o podporu správneho fungovania audiovizuálnych mediálnych služieb, nehovoriac o hľadisku transparentnosti.

Petru Constantin Luhan (PPE), *písomne*. – (RO) Súhlasím s textom tejto správy, a to preto, lebo pluralita informácií by mala byť základnou zásadou Európskej únie. Diverzifikácia masmédií vedie k vytváraniu rôznorodých uhlov pohľadu, čo je základnou črtou demokratickej spoločnosti.

Tento argument má aj hospodársky aspekt. Tradičné audiovizuálne mediálne služby (ako televízia) a tie, ktoré vznikli v poslednom čase (napríklad video na požiadanie), sú v Európe významným zdrojom pracovných príležitostí hlavne formou malých a stredných podnikov, čo následne povedie k zvýšeniu hospodárskeho rastu a investícií.

– **Správa: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0033/2009)**

David Casa (PPE), *písomne*. – Ide tu o kodifikáciu právnych predpisov týkajúcich sa ochrany pracovníkov pred rizikami z vystavenia účinkom azbestu. Súhlasím s takouto kodifikáciou, a preto som hlasoval za správu.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), *písomne*. – (FR) Tak ako väčšina kolegov poslancov, aj ja som hlasovala za to, aby sa právne predpisy Spoločenstva stali jasnejšími a transparentnejšími. Prijatím tohto uznesenia Európsky parlament v podstate podporil želanie Európskej komisie „vyčistiť“ texty kodifikovaním právnych predpisov týkajúcich sa ochrany pracovníkov pred azbestom. Toto uznesenie bude znamenať lepšie uplatňovanie týchto predpisov, ktoré sú pre pracovníkov také dôležité.

– **Správa: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0028/2009)**

David Casa (PPE), *písomne*. – Ide tu o kodifikáciu právnych predpisov týkajúcich sa veterinárnych kontrol zvierat vstupujúcich do EÚ, a preto som hlasoval za správu.

Miroslav Mikolášik (PPE), *písomne*. – Vážené kolegyne a kolegovia, vítam schválenie správy kolegyne Geringer de Oedenberg týkajúcej sa návrhu smernice Rady stanovujúcej princípy organizácie veterinárnych kontrol zvierat vstupujúcich do Spoločenstva z tretích krajín. Nová smernica jasne prispieva k prehľadneniu a lepšiemu pochopeniu doteraz existujúcej rozsiahlej právnej úpravy v danej oblasti. Smernica sa obmedzuje na kodifikáciu právnych aktov bez toho, aby menila ich hmotný obsah.

A keďže v kontexte Európy občanov zjednodušenie a jasnosť práva Spoločenstva prispieva k zvýšeniu právnej istoty, domnievam sa, že kodifikácia spomínanej smernice je správnym krokom smerom k efektívnej aplikácii pozitívneho práva. Zároveň súhlasím so skutočnosťou, že zosúladenie princípov na úrovni Spoločenstva prispeje nielen k zaručeniu bezpečnosti zásobovania, ale aj k zabezpečeniu stabilizácie vnútorného trhu, na ktorom boli zrušené vnútorné hraničné kontroly, a k ochrane zvierat vstupujúcich na pôdu Spoločenstva.

Andreas Mölzer (NI), *písomne*. – (DE) Pri zistení prevozu, pri ktorom dochádza k porušovaniu zákonov o ochrane zvierat, musia úrady podľa súčasných nariadení po „odobratí“ z dôvodov ochrany zvierat vrátiť vlastníčkovi po náprave problému všetky nezaočkované zvieracie mláďatá, ktoré boli odobraté svojim matkám príliš skoro. V praxi sa táto situácia, samozrejme, nehanebne zneužíva.

Táto kodifikácia by bola dobrou príležitosťou pozmeniť a doplniť nariadenie EÚ o doprave, aby bolo možné v prípade prepráv, ktoré nie sú v súlade s predpismi, mláďatá odobrať natrvalo, čím by sa tieto zadné dvierka zatvorili. Túto príležitosť sme, žiaľ, premeškali. Celkove sa však zdá, že kodifikáciou predsa len dochádza k vylepšeniu ustanovení týkajúcich sa ochrany zvierat, a preto som hlasoval za túto správu.

Franz Obermayr (NI), *písomne*. – (DE) Keďže výživa je významným faktorom v zdraví obyvateľstva a pretože zvieratá patria k hlavným potravinárskym tovarom, je zvlášť dôležité poskytovať v tejto oblasti komplexnú

ochranu, čo by sa malo dosiahnuť medzi iným prostredníctvom veterinárnych kontrol. Tieto veterinárne kontroly sú zvlášť dôležité na vonkajších hraniciach Spoločenstva, predovšetkým vzhľadom na to, že normy v tejto oblasti v týchto tretích krajinách často nie sú také prísne ako na európskej úrovni.

Sú potrebné zmysluplnejšie, jednotnejšie a jasnejšie právne predpisy, aby sa zabezpečilo, že na všetkých vonkajších hraniciach sa budú vykonávať porovnateľné dovozné kontroly. Súčasný návrh Komisie na kodifikovanú verziu smernice Rady s cieľom stanoviť zásady organizovania veterinárnych kontrol zvierat vstupujúcich do Spoločenstva z tretích krajín je krokom v tomto smere, a preto má moju podporu.

– **Správa: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0031/2009)**

David Casa (PPE), *písomne*. – Ide o kodifikáciu bez podstatných zmien, a preto som hlasoval za túto správu.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), *písomne*. – (FR) Ako väčšina kolegov poslancov, aj ja som hlasovala za to, aby sa právne predpisy týkajúce sa siete na zhromažďovanie účtovných údajov o príjmoch a hospodárskej činnosti poľnohospodárskych podnikov vypracovávali jasnejšie a transparentnejšie s cieľom zlepšiť úroveň týchto právnych predpisov a predovšetkým umožniť lepšiu čitateľnosť textu.

– **Správa: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0027/2009)**

David Casa (PPE), *písomne*. – Pri tejto správe ide len o kodifikáciu právnych predpisov týkajúcich sa veterinárnych podmienok pri obchodovaní v rámci Spoločenstva. Súhlasím s takouto kodifikáciou, a preto som hlasoval za túto správu.

Franz Obermayr (NI), *písomne*. – (DE) Chov hydiny na jednej strane tvorí významnú časť hospodárskych činností v poľnohospodárskom sektore, kde predstavuje zdroj príjmov pre časť pracovnej sily v poľnohospodárstve. Na druhej strane, vajcia a hydina sú najbežnejšími potravinami. Z týchto dôvodov by mal byť aj obchod s týmto tovarom jasne a jednotne regulovaný okrem iného aj v záujme ochrany zdravia občanov.

Súčasný návrh Komisie na kodifikovanú verziu smernice Rady o veterinárnych podmienkach, ktorými sa spravuje obchodovanie s hydinou a nasadovými vajcami v rámci Spoločenstva a ich dovoz z tretích krajín, je v záujme tých, ktorí pracujú v poľnohospodárstve, a tých, ktorí obchodujú v tejto oblasti, ako aj občanov EÚ ako spotrebiteľov, a preto ho podporujem.

– **Správa: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0032/2009)**

David Casa (PPE), *písomne*. – Ide o kodifikáciu bez podstatných zmien, a preto som hlasoval za túto správu.

– **Správa: Simon Busuttill (A7-0019/2009)**

David Casa (PPE), *písomne*. – Táto dohoda umožňuje cestovanie bez víz medzi Mauríciom a členskými štátmi EÚ. Súhlasím s takouto dohodou, a preto som hlasoval za túto správu.

Carlos Coelho (PPE), *písomne*. – (PT) Podporujem túto dohodu medzi Európskym spoločenstvom a Maurícijskou republikou, ktorou sa zavádza oslobodenie od víz pri vstupe a krátkodobých pobytoch s cieľom uľahčiť pohyb ich občanov. Občania EÚ a Maurícia, ktorí cestujú na územie druhej zmluvnej strany na maximálne obdobie troch mesiacov počas šiestich mesiacov, budú oslobodení od vízovej povinnosti. Výnimkami sú Spojené kráľovstvo a Írska republika, ktoré nie sú touto zmluvou viazané, a územné obmedzenie týkajúce sa Francúzska a Holandska, v prípade ktorých sa táto dohoda vzťahuje len na európske územia týchto krajín.

Chcel by som zdôrazniť, že ktokoľvek, kto cestuje s cieľom vykonávať platenú činnosť počas krátkodobého pobytu, nemôže využiť túto dohodu a naďalej podlieha platným predpisom Spoločenstva a každého členského štátu týkajúcim sa vízovej povinnosti alebo jej zrušenia, ako aj prístupu k zamestnaniu. Dohodu možno pozastaviť alebo zrušiť, ale takéto rozhodnutie možno prijať len vo vzťahu ku všetkým členským štátom. Takisto podporujem provizórne uplatňovanie dohody do nadobudnutia jej platnosti.

Franz Obermayr (NI), *písomne*. – (DE) Táto dohoda medzi Európskym spoločenstvom a Maurícijskou republikou predpokladá cestovanie bez víz v prípade, keď občania zmluvných strán cestujú na územie druhej zmluvnej strany na maximálne obdobie troch mesiacov počas šiestich mesiacov.

Hlasujem proti uzatvoreniu tejto dohody, pretože zachovanie vízovej povinnosti predstavuje určitú kontrolu neželaného prisťahovalectva, kým zrušenie vízovej povinnosti pri pobytoch do troch mesiacov by tým, ktorí majú v skutočnosti v úmysle zostať dlhšie, poskytlo dostatočný čas na to, aby si vybudovali sociálne siete.

– Správa: Simon Busuttill (A7-0012/2009)

David Casa (PPE), *písomne*. – Táto dohoda umožňuje cestovanie bez víz medzi Seychelami a členskými štátmi EÚ. Súhlasím s takouto dohodou, a preto som hlasoval za túto správu.

Carlos Coelho (PPE), *písomne*. – (PT) Podporujem túto dohodu medzi Európskym spoločenstvom a Republikou Seychely, ktorou sa zavádza oslobodenie od víz pri vstupe a krátkodobých pobytoch s cieľom uľahčiť pohyb ich občanov. Občania EÚ a Seychel, ktorí cestujú na územie druhej zmluvnej strany na maximálne obdobie troch mesiacov počas šiestich mesiacov, budú oslobodení od vízovej povinnosti. Výnimkami sú Spojené kráľovstvo a Írska republika, ktoré nie sú touto zmluvou viazané, a územné obmedzenie týkajúce sa Francúzska a Holandska, v prípade ktorých sa táto dohoda vzťahuje len európske územia týchto krajín.

Chcel by som zdôrazniť, že ktokoľvek, kto cestuje s cieľom vykonávania platenej činnosti počas krátkodobého pobytu, nemôže využiť túto dohodu a naďalej podlieha platným predpisom Spoločenstva a každého členského štátu týkajúcim sa vízovej povinnosti alebo jej zrušenia, ako aj prístupu k zamestnaniu. Dohodu možno pozastaviť alebo zrušiť, ale takéto rozhodnutie možno prijať len vo vzťahu ku všetkým členským štátom. Takisto podporujem provizórne uplatňovanie dohody do nadobudnutia jej platnosti.

– Správa: Simon Busuttill (A7-0013/2009)

David Casa (PPE), *písomne*. – Táto dohoda umožňuje cestovanie bez víz medzi Barbadosom a členskými štátmi EÚ. Súhlasím s takouto dohodou, a preto som hlasoval za túto správu.

Carlos Coelho (PPE), *písomne*. – (PT) Podporujem túto dohodu medzi Európskym spoločenstvom a Barbadosom, ktorou sa zavádza oslobodenie od víz pri vstupe a krátkodobých pobytoch s cieľom uľahčiť pohyb ich občanov. Občania EÚ a Barbadosu, ktorí cestujú na územie druhej zmluvnej strany na maximálne obdobie troch mesiacov počas šiestich mesiacov, budú oslobodení od vízovej povinnosti. Výnimkami sú Spojené kráľovstvo a Írska republika, ktoré nie sú touto zmluvou viazané, a územné obmedzenie týkajúce sa Francúzska a Holandska, v prípade ktorých sa táto dohoda vzťahuje len európske územia týchto krajín.

Chcel by som zdôrazniť, že ktokoľvek, kto cestuje s cieľom vykonávania platenej činnosti počas krátkodobého pobytu, nemôže využiť túto dohodu a naďalej podlieha platným predpisom Spoločenstva a každého členského štátu týkajúcim sa vízovej povinnosti alebo jej zrušenia, ako aj prístupu k zamestnaniu. Dohodu možno pozastaviť alebo zrušiť, ale takéto rozhodnutie možno prijať len vo vzťahu ku všetkým členským štátom. Takisto podporujem provizórne uplatňovanie dohody do nadobudnutia jej platnosti.

Andreas Mölzer (NI), *písomne*. – (DE) Tieto správy, ktoré sa týkajú dohôd medzi Európskym spoločenstvom a množstvom malých ostrovných štátov ako Maurícius a Barbados, predpokladajú zrušenie vízovej povinnosti v prípade, keď občania zmluvných strán cestujú na územie druhej zmluvnej strany na maximálne obdobie troch mesiacov počas šiestich mesiacov. Odmietam tieto uľahčenia vstupu, a preto som hlasoval proti uzatvoreniu týchto dohôd, pretože zachovanie vízovej povinnosti určite predstavuje prekážku kriminalite, a teda tvrdo obmedzuje neželané prisťahovalectvo.

Okrem toho možno predpokladať, že tí, ktorí sa na základe takýchto zrušení vízovej povinnosti zdržia v EÚ tri mesiace, by mohli nadviazať početné kontakty, ktoré by potom mohli využiť na prechod do ilegality. Rastu ilegálnej trestnej činnosti treba zabrániť za každú cenu.

– Správa: Simon Busuttill (A7-0014/2009)

Carlos Coelho (PPE), *písomne*. – (PT) Podporujem túto dohodu medzi Európskym spoločenstvom a Federáciou Svätý Krištof a Nevis, ktorou sa zavádza oslobodenie od víz pri vstupe a krátkodobých pobytoch s cieľom uľahčiť pohyb ich občanov. Občania EÚ a občania federácie, ktorí cestujú na územie druhej zmluvnej strany na maximálne obdobie troch mesiacov počas šiestich mesiacov, budú oslobodení od vízovej povinnosti. Výnimkami sú Spojené kráľovstvo a Írska republika, ktoré nie sú touto zmluvou viazané, a územné obmedzenie týkajúce sa Francúzska a Holandska, v prípade ktorých sa táto dohoda vzťahuje len európske územia týchto krajín.

Chcel by som zdôrazniť, že ktokoľvek, kto cestuje s cieľom vykonávania platenej činnosti počas krátkodobého pobytu, nemôže využiť túto dohodu a naďalej podlieha platným predpisom Spoločenstva a každého členského štátu týkajúcim sa vízovej povinnosti alebo jej zrušenia, ako aj prístupu k zamestnaniu. Dohodu možno pozastaviť alebo zrušiť, ale takéto rozhodnutie možno prijať len vo vzťahu ku všetkým členským štátom. Takisto podporujem provízorne uplatňovanie dohody do nadobudnutia jej platnosti.

– **Správa: Simon Busuttíl (A7-0015/2009)**

Carlos Coelho (PPE), *písomne*. – (PT) Podporujem túto dohodu medzi Európskym spoločenstvom a Antiguou a Barbudou, ktorou sa zavádza oslobodenie od víz pri vstupe a krátkodobých pobytoch s cieľom uľahčiť pohyb ich občanov. Občania EÚ a Antiguy a Barbudy, ktorí cestujú na územie druhej zmluvnej strany na maximálne obdobie troch mesiacov počas šiestich mesiacov, budú oslobodení od vízovej povinnosti. Výnimkami sú Spojené kráľovstvo a Írska republika, ktoré nie sú touto zmluvou viazané, a územné obmedzenie týkajúce sa Francúzska a Holandska, v prípade ktorých sa táto dohoda vzťahuje len európske územia týchto krajín.

Chcel by som zdôrazniť, že ktokoľvek, kto cestuje s cieľom vykonávania platenej činnosti počas krátkodobého pobytu, nemôže využiť túto dohodu a naďalej podlieha platným predpisom Spoločenstva a každého členského štátu týkajúcim sa vízovej povinnosti alebo jej zrušenia, ako aj prístupu k zamestnaniu. Dohodu možno pozastaviť alebo zrušiť, ale takéto rozhodnutie možno prijať len vo vzťahu ku všetkým členským štátom. Takisto podporujem provízorne uplatňovanie dohody do nadobudnutia jej platnosti.

– **Správa: Simon Busuttíl (A7-0016/2009)**

David Casa (PPE), *písomne*. – Táto dohoda umožňuje cestovanie bez víz medzi Bahamami a členskými štátmi EÚ. Súhlasím s takouto dohodou, a preto som hlasoval za túto správu.

Carlos Coelho (PPE), *písomne*. – (PT) Podporujem túto dohodu medzi Európskym spoločenstvom a Bahamským spoločenstvom, ktorou sa zavádza oslobodenie od víz pri vstupe a krátkodobých pobytoch s cieľom uľahčiť pohyb ich občanov. Občania EÚ a Bahám, ktorí cestujú na územie druhej zmluvnej strany na maximálne obdobie troch mesiacov počas šiestich mesiacov, budú oslobodení od vízovej povinnosti. Výnimkami sú Spojené kráľovstvo a Írska republika, ktoré nie sú touto zmluvou viazané, a územné obmedzenie týkajúce sa Francúzska a Holandska, v prípade ktorých sa táto dohoda vzťahuje len európske územia týchto krajín.

Chcel by som zdôrazniť, že ktokoľvek, kto cestuje s cieľom vykonávania platenej činnosti počas krátkodobého pobytu, nemôže využiť túto dohodu a naďalej podlieha platným predpisom Spoločenstva a každého členského štátu týkajúcim sa vízovej povinnosti alebo jej zrušenia, ako aj prístupu k zamestnaniu. Dohodu možno pozastaviť alebo zrušiť, ale takéto rozhodnutie možno prijať len vo vzťahu ku všetkým členským štátom. Takisto podporujem provízorne uplatňovanie dohody do nadobudnutia jej platnosti.

– **Správa: Jutta Haug (A7-0023/2009)**

Gerard Batten (EFD), *písomne*. – Poslanci Strany za nezávislosť Spojeného kráľovstva (UKIP) sa zdržali hlasovania, pretože si nemyslíme, že by Európska únia mala byť zodpovedná za posielanie peňazí daňových poplatníkov obetiam talianskeho zemetrasenia. Plne súcitíme s týmito obetami a myslíme si, že takéto dary by mali pochádzať od vlád jednotlivých štátov alebo charitatívnych organizácií.

Diogo Feio (PPE), *písomne*. – (PT) Ako som už zdôraznil v súvislosti so správou pána Reimera Bögeho (A7-0021/2009) o zemetrasení v Abruzzi, solidaritu medzi členskými štátmi Európskej únie a podporu štátom, ktoré sa stali obetami katastrof, zo strany Európy považujem za vysielanie jasného signálu, že vytváraním nástrojov špeciálnej pomoci, ako je Fond solidarity Európskej únie, dokazuje Európska únia svoju schopnosť zostať v nešťastí jednotnou, a to je niečo, na čo môžeme byť hrdí.

Preto vzhľadom na pravdepodobnosť, že v prípade „nevyhnutných, výnimočných alebo nepredvídaných okolností“, ktoré zahŕňajú zemetrasenie v Taliansku, by mohla Komisia predložiť opravné rozpočty, som hlasoval za túto správu o zmene a doplnení rozpočtu Európskej únie, aby obyvatelia postihnutého regiónu získali rýchlejšiu nápravu škôd spôsobených zemetrasením a aby sa mohli rýchlejšie vrátiť k normálnym životným podmienkam vďaka mobilizácii 493,78 milióna EUR z Fondu solidarity Európskej únie.

João Ferreira (GUE/NGL), *písomne*. – (PT) Pretože bola schválená mobilizácia 493 771 159 EUR z Fondu solidarity Európskej únie v prospech Talianska a pretože tento fond nemá svoj vlastný rozpočet, je potrebné

pozmeniť a doplniť rozpočet Spoločenstva, aby sa zaistilo, že dohodnutá suma bude naozaj poskytnutá. Hoci sa zhodneme na potrebe poskytnúť finančné prostriedky čo najskôr, je nám ľúto, že návrh predložený Európskou komisiou, okrem iných rozpočtových riadkov, počíta so znížením objemu finančných prostriedkov určených na významné programy Spoločenstva oproti minulému a terajšiemu viacročnému finančnému rámcu.

Ide napríklad o plánované škrt v Európskom poľnohospodárskom usmerňovacom a záručnom fonde, finančnom nástroji na riadenie rybolovu – ide o programy Spoločenstva z minulého rámca Spoločenstva, 2002 – 2006 – alebo vo finančnom nástroji pre životné prostredie LIFE+. Okrem nevyhnutných úprav vo Fonde solidarity potrebných na to, aby mohol dostať rozpočtový riadok s vlastnými prostriedkami, by podľa nášho názoru nemal získať finančné prostriedky na úkor uvedených programov Spoločenstva, keď sa zároveň požaduje zvýšenie výdavkov na vojenské a propagačné účely. Finančné prostriedky, ktoré sa teraz majú prideliť Fondu solidarity, mohli byť radšej odobraté z týchto riadkov.

Barry Madlener (NI), *písomne*. – (NL) Holandská Strana za slobodu (PVV) je za pomoc v núdzi, je však na jednotlivých členských štátoch, nie na Európskej únii, aby takúto pomoc poskytli.

– **Správa: Reimer Böge (A7-0022/2009)**

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), *písomne*. – (LT) Súhlasím s tým, že treba poskytovať dodatočnú podporu pracovníkom, ktorí pociťujú dôsledky veľkých štrukturálnych zmien v usporiadaní svetového obchodu, a pomôcť pri ich opätovnom začleňovaní na trh práce. Je dôležité, aby finančná pomoc prepusteným pracovníkom bola poskytnutá čo najrýchlejšie a aby sa peniaze z Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii (EGF), ktoré sú veľmi dôležité pre opätovné začleňovanie prepustených pracovníkov na trh práce, používali čo najúčinnšie. Chcela by som zdôrazniť, že členské štáty by mali poskytovať podrobnejšie informácie o uskutočňovaní dôležitých cieľov v oblasti rodovej rovnosti a nediskriminácie prostredníctvom opatrení financovaných Európskym fondom na prispôsobenie sa globalizácii.

David Casa (PPE), *písomne*. – Táto správa presadzuje mobilizáciu Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii. Súhlasím, že v tomto prípade je mobilizácia tohto fondu potrebná, a preto som hlasoval za túto správu.

Lena Ek, Marit Paulsen, Olle Schmidt a Cecilia Wikström (ALDE), *písomne*. – (SV) Sme si dobre vedomí negatívnych účinkov hospodárskej krízy na trh práce a na celú spoločnosť. Veľmi súcitíme so všetkými, ktorých sa kríza dotkla, a sme radi, že sa prijímajú rôzne opatrenia, ako sú napríklad školenia, ktoré pomôžu jednotlivcom túto situáciu prekonať. Sme však presvedčení, že voľný obchod je v zásade pozitívnou silou, ktorá napomáha rozvoju celej Európy. Preto by sme chceli, aby sa finančná kríza riešila predovšetkým trhovými prostriedkami, ktoré podporujú voľný a spravodlivý obchod.

Diogo Feio (PPE), *písomne*. – (PT) Nezamestnanosť je jedným z hlavných problémov, ktoré postihujú Európsky hospodársky priestor. Ešte pred vypuknutím súčasnej finančnej krízy, ktorá niektoré, už predtým viditeľné príznaky len umocnila a zhoršila, sa v životoch mnohých ľudí evidentne prejavovali účinky globalizácie vo forme premiestňovania podnikov. Konkrétne ťažkosti čias, v ktorých žijeme, jasne pochopíme vtedy, keď k týmto problémom pridáme súčasný nedostatok dôvery v trhy a pokles investícií. V tomto zmysle si myslím, hoci som za reguláciu vnútorného trhu, že mimoriadna povaha krízy je dôvodom na mimoriadne protipatrenia.

Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii je jedným z nástrojov, ktoré môže Európska únia použiť na to, aby za týchto okolností pomohla nezamestnaným. Myslím si, že prípad zamestnancov podniku Nokia GmbH v nemeckom regióne Bochum je dôvodom na poskytnutie rovnakej európskej pomoci, aká bola predtým poskytnutá v Portugalsku. Okrem tejto pomoci, ktorá je nepochybne užitočná, musí Európska únia tiež podniknúť kroky zamerané na podporu odolnejšieho a tvorivejšieho európskeho trhu, ktorý bude vytvárať investície a pracovné miesta. To je jediný spôsob, ako účinne, vážne a udržateľne riešiť tento problém.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *písomne*. – (PT) V tomto prípade išlo o reakciu na žiadosť o pomoc z Nemecka v súvislosti s prepúšťaním v odvetví telekomunikácií, najmä pokiaľ ide o zamestnancov podniku Nokia GmbH, pričom žiadosť spĺňala kritériá oprávnenosti stanovené v nariadení o Európskom fonde na prispôsobenie sa globalizácii.

V skutočnosti však mobilizácia tohto fondu len zmierňuje niektoré z vážnych dôsledkov hospodárskej a finančnej krízy. Treba skončiť s neoliberálnou politikou, ktorá vedie ku skutočnej hospodárskej a sociálnej katastrofe v mnohých krajinách Európskej únie, zvlášť v Portugalsku.

Aj keď sme hlasovali za túto správu, nemohli sme si nevšimnúť nedostatočnú účinnosť týchto opatrení, ktoré sú len zmierňujúcimi opatreniami, a skutočnú nespravodlivosť nariadenia, ktoré zvýhodňuje krajiny s vyššími príjmami, zvlášť tie s vyššími mzdami a príspevkami v nezamestnanosti.

Preto trváme na zmene politiky a potrebe skutočného plánu podpory výroby a tvorby pracovných miest s právami.

Eija-Riitta Korhola (PPE), písomne. – Vážený pán predsedajúci, hlasovala som za investíciu z Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii (EFG) vo výške takmer 5,6 milióna EUR do nemeckého regiónu Severné Porýnie – Vestfálsko, v ktorom dochádza k masovým prepúšťaniam od 90. rokov. V dôsledku toho, že fínska telekomunikačná spoločnosť Nokia v roku 2008 zatvorila svoj výrobný závod v Bochume a premiestnila ho do nákladovo efektívnejších trhových oblastí, prišlo v regióne o prácu ďalších 2 300 ľudí. Keďže som Fínka, mimoriadne sa zaujímam o ťažkú situáciu pracovníkov, ktorí prišli o prácu kvôli ukončeniu výroby spoločnosti Nokia v Bochume. Zatvorenie závodu spoločnosti Nokia v Bochume bolo v skutočnosti poslednou v sérii udalostí, ktoré sa podpísali na nezamestnanosti v regióne. Z tohto dôvodu jednoznačne vítam investíciu z Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii (EFG) do regiónu ako spôsob zlepšenia pracovných príležitostí pre ľudí v Severnom Porýní – Vestfálsku.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), písomne. – (FR) Keď sme hlasovali za tento text, mysleli sme na zamestnancov Nokie a ich nespravodlivé prepúšťanie. Veľmi by sme však chceli zdôrazniť, že nás vôbec neteší, že sme museli hlasovať za najlepšie zo zlých riešení: pomoc pri hľadaní zamestnania v kontexte absurdného masového prepúšťania zo strany popredného svetového výrobcu mobilných telefónov, Nokie, prepúšťania, ktoré je tu opísané ako jedno z rizík istej formy globalizácie, s ktorým by sme sa mali jednoducho zmieriť.

Protestujeme proti myšlienke „prispôsobovania sa“ globalizácii, pretože takto Európska únia označuje sociálne a ľudské tragédie, ako je táto, keď spoločnosti, ktoré zaznamenávajú rekordné zisky, premiestnia výrobu, aby dosahovali ešte väčšie zisky, čím zničia životy stoviek zamestnancov a celý región. Použitím tohto navrhovaného charitatívneho prostriedku (Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii) sa nedosiahne to, že ľudia zabudnú, že Európska únia je v podstate priamo zodpovedná za tragédiu, ktorú prepustení zamestnanci prežívajú preto, lebo sa rozhodla pre slobodnú a spravodlivú hospodársku súťaž. Namiesto podpory tohto „prispôsobovania sa“ všetkým tým obrovským neistotám globalizovaného kapitalistického hospodárstva by mala Európska únia takéto praktiky zakázať a európskych občanov ochraňovať.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), písomne. – (FR) Táto správa presadzuje mobilizáciu Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii (EGF) v súvislosti s prepúšťaním v Nemecku. Plne schvaľujem mobilizáciu tohto fondu – v tomto prípade je to potrebné – a preto, tak ako väčšina kolegov poslancov, aj ja som hlasovala za túto správu. Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii je jedným z mechanizmov, ktoré môže Európska únia použiť na to, aby pomohla nezamestnaným, ktorí boli prepustení v dôsledku negatívnych vplyvov globalizácie. Myslím si, že prípad zamestnancov podniku Nokia GmbH a nemeckého regiónu Bochum je dôvodom na rovnakú mobilizáciu európskej pomoci, aká už bola uplatnená v Portugalsku.

– **Správa: Diana Wallis (A7-0030/2009)**

David Casa (PPE), písomne. – Pána Siwieca obvinili z urážky náboženského cítenia druhých počas udalosti, ku ktorej došlo pred niekoľkými rokmi. Po preskúmaní faktov tohto prípadu si myslím, že by určite nemalo dôjsť k zbaveniu imunity. Rovnaký názor má aj spravodajca, a preto som hlasoval za túto správu.

Ole Christensen, Dan Jørgensen a Christel Schaldemose (S&D), písomne. – (DA) Pri dnešnom hlasovaní sme hlasovali za zbavenie pána Siwieca imunity. To by znamenalo, že by mohol byť v Poľsku postavený pred súd ako ktorýkoľvek iný občan. Veľmi sympatizujeme s pánom Siwiecom a súhlasíme, aj keď náš názor už asi veľmi nezaváži, že súdne konanie, ktoré sa proti nemu začalo, je neodôvodnené a politicky motivované.

Ak si však myslíme, že by sa malo umožniť, aby bol súdený na súde ako ktokoľvek iný, je to preto, lebo musíme mať dôveru v to, že Poľsko rešpektuje základné zásady demokracie a právneho štátu, ktoré sú nevyhnutnou podmienkou, aby sa krajina mohla stať členským štátom Európskej únie. Z toho istého dôvodu vždy hlasujeme, už zo zásady, za zrušenie imunity poslancov Parlamentu – bez ohľadu na konkrétny prípad.

– Správa: Carlos Coelho (A7-0035/2009)

Elena Oana Antonescu (PPE), *písomne*. – (RO) Vytvorenie schengenského priestoru zrušením kontrol na vnútorných hraniciach a zavedenie voľného pohybu v rámci územia EÚ patria medzi najvýznamnejšie úspechy Európskej únie. Vzhľadom na priepustnosť hraníc potrebujeme pri zavádzaní schengenského acquis do skutočnej praxe prísne normy, aby sme boli schopní zachovať zvýšenú úroveň vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi vrátane ich schopnosti zaviesť opatrenia, ktoré sprevádzajú zrušenie kontrol na vnútorných hraniciach.

Musíme zdokonaľiť hodnotiaci mechanizmus na monitorovanie uplatňovania schengenského acquis. Potreba zachovať vysokú úroveň bezpečnosti a dôvery si vyžaduje efektívnu spoluprácu medzi vládami členských štátov a Komisiou.

Keď si pomyslíme, aká dôležitá je táto legislatívna iniciatíva a aký má význam z hľadiska základných práv a slobôd, je poľutovaniahodné, že Európsky parlament hrá skôr úlohu poradcu než spoločného zákonodarcu, ktorým mal v skutočnosti byť. Z tohto dôvodu som hlasovala proti legislatívnemu návrhu Komisie.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), *písomne*. – (LT) Hlasovala som za túto správu, pretože stanovisko spravodajcu je v súlade so zásadami občianskych slobôd, spravodlivosti a vnútorných vecí. Vytvorenie hodnotiaceho mechanizmu je dôležité pre všetky členské štáty. Tým, že návrh Európskej komisie neuvažuje o spolurozhodovacom postupe, obmedzuje možnosti spolupráce medzi členskými štátmi. Po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy bude potrebné zmeniť a doplniť návrh, ktorý nedávno vypracovala Komisia.

Diogo Feio (PPE), *písomne*. – (PT) Vytvorenie európskeho priestoru bez hraničných kontrol Schengenskou dohodou bolo významným krokom v budovaní otvoreného vnútorného trhu s voľným pohybom osôb a tovarov. Ak má však tento priestor naplňať svoj potenciál, čo ja uznávam, je potrebné nájsť spôsob účinného hodnotenia jeho vykonávania jednotlivými členskými štátmi.

Preto súhlasím s posilnením právomocí v oblasti monitorovania Schengenu, najmä prostredníctvom hodnotení (dotazníky a inšpekcie, v oboch prípadoch vopred zorganizované a neohlásené) a opatrení vyplývajúcich z hodnotení, aby sa zabezpečil náležitý dohľad nad tým, ako to v jednotlivých členských štátoch funguje, ako spolupracujú a ako v súlade so Schengenskou dohodou kontrolujú svoje vonkajšie hranice.

Uvedomujem si, že akékoľvek nedostatky alebo zlyhania v systéme predstavujú vážne riziko pre vnútornú bezpečnosť Únie a ohrozujú samotný schengenský priestor ako priestor slobody, ale aj bezpečnosti.

Nesúhlasím však s upevnením komunitárnej povahy tohto hodnotenia posilnením právomocí Európskej komisie na úkor medzivládneho systému, ktorý v pracovnej skupine pre schengenské hodnotenie doteraz prevládal.

Z tohto dôvodu hlasujem za zamietnutie návrhu Komisie.

– Správy: Carlos Coelho (A7-0034/2009) a (A7-0035/2009)

Jacky Hénin (GUE/NGL), *písomne*. – (FR) Smelo hovoríme o schengenskom acquis, ale ako niekto, kto býva v Calais, môžem z prvej ruky potvrdiť, že hoci schengenské dohody uľahčili voľný pohyb kapitálu a tovarov, ešte stále sa s nimi spája množstvo problémov.

Keď si odmyslíme príjemnú utópiu Európy bez hraníc, stojíme tvárou v tvár každodennej tragickej realite Schengenu: neľudským životným podmienkam prisťahovalcov.

Únia a členské štáty robia málo alebo nerobia nič, aby riešili túto tragédiu. Pokiaľ ide o Francúzsko, to sa diskredituje organizovaním mediálnych a policajných poľovačiek na ľudí, ako bola tá v „džungli“ v Calais.

Takže Európska únia nie je schopná vyvíjať ani základnú humanitárnu činnosť a riešenie týchto problémov necháva na miestne úrady.

Prestaňme roniť krokodílie slzy a začnime sa konečne správať ako zodpovedné ľudské bytosti. Situácia, ktorá sa vytvára v Calais, predstavuje pre Úniu vážny politický problém. Nevyrieši ho ani schengenská pevnosť Európa, ani cielené humanitárne opatrenia. Musíme prestať s politikou voľného obchodu, musíme zastaviť voľný pohyb kapitálu, musíme podporovať potravinovú nezávislosť, musíme vodu a energiu vyhlásiť za globálne verejné statky a musíme bojovať proti sociálno-ekonomickým nerovnostiam.

9. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

(Rokovanie bolo prerušené o 12.30 hod. a pokračovalo o 15.05 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN BUZEK

predseda

10. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

11. Hodina otázok s predsedom Komisie

Predseda. – Ďalším bodom programu je hodina otázok s predsedom Komisie.

Voľné otázky

Paulo Rangel, *podpredseda skupiny PPE.* – (PT) Vážený pán predseda, vážený pán predseda Komisie, chcel by som prvú rozpravu začať tým, že zablahoželám k novému nástroju politického dohľadu a k tomu, čo tento nástroj znamená pre pokrok a rozvoj parlamentnej demokracie v Európe. Víťazmi v tomto boji budú občania Európy prostredníctvom svojich zástupcov.

Vzhľadom na posledné udalosti – írske referendum, ratifikáciu zmluvy zo strany Poľska a najnovšie vyhlásenia prezidenta Českej republiky – by som sa chcel opýtať, ako hodnotíte proces, ktorý predchádza nadobudnutiu platnosti Lisabonskej zmluvy. Prijal predseda Komisie v tejto súvislosti nejaké opatrenia? Aký je váš predpokladaný termín nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy a okrem toho, prijala už Komisia vzhľadom na predbežný termín nejaké kroky smerujúce k zmene zmlúv – zo Zmluvy z Nice na Lisabonskú zmluvu – alebo sme stále v štádiu očakávania, a teda čakáme, čo sa bude diať?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie.* – (PT) Predovšetkým vám chcem, pán Rangel, poďakovať za vaše blahoželanie. Som veľmi rád, že Európsky parlament sa v súčasnosti zaoberá týmto postupom. Podobný postup máme aj v Portugalsku a na obidvoch som sa podieľal ako predstaviteľ opozície a predseda vlády, takže dúfam, že to bude dobrá príležitosť na diskusiu s kolegami poslancami.

Pokiaľ ide o odpoveď na konkrétnu otázku, pre mňa je situácia jasná: všetky krajiny už Lisabonskú zmluvu schválili, a to demokratickým spôsobom. Írsko formou referenda, ostatné krajiny prostredníctvom parlamentu. Proces ratifikácie pokračuje ešte v Českej republike. Očakávame ukončenie procesu na ústavnom súde, no po uzavretí procesu už bude proces ratifikácie definitívne ukončený, pretože existuje všeobecná zásada práva, európskeho a medzinárodného práva, a to zásada lojálnej spolupráce medzi členskými štátmi a inštitúciami, ako aj zásada dobrej viery pri rokovaní o medzinárodných dohodách.

Paulo Rangel, *podpredseda skupiny PPE.* – (PT) Vážený pán predseda Komisie, vzhľadom na vašu odpoveď by som vám chcel položiť nasledovnú otázku: aký je váš osobný pohľad na danú problematiku v tomto štádiu, keď každý očakáva vytvorenie Komisie? Bude Komisia fungovať dovtedy, kým Česká republika konečne ratifikuje Lisabonskú zmluvu, alebo budete pokračovať vo vymenovávaní nových komisárov?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie.* – (PT) Európska rada rozhodla, že nových komisárov môže vymenovať iba vtedy, keď táto zmluva bude právne jednoznačná, a proces ratifikácie sme ešte neukončili.

Preto bude Komisia od 1. novembra vykonávať len každodenné činnosti. Dúfame, samozrejme, že tento proces uzavrieme čo najskôr. Pripravujeme všetko potrebné pre novú Komisiu a budeme v tom pokračovať aj naďalej. Aby som bol k vám, dámy a páni, úprimný, situácia je taká, že z časového hľadiska nemáme všetko pod úplnou kontrolou, táto skutočnosť závisí od ukončenia ratifikačného procesu v Českej republike.

Stephen Hughes, *podpredseda skupiny S&D.* – Nezamestnanosť v Európskej únii sa môže v budúcom roku zvýšiť na 27 miliónov, v dôsledku čoho by sa finančná a hospodárska kríza zmenila na krízu sociálnu. Súhlasíte vzhľadom na túto skutočnosť s tým, že plán hospodárskej obnovy, ktorý bol schválený v decembri minulého roku, sám osebe nebol postačujúci? Súhlasíte najmä s tým, že je potrebné prijať ďalšie stimuly – Európska konfederácia odborových zväzov (ETUC) navrhla 1 % HDP – zamerané na pozitívnu stratégiu vstupu na pracovný trh, ktorej cieľom by bola ochrana perspektívneho zamestnávania, vytváranie pracovných miest a podpora inteligentnej delby práce?

Aké opatrenia budú prijaté na úrovni EÚ s cieľom podporiť pracovné miesta v oblasti ochrany životného prostredia a v oblasti mládeže? Navrhovalo sa, napríklad, vytvorenie jednotnej strategickej platformy na úrovni, ktorá by zjednotila všetkých kľúčových aktérov s cieľom spolupracovať na raste, inovácii a vytváraní pracovných miest vo všetkých sektoroch a koordinovať existujúce nástroje, ako sú technologické platformy, expertné panely zamerané na odborné zručnosti a spoločné technologické iniciatívy. Súhlasíte s tým, že tieto aktivity by bolo vhodné realizovať na európskej úrovni?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Myslím si, že bez plánu hospodárskej obnovy by situácia bola oveľa, oveľa horšia. Prijaté opatrenia v podstate priniesli skutočný zmierňujúci účinok. Predpokladali sme, že v rokoch 2009 a 2010 vynaložíme asi 5 % HDP Európskej únie, čo predstavuje sumu približne 550 miliárd EUR. Preto si myslím, že niečo sa už urobilo. Budme realisti.

Podporujem všetky ďalšie snahy v súvislosti s kombinovanými platformami, ktoré ste navrhli s cieľom riešiť súčasné problémy. Najdôležitejším problémom naďalej zostáva zamestnanosť. Ako viete, povedal som to už niekoľkokrát a žiadal som zvolať samit o zamestnanosti. Niektoré členské štáty ho však nepodporili. Možno nám vy, pán Hughes, pomôžete presvedčiť niektoré členské štáty a vlády, ktoré sa rozhodli samit o zamestnanosti nepodporiť, pretože som presvedčený, že zamestnanosť je najvážnejší problém, ktorý budeme musieť v blízkej budúcnosti riešiť.

Stephen Hughes, podpredseda skupiny S&D. – Pokúsím sa, samozrejme, tieto členské štáty presvedčiť. Pokiaľ ide o myšlienku vyrovnanej stratégie vstupu na trh, súhlasíte s tým, že výdavky zamerané na účinné znižovanie nezamestnanosti by sa nemali považovať za ďalšiu záťaž verejných financií, ale za spôsob, ako zabezpečiť trvalú udržateľnosť?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – A o to sa v podstate usilujeme. Niektoré osobitné opatrenia, ktoré boli prijaté v členských štátoch – ako príklad uvediem *Kurzarbeit* v Nemecku – zvýšili výdavky, čím do istej miery znížili produktivitu, čo bolo podľa môjho názoru zo sociálneho hľadiska opodstatnené. To isté môžem povedať o waleskom systéme, ktorý schválilo Spojené kráľovstvo. To sú, samozrejme, dobré príklady, kde je zo sociálnych dôvodov väčšia flexibilita a viac sociálnych výdavkov, ale bol to spôsob, ako sa vyhnúť ďalšiemu zvyšovaniu nezamestnanosti, čo pre mňa v súčasnosti naďalej zostáva v centre záujmu.

Guy Verhofstadt, predseda skupiny ALDE. – (NL) Vážený pán predseda, moja otázka predsedu Komisie určite neprekvapí. V piatok pani komisárka Kroesová oznámila, že má dôležité informácie o tom, že nemecká pomoc pre Opel porušuje európske pravidlá pre poskytovanie štátnej pomoci a pravidlá vnútorného trhu a že znevýhodňuje podniky v ďalších krajinách. Pán Günter Verheugen v tom, naopak, nevidí problém; v rádiu povedal, že Opel je už na dobrej ceste.

Včera kolega poslanec z Kresťanskodemokratickej únie Nemecka (CDU) dokonca žiadal, aby sme komisárku Kroesovú zastavili. Hovoril o nej ako o veľmi kontroverznej komisárke, ktorej chýba objektivita, ktorej správanie je protinemecké a ktorá nemôže robiť Európe problémy dva týždne pred skončením funkčného obdobia. Podľa môjho názoru si komisárka Kroesová iba robí svoju prácu, takže moja otázka, pán predseda Komisie, je veľmi jednoduchá: podporíte vašu komisárku Neelie Kroesovú, alebo nie?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Svojich komisárov som vždy podporoval, pani Neelie Kroesovú nevynímajúc. Samozrejme, až po mojom súhlase sa rozhodla – a to na základe kontaktov s nemeckou vládou – požiadať o vysvetlenie. V súčasnosti očakávame od zainteresovaných podnikov odpoveď.

Som jej vďačný, že vďaka dobrej spolupráci dosahujeme v tomto prípade významný pokrok. Chápem, že na základe pochybností, ktoré Komisia vyjadrila o legitímnosti výberového konania, spoločnosti GM a Opel Trust na základe obchodných podmienok prehodnotia ponuky na kúpu firmy Opel. Som presvedčený, že nájdeme riešenie, ktoré bude v súlade s európskym vnútorným trhom a pravidlami poskytovania štátnej pomoci.

Veľakrát som zdôraznil, že v oblasti vnútorného trhu a pravidiel hospodárskej súťaže v Európe nemôžeme robiť kompromisy. V opačnom prípade by sme už nemali vnútorný trh ani spoločný európsky projekt.

Guy Verhofstadt, predseda skupiny ALDE. – (NL) Nemám ďalšie otázky. Chcel by som len poznamenať, že predseda Komisie veľmi jasne uviedol, že tiež podporuje list, ktorý poslala pani komisárka Kroesová, a že tento list schválila aj celá Komisia. To považujem za dôležité, pretože to znamená, že pán komisár Verheugen by mal dôslednejšie vážiť slová, keď bude hovoriť, že nemáme žiadne problémy. Problémy buď sú, alebo nie sú.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – List pani Kroesovej nielenže má moju podporu, ale dokonca som jej povedal, aby tento list poslala, takže moje stanovisko k tejto záležitosti je veľmi jasné.

Ujasnime si to, pán Verhofstadt. V Komisii sú traja ľudia, ktorí majú právo poskytnúť stanovisko, ale stanoviská Komisie sú stanoviskami predsedu v mene kolégia a príslušného komisára.

Rebecca Harms, spolupredseda skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predseda, vychádzajúc zo značného znepokojenia z možného neúspechu rokovaní o zmene klímy v Kodani, parlamentný Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín včera opätovne schválil požiadavky, ktoré pred časom predložila Európska rada, a prijal ich s veľkou naliehavosťou a veľmi silnou podporou. Výbor navrhol, aby sa Komisia znovu zaoberala potrebou stanoviť ciele zníženia emisií CO₂ v Európskej únii o 30 % a otvoriť možnosť zníženia o 40 % pre priemyselne rozvinuté krajiny. Okrem toho výbor navrhol – a to je kľúčový faktor pre medzinárodné rokovania, aby Európa prispela do roku 2020 sumou 30 miliárd EUR do klimatického fondu pre rozvojové krajiny. Čo urobíte, čo môžete urobiť pre to, aby sa tieto dôležité, nevyhnutné a oprávnené požiadavky dostali do pozornosti Rady?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Ako som počas stretnutia na vysokej úrovni v New Yorku a tiež v Pittsburghu verejne vyhlásil, som veľmi znepokojený pomalým tempom rokovaní o Kodani.

Vo vzťahu k rokovaniam v Kodani existujú tri možné „kamene úrazu“, ktoré nesúvisia len s financovaním: evidentný nedostatok ambícií, pokiaľ ide o záväzky znižovania emisií zo strany niektorých rozvinutých krajín mimo Európskej únie, neochota významných rozvojových krajín – veľkých rozvíjajúcich sa hospodárstiev – predložiť presvedčivé návrhy na zmierňujúce opatrenia a tiež chýbajúca solídna finančná ponuka zo strany rozvinutých krajín pri rokovanom stole. To sú tri „kamene úrazu“.

Verím, že Európska únia si udrží vedúcu pozíciu a že Európska rada koncom tohto mesiaca predloží solídny finančný návrh. Dúfam, že zajtra budeme mať čas zaoberať sa touto otázkou podrobnejšie, pretože zmena klímy bude jednou z hlavných tém rokovaní počas ďalšieho zasadnutia Európskej rady. Komisia bude nepochybne presadzovať ambiciózny program, pretože, ako som vždy tvrdil, zmena klímy nie je len otázkou životného prostredia, ale aj otázkou rozvoja.

Rebecca Harms, spolupredseda skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predseda Komisie, v mnohých informačných diskusiách, na ktorých sa zúčastnili aj vysokí predstavitelia OSN, počuť, že úsilie Európskej únie v súčasnosti zaostáva za krajinami ako Čína, a pokiaľ ide o snahu, aj za Japonskom. Ako môžete stále vyhlasovať, že budeme zohrávať vedúcu úlohu?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Budem nesmierne šťastný, ak to raz tak bude, ale, žiaľ, nie je to pravda. Európska únia je doposiaľ jediný blok, ktorý prijal záväzné ciele, ktoré sa teraz transformujú do právnych predpisov.

Vítame istý pozitívny vývoj, napríklad dobré politické vyhlásenie nového premiéra Japonska – osobne som mu zablahoželel – ale zatiaľ je to len politické vyhlásenie. Vítame niektoré národné plány predložené Čínou, ktorá však dosiaľ nesúhlasila, aby tieto plány boli pre rokovania v Kodani záväzné.

Vítame aj ďalší pozitívny vývoj, ale v boji proti zmene klímy sme v podstate vo svete vedúcou silou. Bol by som rád, keby sme v tomto vedúcom postavení mali okolo seba aj ďalších, pretože niekedy nie je ľahké byť vo vedúcej pozícii sám. Skutočnosť je však taká, že ostatní musia dosiahnuť našu úroveň ambícií.

Michał Tomasz Kamiński, predseda skupiny ECR. – (PL) Vážený pán predseda, na úvod by som vám chcel poďakovať za to, že ste živým dôkazom toho, že politici plnia svoje sľuby. Keď ma moja manželka o niečo požiada a chce vedieť, či to naozaj splním, vždy poviem: „áno – veď napokon, som politik.“ Dnes ste dokázali, že ako politik viete dodržať slovo. Ste tu s nami a na otázky Parlamentu odpovedáte veľmi fundovane.

Pán predseda, vo svojom prejave ste uviedli, že je mimoriadne dôležité posilniť jednotný trh a že posilnenie jednotného trhu je liek na krízu v Európe. Chcel by som sa vás, pán predseda, v mene našej skupiny spýtať, čo plánujete urobiť počas najbližších mesiacov, aby posilnenie jednotného európskeho trhu pomohlo v boji proti vážnej hospodárskej kríze, ktorej v súčasnosti čelíme.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Veľmi pekne ďakujem, pán Kamiński. Vo svojich politických usmerneniach, ktoré podľa môjho názoru Európsky parlament schválil s vašou výraznou podporou na moje znovuzvolenie, som v podstate povedal, že vnútorný trh je prioritou a mali by sme bojovať proti všetkým formám hospodárskeho nacionalizmu.

Mám pre vás všetkých dobrú správu. Práve dnes som poveril pána Maria Montiho, aby vypracoval správu o budúcnosti jednotného trhu, ktorá bude obsahovať možnosti a odporúčania v snahe iniciovať opätovné naštartovanie jednotného trhu. Som rád, že túto úlohu prijal, pretože týmto spôsobom môžeme získať skúsenosti zvonku, a dúfam, že v spolupráci s Európskym parlamentom vytvoríme základy s cieľom dať nový impulz vnútornému trhu a zistiť, ako môžeme vnútorný trh prispôsobiť podmienkam 21. storočia. Som presvedčený, že je to potrebné najmä pre spotrebiteľov a tiež pre malé a stredné podniky, ktoré niekedy pociťujú tlak a doplácajú na správanie narúšajúce spoločný trh.

Michał Tomasz Kamiński, *predseda skupiny ECR*. – (PL) Vážený pán predseda, na záver by som chcel povedať, že pre nás, pre našu skupinu je veľmi dôležité, že pri posilňovaní jednotného trhu, pri budovaní jednotnej Európy nezabúdajte na rozdiely, ktoré v Európe existujú. Nezabúdajte, že máme krajiny, ktoré sa len nedávno stali súčasťou Európskej únie a ktoré sú v istom zmysle hospodársky znevýhodnené. Vieme, že vo vzťahu k týmto novým členským štátom ste sa vždy správali veľmi férov, a dúfam, že v tom budete pokračovať.

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – Podľa mňa je vnútorný trh najlepší spôsob ochrany všetkých členských štátov, či už ide o štáty nové alebo tie, ktoré sú v Únii dávnejšie, veľké alebo malé, bohaté alebo chudobné. Taká je politika spravodlivosti, pretože toto je najlepší spôsob, ako chrániť slabších, a to spotrebiteľov, ktorí sú zvyčajne v pozícii slabšieho.

Je to tiež spôsob ochrany malých a stredných podnikov vo vzťahu k veľkým monopolom alebo oligopolom. To je naša myšlienka vnútorného trhu, dôležitého *acquis* našej Európskej únie.

Lothar Bisky, *predseda skupiny GUE/NGL*. – (DE) Vážený pán predseda, vyzývate nás, aby sme sa zanedlho vzdali programov hospodárskych stimulov a urýchlili zníženie deficitov rozpočtov v členských štátoch. A to aj napriek tomu, že vaše najnovšie prognózy sľubujú vo štvrtom štvrťroku 2009 rast HDP v EÚ iba 0,1 %. Za celé obdobie roku 2009 by malo zníženie HDP predstavovať 4 %. Na základe vašich vlastných prognóz miera nezamestnanosti v EÚ v roku 2010 prekročí 11 %.

Nemyslíte si, že také rýchle, drastické škrtky vo verejných výdavkoch by mohli zastaviť nesmelé začiatky obnovy už v jej základoch? Alebo si myslíte, že finančný sektor už v tejto chvíli prekonal problémy a náklady spôsobené krízou budú znášať bežní občania? Občanom Lotyšska, Maďarska a Rumunska vnucujete škandalózne podmienky núdzového úveru od EÚ: nižšie mzdy, nižšie dôchodky, menej verejných služieb a vyššiu DPH. To je vaša myšlienka sociálnej Európy?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – Po prvé, práve preto nás znepokojujú údaje, ktoré ste spomínali – a vo všeobecnosti s nimi súhlasím – sú to naozaj naše prognózy. Ako som povedal už niekoľkokrát, pripravujeme východiskovú stratégiu, ale neodporúčame ju zaviesť teraz. Preto hovoríme, že by sme mali zachovať stimulačné programy. Myslím, že ministri financií sa počas rokovania dohodli, že východiskovú stratégiu by sme nemali zavádzať skôr ako v roku 2011. Preto musíme zachovať stimuly pre hospodárstvo práve kvôli obavám, a to najmä v sociálnej oblasti a v otázke nezamestnanosti.

Ako však viete, krízu spôsobila aj veľmi veľká nerovnováha, vysoké verejné výdavky a finančné šialenstvo. Podľa môjho názoru by sme nemali zachovávať súčasný neudržateľný model, musíme sa vrátiť späť k udržateľnosti. Je to aj otázka solidarity s budúcnými generáciami.

Lothar Bisky, *predseda skupiny GUE/NGL*. – (DE) Pán predseda, pochopil som správne, že „východisko“ by malo prísť až v roku 2011?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – Teraz vám to neviem potvrdiť, ale môžem povedať, že s najväčšou pravdepodobnosťou to nebude skôr. Myslím si, že je to konsenzus ministrov financií a, mimochodom, toto stanovisko Európska únia predložila aj na stretnutí G20.

V súčasnosti sa usilujeme aj o globálnu koordináciu týchto politík. To však neznamená, že všetky regióny sveta prijímajú tie isté rozhodnutia v rovnakom čase, ale počas tejto krízy sme zistili, že sme spojení v dobrom i zlom a musíme sa snažiť sformulovať východiskové stratégie globálne.

Takže s najväčšou pravdepodobnosťou to nebude skôr ako v roku 2011, ale hospodársku situáciu by sme mali naďalej veľmi pozorne monitorovať.

Nigel Farage, *spolupredseda skupiny EFD*. – Som veľmi rád, pán Barroso, že vás tu vidím. Šancu vziať výkonnú moc na zodpovednosť musíme v každom prípade uvítať.

Ako viete, nie vždy som bol vaším priaznivcom, ale musím uznať, že ste si počínali veľmi dobre. Dokázali ste ignorovať výsledok francúzskeho referenda, dokázali ste ignorovať výsledok holandského referenda a dokázali ste prinútiť Írov k druhému kolu. Takže vaša zmluva je takmer schválená.

Teraz prišiel, samozrejme, čas zvoliť prezidenta – veľkú svetovú figúrku Európskej únie. Tony Blair je u stávkárov pomerne obľúbený. Zaujímalo by ma však, či so mnou súhlasíte v tom, že jeho pretrvávajúci záujem o prijatie eura v Británii, skutočnosť, že sa vzdal britského rabatu vo výške 2 miliardy GBP ročne a jeho celkový prístup k členstvu Británie v Európskej únii – odmietnutie referenda v Británii – to všetko potvrdzuje, že má dostatočný proeurópsky kredit, aby sa mohol stať prezidentom? Nepredpovedal som to už v roku 2005? Bolo to po celý čas dohodnuté?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – Predovšetkým, pán Farage, nech vás výsledok v Írsku netrápi. Nebol to až taký úspech – len 67 % občanov. Pri skutočných rozhovoroch, keď občania hovorili sami za seba, sa potvrdilo, že Európa môže mať u občanov silnú podporu. V podstate Írsko vyhlásilo nezávislosť od Strany za nezávislosť Spojeného kráľovstva, pretože ste v Írsku robili kampaň a Íri vám a vašej strane povedali „nie“.

(potlesk)

Pokiaľ ide o budúceho predsedu Rady, túto skutočnosť nebudem komentovať. To je rozhodnutie Európskej rady. Chcel by som vám však na rovinu povedať, že neexistujú žiadne tajné dohody a žiadne tajné programy. Ak by existovali, už by som o nich vedel. Takže nie sú žiadne tajné dohody ani tajné rokovania. Môžem vám povedať len jedno: potrebujeme predsedu Rady, ktorý je presvedčeným Európanom a ktorý bude po celý čas konať zásadovo, pretože nepovažujem za správne, aby Rada každý polrok kompletne menila svoj program. Jednoznačne podporujem pôsobenie silnej Európskej rady, ktorá bude koherentná a konzistentná a ktorá bude, samozrejme, ruka v ruke spolupracovať s Komisiou a bude v plnej miere presvedčená o európskom projekte a záležitostiach Spoločenstva.

Nigel Farage, *spolupredseda skupiny EFD*. – Som sklamaný, pán Barosso. Máme hodinu otázok a bolo by jednoduchšie odpovedať „áno“ alebo „nie“, ale v poriadku. Či už ide o pána Blaira alebo niekoho iného, v podstate nebude demokraticky zvolený; vy sám ste vlastne neboli demokraticky zvolený. Nevystihuje táto skutočnosť dostatočne celú EÚ? Nie je to výborná príležitosť dať skutočnú výkonnú moc bývalým premiérom vo výslužbe? Touto zmluvou ste mohli demokratizovať EÚ. Rozhodli ste sa však opačne. O čo tu podľa vás ide – o národnú demokraciu, alebo o Európsku úniu?

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. Práve preto, že Európska únia nie je integrovaným štátom, ktorého sa tak bojíte, sa predseda Rady nevolí priamo občanmi, ale vyberá sa na základe rozhodnutia demokraticky zvolených predsedov vlád Európy. A práve to je logické. Ja sám som mal nielen jednohlasnú podporu demokraticky zvolených predsedov vlád, ale aj veľkej väčšiny v tomto Parlamente. Preto si myslím, že mám silnú demokratickú legitimitu.

(potlesk)

Pokiaľ ide o moju predchádzajúcu politickú kariéru vo vnútroštátnej politike, mal som 29 rokov, keď som bol demokraticky zvolený do národného parlamentu, a poviem vám, je ťažšie byť zvolený za predsedu Komisie, ako za predsedu vlády vo väčšine našich krajín.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Zajtra o 15.00 hod. sa uskutoční tlačová konferencia o kritickej situácii v oblasti ľudských práv, ktorá pretrváva od roku 2006. Srdečne vás pozývam a očakávam aj účasť pána predsedu a všetkých mojich kolegov poslancov. Podľa informácií služieb poskytujúcich štátnu právnu pomoc obrovské množstvo rozhodnutí súdu potvrdzuje, že na jeseň v roku 2006, najmä 23. októbra, počas spomienkových osláv 50. výročia, sme v Maďarsku zažili brutálny policajný teror. Na objednávku vlády polícia vykonala množstvo brutálnych činov, 14 ľudí bolo zasiahnutých do očí, v dôsledku čoho mnohí z nich prišli o zrak, niekoľko stoviek nevinných ľudí týrali a zadržovali ako politických väzňov.

Viete, pán predseda, že pani Kinga Gönczová, podpredsedníčka Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, bola členkou vlády, ktorá nariadila strelbu? Rada by som si vypočula váš názor na túto skutočnosť a zároveň vás srdečne pozývam na zajtrajšiu tlačovú konferenciu. Dúfam, že sa uvidíme.

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – Sledujem každú udalosť v členských štátoch, ale ujasnime si jedno: Komisia nemá právo zasahovať do niektorých vnútorných záležitostí členských štátov, a toto je téma, na ktorú vám nevieme odpovedať, pretože ide o vnútroštátnu debatu prebiehajúcu v Maďarsku.

Ako Komisia máme právomoc zasiahnuť do akejkoľvek záležitosti v oblasti základných práv, keď ide o uplatňovanie práva Spoločenstva. To nie je prípad udalosti, o ktorej hovorila ctená pani poslankyňa. Preto by som vás chcel požiadať, aby ste mi nedávali otázky, na ktoré by vám vedeli odpovedať skôr na úrovni národného parlamentu, nie tu, v Európskom parlamente.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Pochopila som správne, že podľa toho, čo ste povedali, sloboda zhromažďovania, sloboda názoru, ľudské práva a dokonca ani Európsky dohovor o ľudských právach nie sú súčasťou práva Európskej únie? Nie sú ľudské práva súčasťou systému hodnôt a právneho systému Európskej únie? Ak nie, tak mám zlé informácie.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Ľudské práva sú, samozrejme, súčasťou Európskej únie, ale náš systém vychádza z existencie právneho štátu a predpokladáme, že všetky členské štáty vrátane vašej krajiny sa riadia právnym poriadkom. Preto máte možnosť položiť otázku vašim súdom a tiež je možnosť obrátiť sa na Európsky súd pre ľudské práva alebo Európsky súdny dvor v Luxemburgu. Systém ochrany ľudských práv teda funguje.

Nemôžem a nemal by som však zasahovať do vnútroštátnych politických rozhovorov medzi rôznymi politickými stranami.

Predseda. – Veľmi pekne ďakujem, pán predseda. Chcel by som úprimne poďakovať aj predsedom politických skupín za to, že dodržali čas a že táto rozprava bola taká zaujímavá. Chcel by som poďakovať aj pánovi Barrosovi. Ak chceme mať živú diskusiu, musíme dodržiavať čas. Chcem teda všetkým veľmi pekne poďakovať.

Vplyv finančnej krízy na zamestnanosť a sociálnu súdržnosť

Corien Wortmann-Kool (PPE). – (NL) Vážený pán predseda, moja otázka sa týka opatrení na riešenie krízy. Pokiaľ ide o emisné ciele vo vzťahu k zmene klímy, Európa je pred Spojenými štátmi. V oblasti investovania súkromného sektora do technologických inovácií a trvalej udržateľnosti, čo je mimoriadne dôležité pre malé a stredné podniky (MSP) a zamestnanosť, však za Spojenými štátmi zaostávame.

To bolo vlastne aj základom nášho plánu na riešenie krízy a plánu obnovy. Aké sú však vaše ambície v tejto súvislosti? Kedy dosiahneme rovnakú úroveň ako Spojené štáty, čo Komisia robí a čo môže urobiť pre to, aby sme dosiahli rovnakú úroveň? Všeobecne povedané, naše MSP musia stále prekonávať množstvo prekážok a v dôsledku toho sa znižuje ich potenciál rastu. Čo plánujete urobiť pre dokončenie vnútorného trhu, ktorý je, v konečnom dôsledku, hlavným zdrojom rastu zamestnanosti?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Niektoré myšlienky v súvislosti s vnútorným trhom som uviedol už v odpovedi na otázku predchádzajúceho rečníka, ale pokiaľ ide o oblasť technológií, ktorú ste zdôraznili, plne s vami súhlasím. V oblasti investícií do nových technológií za Spojenými štátmi aj inými krajinami zaostávame.

Preto sme, napríklad, v tomto špeciálnom balíku schválili Plán hospodárskej obnovy Európy. Veľký dôraz kladieme na investície do niektorých oblastí v súvislosti s programom zmeny klímy a energetickej bezpečnosti. Tieto dve témy sme spojili. Preto sme len nedávno predložili plán SET a vyzvali sme členské štáty, aby vyčlenili viac zdrojov na financovanie ekologických technológií, inými slovami, na financovanie všetkých technológií, ktoré nám umožnia vybudovať udržateľnejšie, ekologickejšie hospodárstvo.

Túto záležitosť by sme určite mali brať do úvahy aj v súvislosti s ďalšími finančnými výhľadmi. Ako viete, do konca roka predložíme revíziu rozpočtu. Budeme mať možnosť hovoriť aj o tom, na čo by sme v súvislosti s investíciami mali v budúcnosti klásť dôraz.

Predseda. – Vážení kolegovia, chcel by som vás požiadať, aby ste už nepredkladali doplňujúce otázky. Mám tu veľmi dlhý zoznam mien a bolo by oveľa zaujímavejšie, keby mohli položiť otázky viaceri poslanci.

Sylvana Rapti (S&D). – (EL) Vážený pán predseda, Komisia v roku 2008 celkom správne vydala odporúčanie o začlenení väčšieho počtu ľudí do trhu práce.

V prvom rade by som sa chcela opýtať, či okrem tohto odporúčania a opatrení prijatých členskými štátmi plánuje Európska komisia prijať ďalšie opatrenia na posilnenie otvorenej metódy koordinácie v sociálnom sektore. Mám na mysli opatrenia na zvýšenie zamestnanosti, ktoré sú zlučiteľné so životaschopnými politikami v oblasti priemyslu.

Po druhé, rok 2010 bol vyhlásený – ako všetci vieme – za Európsky rok boja proti chudobe. Naším cieľom je posilniť sociálnu súdržnosť. Vážení páni predsedovia, otázka je veľmi jednoduchá: vložíte všetku svoju energiu, budete mať odvahu – vy osobne – bojovať za kvantitatívne ciele týkajúce sa otázky chudoby? Osobitne vás chcem požiadať, aby ste ma neodkazovali na členské štáty, ako vtedy, keď ste počas diskusie informovali Skupinu progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente.

(Predseda prerušil rečníčku.)

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Už som povedal, že hlavným predmetom môjho záujmu je nezamestnanosť. K boju proti nezamestnanosti by sme však mali pristupovať aktívne a nie iba reagovať na vzniknutú situáciu. Myslím si, že by sa to dalo dosiahnuť prostredníctvom revízie lisabonskej stratégie a integrovanej vízie do roku 2020.

Dlhodobú stratégiu Európskej únie musíme založiť na nových zdrojoch udržateľného rastu, napríklad na takzvaných bielych pracovných miestach v sociálnych službách, kde od roku 2000 vzniklo 3,3 milióna nových pracovných miest. Predstavuje to 16 % všetkých nových pracovných miest.

Do roku 2020 by sa mal tiež zdvojnásobiť trh s ekologickými („zelenými“) výrobkami a službami, ktorý vytvorí obrovské príležitosti pre „zelené“ pracovné miesta. Podporujeme preto prieskum v celej Európskej únii, aby sme predvídali potrebné pracovné miesta a zručnosti. Preto som rozhodnutý pracovať v tejto novej stratégii na posilnení sociálnej priority, ako som už povedal, keď sme diskutovali o všeobecných politických usmerneniach pre nasledujúci mandát.

Elizabeth Lynne (ALDE). – Ako vieme, v súčasnej hospodárskej kríze strácajú pracovné miesta státisíce ľudí a mnohí z nich sú starší ľudia, ktorí majú pri získavaní nových pracovných miest veľkú nevýhodu. Vo všetkých členských štátoch by sa mala dodržiavať smernica o zamestnanosti z roku 2000, napriek tomu však mnohí z týchto starších pracovníkov stále nepoznajú svoje práva vyplývajúce z tejto smernice a mnohé členské štáty tieto predpisy nerešpektujú.

Aj keď niektorí pracovníci svoje práva poznajú, veľmi často zisťujú, že je nemožné konať individuálne, bez akejkoľvek podpory. V súčasnosti zatiaľ nemáme právne predpisy na ochranu mnohých ľudí proti diskriminácii v prístupe k tovarom a službám, máme však smernicu o zamestnanosti. Môžete nám povedať, aké kroky sa podnikajú proti členským štátom, ktoré túto smernicu nevykonávajú správne, a aké mechanizmy by sa mohli zaviesť na pomoc pri uplatňovaní práv starších pracovníkov a pracovníkov so zdravotným postihnutím?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Vždy, keď členské štáty nedodržiavajú naše smernice, začneme konanie vo veci porušenia právnych predpisov, teda keď existuje konkrétny prípad, môžeme a budeme konať. Čo sa týka celkového problému, ktorý ste spomenuli, dovoľte mi povedať, že táto kríza pripravila o prácu viac ako päť miliónov Európanov.

Najviac postihnutými kategóriami sú mladí ľudia a migranti. Nezamestnanosť v Európskej únii dosahuje teraz 9,1 %, ale miera nezamestnanosti mladých pracovníkov (19,8 %) a migrantov (19,1 %) je viac ako dvojnásobná. Toto sú najdôležitejšie oblasti záujmu, ktoré teraz máme z hľadiska sociálnych záležitostí. Veľmi dôležitou prioritou zostáva tiež otázka riešenia detskej chudoby. Pokiaľ ide o starších ľudí, situáciu, samozrejme, tiež sledujeme v súlade so súčasnými smernicami.

David Casa (PPE). – (MT) Som presvedčený, že je užitočné hovoriť o tom, ako môžeme v Európskej únii vytvoriť viac pracovných miest. Myslím si však, že by sme mali tiež uvažovať o tom, ako ochrániť pracovné miesta a zabrániť ich stratám. Naša vláda zasiahla v okamihu, keď bolo krízu cítiť najviac. Som presvedčený, že intervencia vlády zachránila tisíce pracovných miest, jednoznačne prostredníctvom zvýšenia výdavkov v sociálnom sektore. Nemyslíte si, že Komisia musí vyvinúť väčšie úsilie s cieľom zabezpečiť, aby sa to uskutočnilo vo všetkých krajinách Európskej únie? Viem, že začnete hovoriť o nedávno zmenenom a doplnenom Európskom fonde na prispôbenie sa globalizácii a o tom, že sa využíva na pomoc ešte väčšiemu počtu pracovníkov, domnievam sa však, že musíme urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme zabezpečili ochranu pracovných miest týchto ľudí, aby Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii nemusel využívať. Myslím si, že to by malo byť našim skutočným cieľom.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Nielenže sme revidovali pravidlá Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii, zmenili sme aj Európsky sociálny fond s 1,8 miliardami EUR na zrýchlené postupy na podporenie aktívnej politiky trhu práce.

V rámci politiky súdržnosti sme tiež urobili niektoré zmeny na zjednodušenie pravidiel a predbežných platieb. Táto politika je tiež veľmi dôležitá. Už som spomenul 550 miliárd EUR z plánu hospodárskych stimulov a mohol by som, samozrejme, tiež spomenúť Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii, ako aj niektoré ďalšie návrhy, ktoré sme predložili.

Musím, žiaľ, povedať, že existoval jeden návrh, ku ktorému sa členské štáty nepripojili, konkrétne pozastaviť spolufinancovanie sociálneho fondu. Predložili sme ho Rade, ale bol zamietnutý. Stále dúfam, že s vašou podporou by sme to mohli dosiahnuť, pretože niektoré krajiny jednoducho nemajú finančné prostriedky na dopĺňanie financovania sociálneho fondu zo svojich vlastných peňazí. Preto tiež maximálne využívame všetky nástroje, ktoré máme na úrovni Spoločenstva, na podporenie všetkého, čo môžu v boji proti nezamestnanosti urobiť samotné členské štáty.

Alejandro Cercas (S&D). – (ES) Vážení pán predseda, ďakujem vám za túto dnešnú zaujímavú rozpravu.

V súvislosti so zamestnanosťou ste povedali, že niektoré členské štáty sa nezúčastnili na pražskom samite. Vážnejšie však je, vážený pán predseda, že Rada v najväčšej kríze zamestnanosti v histórii Európy – dnes príde o prácu 10 000 Európanov a rovnaký počet zajtra a pozajtra – neprijala žiadnu vážnu iniciatívu a neuskutočnil sa ani jeden samit o zamestnanosti. Mohli ste tiež povedať, že Komisia má program z minulého roku, ktorý bol zastaraný už vtedy a ktorý teraz nespĺňa veľmi naliehavé potreby miliónov a miliónov občanov, celej generácie Európanov a celého sociálneho štátu, ktorého budúcnosť je v stávke.

Vážení pán predseda, chcem vás požiadať, aby ste prevzali vedenie: potrebujeme aktívne vedenie, vedenie, ktoré skoncuje s ľahostajnosťou a nedostatkom transparentnosti. Musíte povedať Rade, že takto už ďalej nemôžeme pokračovať. Potrebujeme Komisiu, ktorá riadi nielen bežné zdroje a bežné záležitosti, ale ktorá sa v týchto ťažkých časoch – a viem že sú ťažké aj pre vás, pán predseda – postaví na čelo Európy vo veľkej inštitucionálnej dohode, aby dala nádej celej generácii Európanov.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – (PT) Faktom je, že robíme všetko, čo je v našich silách, a ako som povedal, keď som načrtnol hlavné body programu, venujeme veľkú pozornosť sociálnym záležitostiam, pretože zo sociálneho hľadiska v súčasnosti existuje krízová situácia.

Preto som napríklad vyhlásil, že pri všetkých nových právnych predpisoch je potrebné preskúmať sociálny vplyv. Preto podporujeme ako politiku Spoločenstva spoločné zásady aktívneho začlenenia. Preto môžeme tiež členským štátom povedať, že podporujeme sociálne investície. Sociálne výdavky, ktoré v roku 2008 tvorili 28 % HDP, stúpnu v roku 2010 na 31 %. To predstavuje zvýšenie približne o 3 500 miliárd EUR!

V tejto oblasti sa skutočne snažíme, ale, samozrejme, pán Cercas, pravdou je, že to musí byť kolektívne úsilie Komisie, Parlamentu a členských štátov.

Gerald Häfner (Verts/ALE). – (DE) Vážení pán predseda, Európa znamená slobodu, demokraciu a solidaritu, alebo inak povedané sociálnu a ekologickú zodpovednosť. Vy a Komisia ste sa však dlhodobo úplne jednostranne zameriavalí iba na prvok slobody – a konkrétne iba na hospodársku slobodu, na slobodu chápanú čisto v hospodárskom zmysle – a na reguláciu v mnohých oblastiach, v ktorých žiadna regulácia nie je potrebná, ale v prípade svetových finančných trhov, kde ide o miliardy, ste sa zväčša zameriavalí na nezasahovanie a neregulovanie, pretože ste sa domnievali, že to každému prinesie najlepšie výsledky.

Videli sme katastrofálne následky, ku ktorým to viedlo, a úplne otvorene sa vás pýtam, ako a prostredníctvom akých projektov a plánov hodláte tomuto Parlamentu a občanom Európy dať jasne a dôveryhodne najavo, že vy a Komisia ste sa poučili z tejto katastrofy a radikálne zmeníte naše smerovanie.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Po prvé, otázka dôveryhodnosti je váš osobný problém. Myslím si, že na túto otázku odpovedal Parlament, ktorý mi nedávno dal nový mandát, takže to ukazuje, že tento Parlament je presvedčený, že som dôveryhodný a môžem pokračovať v tejto politike.

Pri uskutočňovaní našej politiky skutočne reagujeme na hospodársku a finančnú krízu. Prijali sme dôležité rozhodnutia, prednedávnom sme prijali regulačné opatrenia a opatrenia dohľadu, pri ktorých zohrávame vo svete vedúcu úlohu. Na základe správy, ktorej vypracovanie som zadal skupine pána de Larosiéra, sme predložili niektoré návrhy, ktoré, ako dúfam, schválí Rada a Parlament.

Práve dnes sme na zasadnutí Komisie schválili oznámenie o derivátoch, na ktoré budú musieť, samozrejme, nadviazať konkrétne právne predpisy. Takže skutočne odpovedáme na všetky aspekty finančnej krízy vrátane regulačného a kontrolného aspektu a počas tejto Komisie som už prijal niektoré rozhodnutia a budúca Komisia bude, samozrejme, kráčať po tejto ceste, pretože som presvedčený, že situácia si to vyžaduje.

Veronica Lope Fontagné (PPE). – (ES) Vážený pán predseda, chcela by som hovoriť o pomoci schválenej podľa dočasného rámca, ktorá sa zameriava na zmenšenie problémov vzniknutých v dôsledku hospodárskej krízy, a konkrétne o spoločnosti Opel.

Chcela by som sa opýtať, či Komisia skúma, či pomoc, ktorú dostalo Nemecko podľa dočasného rámca, závisela od predchádzajúcej dohody týkajúcej sa geografického rozdelenia opatrení na reštrukturalizáciu, čo by nebolo v súlade s účelom tejto pomoci.

Ak je to tak, rada by som vedela, či súhlasíte s tým, aby spoločnosť mohla slobodne upraviť rozdelenie a reštrukturalizáciu firmy Opel podľa svojich vlastných ekonomických a výrobných kritérií a pri zachovaní najvyššieho možného počtu pracovných miest.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – (PT) Na túto otázku som už odpovedal, ale poviem, že sme mali niekoľko pochybností o spôsobe, akým sa tento proces uskutočnil. Komisia vyjadrila tieto pochybnosti a trust General Motors a Opel teraz prehodnocuje spôsob, akým bola predložená ponuka na odkúpenie spoločnosti Opel, a overuje či, táto ponuka bola predložená skutočne na obchodnom základe, alebo nie.

My, Európska komisia, urobíme všetko, čo je v našich silách, aby riešenie bolo v súlade s nariadeniami o vnútornom trhu a pravidlami pre poskytovanie štátnej pomoci. Pri uplatňovaní týchto pravidiel budeme, samozrejme, objektívni a nekompromisní.

Vicky Ford (ECR). – Všetky členské štáty sa zhodnú na tom, že všetci čelíme rastúcej nezamestnanosti, ktorá zjavne nie je iba sociálnou krízou, ale rastúce sociálne náklady, klesajúce dane a zvyšovanie odbornej prípravy predstavujú ďalšie zaťaženie verejných výdavkov členských štátov.

Vzhľadom na to, súhlasíte, pán Barroso, že my ako poslanci Európskeho parlamentu a Komisia by sme mali veľmi starostlivo zvážiť každý cent, ktorým zvýšime zaťaženie verejného sektora? Ak súhlasíte, po prvé, ako by ste nám radili hlasovať vo štvrtkovej rozprave o rozpočte?

Po druhé, prečo máme zasadnutie v Štrasburgu?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Návrh rozpočtu na budúci rok podporujem, preto odporúčam hlasovať za.

Pokiaľ ide o otázku opatrnosti a prísnosti, súhlasím s vami. Pri nakladaní s peniazmi daňových poplatníkov musíme byť mimoriadne opatrní a musíme vidieť priority. Dnes je v niektorých členských štátoch očividná sociálna kríza. Existujú problémy sociálneho vylúčenia a chudoby a som si istý, že znepokojujú všetkých poslancov tohto Parlamentu, a preto musíme nájsť najlepšie riešenie.

Ako viete, Komisia veľmi nekompromisne zaviazala seba a Európsku úniu na dodržiavanie pravidiel trvalej udržateľnosti podľa podmienok Paktu stability a rastu. Nemyslíme si, samozrejme, že problémy sa dajú vyriešiť len pomocou peňazí, ale sme presvedčení, že skutočne existujú situácie, ako je napríklad táto súčasná, keď musíme venovať mimoriadnu pozornosť naliehavej sociálnej situácii. Na riešenie bezprecedentnej situácie boli potrebné mimoriadne opatrenia. Ako vždy, je to otázka vyváženého úsudku.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Vážený pán predseda Komisie, podľa nariadenia Európskej komisie č. 800/2008 sa mzdové dotácie pre ľudí so zdravotným postihnutím znížili na 75 % maximálnej sumy. Zamestnanosť ľudí so zdravotným postihnutím a ľudí so zmenenou pracovnou schopnosťou preto postihla od 1. januára 2009 kríza. V dôsledku rozpočtového obmedzenia sa výrazne znížili zdroje zamestnanosti poskytované ľuďom so zníženou pracovnou schopnosťou. Je to tiež dôvod, prečo bola ohrozená štátna podpora poskytovaná v mnohých krajinách, napríklad v Maďarsku, na založenie skupiny na vytváranie pracovných miest. Hovorí sa, že na vine je Európska únia. Preto by som chcel položiť otázku. Ako chce Európska komisia počas finančnej krízy riešiť zamestnanecké práva ľudí so zdravotným postihnutím, úlohu zachovania pracovných miest pre týchto ľudí a zásadu rovnakej odmeny za rovnakú prácu? Toto nariadenie bolo vytvorené pred krízou.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Ako vážený pán poslanec určite vie, Európska komisia predložila návrh horizontálnej smernice o nediskriminácii, ktorý zahŕňa aj zdravotné postihnutie. Teraz je tento predbežný návrh vo vašich rukách a v rukách Európskej rady. Preto skutočne dúfam, že návrh bude schválený, pretože určite sme proti akémukoľvek druhu diskriminácie ľudí so zdravotným postihnutím.

Mnohé problémy, ktoré ste tu spomínali, sa budú musieť riešiť na vnútroštátnej úrovni, pretože ide o opatrenia v súvislosti s konkrétnou podporou, ktoré musia realizovať vnútroštátne systémy sociálneho zabezpečenia.

V Európskej únii však robíme všetko, čo je v našich silách, aby sme mali záväzný rámec, ktorý nás a všetky členské štáty zaviazuje dodržiavať zásadu nediskriminácie a osobitnej ochrany ľudí so zdravotným postihnutím.

Pervenche Berès (S&D). – (FR) Vážený pán Barroso, tento Parlament vás vymenoval za nasledujúceho predsedu Komisie. Vašou najbližšou naliehavou úlohou bude zostaviť Komisiu tak, aby mohla slúžiť Európe, ktorá sa dostáva z krízy. Ako plánujete na základe toho optimalizovať využitie nedostatočných nástrojov Spoločenstva, ktoré máme k dispozícii, a ako si predstavujete rozdelenie portfólií, aby sme mohli riešiť problémy, ktoré vzniknú? Viem veľmi dobre, že všetko závisí od vašich diskusií s hlavami štátov a vlád, ale ako predseda Komisie im musíte navrhnuť svoju víziu. Ako môžeme spojiť tieto stratégie, ktoré máme k dispozícii? Ako môžeme tieto portfóliá rozdeliť tak, aby sa zohľadnili poučenia z krízy?

Pokiaľ ide o nástroje, uvediem iba jeden príklad. Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii je dnes v rozpore so stratégiami štátnej pomoci, ktoré nám bránia v realizácii priemyselných politík, ktoré by nám pomohli dostať sa z krízy. Aké sú vaše návrhy? Aký mandát budete požadovať od hláv štátov a vlád a aké rozdelenie portfólií budete od nich žiadať?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – (FR) Rozdelenie portfólií nepatrí do právomoci hláv štátov a vlád, ale do právomoci predsedu Komisie a túto právomoc určite využijem spôsobom, ktorý budem považovať za najvhodnejší.

S niektorými oznámeniami som už vystúpil počas našej diskusie o programe nasledujúcej Komisie, ale skutočne som v kontakte s hlavami štátov a vlád.

Môžem vám tiež povedať, že práve dnes som všetkým poslal listy so žiadosťou, aby mi poslali aj ženské kandidátky pre kolégium. Naozaj ma veľmi znepokojuje problém rovnováhy medzi mužmi a ženami, ak by som neurobil nič, prakticky by som nemal žiadne ženy, pretože vlády chcú pre nasledujúcu Komisiu vo všeobecnosti iba mužských kandidátov.

Preto práve dnes posielam tento list.

Čo sa týka skutočného rozdelenia, žiadna veľká zmena nebude. Hlavné inovácie som už oznámil počas rozpravy s vami. Tieto inovácie zahŕňali predovšetkým komisára pre spravodlivosť a základné práva a komisára pre činnosť v oblasti zmeny klímy a teraz, samozrejme, potrebujem kompetentných mužov a ženy, ktorí sú oddaní Európe, ktorí dokážu úspešne plniť príslušné úlohy v rámci rôznych portfólií, ktoré budú zodpovedať prioritám činnosti Európskej únie.

Graham Watson (ALDE). – Doteraz sa vytváranie bohatstva a miera blahobytu zakladali do značnej miery na spotrebe, a preto bol priemysel podporovaný v tom, aby nevenoval veľkú pozornosť skutočnej hodnote použitých surovín, aj keď je ich cena nízka, ani skutočným nákladom na vyprodukovaný odpad.

Ako chce vaša Komisia zabezpečiť, aby mal rast v budúcnosti odlišný charakter a aby sme sa po ďalších 20 rokoch rastu neocitli v situácii, keď budeme mať planétu, ktorá nebude schopná uniesť to, čo robíme, a spoločnosť, ktorá si nebude môcť dovoliť skutočné náklady na takýto spôsob života?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Chcel by som poďakovať pánovi Grahamovi Watsonovi za túto veľmi dôležitú otázku. To je v skutočnosti základ programu na najbližších päť rokov: investovať viac do inteligentného, ekologického, trvalo udržateľného rastu. To je veľmi dôležité.

Musíme pochopiť, že model budúcnosti nebude ako model minulosti. Som za silnú priemyselnú základňu Európy – ale silnú priemyselnú základňu pre nový vek trvalej udržateľnosti, v ktorom musíme premýšľať o ekologickom rozvoji, ekologických technológiách. Vtedy môžeme vytvoriť nové výrobky, nové trhy. Je to dobrý príklad.

Preto pri príprave našich budúcich programov počítame s novými zdrojmi rastu, ako som ich nazval vo svojich politických usmerneniach, pretože s tradičnými zdrojmi rastu nevyhráme konkurenčný boj s rozvíjajúcimi sa hospodárstvami, ako napríklad s Čínou a Indiou.

Preto základom, centrom nášho programu pre rast musia byť inovácie, nové zdroje rastu, ktoré podporujú prechod k nízkouhlíkovému hospodárstvu: inteligentný ekologický rozvoj a inovácie. Myslím si, že v budúcnosti budú inovácie pre rozvoj európskeho hospodárstva kľúčové.

Emilie Turunen (Verts/ALE). – (DA) Vážený pán Barroso, finančná kríza vyvolala hospodársku krízu, ktorej rozsah nemá v histórii obdobu, a v tejto chvíli v Európe dramaticky rastie nezamestnanosť. Ako ste sami povedali, nezamestnanosť mladých ľudí do 25 rokov v Európe je 19,8 % a v Španielsku je nezamestnaná

viac ako jedna tretina mladých ľudí do 25 rokov. Práve teraz kazíme celú generáciu a doteraz, pán Barroso, ste na vyriešenie tohto problému neurobili prakticky nič. Dnes som počula, že ste tým veľmi znepokojený, a som rada že som to počula – chcela by som však vidieť dôkazy. Aj keď za politiku zamestnanosti sú zodpovedné jednotlivé členské štáty, potrebná je aj európska zodpovednosť a európske iniciatívy.

Chcela by som upozorniť na tri veci. Po prvé, pán komisár Špidla prisľúbil 5 miliónov učňovských miest pre mladých ľudí v Európe. Čo sa s nimi stalo? Po druhé, v súčasnosti prijímame po celej Európe balíky na podporu hospodárskeho rastu a záchranné balíky. Prečo tieto balíky neobsahujú program vytvárania cielených pracovných miest pre mladých ľudí? Po tretie, čo urobíte na dosiahnutie silnejšieho sociálneho profilu a silnejšieho plánu pre mladých ľudí v novej polisabonskej stratégii?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Opakujem, že sme plne využili naše súčasné nástroje. Máme nástroje na úrovni Spoločenstva, ale existujú niektoré nástroje, ktoré sú na vnútroštátnej úrovni. Môžeme spolupracovať s členskými štátmi, aby sa tieto nástroje využili čo najlepšie, vymieňať si osvedčené postupy a nabádať členské štáty, aby ich dodržiavali.

Pán komisár Špidla, ktorý odviezol vynikajúcu prácu vo veľmi náročných podmienkach, žiada, spolu s celou Komisiou, členské štáty, aby vytvorili päť miliónov učňovských miest. Sprístupňujeme niektoré osvedčené postupy. Mimoriadne dobré postupy majú napríklad súkromné spoločnosti vo Francúzsku, ktoré podporujú interné odborné vzdelávanie vo svojich spoločnostiach a učňovské miesta podporené z verejných financií, ale časť financujú aj samotné spoločnosti.

Takže je to naozaj priorita a venujeme sa tomu všetkými našimi nástrojmi – Európskym sociálnym fondom, Európskym fondom na prispôbenie sa globalizácii, Kohéznym fondom a zdvojnásobením systému na podporu platobnej bilancie nových členských štátov a krajín, ktoré nepatria do eurozóny.

Naše nástroje sme plne využili, musíme však posilniť spoluprácu s členskými štátmi, aby sme riešili tieto sociálne záležitosti, a ako ste spomenuli, najmä problém nezamestnanosti mladých ľudí.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Vážený pán predseda, aby sme znížili chudobu a nezamestnanosť, musíme vytvoriť pracovné miesta so zaručenými právami, podporiť výrobu a zlepšiť univerzálne, bezplatné verejné služby. Inými slovami, musíme investovať do ďalších politík. Musíme robiť presne opak toho, čo sme robili doposiaľ.

Vylakalo nás napríklad, keď sme sa v týchto dňoch dozvedeli o štúdiu Generálneho riaditeľstva pre zamestnanosť a nadácie Eurofound, v ktorej sa uvádzali dva scenáre pre textilný priemysel predpovedajúce stratu 20 až 25 % pracovných miest v Spoločenstve do roku 2020, kým podľa tretieho scenára dokonca v Európskej únii stratíme v tomto odvetví 50 % súčasných pracovných miest. Ako potom možno túto situáciu uviesť do súladu s vypracúvaním nových návrhov zameraných na liberalizáciu medzinárodného obchodu, bez zohľadnenia dôsledkov v Portugalsku a v ďalších krajinách Európskej únie, ktoré majú veľmi citlivé odvetvia, ako napríklad textilný priemysel, poľnohospodárstvo a veľké množstvo mikropodnikov a malých podnikov, ktoré sú potláčané týmito politikami?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – (PT) Nemyslím si, že izolácia Európy je riešením pre Portugalsko alebo ktorúkoľvek inú európsku krajinu. Európa je najväčším vývozcom tovarov a služieb na svete a prijatím protekcionárskych politík by sme vôbec nič nezískali. V určitých európskych krajinách, hlavne, ale nie výlučne, na juhu Európy, skutočne existujú niektoré odvetvia, často nazývané tradičnými odvetviami, ktoré sú v nových podmienkach medzinárodnej hospodárskej súťaže zvlášť zraniteľné. Znamená to, ako som povedal v predchádzajúcej odpovedi, že v Európe musíme hľadať nové zdroje rastu a konkurencieschopnosti. Určite by sme sa však nemali izolovať a uzatvoriť Európu, čo by znamenalo vystaviť sa riziku, že následne sa iné trhy zatvoria pre náš vývoz.

Musíme investovať do inovácií, investovať do odbornej prípravy, investovať do nových zdrojov rastu a usilovať sa zvýšiť svoju konkurencieschopnosť a súčasne, ako ste povedali – a v tomto bode sa zhodneme – zabezpečiť, aby to nebolo na úkor sociálnych štandardov, ktoré sú v Európe dôležité. Nenavrhujeme, aby sa naše sociálne štandardy znížili. Pokúšame sa tiež ostatným pomôcť zvýšiť sociálne štandardy, ale určite nezastávam názor, že by sa Európa mala izolovať. Myslím si, že zachovanie otvorených globálnych trhov je v najlepšom záujme Európy.

John Bufton (EFD). – Vážený pán Barroso, finančná kríza v Spojenom kráľovstve je veľmi vážna. Jedným z mnohých zápasiacich odvetví je odvetvie poľnohospodárstva. Zavedením elektronickej identifikácie oviec

(EID) od 1. januára 2010 sa situácia ešte oveľa zhorší. Zariadenie, ktoré sa používa na skenovanie oviec, nie je presné. Bolo mi povedané, že jeho presnosť je iba 79 %.

Pán Barroso, ak by ste šli autom po ceste a brzdy by fungovali iba na 79 %, bezpochyby niekde havarujete. Obávam sa, že poľnohospodárske odvetvie chovu oviec zavedením elektronickej identifikácie, pri ktorej sa budú používať nekvalitné zariadenia, tiež pravdepodobne havaruje. Bizarné je, že ak v januári vstúpi elektronickej identifikácia do platnosti, budeme vedieť, koľko oviec máme v Spojenom kráľovstve, kde sú a kade sa pohybujú, ale v Spojenom kráľovstve – v dôsledku neobmedzeného prisťahovalectva – nemáme žiadnu predstavu o tom, koľko ľudí máme v našej krajine, ani o tom, kto sú, ani kade sa budú pohybovať. Budete, pán Barroso, hovoriť s ostatnými členmi Komisie, aby sa dovtedy, kým nebude používané zariadenie na 100 % presné, zaviedla elektronickej identifikácia iba na základe dobrovoľnosti?

Predseda. – Táto otázka je veľmi špecifická. Uprednostňujeme všeobecné otázky o kríze a o tom, ako ju prekonať. Predseda Európskej komisie nemôže byť informovaný o špecifických otázkach v jednotlivých krajinách, preto predkladajte, prosím, všeobecnejšie otázky.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Chcem len povedať, že sa mi veľmi nepáči porovnanie oviec s ľuďmi. Naozaj si nemyslím, že je to veľmi vkusné.

(potlesk)

Identifikáciu, ktorú ste spomínali, sme sa zaviazali vykonávať, ale, samozrejme, budeme opatrní. Ak sa vyskytnú pri vykonávaní problémy, sme pripravení to preveriť. Myslím si však, že opatrenia, ktoré sme už v súvislosti s identifikáciou oviec prijali, sú vo všeobecnosti naozaj dobré. Uvidíme, ako to bude fungovať v praxi.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Vážení pán Barroso, globálna finančná kríza, ktorá sa začala v Spojených štátoch, sa rozšírila do reálneho hospodárstva a vyústila do straty miliónov pracovných miest a vytvorila stav sociálnej krízy. V prípade spoločností, ako napríklad Opel, sa Európska únia snaží prijímať opatrenia, a ak sa bude realizovať nejaký plán, tento bude zahŕňať aj priamu pomoc. Pritom pracovné miesta, v skutočnosti väčšinu pracovných miest, vytvárajú malé a stredné podniky.

Myslíte si, pán predseda, že toto opatrenie na pomoc malým a stredným podnikom je dostatočné? Maďarsko je vo veľmi ťažkej situácii, pretože má iba zahraničné komerčné banky. Môže byť v tomto prípade poskytnutá priama štátna pomoc, alebo je to hospodársky nacionalizmus, ktorému ste vyhlásili vojnu, alebo trhový dogmatizmus?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Moja jasná odpoveď je nie: to, čo sme urobili, nestačí. Pre malé a stredné podniky musíme urobiť viac, považujem to za prioritu. Je dobré, že sme schválili iniciatívu Small Business Act. Je pozitívne, a malé a stredné podniky veľmi uvítali, že znížením počtu oneskorených platieb sme zmenšili problém neskorých platieb. Pokúšame sa, samozrejme, obmedziť všetky byrokratické a administratívne postupy, ktoré vytvárajú administratívnu záťaž, najmä pre malé a stredné podniky, a zaviazali sme sa uľahčiť im život. Ako ste povedali, tieto podniky sú – a ja s vami súhlasím – jedným z najdôležitejších sektorov na vytváranie väčšieho počtu pracovných miest, a to je súčasťou našej politiky.

Ďalším opatrením, ktoré sme nedávno prijali a ktoré som dnes ešte nespomenul, bolo zvýšenie povolenej hranice štátnej pomoci na priamu podporu, ktorú môžu členské štáty poskytnúť niektorým malým a stredným podnikom nachádzajúcim sa v osobitných ťažkostiach, na 500 000 EUR. Takže si myslím, že malé a stredné podniky by mali zostať prioritou našich opatrení na zabezpečenie udržateľnosti vrátane trvalo udržateľnej zamestnanosti.

Seán Kelly (PPE). – (GA) Vážení pán predsedajúci, predovšetkým by som chcel poďakovať pánovi predsedovi Barrosovi za to, že sem prišiel a odpovedá otvorene, čestne a zaneťene na naše otázky.

– Žiaľ, pán predseda Barroso bol obvinený, že nebol demokraticky zvolený a že nútil Írov, aby sa podriadili.

Chcel by som pánovi Farageovi povedať, že určite nebol demokraticky zvolený, aby hovoril v mene Írov, a jeho použitie slova „bully“ bolo tiež nešťastné, pretože počas 700 rokov bolo Írsko známe ako druhý ostrov Johna Bulla, keď sa John Bull – menovite Anglicko – pokúšalo podmaniť si Írov. Tie časy sú už, našťastie, za nami, preto prejdem ku svojej otázke.

Uvažuje pán predseda Barroso, vzhľadom na nové právomoci, ktoré dáva Lisabonská zmluva Európskej únii, že prideli jednému komisárovi výlučnú zodpovednosť za predkladanie nových návrhov a nových opatrení na uzákonenie týchto právomocí?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Je mi ľúto, ale otázke som celkom dobre nerozumel, pretože ak navrhujete, aby sme mali nového komisára pre všetky právomoci podľa Lisabonskej zmluvy, tak nie, určite si nemyslím, že je to rozumné, pretože tieto právomoci sa týkajú takého množstva rôznych oblastí, že nemôžeme požadovať, aby ich všetky mala jedna osoba.

To, aké inovácie predpokladám v súvislosti s portfóliami, som už oznámil, keď som odpovedal na predchádzajúcu otázku. Môže ich byť aj viac, pracujem na tom. Nakoniec je to interaktívna práca aj s členskými štátmi. Napríklad Írsko stále neurčilo možného kandidáta na komisára.

Komisiu som zostavoval pred piatimi rokmi a je to interaktívny postup, pri ktorom musím tiež vidieť ľudí, ktorých členské štáty navrhli. Určite urobím všetko, aby som našiel kompetentných ľudí – mužov a ženy (a hovorím to aj Írsku) – tak, aby sme nakoniec mali kolégium oddaných Európanov, ktorí sú kompetentní a skúsení vo všetkých oblastiach od ekonómie, všeobecnej politiky, energetiky, životného prostredia, spravodlivosti, po základné práva a tak ďalej. Je to obrovský súbor kompetencií, pre ktorý potrebujeme veľmi schopnú skupinu ľudí.

Predseda. – Je to po prvýkrát, čo mal Parlament hodinu otázok pre predsedu Komisie, preto vám, vážený pán predseda Barroso, ešte raz veľmi pekne ďakujem. Pretože to pre nás bola výnimočná udalosť, mohli by ste povedať pár všeobecných poznámok o tejto prvej hodine otázok?

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Vážený pán predseda, veľmi pekne ďakujem vám aj všetkým cteným poslancom za toto cvičenie. Skutočne sa mi to páčilo. Myslím si, že je to dobrý tréning. Musím vám veľmi úprimne povedať, že je pre mňa nesmierne ťažké zhustiť všetky svoje argumenty alebo aspoň svoje hlavné argumenty do jednej minúty, najmä preto, lebo väčšinu času nehovorím vo svojom rodnom jazyku. Hovorím jazykmi, o ktorých sa domnievam, že sú prístupnejšie, a to si vyžaduje odo mňa ďalšie úsilie.

V každom prípade o forme rozhodujete vy. Môžem o tom s vami diskutovať, pretože som presvedčený, že voľné, konfrontačné a kontroverzné diskusie sú dobrým príspevkom k silnejšiemu európskemu demokratickému priestoru.

(potlesk)

Predseda. – Týmto uzatváram tento bod rokovania.

12. Návrh všeobecného rozpočtu na rok 2010 (oddiele I, II, IV, V, VI, VII, VIII, IX) – Návrh všeobecného rozpočtu na rok 2010 (oddiel III) (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom programu je spoločná rozprava o nasledujúcich správach:

– správa pána Surjána v mene Výboru pre rozpočet o návrhu všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2010, oddiel III – Komisia (C7-0127/2009 – 2009/2002(BUD)) a opravnom liste č. 1/2010 (SEK(2009)1133) k návrhu všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2010 (A7-0038/2009) a

– správa pána Maňku v mene Výboru pre rozpočet o návrhu všeobecného rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2010

Oddiel I – Európsky parlament

Oddiel II – Rada

Oddiel IV – Súdny dvor

Oddiel V – Dvor audítorov

Oddiel VI – Európsky hospodársky a sociálny výbor

Oddiel VII – Výbor regiónov

Oddiel VIII – Európsky ombudsman

Oddiel IX – Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov

(C7-0128/2009 – 2009/2002B(BUD)) (A7-0037/2009).

László Surján, *spravodajca*. – (HU) Vážený pán predseda, budem hovoriť vo svojom materinskom jazyku, pretože *ceterum censeo* zároveň protestujem proti každému druhu zákona, ktorý obmedzuje používanie materinského jazyka jednotlivca. Rozpočet na rok 2010 sa zostavuje v tieni finančnej krízy. Vážený pán štátny tajomník, pán komisár, dámy a páni, s touto krízou sa musíme všetci nejak vyrovnať. Kríza zasiala neistotu medzi investorov, sťažila získanie úveru, zvýšila nezamestnanosť a znížila výrobu. Dokáže na to Európska únia zareagovať? Má čo povedať k nebezpečenstvám, ktoré vyvoláva zmena klímy, alebo k terorizmu? Dokáže ochrániť hranice EÚ? Víta utečencov spravodlivo? Parlament by chcel mať rozpočet, ktorý na všetky tieto otázky odpovie kladne, a čo sa týka tohto želania, je Parlament pomerne jednotný.

Medzi politickými skupinami nie sú žiadne väčšie názorové rozdiely. Ako spravodajca by som za to chcel poďakovať všetkým politickým skupinám v Parlamente. Existuje však vážna rozdielnosť názorov medzi Radou a Parlamentom. Keďže sa nachádzame v ekonomickej a hospodárskej kríze, Rada požaduje, aby bol rozpočet čo najmenší, čo je pochopiteľné, keď sa na to pozrieme z hľadiska parlamentov a vlád jednotlivých štátov. Ale ako poslanci veríme, že Európsky parlament má viacero nástrojov, ktoré by mohli byť lepšie, efektívnejšie a silnejšie využité, aby zabezpečili prekonanie krízy. Čo to všetko znamená v skutočných číslach? Keď sme v minulosti mysleli na rok 2010, mali sme na mysli sedemročný rozpočet. Vtedy sa prijalo rozhodnutie, ktoré by v súčasnej situácii umožnilo rozpočet vo výške 134 miliárd EUR z hľadiska úrovne platieb. Rada na druhej strane rozmyšľa o sume 120 miliárd EUR, pričom Parlament nepovažuje výdavky vo výške 134 miliárd EUR za reálne, berie do úvahy problémy národných vlád a napokon navrhne 127 miliárd EUR, ak sa hlasovanie vo štvrtok bude riadiť odporúčaniami Výboru pre rozpočet.

Musíme si, samozrejme, položiť otázku, aký má zmysel dávať v päťročnom cykle sľuby určené na sedemročný cyklus, ak tieto sľuby nikdy nedodržíme. Presne v takejto situácii sa nachádzame, lebo ročný rozpočet je každý rok omnoho nižší, než sme predtým hovorili. Jedna vec je však ešte znepokojujúcejšia. V ročných rozpočtoch sú aj záväzky, z ktorých mnohé zostanú nesplnené. Už zaostávame o viac než jeden ročný rozpočet a táto medzera sa z roka na rok rozširuje. Zvýšenie úrovne platieb je teda absolútnou nevyhnutnosťou. V opačnom prípade budeme mať zrejme rovnaký scenár ako každý iný rok: Rada okreše návrh Komisie, pričom Parlament navrhuje ešte vyššie sumy.

Chcel by som však upozorniť na to, že situácia nie je úplne taká, ako sa zdá. Tieto návrhy nešli mechanicky z jedného riadka na druhý, tu i tam nestranné uberajúc. Každý si v dôsledku krízy musí utiahnuť opasky. Preto sme vo Výbore pre rozpočet pri istých nákupoch podporili hospodárnejšie sumy navrhované Radou. Inde, napríklad vo veci zamestnancov pridelených na konkrétne úlohy, sme zohľadnili aj to, ako bola daná úloha vykonaná. V tejto oblasti je zároveň veľmi ľahké dopustiť sa chyby. Ak sme urobili chyby, nechceme brániť realizácii programov. Ak v priebehu roka dôjde k takejto udalosti, vždy budeme pripravení situáciu napraviť, presadzujeme však správnu realizáciu a presné plánovanie. Musíme analyzovať, či vynaložené prostriedky mali očakávaný prínos a či sme dosiahli ciele, ktoré sme si stanovili.

Ťažko sa napríklad uspokojiť s komunikačnou politikou, ale neúspešné referendá a nízku účasť voličov možno vysvetliť aj mnohými ďalšími dôvodmi, ktoré sú tiež ešte komplikovanejšie. Z tohto dôvodu by bolo chybou znížiť zdroje na komunikáciu. Pre niektoré položky navrhujeme vytvoriť isté rezervy, ktoré možno ľahko uvoľniť v čase, keď sa podľa aktuálnych analýz bude pripravovať sľubná komunikačná stratégia. V budúcnosti sa musíme lepšie pozrieť aj na to, do akej miery boli naše ciele naplnené. Európsky dvor audítorov nedávno zverejnil prieskum o úspechoch a problémoch mliekarenského sektora. Parlament očakáva, že Komisia v najbližšom opravnom liste uvedie, ako bude fungovať mliečny fond. Myslíme si, že si to vyžaduje aj samostatnú rozpočtovú položku a rezervu dostatočnej výšky.

Je potrebné vytvoriť právny základ, v ktorom budú zohľadnené zistenia Dvora audítorov a ktorý úspešne pomôže riešiť aktuálne problémy tohto sektora. Nejde teda len o peniaze, ale aj o to, aby Európska únia poskytovala lepšiu a špecifickejšiu podporu pre toto odvetvie. Preto vyzývam kolegov poslancov, aby sa pokúsili hlasovať za dobrý a účinný rozpočet s čo najmenšími prejavmi nesúhlasu. Je úplne samozrejmé, že o tom budeme diskutovať. Je len prirodzené, že každá politická skupina bude presadzovať svoje názory a snažiť sa ukázať. Dohodneme sa však na najdôležitejších veciach. Aj v prípade mliečneho fondu – fond samotný je omnoho dôležitejší než to, koľko peňazí v ňom nakoniec bude. Výbor pre rozpočet predložil návrh na prijateľnú sumu. Ďakujem za zdvorilú pozornosť.

Vladimír Maňka, *spravodajca*. – Práve teraz v čase krízy musíme ukázať verejnosti, ale aj sami sebe, že pri dosahovaní našich politických cieľov všetky zdroje využívame s maximálnou efektívnosťou.

Väčšina inštitúcií pri tvorbe svojich rozpočtov vychádza z predchádzajúcich rokov. Veď čo môže byť jednoduchšie, ako vynásobiť minuloročný rozpočet koeficientom inflácie. Lenže tento spôsob rozpočtovania, ak ho rok čo rok opakujeme, môže spôsobiť deformácie, nepresnosti a ne hospodárnosť vo využívaní zdrojov. Preto naším cieľom je dosiahnuť tvorbu rozpočtov na základe reálnych potrieb. Rozpočtové požiadavky musia zodpovedať reálnym potrebám pre plnenie úloh v každej inštitúcii. Každá inštitúcia, každá jej zložka musí vyvinúť maximálne úsilie, aby dosiahla úspory. Môže to zabezpečiť lepšou organizáciou práce, preskúpaním existujúcich zdrojov smerom k prioritám, znížením byrokracie.

V mojich predchádzajúcich vystúpeniach vo výbore, ale aj v pléne som spomenul veľa príkladov, keď nám v poslednom období sa podarilo rezervy odhaliť. Ešte viac nedostatkov odhalíme a prácu jednotlivých útvarov a inštitúcií zefektívime, ak budeme postupovať systémovo. Rozpočet na rok 2010 zakladá takúto systémovosť.

Kolegyne a kolegovia, ktorí pôsobili v Európskom parlamente v minulom období, si pamätajú, že sme sa vždy snažili zlepšiť spoluprácu medzi inštitúciami. Tu vždy existovali rezervy, dokonca mnohé v posledných rokoch ešte vzrástli. Máme spoločný balík peňazí. Ak si každý bude hospodáriť len na svojom piesočku a uzavrie sa voči ostatným, nebude komunikovať a spolupracovať, len ťažko dokáže svoje zdroje využívať efektívne.

Aj preto sme vo Výbore pre rozpočet odsúhlasili, že zavedieme rezervu horizontálneho charakteru pre všetky inštitúcie vo výške 5 % pre externé preklady. Ako inak motivovať inštitúcie, aby využívali v prvom rade vnútorné voľné kapacity v oblasti prekladov a neobracali sa automaticky k externým službám? Naším cieľom vo všetkých oblastiach je, aby voľné kapacity každej inštitúcie boli k dispozícii ostatným inštitúciam.

Jednou z hlavných zložiek správnych výdavkov inštitúcií sú výdavky na kúpu a prenájom budov. V roku 2005 plocha budov, ktoré užívali inštitúcie v Bruseli, Luxemburgu, Štrasburgu prekročila 2 milióny m². Budovy sa nekupovali vždy na správnom mieste, v správnom čase a za minimálne náklady. Podľa zistenia Dvora audítorov inštitúcie v tejto oblasti nespokupujú, dokonca ani nehodnotia svoju vlastnú politiku. Ak kupujeme novú budovu a nemáme vo vrecku viac alternatív ako jednu, ťažko môžeme dosiahnuť výhodné podmienky. Aj preto do konca tohto roka očakávame od predsedníctva Európskeho parlamentu zodpovednú, dlhodobú stratégiu v oblasti majetku a budov, ktorá zohľadní aj potreby renovácie a náklady na bezpečnosť.

Vážené kolegyne, kolegovia, ak máme zodpovedne a efektívne vykonávať svoju prácu, potrebujeme mať komplexné informácie, aké zdroje sú pre nás k dispozícii. Aj preto zdôrazňujem potrebu vytvorenia systému riadenia poznatkov. S jeho pomocou naša práca bude koherentná a efektívna. Očakávam, že administratíva čoskoro vo Výbore pre rozpočet predloží prezentáciu tohto projektu. V návrhoch rozpočtu žiadnej inštitúcie nie sú zahrnuté výdavky, ktoré sa týkajú nadobudnutia právoplatnosti Lisabonskej zmluvy. Keď táto zmluva nadobudne platnosť, budeme musieť úplne preskúmať reorganizáciu existujúcich zdrojov predtým, ako ktokoľvek predloží žiadosť o dodatočné prostriedky. Ak pracovníci ktorejkoľvek inštitúcie ušetria finančné prostriedky v dôsledku efektívnosti svojej práce, rozpočtový výbor už nebude mať problém umožniť využitie týchto úspor na iné priority inštitúcie.

Na druhej strane, ak inštitúcia ušetrí financie na základe neočakávaných udalostí, tieto peniaze by sa vo všeobecnosti mali vrátiť daňovým poplatníkom. Chcem sa poďakovať členom Výboru pre rozpočet, ktorí tento návrh jednomyselne podporili. Som presvedčený, že rozpočtová sústava EÚ sa musí rozvíjať tak, aby uprednostňovala vynaliezavosť a inovatívne riešenia.

Hans Lindblad, úradujúci predseda Rady. – (SV) Vážení pán predseda, vážení poslanci, milá mládež – vidím, že budúcnosť Európy sedí tam hore na galérii – je mi veľkou ctou, že môžem byť prítomný na dnešnej rozprave na prvom čítaní návrhu rozpočtu na rok 2010 v Parlamente.

Európa prechádza najhoršou hospodárskou krízou od druhej svetovej vojny. Zanikajú pracovné miesta, zvyšuje sa nezamestnanosť a verejné financie dosahujú rekordné schodky. Obrat dokáže urýchliť rozpočtová disciplína a dobré ekonomické riadenie. Správna štrukturálna politika môže posilniť obrat k lepšiemu, ktorý – ako dúfame – prichádza, a prispieť k jeho vyššej udržateľnosti.

V tejto súvislosti Rada jednomyselne odsúhlasila vyvážený rozpočet, v rámci ktorého sa investovali prostriedky do školstva, výskumu, infraštruktúry, súdržnosti, zodpovedných verejných financií a rezerv na nepredvídateľné udalosti, inak povedané, do všetkých faktorov, o ktorých vieme, že sú významné pre rast a prosperitu. Zostávajú veľké otázky. Financie si vyžaduje plán hospodárskej obnovy Európy aj podpora mliekarenského sektora.

A v tomto čase, keď verejné financie Európy sú na tom najhoršie, čo pamäť siaha, parlamentný Výbor pre rozpočet navrhuje zvýšenie platieb o 10 % – o 10 %! Môžete mi uviesť nejakú inú oblasť okrem nákladov na nezamestnanosť, v ktorej by sme si dovolili také zvýšenie? I napriek značným rozpočtovým deficitom – 8 % HDP vo Francúzsku, 6 % HDP v Nemecku, 14 % v Spojenom kráľovstve a Írsku – si Výbor pre rozpočet myslí, že členské štáty by mali financovať vyššie výdavky a viac administratívy. Chce financie na administratívu!

Znepokojuje ma najmä to, že takáto vysoká úroveň výdavkov ešte viac sťaží financovanie plánu hospodárskej obnovy Európy. Taktiež ma znepokojuje, že návrh výboru nezahŕňa žiadnu rezervu na nepredvídateľné udalosti.

Musíme sa dohodnúť na rozpočte, ktorý si členské štáty môžu dovoliť a ktorý dokážeme obhájiť pred našimi ľuďmi. Musíme sa dohodnúť na pláne hospodárskej obnovy Európy, ktorý má najvyšší význam pre rozvoj Európy. Vzhľadom na dohodu, ktorú sme dosiahli v apríli, som si istý, že sa nám to podarí. Budeme musieť riešiť zložitú mliekarensku problematiku. So zreteľom na našu doterajšiu vynikajúcu spoluprácu som si istý, že aj v ťažkej a prekérnej situácii, v ktorej sme sa ocitli, túto zložitú otázku dokážeme vyriešiť.

PREDSEDÁ: PANI ANGELILLI

podpredsedníčka

Algirdas Šemeta, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, som veľmi rád, že mám príležitosť sa vám dnes prihovoriť skôr, než dokončíte prvé čítanie návrhu rozpočtu na rok 2010 so štvrtkovým hlasovaním.

V prvom rade by som chcel poďakovať Parlamentu za zachovanie predbežného návrhu rozpočtu v mnohých oblastiach.

Komisia veľmi víta snahu Parlamentu využiť rozpočet ako nástroj na prekonanie súčasnej krízy posilnením hospodárskeho rastu, konkurencieschopnosti, súdržnosti a ochrany pracovných miest.

Komisia zároveň víta zaradenie opravného listu so žiadosťou o zvýšenie výdavkov predovšetkým na Palestínu, zmenu klímy a sprievodné opatrenia v prospech krajín AKT do prvého čítania v Parlamente.

Čo sa týka zásadných otázok súčasného rozpočtového postupu, Komisia plne chápe, že Parlament považuje financovanie druhej fázy plánu hospodárskej obnovy Európy za prioritu. Dovolím si uviesť, že ide aj o prioritu Komisie. Z tohto hľadiska chápem logiku takzvaného „pozmeňujúceho a dopĺňajúceho návrhu s hviezdikou“, ktorý Európsky parlament predkladá k plánu obnovy nad rámec súčasného výdavkového stropu.

Komisia na budúci týždeň predstaví balík na riešenie potrieb v súvislosti s plánom obnovy s cieľom dosiahnuť súhlas s riešením na novembrovom zmierovacom konaní.

V tejto fáze Komisia ešte neidentifikovala všetky zdroje financovania zodpovedajúce plnej sume na energetické projekty, ktorú si vyžaduje plán obnovy na rok 2010. Komisia sa však bude snažiť nájsť všetky dostupné možnosti, aby všetky otvorené medzery uzavrela včas na novembrové zmierovacie konanie.

Komisia má obavy z aktuálnych ťažkostí v mliekarenskom odvetví a náležite berieme na vedomie návrh Parlamentu na vytvorenie osobitného „mliečneho fondu“ aj postoj ministrov poľnohospodárstva. V súlade so včerajším návrhom mojej kolegyne Mariann Fischerovej Boelovej sa v opravnom liste k rozpočtu na rok 2010 na budúci týždeň navrhne, aby sa vyčlenilo 280 miliónov EUR na pomoc pri riešení bezprostredných dôsledkov krízy pre producentov mlieka.

Tento nový návrh má vplyv na pôvodne predpokladané financovanie rozdielu pre plán hospodárskej obnovy Európy, ale ako som povedal, Komisia vynaloží všetko úsilie na to, aby na zmierovacie stretnutie napokon našla potrebné prostriedky včas.

Teraz by som rád upriamil vašu pozornosť na viaceré otázky, ktoré po prvom čítaní v Parlamente vzbudzujú obavy.

Európsky parlament navrhuje celkové zvýšenie úrovne platieb o takmer 10 % v porovnaní s rokom 2009, čo približne o 4 % prevyšuje úroveň navrhovanú Komisiou. Hoci si rovnako ako Európsky parlament želim podporiť hospodársky rast prostredníctvom programov EÚ, mali by sme zohľadniť aj množstvo platieb, ktoré možno rozumne uskutočniť bez narušenia riadneho finančného hospodárenia. Komisia nemá dôvod odchýliť sa v tejto fáze od odhadov uvedených v predbežnom návrhu rozpočtu.

Čo sa týka položiek programov výdavkov určených na administratívnu podporu, takzvaných „položiek BA“, chápem, že Európsky parlament chce za daných okolností zaujať pomerne reštriktívny postoj. Ak však chceme tento rozpočet adekvátne realizovať, je dôležité poskytnúť vhodné administratívne prostriedky na spravovanie čoraz vyššieho finančného krytia programov. Komisia dúfa, že v druhom čítaní bude príležitosť na nápravu tejto otázky.

Parlament odhlasoval aj niekoľko rezerv, ktoré negatívne ovplyvnia plnenie rozpočtu, ak sa dostanú do konečného rozpočtu. Rezerva na mzdy, pokiaľ by sa udržiavala v priebehu roku, by mala v roku 2010 negatívny vplyv na nábor nových úradníkov, ktorí by mali nahradiť zamestnancov odchádzajúcich z Komisie.

Na záver si vás dovoľm uistiť, že Komisia v súlade s medziinštitucionálnou dohodou poskytne svoje stanovisko k pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom, ktoré Parlament prijme, začiatkom novembra formou takzvaného „listu o vykonateľnosti“ a dúfam, že Parlament to v druhom čítaní zohľadní.

Komisia bude i naďalej postupovať ako nestranný sprostredkovateľ a urobí maximum pre to, aby pripravila cestu pre úspešný výsledok tohto rozpočtového postupu, pričom nezabúda, že financovanie druhej tranže plánu hospodárskej obnovy Európy predstavuje skutočný problém, v ktorom musí byť všetko úsilie sústredené jedným smerom. Tu počítam s vašou podporou pri dosiahnutí uspokojivého a vyváženého výsledku.

Annemie Neyts-Uyttebroeck, spravodajkyňa Výboru pre zahraničné veci požiadaného o stanovisko. – Vážená pani predsedajúca, mám česť hovoriť v mene Výboru pre zahraničné veci.

Rok čo rok vidíme výrazné podfinancovanie oddielu IV rozpočtu. Rok čo rok vidíme aj to, že Komisia a Rada sa v priebehu roka musia uchýliť k rôznym osobitným opatreniam, ktoré sa vymykajú bežným rozpočtovým metódam, aby financovali potreby, o ktorých sme vedeli od samého začiatku. Jedným z najlepších príkladov je, žiaľ, situácia v Palestíne.

Napriek tomu však vnímam aj isté pozitívne prvky. Vidím, že stratégia pre oblasť Baltského mora dostala nejaké prostriedky navyše. Vidím aj navýšenie rozpočtových prostriedkov na viacero konkrétnych politík prospešných pre demokraciu a ľudské práva. Na záver chcem povedať, že najmä v roku 2010 bude treba venovať pozornosť tomu, že pravdepodobne – dúfajme – začne fungovať Európska služba pre vonkajšiu činnosť. Na to budeme musieť poskytnúť potrebné prostriedky.

Gay Mitchell, spravodajca Výboru pre rozvoj požiadaného o stanovisko. – Vážená pani predsedajúca, nežiadam o prečerpanie rozpočtu, chcem iba poprosiť, aby sme plnili prísľuby, ktoré sme dali rozvojovým krajinám. Každý rok zomiera v rozvojových krajinách jedenásť miliónov detí. Ide o ľudí, ktorých nepostihla len finančná kríza ako nás, ale aj skutočnosť, že už nedostávajú ani len príspevky – ktoré boli vyššie než pomoc, ktorú sme im poskytovali – od rodinných príslušníkov žijúcich v rozvinutých krajinách, pretože aj tí trpia. Títo ľudia sú postihnutí dvojnásobne: zároveň trpia aj dôsledkami zmeny klímy.

Chcem len, aby sme si splnili záväzok voči týmto ľuďom. Ak náš HNP klesne o percento, zníži sa aj náš príspevok týmto ľuďom. Dodržme teda percentuálnu výšku príspevku, akou sme sa zaviazali prispievať. Na to je absolútne nevyhnutná doplnkovosť a prehľadnosť tejto rozpočtovej položky, aby sme tu v Parlamente vedeli posúdiť, či plníte tieto záväzky. Vzhľadom na toto všetko, prosím, nechcete od najchudobnejších ľudí sveta, aby niesli bremeno, ktoré neunesú.

Jean-Pierre Audy, spravodajca Výboru pre kontrolu rozpočtu požiadaného o stanovisko. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán minister, pán komisár, dámy a páni, Výbor pre kontrolu rozpočtu poskytol stanovisko s viacerými návrhmi. Tri z nich vám predstavím v jednej minúte.

Prvý sa týka výskumu, a to konkrétne šiesteho a siedmeho rámcového programu. V záujme právnej istoty je vhodné, pán komisár, aby Európska komisia upustila od prepočítavania finančných výkazov k už schváleným a zúčtovaným projektom aplikovaním nových výkladov kritérií oprávnenosti.

Znova by sme chceli požiadať Komisiu, aby sa neodchyľovala od spoločných vnútroštátne a medzinárodne uznávaných a overených účtovných a kalkulačných metód.

Druhým bodom je zahrnutie dôchodkov zamestnancov EÚ do rozpočtu. Navrhujeme, aby nároky voči členským štátom v súvislosti s dôchodkami zamestnancov v odhadovanej výške 37 miliárd EUR k 31. decembru 2008 boli zaúčtované na strane aktív.

Taktiež navrhujeme, aby rozpočet obsahoval presnú sumu týchto dôchodkov a nielen vyplatené sumy, pretože v nich nie sú zohľadnené sumy uhradené na budúce dôchodky. Rád by som znova zopakoval návrh

na preskúmanie vytvorenia penzijného fondu Spoločenstva. Podporujeme aj Úrad pre boj proti podvodom, ktorý musí byť posilnený, aby mohol vykonávať kontrolnú činnosť aj mimo Únie.

Juan Fernando López Aguilar, *spravodajca Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci požiadaného o stanovisko*. – (ES) Vážená pani predsedajúca, vo Výbore pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci sme pracovali na navýšení rozpočtu na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý sa od roku 2009 zvýšil o 13,5 %.

Navýšili sa najmä kapitoly Vonkajšie hranice, Návrat, Vízová politika, Voľný pohyb osôb, Základné práva a Občianstvo. Kapitola Spravodlivosť v trestných a civilných veciach sa konkrétne zvýšila o 4,7 %.

Kapitola Bezpečnosť a ochrana slobôd sa však navýšila o 95 % v dôsledku začlenenia organizácie Europol do rozpočtu Spoločenstva. V porovnaní s rozpočtom na rok 2009 ide teda o novinku.

Prijali sme pozmeňujúci a doplňujúci návrh navýšiť rozpočet na agentúru FRONTEX, čím jasne vyjadrujeme záväzok riadiť fenomén prisťahovalectva a všetky aspekty migračných tokov spôsobom rešpektujúcim ľudské práva.

Na záver treba podľa mňa zdôrazniť, že vo výbore sme k rozpočtu prijali pozmeňujúci a doplňujúci návrh vo výške 5 miliónov EUR s cieľom uľahčiť integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín. Oddiel kapitoly 18 Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti sa tak navýšil na 105 miliónov EUR, čo pomôže posilniť administratívnu a finančnú správu členských štátov.

Jutta Haug, *spravodajkyňa Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín požiadaného o stanovisko*. – (DE) Dámy a páni, nie je tajomstvom, že Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín opakovanne – aj tento rok – zastáva názor, že prostriedky vyčlenené v európskom rozpočte absolútne nepostačujú na zabezpečenie účinných environmentálnych programov, na zachovanie biodiverzity ani na boj proti zmene klímy, ktorý by mohol byť úspešný. Skutočnosť, že Rada tieto skromné prostriedky okreše ešte viac, je nepochopiteľná ako vždy. Štandardná odpoveď preto znie: späť k predbežnému návrhu rozpočtu.

Komisii musíme prisúdiť dve veci. Po prvé, očakávame, že do predbežného návrhu rozpočtu zaradiť takzvané pripísané príjmy pre agentúry, ktoré sčasti závisia od poplatkov – ako napríklad Európska agentúra pre lieky v Londýne alebo Európska chemická agentúra v Helsinkách – a že nebude dosahovať umelú rezervu tým, že tieto príjmy vynechá. Po druhé, očakávame od Komisie čo najskoršie predloženie návrhu na budúce financovanie kampane proti fajčeniu *Help*, keď sa vyčerpá fond pre tabak. Ako vidíte, stále je to o tom istom.

Lena Ek, *spravodajkyňa Výboru pre priemysel, výskum a energetiku požiadaného o stanovisko*. – (SV) Vážená pani predsedajúca, vo svete dnes zúri neľútostný konkurenčný boj. Rozvojové krajiny v súčasnosti predstavujú 20 % svetového bohatstva. O 15 rokov budú tvoriť 34 %. V roku 2025 – čiže o 15 rokov – budú Čína a India spoločne predstavovať 20 % svetových investícií do výskumu a vývoja. Kým mimo Európy prebiehajú tieto investície, európske výskumné ústavy, univerzity a priemyselné odvetvia sa boria s byrokraciou.

Čelíme trom krízam, ktoré musíme riešiť súbežne: kríze týkajúcej sa zmeny klímy, kríze zamestnanosti a finančnej kríze. Odpoveď Výboru pre priemysel, výskum a energetiku je, že musíme investovať do výskumu a inovácií. Rada aj Komisia sa dohodli, že ide o prioritu, a to v lisabonskom procese, v siedmom rámcovom programe a v pláne hospodárskej obnovy Európy. Udelenie priority v ich vnímaní však v praxi znamená zníženie o 7 %. Môžem len povedať, že som vďačná za to, že Rada neprikladá týmto neuveriteľne dôležitým oblastiam ešte vyššiu „prioritu“!

Toto je Orwellova novoreč a to je neprijateľné. Na výskum a vývoj musíme vyčleniť viac prostriedkov. Musíme spolupracovať na znížení byrokracie. Uvítali by sme, keby sa Rada a komisár pre vedu a výskum zamerali na toto. A predovšetkým požadujeme zanietené úsilie v oblasti výskumu a inovácií. Práve tu vzniknú pracovné miesta a práve tu je budúcnosť Európy a jej konkurencieschopnosť – a nie v škrtach v tejto oblasti.

Cristian Silviu Buşoi, *spravodajca Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa požiadaného o stanovisko*. – Vážená pani predsedajúca, v porovnaní s rozpočtom na rok 2009 sa v návrhu Komisie na rok 2010 mierne navyšujú rozpočtové položky týkajúce sa vnútorného trhu a colnej politiky, pričom objem prostriedkov vyčlenených na spotrebiteľskú politiku zostáva stabilný. V návrhu rozpočtu na rok 2010 Rada znížila objem prostriedkov predovšetkým na rozpočtové položky, ktoré sa týkajú rozvoja vnútorného trhu. Som presvedčený, že fungujúci vnútorný trh môže v týchto časoch hospodárskej krízy prispieť k hospodárskej obnove.

V oblasti colnej politiky rozpočet zabezpečí opatrenia zamerané na spoluprácu a koordináciu, čím posilní bezpečnosť a ochranu vonkajších hraníc, podporí boj proti nezákonnému obchodovaniu a podvodom, ako aj zlepši efektívnosť colných systémov. Opatrenia v oblasti vzdelávania spotrebiteľov, a to najmä prehľbovanie finančnej gramotnosti, pokladám za prioritu. Kríza ukázala, aká je spotrebiteľská politika dôležitá, a to predovšetkým vzdelávanie spotrebiteľov, aby mohli prijímať zodpovedné ekonomické rozhodnutia. Vzhľadom na všetky tieto dôvody Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa požiadal o samostatnú rozpočtovú položku pre program SOLVIT financovaný v objeme 1 milióna EUR. Program SOLVIT je veľmi dobrým príkladom, ako možno pomôcť podnikom a občanom. Na pokračovanie opatrení na monitorovanie pilotných projektov v oblasti spotrebiteľskej politiky na konsolidáciu výsledkov a súvisiacich štúdií trhu je prijatá suma 1 milión EUR ako prípravná akcia.

Danuta Maria Hübner, spravodajkyňa Výboru pre regionálny rozvoj požiadaného o stanovisko. – Vážená pani predsedajúca, na rok 2010 potrebujeme rozpočet, ktorý efektívne obsiahne všetky európske politiky, aby dostali európske hospodárstvo z krízy, pričom zároveň zachová naše dlhodobé ciele a záväzky, ktorými sú trvalo udržateľný rast, hospodárska a sociálna súdržnosť a naše záväzky voči ostatnému svetu vrátane kandidátskych krajín.

Rada v návrhu rozpočtu automaticky skresala 36 riadkov na administratívne výdavky, medzi inými aj položky k nástroju predvstupovej pomoci (IPA). Použitý argument, ktorým je nízka miera čerpania, je neopodstatnený, pretože rámec potrebný na realizáciu nástroja IPA sa mohol dokončiť len v júli 2009. Počínajúc od roku 2010 musí Európska komisia vyhodnotiť a schváliť značný počet veľkých projektov, na ktoré bude musieť nasadiť značný počet ľudí, ktorí jej poskytnú externé krátkodobé odborné poznatky. Rok 2010 bude aj rokom, kedy sa začne vlastné vykonávanie úkonov, čo si bude od Komisie vyžadovať kontroly obrovského počtu verejných súťaží a zmlúv *ex ante*.

Rozpočtové škrtky znamenajú, že riadne finančné riadenie predvstupovej pomoci je reálne ohrozené so všetkými politickými dimenziami, ktoré to so sebou nesie. Preto by sme mali zostať otvorení voči kladnej odpovedi na žiadosť Európskej komisie, aby sa v tejto súvislosti zachovala výška podľa predbežného návrhu rozpočtu.

Elisabeth Jeggle, spravodajkyňa Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka požiadaného o stanovisko. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, ako spravodajkyňa pre rozpočet za Výbor pre poľnohospodárstvo by som sa chcela poďakovať hlavnému spravodajcovi pánovi Surjánovi za jeho nepretržitú ochotu diskutovať s cieľom dosiahnuť kompromis. Je to potrebné, lebo európska poľnohospodárska politika je v súčasnosti jedinou politickou oblasťou, kde zodpovednosť leží v plnej miere na úrovni Spoločenstva.

Je správne, že sa navýšili prostriedky na mlieko do škôl, ovocie do škôl a pár ďalších projektov. Pred dvoma rokmi sa však skladovanie a vývozné náhrady označovali za nástroje minulosti. V danej chvíli sú nenahradiiteľnými nástrojmi na prekonanie krízy na trhoch. V porovnaní s rokom 2009 preto v roku 2010 vyzývame na zvýšenie o približne 81 miliónov EUR na skladovanie a o približne 440 miliónov EUR na vývozné náhrady a budeme za to hlasovať. V súčasnosti je to však aj tak príliš málo.

Podobne ako predtým by som, samozrejme, pre mliečny fond uprednostnila 600 miliónov EUR. Suma 300 miliónov EUR, ktorú teraz požadujeme na rok 2010, je absolútnou nevyhnutnosťou a žiadam, aby sa tieto prostriedky v rozpočte natrvalo zaradili ako mliečny fond. Vyslal by sa tak správny a aj dôležitý signál.

Situácia na poľnohospodárskych trhoch je drastická. Komisia dúfala v samoreguláciu až príliš dlho. Aj poľnohospodárske trhy potrebujú rozpočtové aj všeobecné politické rámce a pravidlá.

Carmen Fraga Estévez, spravodajkyňa Výboru pre rybné hospodárstvo požiadaného o stanovisko. – (ES) Vážená pani predsedajúca, veľká vďaka spravodajcovi a Výboru pre rozpočet za prijatie všetkých pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov Výboru pre rybné hospodárstvo.

Pre nás je zvlášť dôležitý pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh požadujúci väčšiu pružnosť vo financovaní regionálnych poradných rád pre rybné hospodárstvo. Okrem skromnej výšky tieto financie natoľko podliehajú výkladom a rozhodnutiam Komisie, že rady nedokážu použiť ani len to málo, čo majú. Túto žiadosť sme dostali jednomyselne od siedmich jestvujúcich rád.

V jednom pozmeňujúcom a dopĺňujúcom návrhu, ktorý považujeme za mimoriadne vhodný, sa požaduje komplexná stratégia boja proti pirátstvu, čo sa týka presne situácie rybárskych člnov, ktoré sú osobitne postihnuté týmito činmi vo vodách celého sveta.

Čo sa týka výskumu a siedmeho rámcového programu, podobne ako v minulých rokoch sme prejavili obozretnosť a žiadali, aby sa teraz, keď výskum rybného hospodárstva už nemá vlastnú položku v rozpočte, prinajmenšom neznižovalo percento investícií, keďže všetky rozhodnutia o riadení rybného hospodárstva závisia od poznania životného prostredia a morských druhov, najmä keď vezmeme do úvahy, že jedným z našich nových cieľov je uplatňovať prístup vychádzajúci z ekosystému vo všetkých právnych predpisoch spoločnej politiky rybného hospodárstva.

Helga Trüpel, spravodajkyňa Výboru pre kultúru a vzdelávanie požiadaného o stanovisko. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, vážení zástupcovia Komisie a Rady, prečo sú škrtky z Rady, ktoré musíme každý jeden rok zavádzať do rôznych oblastí politik, také hlúpe, také zlé a také krátkozraké? Odpoveďou je, pretože sa neorientujú na spoločný európsky záujem, a to z politického hľadiska kritizujem. Pre vás, ako Radu a členské štáty, tiež platí spoločná európska zodpovednosť a naše európske výdavky sú výdavkami na náš spoločný európsky záujem.

Je absolútne nepochopiteľné, aby sa tu škrtalo financovanie na odbornú prípravu a vzdelávanie. Jedným z našich najúspešnejších programov je program študentských výmen, ktorý našim mladým ľuďom umožňuje študovať v Európe, dostať sa do sveta. Prečo tu uberáte? Musíme robiť viac pre kultúru, kultúrne výmeny a partnerstvá miest, lebo práve tak vzniká skutočná Európa a zabezpečuje sa prijatie myšlienky Európy zdola nahor. A ako môžeme znižovať prostriedky na komunikačnú politiku, keď sme sa dohodli, že je naozaj potrebné umožniť voličom a občanom, aby sa dozvedeli o pozitívnych úspechoch Európskej únie? Môžem len s ľútosťou poznamenať, ako už bolo povedané, že škrtky tohto druhu sú z politického hľadiska úplne kontraproduktívne.

Pervenche Berès, spravodajkyňa Výboru pre hospodárske a menové veci požiadaného o stanovisko. – (FR) Vážená pani predsedajúca, v mene Výboru pre hospodárske a menové veci by som dnes chcela zdôrazniť dva body.

Prvým bodom je otázka implementácie štruktúr dohľadu na európskej úrovni. V dôsledku krízy alebo v jej priebehu každý chápe, že Únia sa musí vybaviť štruktúrami, ktoré jej umožnia vykonávať dohľad nad bankovým a poisťovníckym trhom a trhom cenných papierov. Na konci posledného volebného obdobia sme dosiahli dohodu s Radou, ktorá sa venovala istým sumám pre orgány, ktoré mali byť predobrazom úradov, ktoré dnes zavádzame. Návrh rozpočtu v aktuálnej forme však nie je v súlade s touto politickou dohodou, ktorú uzavrel predchádzajúci Parlament. Dúfam, že znova predložené pozmeňujúce a doplnujúce návrhy budú prijaté, aby sme konali v súlade s touto politickou dohodou, ktorá bola uzavretá na to, aby si Únia konečne vytvorila orgány dohľadu.

Ďalej by som chcela zdôrazniť otázku fiškálnej politiky. Nástroje fiškálnej politiky boli zoškrtané, hoci existuje medzinárodná výzva na rozsiahlejšie riadenie fiškálnych záležitostí. Ak naozaj chceme bojovať proti daňovým rajom, aj Únia sa musí vybaviť prostriedkami na jednotné uplatňovanie tejto politiky. Znížením pôsobnosti Komisie v tejto oblasti nevyšleme správne posolstvo.

György Schöpflin, spravodajca Výboru pre ústavné veci požiadaného o stanovisko. – Vážená pani predsedajúca, posledných pár rokov je pomerne evidentné, že inštitúcie Európskej únie sú európskym občanom vzdialenejšie, než by to malo byť.

Európska únia je demokratický útvar, takže kontakt s občanmi je v záujme oboch strán. Občania by mali v plnej miere vedieť, čo Európska únia robí a prečo. Občania majú záujem na tom, čo EÚ robí, a Európska únia má jednoznačne záujem na európskej verejnej mienke.

Existujú rôzne spôsoby, ako zabezpečiť vyjadrenie tohto vzájomného záujmu. Jedným z nich – a dôležitým – je komunikácia, a rozpočet by preto mal obsahovať prvok venovaný informovaniu širšej verejnosti o aktivitách Európskej únie.

Edit Bauer, spravodajkyňa Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť požiadaného o stanovisko. – (HU) V mene Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť by som počas jednej minúty, ktorú mám k dispozícii, chcela upozorniť len na jednu vec. Týka sa Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť a jeho financovania. Na základe spolurozhodovacieho postupu Parlamentu sme v roku 2007 vo Vilniuse založili inštitút. Možno si myslieť, že odvtedy uplynulo dosť času na to, aby inštitút začal fungovať. Žiaľ, situácia je omnoho vážnejšia. Inštitút má v súčasnosti len riaditeľku a asistentku. Chcela by som poďakovať Výboru pre rozpočet a spravodajcovi páňovi Surjánovi za to, že uznali rozumný návrh Výboru pre rovnosť, podľa ktorého sa rozpočet nemôže automaticky skresť na základe tohtoročných príjmov, pretože v takom prípade by sa inštitút v budúcnosti nedokázal postaviť na nohy a fungovať. V budúcom ročnom rozpočte musíme zaručiť nielen zvýšenie

výdavkov na zamestnancov, ale musíme vytvoriť aj rezervu vo výške pridelenej na jeho aktivity, aby inštitút mohol plniť svoju rolu.

Alain Lamassoure, *v mene skupiny PPE*. – (FR) Vážená pani predsedajúca, ako predseda Výboru pre rozpočet by som chcel reagovať na prekvapujúce zverejnenie navrhovaného oznámenia Komisie o hodnotení rozpočtu. Pán komisár nám povie, či ide o neúmyselnú chybu.

Rád by som však vyslovil varovanie. Hoci oznámenie neobsahuje žiadne čísla, veľmi novátorský a niekedy aj provokatívny obsah tohto textu sa zdá byť nevhodný pre Komisiu, ktorá je na samom konci svojho funkčného obdobia, ako aj pre hodnotenie viacročnej zmluvy v polovici obdobia podpísanej v roku 2006. Predseda Komisie musí preto bezodkladne vysvetliť svoj harmonogram vzhľadom na finančné návrhy, ktoré plánuje predložiť, v rámci odchádzajúcej Komisie aj nového kolégia. Zmena rozpočtových, a teda aj politických priorít nespadá do správy súčasných záležitostí. Výbor pre rozpočet bude pripravený rokovať, ale na základe návrhov od komisie, ktorá je plne legítimná, vyzbrojená päťročným mandátom a pripravená prijať politickú zodpovednosť, keď ide o iniciatívy takéhoto rozsahu.

Francesca Balzani, *v mene skupiny S&D*. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, práve pri rozpočte Parlament môže a má uplatniť všetky svoje právomoci ako inštitúcia volená priamo občanmi s cieľom zabezpečiť, aby tento dôležitý nástroj pre rast a pre objektívnosť a spravodlivosť bol v plnej miere schopný naplňovať potreby občanov. Rozpočet musí byť konkrétny a dynamický, musí vedieť počúvať a reagovať.

Pracujeme na tom, aby v týchto časoch mimoriadnej hospodárskej a finančnej krízy bol návrh rozpočtu na rok 2010 čo najpružnejší. Rozpočet však musí byť aj vierohodný, realizovateľný a konkrétny a v tomto smere bolo zásadné zabrániť tomu, aby finančné prostriedky na nadchádzajúce roky boli príliš nepružné vzhľadom na obmedzenie nadmerných výdavkov nad rámec maximálneho výdavkového stropu, ktorý je stanovený vo výhladoch viacročného finančného rámca, len na prípady, keď je to absolútnou prioritou. To je aj prípad plánu obnovy.

S rovnakým cieľom, a to konkrétne vytvoriť rozpočet, ktorý skutočne dokáže naplniť potreby občanov, sme vypracovali osobitné pozmeňujúce a doplňujúce návrhy týkajúce sa platieb s cieľom uvoľniť s okamžitým účinkom čo najvyššie objemy prostriedkov.

Európsky rozpočet je postavený na dvoch líniách: na viazaných prostriedkoch a na platbách. Viazané prostriedky predstavujú seriózne politické zámery, ale aj skutočné konkrétne opatrenia. Platby sa preto zvýšili na 127 miliárd EUR v súlade s návrhom rozpočtu, ktorý predložil Výbor pre rozpočet, v porovnaní s objemom 120 miliárd EUR, ktoré navrhla Rada, a 122 miliárd EUR, ktoré navrhla Komisia.

Stále s rovnakým cieľom a s rovnakým politickým prístupom sme ako skupina rozhodne proti tvorbe rezerv, ktoré nie sú skutočnými zdrojmi bezprostredne dostupnými pre občanov. Politika vytvárania rezerv v čase krízy by sa mala zredukovať na absolútne minimum, na prípady, keď je rezerva technicky skutočne nenahradiateľná. V čase krízy nemá zmysel len tak písať čísla do rozpočtu. Namiesto toho by sme mali vytvoriť užitočný rozpočet hneď pripravený do akcie.

Osobitnú pozornosť si zasluhujú aj iné veci. Ako skupina sme na seba vzali dôležitú povinnosť znova predložiť pozmeňujúci a doplňujúci návrh na navýšenie mliečneho fondu na 600 miliónov EUR, ako jednomyselným hlasovaním rozhodol Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, a teda za účasti všetkých poslancov a skupín, ako aj povinnosť znova predložiť pozmeňujúci a doplňujúci návrh na projekt mikropôžičiek v sume 37 miliónov EUR, ktorý – a toto je mimoriadne dôležité – neohrozuje implementáciu iných programov z okruhu 2.

V čase krízy existuje zvláštne riziko: že prostriedky rozpočtu sa v podstate nezvýšia, ale sa prevedú z jedného rozpočtového riadka na druhý. Parlament, ako priamo volená inštitúcia s odlišnou úlohou, než je rola Rady a Komisie, musí postupovať mimoriadne opatrne – v neposlednom rade aj s ohľadom na kontrolu – práve preto, aby nedošlo k tomuto riziku.

Anne E. Jensen, *v mene skupiny ALDE*. – (DA) Vážená pani predsedajúca, rada by som začala poďakovaním pánovi Surjánovi za jeho vynikajúcu prácu na udržaní všetkých rozličných prvkov tohto rozpočtového postupu pokope. Teraz sa hovorí, že veľa členských štátov má problémy so svojimi štátnymi rozpočtami, a preto by sme aj my mali udržať naše výdavky na uzde. To je pravda, ale žiadny verejný rozpočet nie je pod väčším drobnohľadom než rozpočet EÚ. V Skupine Aliancie liberálov a demokratov za Európu podporujeme výsledok hlasovania vo Výbore pre rozpočet. Podporujeme návrh rozpočtu, ktorý predložil pán Surján.

Financovanie investícií energetickej a klimateckej politiky v rámci plánu obnovy, ako aj zameranie sa na výskum a inovácie boli pre nás najdôležitejšími prioritami pre rozpočet na rok 2010. Toto je zároveň spôsob, akým by sa mal podľa nás do budúcnosti vyvíjať rozpočet EÚ – inak povedané, mali by sme sa sústrediť na tieto oblasti. Vnímame ako poľutovaniahodné, že ani Komisia, ani Rada nenaznačili, kde nájsť peniaze na tieto investície z plánu obnovy – investície, ktoré podporujeme nielen my tu v Parlamente, ale aj hlavy štátov a predsedovia vlád EÚ. Je strašné, že sa musíme zas a znova pozeráť, ako možno určiť výdavok, na ktorý sa nedá nájsť poriadne financovanie. Preto podporujeme návrh pána Surjána na preskúmanie viacročného finančného rámca s cieľom zistiť, či prostriedky na investície do energetiky nemožno získať z nevyužitých fondov v rozpočte na poľnohospodárstvo.

Skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu podporuje aj návrh vyčleniť 300 miliónov EUR na mliečny fond s cieľom zmierniť súčasnú krízu pre producentov mlieka. Aj my zastávame názor, že kríza je vážna a musí sa riešiť. Ja osobne nie som zástankyňou nových fondov, pretože Komisia už disponuje nástrojmi na pomoc tomuto odvetviu a na tento účel vyčlenila aj 0,5 miliardy EUR. Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka chcel vyčleniť 600 miliónov EUR na mliečny fond aj nad túto pol miliardu. V tejto súvislosti si myslím, že výsledok hlasovania vo Výbore pre rozpočet – 300 miliónov EUR – je vyjadrením realistickejšieho riešenia.

Tento návrh rozpočtu odstránil niekoľko úspor Rady a prináša realistickejšie posúdenie potreby platieb v nadchádzajúcom roku, pričom sa ukázalo, že viacročná dohoda je skôr strnulý a nepružný rámec, najmä v súvislosti s kategóriou 1a, ktorá zahŕňa výskum, vzdelávanie a dopravu, a kategóriou 3, ktorá zahŕňa právnu a azylovú politiku, kultúrnu a informačnú politiku, ako aj politiku zahraničných vecí, pričom strop pre kategóriu 4 je chronicky až príliš reštriktívny.

Tiež by som chcela poďakovať pánovi Maňkovi za prácu na rozpočte pre iné inštitúcie. Rozpočet Parlamentu ostáva v rámci 20 % na celkové administratívne výdavky EÚ, a to i napriek prevzatíu výdavkov na náhrady pre poslancov v zmysle nového štatútu poslancov. Naša skupina sa domnieva, že by sme si mali dať pozor na nadmerné zvyšovanie prostriedkov pre politické strany, ale dohodli sme sa na návrhu, ktorý je predložený, a pánovi Maňkovi by som chcela poďakovať aj za to, že sa sústredil na výdavky na preklad a na politiku Parlamentu v oblasti budov. Je najvyšší čas, aby sme dosiahli spoluprácu medzi inštitúciami a vyjasnenie politiky v oblasti budov Parlamentu za niekoľko rokov. Požadovali sme to už dlho. Možno sa to teraz konečne stane predmetom diskusie.

Helga Trüpel, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, aj ja by som chcela začať poďakovaním pánovi Surjánovi a pánovi Maňkovi za ich spoločné úsilie a potom by som prešla k výroku pána Surjána, že Rada chce predovšetkým presadiť malý rozpočet. Podľa nášho názoru je to v čase krízy jednoznačne nesprávny smer. V čase krízy musíme mať politickú odvahu konať a vynakladať viac prostriedkov na správne trvalo udržateľné investície do budúcnosti. Veď máme environmentálnu a hospodársku krízu a máme krízu hladu a chudoby vo svete.

Ak my Európania chceme konať správne, musíme zmeniť politické ciele. Potrebujeme prechod k trvalo udržateľnej spoločnosti, potrebujeme zelený Nový údel a najmä v súvislosti s lisabonskou stratégiou potrebujeme trvalo udržateľnejšie technológie, efektívne ekologické technológie, nové systémy pohonu a, samozrejme, nové materiály, ktoré skutočne neškodia životnému prostrediu. Znamená to tiež, že musíme investovať viac do výskumu a vývoja. Ako som už zdôraznila v mene Výboru pre kultúru a vzdelávanie, my v Európskej únii musíme investovať viac do odbornej prípravy a školstva a vzdelávať našich mladých ľudí, naše talenty, dobre a lepšie, pretože potom si môžeme byť istí, že tieto peniaze nebudú vyhodené, ale že sa v budúcnosti oplatia, a to pre daných jednotlivcov, ako aj z hľadiska úspechu nášho hospodárstva.

Súčasne však musíme zmeniť aj politiku štrukturálnych fondov – a práve preto je zelený Nový údel skutočne univerzálnou otázkou – a urobiť z nej environmentálny nástroj, čo sa týka dodatočných úprav budov a nových trvalo udržateľných koncepcií mobility. Musíme zmeniť našu poľnohospodársku politiku, ktorá musí nadobudnúť ekologickjší charakter. Vo vidieckom hospodárstve môže hrať veľkú úlohu aj výroba energie, ktorá môže prebiehať ekologickým spôsobom neškodiacim životnému prostrediu. V súčasnosti vidím v tejto oblasti len veľmi málo plánov – túto tému však musíme pretláčať dopredu.

Teraz prejdem k argumentom týkajúcim sa výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov. My Zelení zastávame názor, že mliekarom sa musí v danej chvíli pomôcť. Nestačí však len uvoľniť peňažné prostriedky – peniaze sa musia vynaložiť na správnu politiku v tejto oblasti. Potrebujeme kvóty a dobré pravidlá, rámce a reguláciu. Ak máme tieto prostriedky – 280 miliónov EUR, o ktorých rokujeme – vynaložiť teraz, musia ísť priamo k výrobcovi a ich organizáciám.

Taktiež chceme prerozdeliť peňažné prostriedky. Nemyslíme si, že by sme mali vynaložiť 449 miliónov EUR na vývozné dotácie v sektore mliekarenstva, pretože to iba zničí trhy niekde inde, predovšetkým v Afrike. Navrhujeme, aby sa viac než 300 miliónov EUR, ktoré vynakladáme na produkciu tabaku, prerozdeleno a potom skutočne sprístupnilo malým producentom mlieka a mliečnych výrobkov. Bolo by to ekologickejšie a pre mliekarov omnoho prínosnejšie než to, čo robíme teraz.

Moja posledná pripomienka sa týka plánu obnovy. V konečnom dôsledku ho v druhom čítaní podporíme iba vtedy, ak bude jasné, že sa tu uplatňuje ekologický a trvalo udržateľný prístup. Chceme ekologickú energetickú politiku, chceme širokopásmový internet vo vidieckych oblastiach a chceme celoeurópske elektrické siete. Tieto veci by naozaj boli krokom vpred k politike orientovanej na budúcnosť. Toto očakávame od rokovaní v nadchádzajúcich týždňoch.

James Elles, *v mene skupiny ECR*. – Vážená pani predsedajúca, v pripomienkach sa zameriam na rozpočet Komisie a chcel by som zagratulovať pánovi Surjánovi za všetko, čo urobil ako hlavný spravodajca. V neprítomnosti koordinátora našej skupiny pána Bokrosa, ktorý je v Maďarsku z dôvodu dlhodobej povinnosti, ktorou je viazaný, som bol požiadaný, aby som dnes predstavil stanovisko našej skupiny. Chápem, že ide o tretiu skupinu, ktorej názory v Parlamente prezentujem, odkedy som sa stal poslancom. Nie je to preto, že by som sa zmenil, to skupiny sa zmenili.

V dnešnej rozprave by som teda chcel hovoriť o troch nasledujúcich bodoch. Po prvé, celková situácia je vážna, ako už bolo naznačené z finančného a ekonomického pohľadu. Ako uviedol predseda Rady, úrovne schodkov v niektorých členských štátoch dosahujú historické maximá. Diskusia v istých členských štátoch skutočne nie je o tom, ako sa peniaze rozdelia, ale o výške škrtov potrebných na to, aby sa výdavky znova dostali pod kontrolu, ako je to v prípade mojej krajiny. Ide teda o veľmi rôznorodú debatu, ako zaistíme, aby Európska únia fungovala efektívne.

Tu sa však pozrieme na rozpočet. Z hľadiska rozpočtu, ktorý budeme pripravovať na rok 2010, ide o rozpočet, ktorý je evidentne na začiatku. Zaujali sme štartovacie pozície, ale v našej skupine sa budeme veľmi podrobne venovať kvalite výdavkov – ako povedal pán komisár, výdavkom v oblastiach, kde sa prostriedky dajú rozumne využiť, pričom v tomto smere nebudú nijako nadmerné z dôvodu celkovej situácie, v akej sa nachádzame.

Moja posledná poznámka sa týka pripomienok predsedu Výboru pre rozpočet pána Alaina Lamassoura. Túto príležitosť – je to prvý rok päťročného volebného obdobia Parlamentu – musíme využiť na pohľad do budúcnosti. Musíme zistiť od Komisie, ak sa to dá, kedy budeme mať hodnotenie v polovici obdobia, ako to bude vyzeráť, ako sa budeme môcť pozeráť dopredu, a to nielen na hodnotenie v polovici obdobia, ale ako sa postavíme k budúcim finančným výhľadom, ako uviedol pán Böge vo svojej správe v predchádzajúcom volebnom období. V neposlednom rade aj na to, ako začíname spúšťať medziinštitucionálny postup, ktorý preskúma dlhodobé trendy a umožní nám získať správnu rozpočtovú analýzu, lebo bez nej ťažko plánovať dopredu.

Miguel Portas, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (PT) Rád by som začal tou najpozitívnejšou stránkou: vo štvrtok budeme hlasovať za to, aby sa 3 miliardy EUR vo forme platobných oprávnení začlenili do štrukturálnych fondov a sociálnych programov.

Rada naozaj spochybňuje túto politiku a domnieva sa, že by sme už nemali žiadať členské štáty o viac peňazí. Dúfam, že švédsky minister mi odpustí, ak poviem, že takéto stanovisko pripomína hľadisko účtu z nákupu. Žijeme vo výnimočných časoch a myslím si, že Komisia, Rada a Parlament by, práve naopak, mali mať odvahu postaviť sa tomuto problému tvárou v tvár a zostaviť výnimočný rozpočet.

Aj keď vezmeme do úvahy výdavky, ktoré budeme schvaľovať vo štvrtok, tento rozpočet stále nebude na krízu stačiť, pretože nie je nijako mimoriadny. Nepotrebujeme len pár malých záplat na veľké diery, ale novú politiku pre vidiecke oblasti. Pre svoje územia nepotrebujeme len štrukturálne fondy, ale európsku sociálnu politiku, ktorá bude dopĺňať politiky všetkých našich členských štátov. Odvaha je to, čo naozaj potrebujeme!

Dnes žije v chudobe toľko ľudí ako na začiatku storočia, konkrétne 79 miliónov. Pokiaľ ide o štandardy potrebné na boj so zmenou klímy, vládne obrovská neistota. Hlavnou otázkou, o ktorej musíme rokovať, je financovanie európskeho rozpočtu a finančné výhľady do budúcnosti. Ide o túto otázku a nehovorte nám, že peniaze nie sú, lebo sú. Môžeme ich nájsť u daňových podvodníkov, v zdanení zisku na finančných trhoch a v daňových rajoch.

Vážená pani predsedajúca, vážení spravodajcovia, tento rozpočtový problém je taký podstatný, že my poslanci, by sme mali ísť príkladom a obmedzovať výdavky. Predložil som niekoľko návrhov o cestovných výdavkoch. Dnes, ak poslanec cestuje, dostane svoj plat a preplatené výdavky za cestu, prejdenu vzdialenosť a čas strávený na ceste. Je to absurdné a nepochopiteľné. Dúfam, že vo štvrtok budeme mať aspoň toľko slušnosti, aby sme túto situáciu prerokovali.

Marta Andreasen, v mene skupiny EFD. – Vážená pani predsedajúca, je neuveriteľné, že v časoch finančnej a hospodárskej krízy navrhuje Európska komisia zvýšiť rozpočet na rok 2010 o takmer 5 %.

Horšie je však to, že kým Rada na svojom prvom čítaní v júli navrhla znížiť predbežný návrh rozpočtu o takmer 2 %, tento Parlament teraz navrhuje, aby sa zvýšil o 5 %.

Rozpočet na rok 2010 by tak mal 127 miliárd EUR vo výdavkových rozpočtových prostriedkoch, čo sa rovná 1,08 % hrubého národného dôchodku EÚ.

Takto chce Parlament priblížiť rozpočet občanom? Je veľmi pekné, že chceme dotovať špeciálnu olympiádu v Poľsku a Grécku a Európsky olympijský zimný festival mládeže v Českej republike, či program Xacobeo 2010, ale naši voliči majú iné priority vo svojom živote, napríklad platenie hypotéky a zabezpečenie riadneho vzdelania pre svoje deti.

Denné výdavky Európskej únie na Spojené kráľovstvo v súčasnosti dosahujú 45 miliónov GBP denne a po navrhovanom zvýšení budú dosahovať 50 miliónov GBP alebo viac, pričom úľava sa zníži.

Verte mi, v Spojenom kráľovstve je omnoho viac priorít, do ktorých by sa malo investovať, a keďže teraz Európska komisia upozorňuje na to, že Británii hrozí krach pre jej vysoký štátny dlh, táto krajina by s nadšením privítala, ak by sa jej príspevky do EÚ výrazne znížili, a som si istá, že aj ostatné krajiny by sa podobnému zníženiu potešili.

Už roky nás Dvor audítorov nedokáže potešiť tým, že rozpočet EÚ bol právoplatne a riadne použitý, a keď som v roku 2002 bola hlavnou účtovníčkou Európskej komisie, veľmi ma znepokojovalo, že nad peniazmi daňových poplatníkov nemáme dostatočnú kontrolu.

Parlament chce však dať do pokladníc EÚ ešte viac peňazí. Nikdy nebudem hlasovať za žiadne zvýšenie rozpočtu. Ak chcete dotovať projekty na boj s krízou, mali by ste nájsť oblasti, v ktorých sa rozpočet môže znížiť.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, kríza sa neprejavuje len v číslach, padajúcich trhoch a miliardách eur idúcich na záchranu bánk a opätovné naštartovanie nášho hospodárstva. Možno ju vidieť aj v prudko rastúcej miere nezamestnanosti. Túto krízu najviac vidno na skutočnom strachu a úzkosti občanov EÚ. Boja sa o svoje pracovné miesta a dôchodky. Našich občanov znepokojuje zmena klímy, dodávky energie a obmedzovanie ich práv jednotlivcov v boji proti terorizmu.

EÚ môže prispieť k zmierneniu oprávneného strachu svojich občanov, hoci v súčasnosti je potrebné, aby sa príslušné procesy zefektívnil. V tomto smere mám na mysli najmä Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii, napríklad v prípade Nokie, a Fond solidarity na pomoc obetiam zemetrasenia v Taliansku. Aby sa peniaze z týchto fondov naozaj dostali k tým, ktorí ich potrebujú, myslím si, že je potrebné jednak prerobiť tieto procesy tak, aby boli účinnejšie, a jednak zabezpečiť transparentný dohľad, keďže Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii sa nesmie zamieňať s podporou, ktorú EÚ poskytuje nadnárodným spoločnostiam.

Európa dlho predstavovala garanciu mieru a prosperity. Pracujme spoločne na tom, aby to tak zostalo.

(FR) My sme Európa.

Hans Lindblad, úradujúci predseda Rady. – (SV) Vážená pani predsedajúca, páni poslanci, pán komisár, z dôvodu menšieho zdržania budem nútený zakrátko odísť, keďže o 45 minút odlietam. Zabezpečím, aby som sa dozvedel o všetkom, čo tu odznie. Je to dobrá rozprava. Počuli sme veľa dobrých návrhov. Je ťažké stanoviť priority, ale musíme to urobiť. Čo sa týka výskumu, pani Ekovej poviem, že do neho investujeme o 7,3 % viac než v rámci rozpočtu na rok 2009. Myslím si, že je to dosť.

Parlament svojím návrhom vynakladá a v porovnaní s rokom 2009 výrazne zvyšuje výdavky. Zároveň však nesmieme zabúdať na to, že EÚ je v recesii. Verejné financie klesli v Európskej únii o asi 7 %. Nemôžeme to ignorovať.

Rada tiež vynakladá viac prostriedkov, ale selektívnejšie. Investujeme do opatrení, ktoré podnietia rast, a sme zdržanlivejší, pokiaľ ide o oblasti, ako napríklad administratívne výdavky. Zároveň nás však teší, že Parlament v tejto oblasti tiež podniká dôležité kroky.

Po dnešnej rozprave a diskusiách, ktoré som predtým viedol s poslancami Parlamentu, si myslím, že spolu s Komisiou sa v najbližšom čase dokážeme dohodnúť na skutočne dobrom rozpočte.

José Manuel Fernandes (PPE). – (PT) Dámy a páni, som presvedčený, že rozpočet Európskej únie na rok 2010 nám pomôže prekonať súčasnú hospodársku krízu. Jedným z dôsledkov krízy je nezamestnanosť. Z tohto dôvodu by som rád zdôraznil, aký dôležitý je pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý sme pripravili na posilnenie programu ERASMUS, aby sme podporili a uľahčili tvorbu prvých pracovných miest pre mladých ľudí.

Čo sa týka rozpočtu Parlamentu, nesmierne ma teší, že naše hlavné návrhy boli zohľadnené, a to ako v samotnom rozpočte, tak aj v návrhu uznesenia. Naším cieľom je dokonalosť, pokiaľ ide o tvorbu právnych predpisov. Pochopiteľne uznávame význam viacjazyčnosti, ale myslíme si, že naším prvoradým cieľom je dokonalosť, pokiaľ ide o tvorbu právnych predpisov, a aby mohli poslanci tento cieľ dosiahnuť, potrebujeme dostatočné zdroje.

Pre väčšiu transparentnosť a dôslednosť sme navrhli základný rozpočet, ktorý by sa mal plniť na začiatku každého legislatívneho cyklu. Pre tento cieľ transparentnosti a dôslednosti sme tiež navrhli rezervy, a tým aj rezervy napríklad v prípade komunikačnej politiky, pri ktorej by sme chceli aj analýzu nákladov a výnosov. Mali by sme mať rezervy aj na znižovanie súčasnej byrokracie, napríklad v prípade zamestnávania asistentov na zmluvu, a administratívne chceme „uložiť povinnosť“ podieľať sa na znížení tejto byrokracie. Súhlasíme aj s politikou v oblasti nehnuteľností a s tým, že by mala byť dlhodobá.

Nakoniec by som rád zablahoževal spravodajcom Lászlovi Surjánovi a Vladimírovi Maňkovi. Mimoriadne blahoželenie patrí spravodajcovi Lászlovi Surjánovi za to, že odolal pokušeniu podľahnúť demagógii, pokiaľ ide napríklad o fond pre mlieko, a za to, že urobil všetko, čo bolo v jeho silách, a nepokúšal sa o nemožné s cieľom predávať zahraničiu.

Göran Färm (S&D). – (SV) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, švédske predsedníctvo kritizuje Výbor pre rozpočet za to, že chce za terajších okolností zvýšiť výdavkové rozpočtové prostriedky. V praxi ide o realizáciu rozpočtu EÚ. Túto kritiku považujem za absurdnú z niekoľkých dôvodov. Po prvé, ministri financií Rady vždy zadržovali platby do takej miery, že veľká časť rozpočtu EÚ sa nikdy nevyužila. Namiesto toho sa vysoké čiastky vracajú členským štátom vo forme úľav. Je to absurdné, lebo prostriedky sú v rozpočte na to, aby sa použili, a nie na to, aby sa vracali členským štátom. Sme pripravení za to bojovať. Natíska sa preto otázka, či politikou predsedníctva nie je dávať veľké sľuby vo forme prostriedkov, ktoré sa nikdy na nič nepoužijú.

Po druhé, argumenty pre toto sú tento rok ešte presvedčivejšie než inokedy. Mali by sme napríklad zintenzívniť vykonávanie opatrení Európskeho sociálneho fondu, ktoré sa týkajú vytvárania pracovných miest, rozvoja zručností a ďalších podobných opatrení.

Kritika predsedníctva nie je namierená len proti Európskemu parlamentu, ale aj proti Komisii, lebo väčšina našej práce sa týka obnovy škrtov v rozpočtovom návrhu Komisie, ktorý chce Rada presadiť, a tiež zamerania sa na opatrenia pre vytváranie pracovných miest. Ďalej som si všimol, že predsedníctvo kritizuje Výbor pre rozpočet za zvyšovanie niektorých administratívnych rozpočtových prostriedkov, pričom Komisia nás kritizuje za to, že robíme opak, konkrétne za to, že sme odsúhlasili niektoré škrt, ktoré urobila Rada. Našou nemennou zásadou je zvyšovať tie administratívne rozpočtové prostriedky, ktoré sú potrebné na zaručenie vykonávania dôležitých politík – ale inak nie. Vyzerá to tak, že rozprava o tohtoročnom rozpočte sa stáva niečím ako zápasom Rady a Komisie.

Čo sa týka plánu hospodárskej obnovy Európy, rozpočet EÚ nie je taký veľký, aby sa mohol použiť na Keynesovu politiku stimulov, ale môže sa použiť na určité malé, no strategické veci, ako je plán obnovy. Keďže teraz máme vysokú mieru nezamestnanosti, bude len dobre, ak urobíme investície, ktoré by sme urobili aj tak a ktoré pomáhajú stmeliť Európu do skutočného vnútorného trhu – ako sú napríklad tie, ktoré sa vzťahujú na energetickú infraštruktúru. Ale takmer rok po tom, čo sme spustili plán obnovy, stále nemáme od Rady ani švédskeho predsedníctva žiadne hmatateľné návrhy, odkiaľ vziať peniaze. Sme otvorení diskusii, ale očividne nemá zmysel vziať peniaze z iných prioritných oblastí, ktoré tiež prispievajú napríklad k zamestnanosti, celoživotnému vzdelávaniu alebo rozvoju energetiky či klímy.

Škoda, že pán minister musel odísť, keďže som sa ho chcel niečo spýtať. Spýtam sa ho to aj tak a hádam odpovie iným spôsobom. Švédske predsedníctvo uviedlo, že stratégia pre oblasť Baltského mora je jednou z jeho prioritných otázok. Nenavrholo však financovanie tejto stratégie. Prekvapuje ma to, lebo to znamená, že všetko, čo treba urobiť, sa musí financovať z iných zdrojov, ktoré už boli vyčlenené pre iné dôležité ciele. Na stratégiu pre oblasť Baltského mora nepôjdu žiadne čisté príspevky. Z tohto pohľadu by ma zaujímalo, ako môže švédske predsedníctvo tvrdiť, že stratégiu pre oblasť Baltského mora považuje za prioritu. Žiadame o pridelenie 20 miliónov EUR, čiže 200 miliónov SEK. Tento príspevok je dôležitý.

Jacek Włosowicz (ECR). – (PL) Vážená pani predsedajúca, ako všetci vieme, najdôležitejšie položky rozpočtu na finančný rok 2010 a vyčíslenie rozpočtu sa stanovovali v uznesení z 10. marca tohto roku. Parlament vo svojom uznesení veľmi kritizoval nízke čísla vo väčšine rozpočtových riadkov viacročného finančného rámca. Je znepokojivé, že Rada v tomto návrhu ešte viac znížila počiatočný návrh. Výsledný nepomer medzi úrovňou prostriedkov a platieb bol taký veľký, že odporoval základnej zásade obozretnosti.

Očakával som, že hospodárskej kríze, ktorej stále čelíme, sa bude venovať viac pozornosti, ak nie všetka pozornosť, ale ako vidíme, Parlament musí sám bojovať za záujmy občanov a presviedčať ich, že Európa nie je zdrojom problémov, ale že dokáže pre ne nájsť účinné riešenie. Z tohto dôvodu plne podporujem návrh, ktorý počíta s prostriedkami na realizáciu plánu hospodárskej obnovy, a myslím si, že tá by mala byť jednou z priorit Parlamentu. Škrty, ktoré urobila Rada, by však obmedzili alebo jednoducho znemožnili rast a tvorbu pracovných miest. Taktiež by zamedzili práci na riešení energetického problému našich občanov. V kontexte krízy v poľnohospodárstve, napríklad v sektore mlieka a mliečnych výrobkov, nie sú možnosti na rozšírenie programov, ktoré by podporovali rast spotreby poľnohospodárskych výrobkov, napríklad popularizáciou spotreby mlieka a ovocia vo vzdelávacích zariadeniach.

Z tohto dôvodu si myslím, že návrh rozpočtu nie je vo svojej aktuálnej podobe schopný dosiahnuť ciele, ktoré stanovila Európska únia. Z príkladov, ktoré som uviedol, je jasné, že rozpočet EÚ má oblasti schopné prekonať problémy, ktoré by sme mali riešiť my, ale na mnohých miestach sa rozpočtové položky plánujú historicky, akoby dnešná situácia a aktuálne problémy neexistovali. Nepredvídajú budúce problémy a ak aj áno, len málo sa snažia ovplyvniť ich. Myslím si, že ako na Parlamente je na nás, aby sme sa usilovali o dynamickejšie rozhodnutia, keď reagujeme na problémy, ktoré sužujú Európu, pričom nesmieme zabúdať na transparentnosť v správe fondov. Týmto nás naši voliči poverili pred pol rokom.

PRESEDA: PANI ROTH-BEHRSKDT

podpredsedníčka

Jürgen Klute (GUE/NGL). – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, účinky svetovej hospodárskej krízy, ktorej v súčasnosti čelíme, nemôžeme ešte predvídať. Musíme mať na pamäti, že kríza ešte nezasiahla trh práce plnou silou. Čo robí Európska únia v tejto situácii, keď čoraz viac ľuďom hrozí chudoba a nezamestnanosť a strach o vlastnú existenciu? Európska únia sa rozhoduje, na aké nové oblasti sa v rozpočte sústreďí. Ak sa mám vyjadriť presnejšie, upravuje svoje financie tak, aby mohla uzavrieť svoje hranice, robiť špičkové vojenské projekty a sledovať európskych občanov čoraz dômyselnejším spôsobom.

Verte či nie, pre priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti dôjde k zvýšeniu o 16 %. Fond pre vonkajšie hranice dostane budúci rok o 12 % financií viac. Výdavky na výskum v oblasti strategickej vojenskej bezpečnosti sa takmer zdvojnásobili a teraz stúpnu na celkom 21 5 miliónov EUR.

Z hľadiska Konfederatívnej skupiny Európskej zjednotenej ľavice – Nordickej zelenej ľavice to znamená, že EÚ sa odkláňa od pôvodnej myšlienky, pre ktorú bola založená, a to byť mierovým projektom pre Európu. Tento návrh rozpočtu sa namiesto toho riadi logikou Lisabonskej zmluvy, ktorá členským štátom ukladá povinnosť sústavne modernizovať vojenský aparát a zabezpečiť vonkajšie hranice.

Európska ľavica namiesto toho od Európskej únie žiada, aby zaviedla dôslednú mierovú politiku. Namiesto agentúry pre zbrojenie žiadame o agentúru pre odzbrojenie. Európa musí svoje zdroje sústrediť na stratégie riešenia občianskych konfliktov, napríklad na celoeurópske občianske mierové jednotky a na podporu nezávislého výskumu v oblasti mieru a konfliktov. Tento rozpočet podľa nás priťahuje čoraz viac našej pozornosti na vojnu namiesto na krízové riadenie, a preto ľavica v Európskom parlamente tento rozpočet nepodporí.

Bastiaan Belder (EFD). – (NL) Vážená pani predsedajúca, rozpočet na rok 2010 sa pripravoval za výnimočných hospodárskych a finančných okolností. Spravodajca Surján chce stanoviť rozpočtové priority a to veľmi oceňujem. Podporujem ho, pokiaľ sa týkajú hlavných úloh Európskej únie a rozpočtových položiek,

ktoré sú pre hospodársku obnovu mimoriadne dôležité. Celkový výsledok sa však až príliš často scvrkáva len na utrácanie vyšších peňažných súm, aj keď Rada neurobila v tomto návrhu rozpočtu také prísne škrtky ako v minulých rokoch.

Rád by som pánovi Surjánovi poďakoval najmä za otvorený a konštruktívny postoj, ktorý prejavil pri mojom pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu týkajúcom sa zlepšenia starostlivosti o deti a najmä ich prepúšťania z ústavov. Tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý sa týka Európskeho sociálneho fondu, bol prijatý s veľkou podporou výboru. Európska únia a členské štáty musia pomôcť zabezpečiť, aby mohli deti z domovov čo najviac vyrastať v rodinách. V čase, keď sa sústreďujeme na hospodárske opatrenia, nesmieme zabúdať na výdavky s takýmto obrovským sociálnym významom. Inak budú v týchto hospodársky ťažkých časoch tieto deti trpieť a to je nedôstojné Európskej únii.

Daniël van der Stoep (NI). – (NL) Vážená pani predsedajúca, poslanci tohto Parlamentu často hovoria o solidarite medzi členskými štátmi, keďže je nepochybne ľahké ju prejsť, keď sa platí z vreciek iných ľudí.

Čísla za rok 2008 boli zverejnené 23. septembra. Holanďania pocitujú rozsah, do akého neslávne známy eurofilný sen požiera ich výplatné pásky, viac ako ostatní Európania. Holandská verejnosť – triedny trulo – aj teraz prispieva v čistom najviac. Každý holandský občan zaplatí Európe každý rok závratných 267 EUR.

Strana za slobodu (PVV), ktorá je podľa prieskumov verejnej mienky najväčšou holandskou stranou, bude proti tomu aj naďalej bojovať. Tiež je hanbou, že Holandsko bolo po Nemecku a Taliansku tretím najväčším platiteľom, pokiaľ ide o čisté príspevky za rok 2008. Strana za slobodu chce zabezpečiť, aby sa s holandskou verejnosťou viac nezaobchádzalo ako s európskym bankomatom.

Skoncujme s peniazmi pre skorumpované krajiny, s Európskym fondom pre prispôsobenie sa globalizácii a Kohéznym fondom, s cirkusom okolo cestovania a ľavicovými projektmi a vráťme holandským pekárom, mäsiarom a zeleninárom ich ťažko zarobené peniaze. Veď rovnako to bude asi aj s rozpočtom na rok 2010. Poslanci 19 z 27 krajín sa tu budú hrať na Ježiška s cudzími peniazmi, kým holandským občanom zostane len varovať bábätko a siahť hlboko do vrečka.

Označuje sa to za solidaritu, ale je to len obyčajná krádež. PVV by ani vo sne nenapadlo schváliť rozpočet Európskej únie, ktorý by tak nesmierne a neúmerne znevýhodňoval holandskú verejnosť.

Salvador Garriga Polledo (PPE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, ak Lisabonská zmluva vstúpi do platnosti, ako všetci dúfame, od januára budeme mať nové právomoci spoločného rozhodovania o celom rozpočte, ktoré sa budú, samozrejme, vzťahovať aj na poľnohospodárstvo. Možno budeme vo Výbore pre rozpočet spokojnejší, keď Lisabonská zmluva vstúpi do platnosti.

Nové právomoci budú však znamenať aj nové záväzky. Tieto nové záväzky sa nás budú týkať všetkých, či už poslancov, členov Rady alebo členov Komisie. Prvou povinnosťou je splniť si medziinštitucionálne úlohy a záväzky. Dva z nich chcem spomenúť.

Po prvé, financovanie plánu hospodárskej obnovy Európy. Je to hanba. Rokujeme už rok a v celom rozpočte Európskej únie, ktorý tento rok dosahuje viac ako 1 30 miliárd EUR, sme stále nedokázali nájsť 5 miliárd EUR.

Stále sme nenašli riešenie. Po prvé, prišli sme o rozpočtový nadbytok z roku 2008 a financie teraz nemáme zarúčené. Ak sa bude Rada pokúšať ušetriť na iných položkách, budeme rokovať z veľmi nevýhodnej pozície, lebo predchádzajúci záväzok zahŕňal aj financovanie činností spojených s plánom obnovy z nových zdrojov.

Druhou otázkou je fond pre mlieko. Musíme dodržiavať zásady a naplniť potreby rozpočtovej disciplíny, ktoré si vyžadujú, aby sa v kategórii 2 ponechala marža. Rada a Komisia práve prijali 280 miliónov EUR.

Rád by som Komisii položil otázku, lebo si musíme byť istí tým, o čom budeme o dva dni hlasovať. Pochádza týchto 280 miliónov EUR, ktoré sme prijali, ktoré ste vy prijali, z toho, čo sa neminulo v roku 2009, alebo sa dá predpokladať, že vytvárate záväzky vo vzťahu k peniazom na rok 2010, o ktorých Parlament ešte nehlasoval? Domnievame sa, že táto otázka si vyžaduje okamžitú odpoveď komisára.

V každom prípade nie je týchto 280 miliónov EUR súčasťou fondu pre mlieko, hovoríme skôr o jednorazovej intervencii. Fond pre mlieko je ďalšou dlhodobou intervenciou, ktorá zahŕňa reštrukturalizáciu a finančný záväzok Komisie a Rady.

Ingeborg Gräßle (PPE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, blahoželanie mojej skupiny nášmu spravodajcovi je o to srdečnejšie, že rozpočet na rok 2010 stojí na dobrých základoch. V dôsledku Lisabonskej zmluvy

dostaneme len momentku bez hlavných prvkov, vrátane povinností, ktoré nám táto zmluva ukladá, takže vychádzame z toho, že sa môžeme a musíme k tomuto rozpočtu vrátiť relatívne rýchlo, aj keď sa v tom čase možno budeme zameriavať viac na diskusiu o právach Parlamentu a menej na obsah rozpočtu.

Úradujúci predseda Rady povedal, že prostriedky určené na výskum sa zvýšia o 7,3 %. K dosiahnutiu tohto cieľa sme prispeli aj my. Podporujeme ho, pretože potrebujeme mimoriadne finančné prostriedky na inováciu a pretože takto si budeme musieť zarábať v budúcnosti. Zároveň však musíme zohľadniť pravidlá, podľa ktorých budeme tieto peniaze rozdeľovať, a zabezpečiť, aby sme ich nerozdeľovali tak, že výskumníci, pre ktorých sú určené, nebudú mať k nim prístup, pretože sa nebudú vedieť vyznať v zložitých pravidlách. Z toho dôvodu by som teraz rada vyzvala na užšiu spoluprácu medzi Výborom pre rozpočet a Výborom pre kontrolu rozpočtu.

Výbor pre kontrolu rozpočtu bude vo štvrtok rokovať o dvoch rezervách, ktoré neprešli vo Výbore pre rozpočet, a ako hovorkyňa našej skupiny vo Výbore pre kontrolu rozpočtu žiadam, aby boli tieto rezervy schválené. Jedna z týchto rezerv sa vzťahuje na zamestnancov Komisie, konkrétne v súvislosti s nápadom Výboru pre rozpočet známym ako kontrola zamestnancov. Zatiaľ sme veľmi dobre informovaní o 30 % zamestnancov Komisie, ale o ostatných 70 %, ktoré nie sú pokryté, nič nevieme. Účelom tejto rezervy je získať informácie o 70 % zamestnancov, o ktorých v súčasnosti nič nevieme.

Druhá rezerva sa týka rozpočtových pravidiel. Na konci roka sa uskutoční plánované preskúmanie rozpočtových pravidiel a naším cieľom pri tejto rezerve je trochu pomôcť Komisii, keďže sa domnievame, že potrebujeme zjednodušenie a že do rozpočtových pravidiel musíme zapracovať určité návrhy. Som veľmi vďačná komisárovi Šemetovi za to, že Komisia teraz pod jeho vedením po prvýkrát uskutočnila konzultáciu medzi príjemcami dotácií na tému Prekážky a ťažkosti spojené s postupom vybavovania žiadostí. Tieto rezervy sa chcem zastáť aj preto, lebo sa vzťahuje na Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF). Od novembra minulého roka nám Komisia stále odmieta poskytnúť pracovný dokument, a tým brzdí priebeh konzultácií o úrade OLAF a jeho právnom základe. Z toho dôvodu je dôležité, aby sme pre tieto dve rezervy získali väčšinu.

Predsedaajúca. – Veľmi pekne ďakujem, pani Gräblová. Keďže sa obraciate priamo na Komisiu, chcela by som pána komisára vyzvať, aby si pozorne vypočul, čo chcete povedať. Potom je omnoho ľahšie odpovedať.

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, veľmi rád by som vystúpil z pohľadu Výboru pre regionálny rozvoj. Tento výbor robí politiku zameranú na občana, ktorá je potrebná najmä v kontexte súčasnej krízy.

Na úvod by som rád poďakoval pánovi Surjánovi, ktorý spolupracoval na reakcii na dobré signály. V čase krízy nie je prijateľné, aby sa finančné postupy – najmä pokiaľ ide o regionálnu politiku – porušovali a čiastky znižovali. Podľa mňa je výborné, že sa to teraz napráva.

V čase krízy sa musíme mať na pozore a Európsky Parlament aj Komisia tak robia svojimi návrhmi, ktoré boli prijaté tesne pred prázdninami. Sme flexibilnejší, rozpočty si dokážeme zaistiť skôr a môžeme investovať viac napríklad do energeticky úsporných budov a bývania.

Vítam aj dodatočné rozpočty pre tri pilotné projekty. V posledných týždňoch sa zástupcovia regiónov stretávali na dňoch otvorených dverí v Bruseli a uviedli, že vedia, ako tieto zdroje veľmi dobre využiť, a tým umožniť lepšiu účasť na politike vo všetkých oblastiach. To je politika zameraná na občana, o ktorej som sa zmieňoval.

Pred chvíľou som si vypočul pána van der Stoepa, ďalšieho holandského poslanca, ktorý povedal, že tieto zdroje odmieta. Zoberme si napríklad cezhraničné jazykové projekty: podporujú účasť ľudí, čo s nadšením schvaľujeme. Bol tu jeden kameň úrazu, ale pán Surján našiel aj na to dobré riešenie. V tejto rozprave odznelo, že ekologický nový dohovor by sa mal financovať z týchto zdrojov: regionálnych.

Politika trvalej udržateľnosti je nepochybne skvelá vec, ale prijatie takého návrhu v celom jeho rozsahu by vyústilo do mnohých nerealistických očakávaní v regiónoch a aj medzi našimi kolegami poslancami. V nariadeniach upravujúcich štrukturálne fondy sme uviedli, čo sa dá urobiť, pokiaľ ide o inováciu, politiku trvalej udržateľnosti a ekológiu, a je teda lepšie to zahrnúť len prostredníctvom príkladov, než vyhlasovať, že tomu ideme prispôbiť nariadenie.

Giovanni La Via (PPE). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, s ohľadom na potreby poľnohospodárskeho sveta mi dovoľte poďakovať Výboru pre rozpočet za prácu, ktorú odviedol s cieľom

poskytnúť celosvetový rámec zdrojov na vyriešenie problémov poľnohospodárov v sektore mlieka a mliečnych výrobkov, ktoré dnes určite znepokojujú aj mnoho európskych krajín.

Potreba minimálnej marže nám však aj tak zabránila, aby sme pre fond pre mlieko vyčlenili viac ako 300 miliónov EUR. Je to však mohutný zásah, ak sú tieto zdroje, ako zaznelo v otázke pre pána komisára, dodatočnými zdrojmi a budú vyžadovať, ako inak, balík primeraných opatrení. Na druhej strane, počuli sme, ako niektoré skupiny, asi aby sa zapáčili verejnosti, navrhli omnoho vyššie číslo, aj keď s vedomím, že neexistuje spôsob, ako získať tieto zdroje, a tak môžu len vyslať nejaký odkaz vonkajšiemu svetu.

Dovoľte mi tiež upozorniť na ďalšiu oblasť rozpočtu, ktorej musíme venovať primeranú pozornosť: na dlhodobú politiku v oblasti budov. S novými právomocami, ktoré získa Parlament podľa Lisabonskej zmluvy, neodmysliteľnou potrebou posilňovať vzťahy s regionálnymi parlamentmi a novými tematickými oblasťami budeme potrebovať viac kancelárií v Bruseli a myslím si, že keďže 97 % budov je v súčasnosti obsadených, musíme zaviesť serióznu politiku na výstavbu ešte väčšej európskej štvrte, ktorá dá Európe zmysel pre jednotu pomocou vhodnej politiky v oblasti budov.

Damien Abad (PPE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, na úvod by som rád poďakoval spravodajcovi Surjánovi za vyvážený rozpočet, ktorý nám navrhuje a ktorý reaguje na dvojité problémy financovania plánu obnovy a založenia fondu pre mlieko.

Čo sa týka založenia fondu pre mlieko vo výške 300 miliónov EUR, ktorú sme navrhli my v Poslaneckom klube Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a vo Výbore pre rozpočet, mám dve pripomienky.

Po prvé, rád by som odsúdil demagógiu niektorých poslancov, ktorí žiadajú, aby tento fond dostal viac ako 600 miliónov EUR, čo je jednoducho neuskutočniteľné a najmä nezodpovedné, keďže takáto čiastka by viedla k radikálnym škrtom rozpočtových prostriedkov pre iné poľnohospodárske sektory alebo by ohrozila financovanie nášho plánu obnovy.

Financovanie fondu pre mlieko by v konečnom dôsledku uškodilo našim poľnohospodárom a nezamestnaným, čo je, samozrejme, neúčinné z hospodárskeho hľadiska a nespravodlivé zo sociálneho hľadiska.

Tiež by som rád vyjadril svoje prekvapenie, ak nie rovno sklamanie z toho, že komisárka Fischerová Boelová si v médiách pripísala všetky zásluhy za tento fond, akoby Výbor pre rozpočet na ňom nepracoval alebo akoby bola jeho práca bezvýznamná.

Na záver, ako najmladší francúzsky poslanec by som vám rád oznámil, že som sklamaný z financovania programu Mládež v akcii, keďže sa prvýkrát za 10 rokov chystáme znížiť zdroje určené na tento program, a to paradoxne uprostred hospodárskej krízy.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, myslím si, že s týmto rozpočtom sme zase raz úspešne vyvinuli nové stratégie. Teší ma, že Parlament sa rozhodol podporiť iniciatívu Small Business Act aspoň 1 miliónom EUR na záväzky a 500 000 EUR na platby. Komisár Verheugen prisľúbil, že tieto prostriedky náležite použije.

Viac sme prideliť aj na výskumný program pre malé a stredné podniky. Je to dôležité najmä v krízovej situácii a aj program SOLVIT treba výrazne posilniť. Ten sa vzťahuje na preklopenie hraníc v rámci vnútorného trhu, čo často predstavuje veľmi špecifický problém pre malé a stredné podniky.

Som rád, že ERASMUS pre novinárov je konečne na programe, a že ERASMUS pre mladých podnikateľov už úspešne funguje.

Georgios Stavrakakis (S&D). – (EL) Vážená pani predsedajúca, hoci sa vo všeobecnosti má za to, že štrukturálne a kohézne fondy sú hlavným článkom v boji proti hospodárskej kríze, Rada sa, nanešťastie, správa opačne a znižuje príslušné výdavkové rozpočtové prostriedky.

Na rozdiel od Rady a Komisie sa usilujeme o zabezpečenie primeraného financovania plánu hospodárskej obnovy Európy, a to posilnením energetických infraštruktúr a výskumu a inovácií.

Zároveň musíme zabezpečiť životaschopnosť existujúcich infraštruktúr Spoločenstva a nástrojov v sektore civilnej ochrany, a to najmä ďalším posilnením schopnosti rýchlej reakcie Európskej únie v prípade prírodných katastrof, lebo tak pripravíme pôdu pre tvorbu európskej jednotky v oblasti civilnej ochrany.

Napokon musíme zdôrazniť, že ekologický rozvoj a posilnenie výskumu a inovácie musí byť základnou zložkou rozpočtu Spoločenstva, aby bolo prostredie vo všetkých sektoroch čisté a životaschopné.

Riikka Manner (ALDE). – (FI) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, v prvom rade by som chcela poďakovať spravodajcovi za vynikajúcu správu. Vďaka plánu obnovy, ktorý má byť reakciou na finančnú krízu, a kríze v sektore mlieka a mliečnych výrobkov bude rozpočtový postup na ďalší rok veľmi náročný. Stále čelíme problémom a s veľkým záujmom čakáme na návrh o financovaní plánu obnovy, ktorý Komisia predloží budúci týždeň.

Odzneli tu dôležité otázky, pričom niektoré sa týkali krízy v sektore mlieka a mliečnych výrobkov. Čo sa mňa týka, spomeniem len jednu konkrétnu vec. V tejto hospodárskej situácii si členské štáty úzkostranne strážia svoje financie, pokiaľ ide o nadchádzajúci rozpočet. Rozpočtová disciplína sa dá z hľadiska členských štátov v týchto hospodársky turbulentných časoch sčasti pochopiť, ale je neospravedliteľné, že za niekoľko posledných rokov sa museli členským štátom vracat peniaze z rozpočtu určeného pre štrukturálne fondy vo forme nevyužitých rozpočtových prostriedkov. Dôvodom tejto pasivity je systém spravovania a kontroly, ktorý súrne treba zjednodušiť. So zreteľom na hospodársku situáciu je mimoriadne dôležité, aby sa štrukturálne fondy účinne využívali v najvzdialenejších regiónoch s cieľom podporiť ozdravné opatrenia.

Derek Vaughan (S&D). – Vážená pani predsedajúca, v priebehu hospodárskej a finančnej krízy mal Wales osoh z kohéznej politiky a štrukturálnych fondov podľa Okruhu 1a a 1b. Takže, hoci sme plán obnovy uvítali a naozaj sme ho potrebovali, teraz musíme urobiť škrt v dôležitých riadkoch podľa Okruhu 1, aby sme získali potrebných 1,98 miliardy GBP. Obávam sa, že sa to môže stať a že návrhy, ktoré sa toho zastávajú, sú súčasťou väčšieho útoku na kohéznú politiku. Hovorím o preskúmaní rozpočtu, ktoré pripravilo GR pre rozpočet a o ktorom sa už zmienil pán Lamassoure.

Chápem, že to zahŕňa možnosť renacionalizácie konvergenčného financovania, oslabenia konkurencieschopnosti a odmietnutia prechodného štatútu regiónov, ktoré vychádzajú z konvergenencie. Myslím si, že poslanci by sa tomu všetkému mali vzoprieť. Samozrejme, privítal by som názory Komisie na tieto návrhy, lebo tieto návrhy by uškodili kohéznej politike a zničili by miesta, ako je Wales a podobné regióny.

Sidonia Elżbieta Jędrzejewska (PPE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, všetci sme si vedomí vážnej situácie, v ktorej sme sa ocitli, pokiaľ ide o hospodársku a finančnú krízu. Z toho dôvodu ma mimoriadne teší, že Výbor pre rozpočet a samotný spravodajca zaujali pozitívny postoj k pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu o konaní špeciálnej olympiády. Špeciálna olympiáda je, ak to môžem vysvetliť, športová súťaž pre ľudí s duševným postihnutím, ktorá im umožňuje plne sa zúčastňovať života v spoločnosti a ktorá im dáva príležitosť sebavyjadrenia. Som veľmi rada, že vo Varšave sa môžu v roku 2010 konať špeciálne európske letné olympijské hry a v Aténach v roku 2011 špeciálne svetové letné olympijské hry. Rada by som využila túto príležitosť a požiadala Radu, aby k tomuto finančnému záväzku zaujala kladný postoj, ako aj Európsku komisiu, aby pomohla pri praktických veciach, pokiaľ ide o organizáciu tohto každoročného podujatia.

Marek Józef Gróbarczyk (ECR). – (PL) Vážená pani predsedajúca, navrhovaný rozpočet musí byť priamym opatrením v boji proti kríze. Jedným z priemyselných odvetví, ktoré svetová kríza zasiahla najvýraznejšie, je lodiarstvo a námorná doprava. Európska komisia sa svojou restriktívnou politikou tiež podieľala na zničení lodiarkeho priemyslu v Európe. Čo sa týka Poľska, konanie Európskej komisie zničilo jeho lodiarsky priemysel a tisíce ľudí prišli o prácu. Takéto posilňovanie hospodárstva posilňuje hospodárstvo krajín Ďalekého východu. Z toho dôvodu by som rád vyslovil výzvu a zdôraznil, že je dôležité, aby sa v rozpočte na budúci rok počítalo s prostriedkami na záchranu tohto priemyslu, čiže lodiarkeho priemyslu, a to v celej Európe.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Vážená pani predsedajúca, rozpočet na ďalší rok počíta aj so zvýšením finančných prostriedkov pre bezpečnosť a obranu. U niektorých politikov to vyvolalo pripomienky a výhrady. Takéto pripomienky sme si vypočuli aj v priebehu tejto rozpravy. Z toho dôvodu by som pánovi komisárovi rád položil konkrétnu otázku – na čo sa použijú zvýšené prostriedky určené na obranu? Týkajú sa nejakej spoločnej misie alebo sa tieto dodatočné prostriedky týkajú podpory nových technológií alebo podpory spoločných vojenských programov? Lebo ak by to tak bolo, myslím si, že by to bol určite krok správnym smerom. Myslím si to preto, lebo aj armáda vyvíja nové technológie a môže vytvárať nové, moderné pracovné miesta. Rád by som vás preto požiadal o viac informácií na túto tému.

Seán Kelly (PPE). – Vážená pani predsedajúca, írsky vláda nedávno rozhodla o zrušení programu ochrany životného prostredia na vidieku (REPS) pre poľnohospodárov. Ako veľa iných, aj tento program spolufinancovala Európska únia. Chcem vedieť, čo sa stane s peniazmi, ktoré táto konkrétna vláda nevyužila,

či sa to isté deje aj v iných štátoch, kam tieto peniaze idú a ako sa použijú, keď sa nevyužívajú v štáte, pre ktorý boli určené.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) V prvom rade by som chcel zablahoželať svojmu kolegovi komisárovi Algirdasovi Šemetovi, ktorý sa dnes so súhlasom Parlamentu pravdepodobne po prvýkrát zúčastnil takejto rozpravy.

Čo sa však týka rozpočtu na rok 2010, dnes môžeme s istotou povedať, že situácia sa od našej rozpravy o rozpočte na rok 2009 trochu zmenila. Vypočuli sme si veľa o solidarite a o riešení problémov spojených s terajšou finančnou krízou. Som presvedčený, že rozpočet na rok 2010 mal byť trochu iný. Či sa nám to páči alebo nie, stále musíme brať do úvahy aktuálnu situáciu, ktorá nám každý deň prináša nové problémy. Chcel by som zablahoželať Parlamentu, ktorý len pred pár dňami v Bruseli jednomyselne schválil podporu pre niektoré štáty trpiace rôznymi nefalšovanými problémami. Nazdávam sa, že rovnakými problémami trpia aj ďalšie malé členské štáty Európskej únie, ktorým teraz chýbajú financie. Z toho dôvodu si naozaj myslím, že v budúcnosti by sa mali vytvoriť výnimočné opatrenia, ktoré týmto štátom pomôžu dostať sa z finančnej krízy.

Algirdas Šemeta, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, budem veľmi stručný. V prvom rade by som chcel poďakovať všetkým poslancom Parlamentu za návrhy týkajúce sa rozpočtu na rok 2010 a dúfam, že v priebehu ďalšieho rozpočtového postupu nájdeme vhodné riešenia, aby bol rozpočet na rok 2010 dobrý.

Chcel som len veľmi konkrétne zareagovať na dôležitú otázku fondov pre mlieko a povedať, že to, čo pani Fischerová Boelová včera uviedla, je záväzok Komisie predložiť návrh o istej sume peňazí, konkrétne 280 miliónoch EUR. Komisia bude o tejto otázke rokovať budúci týždeň a v súlade s rokovacím poriadkom prideme s konkrétnym návrhom, pokiaľ ide o túto otázku. To boli moje stručné poznámky k rozprave.

Predsedajúca. – Ďakujem veľmi pekne, komisár Šemeta. Poslanci položili viac otázok, ale zrejme nechcete odpovedať pánovi Garrigovi a ostatným poslancom priamo. Možno by ste mohli týmto poslancom odpovedať písomne. Určite by to veľmi ocenili. Pani Gräbleová, pán Garriga a niekoľko ďalších poslancov položilo dodatočné otázky.

László Surján, spravodajca. – (HU) Predovšetkým by som sa rád obrátil na Radu, hoci štátny tajomník už musel odísť. Úplne súhlasím s jeho tvrdením, že máme problém. Tiež úplne súhlasím s tým, že všetko, čo on považuje za dôležité, považuje za dôležité aj Parlament, napríklad vzdelanie a výskum. Čo sa týka cieľov, tiež sme dospeli k širokému konsenzu. Pokiaľ však ide o prostriedky, ktoré sa majú použiť, je tu zásadný rozdiel. Do polovice novembra musíme v tomto nejako dospieť ku konsenzu. Komisár uviedol, že víta kroky, ktoré Parlament podniká s cieľom obnoviť riadky v predbežnom rozpočte Komisie. Rád by som ho požiadal, aby si uvedomil, že pri mnohých riadkoch sa tak nedeje. Uviedol som, že v skutočnosti sme sa pokúsili prijať stanovisko primerane diferencovaným prístupom.

Musím však spomenúť niekoľko myšlienok, ktoré odznali v priebehu tejto rozpravy a s ktorými nesúhlasím. Nemôžem prijať postoj, podľa ktorého nazývame krádežou, keď sa v rámci solidarity peniaze z jedného, prispievajúceho členského štátu presunú do iného, prijímajúceho členského štátu. Nemyslím si, že toto je hlavný problém, o ktorý tu ide. Európska únia stojí na tom základe, že jej členovia sú vzájomne solidárni. V skutočnosti viem o prispievajúcej krajine, ktorej vedúci predstavitelia hovoria, že príjmy ich štátu sa podstatne zvýšili vďaka rozšíreniu, ktoré im umožnilo prístup k obrovskému trhu.

Európska únia sa nemôže merať z hľadiska pomeru platieb k príspevkom. Je to nesprávne a zavádzajúce a zničí to celú našu spoločnú budúcnosť. Zároveň by som chcel našich kolegov poslancov upozorniť na to, že niektorí ľudia tu veľmi horlivo hovorili o každom návrhu v minulom čase: my sme to nastolili a pripravili a takto to bude. Vo štvrtok budeme hlasovať nielen o návrhu, ale aj o politickom odkaze. Politickom odkaze, ako chce Parlament viesť Európsku úniu v ústrety lepšej budúcnosti.

Tiež chcem požiadať Radu, aby si uvedomila, že to, čo spravodajca predložil, nie je len názorom jednotlivca, ani názorom strany, ani názorom iba Výboru pre rozpočet. Vystúpilo tu veľa ľudí z rôznych výborov a politických skupín, ale všetci s tým istým odkazom: potrebujeme lepší, praktickejší a silnejší rozpočet. Môj čas vypršal. Ďakujem za zdvorilú pozornosť.

Vladimír Maňka (S&D), spravodajca. – Chcem sa poďakovať za diskusiu tu v sále, ale aj za spoluprácu vo Výbore pre rozpočet, v politických skupinách, na zmierovacích konaniach.

Chcem poďakovať pánovi Generálnemu tajomníkovi Európskeho parlamentu a všetkým predstaviteľom generálnych riaditeľstiev Európskeho parlamentu; spolupracovali sme od januára, hľadali sme najlepšie

riešenia, ktoré nám pomôžu efektívne využívať finančné prostriedky európskych občanov. Ďakujem tieňovým spravodajcom a koordinátorom; pri našich rokovaníach som mal pocit, že naozaj hľadáme pozitívne riešenia. Aj vďaka vám sme tieto riešenia našli a mnohé z nich sú súčasťou mojej správy. Chcem sa poďakovať mojim poradcóm a pracovníkom Výboru pre rozpočet. Desiatky rokovaní, ktoré sme uskutočnili so zástupcami všetkých inštitúcií, nám pomohli vytvoriť si objektívnejší pohľad na vec a čo je podstatné, zistili sme, kde hľadať riešenia.

Mimoriadne si vážim zhodu zo zmierovacieho konania o uskutočnení organizačného auditu Generálneho riaditeľstva INLO a bezpečnostnej služby. Cieľom je posúdiť, či sa zdroje využívajú najlepším spôsobom. V minulosti len Dvor audítorov pristúpil na externý pohľad na svoju prácu – oplatilo sa. Po audite Dvor audítorov znížil svoje administratívne náklady a dosiahol vyššiu produktivitu práce.

Rozpočtový výbor aj v minulosti konštruktívne spolupracoval s ostatnými inštitúciami. Aj teraz pri tvorbe rozpočtov európskych inštitúcií sme spoločne hľadali optimálne riešenia. Obnovili sme časť pôvodných požiadaviek, ktoré Rada znížila, pokiaľ požiadavky inštitúcie boli odôvodnené. Chcem oceniť spôsob vytvárania rozpočtu u tých inštitúcií, ktoré svoj rozpočet už dnes tvoria nielen podľa koeficientu inflácie automaticky, ale na základe skutočných potrieb.

Predseda júca. – Týmto sa spoločná rozprava končí. Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok o 11.00 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

João Ferreira (GUE/NGL), písomne. – (PT) Návrh rozpočtu Spoločenstva na rok 2010 je príliš malý vzhľadom na to, že sme uprostred hospodárskej a sociálnej krízy, ktorá výrazne ovplyvňuje najmä zamestnanosť a životné podmienky mnohých ľudí. Skutočnosť, že je dokonca nižší o asi 6 miliárd EUR v porovnaní s tým, čo je dohodnuté vo viacročnom finančnom rámci na rok 2010, je neprijateľná. S ohľadom na vážnu sociálnu realitu v mnohých členských štátoch, najmä v takzvaných kohéznych krajinách, ako je Portugalsko, si myslíme, že rozpočet by mal byť naliehavo preskúmaný a zvýšený, a s tým cieľom sme predložili návrhy, medzi ktoré patrí:

- väčšia finančná podpora pre štrukturálnu a kohéznu politiku,
- prehodnotenie pravidiel N+2 a N+3, ktoré v predchádzajúcom finančnom rámci zatiaľ Portugalsku priniesli stratu vo výške asi 106 miliónov EUR,
- zvýšenie miery, v ktorej Spoločenstvo spolufinancuje štrukturálne a kohézne fondy.

Je poľutovaniahodné, že počas diskusií o rozpočte neboli prijaté iné návrhy s významným sociálnym vplyvom a vplyvom na životné prostredie, napríklad:

- program rozvoja portugalského priemyslu,
- program podpory textilného a odevného priemyslu,
- program podpory drobného pobrežného rybného hospodárstva,
- zvýšenie finančných prostriedkov pre program LIFE+.

Louis Grech (S&D), písomne. – Po prijatí rozpočtu na rok 2010 a s ohľadom na pozitívny vývoj v Írsku, pokiaľ ide o Lisabonskú zmluvu, sa nazdávam, že potrebujeme komplexné preskúmanie rozpočtového postupu s cieľom zlepšiť proces ako celok a urobiť ho účinnejším, relevantnejším a viditeľnejším pre európskych občanov. Čo sa tohto týka, myslím si, že hlavným cieľom preskúmania musí byť zlepšenie transparentnosti rozhodovania a v priebehu fázy plnenia. S týmto zámerom by sme mali zvážiť zavedenie jednotných kontrolných štandardov a štatistických mechanizmov v členských štátoch, aby sme získali kvalitnejšiu spätnú väzbu na výsledky plnenia rozpočtu. Rozpočtový postup by mal ďalej zahŕňať väčšiu rovnováhu medzi dlhodobou stabilitou a flexibilitou s cieľom reagovať na meniace sa potreby, pričom by mala zostať zachovaná zásada subsidiarity, a to poskytovaním jasných výhod a pridanej hodnoty v porovnaní s vnútroštátnymi rozpočtami. Okrem toho treba niektoré oblasti politiky ďalej rozvinúť. V dôsledku finančnej krízy, zmeny klímy, dodávok energie, bezpečnosti a imigrácie čelí dnes Európa veľkým problémom. Oceňujem úsilie Komisie, ktorá sa ich snaží riešiť, ale myslím si, že potrebujeme silnejší, koordinovanejší a holistický prístup, ak chceme byť úspešnejší.

Čatálin Sorin Ivan (S&D), písomne. – (RO) Príprava rozpočtu nikdy nie je jednoduchý proces, a už vôbec nie v čase hospodárskej krízy. O to je však táto úloha dôležitejšia. Riadenie krízy, ktorá je taká rozsiahla ako

tá terajšia, závisí od úrovne EÚ aj od rovnováhy rokovaní medzi oprávnenými európskymi inštitúciami. Európsky parlament má v tejto rozprave nepochybne rozhodujúcu úlohu. Najpodstatnejšími otázkami diskusií o rozpočte na rok 2010 sú plán hospodárskej obnovy Európy a Európsky fond pre mlieko. Tieto otázky nám v istom zmysle ukázali, aký nepružný je finančný rámec na roky 2007 až 2013, keďže ide o nové finančné projekty, a tým aj o nové peniaze. V rámci reakcie na hospodársku krízu musí rozpočet EÚ plne využiť finančné rezervy. Je však pravdepodobné, že tento rozpočet bude mať menší dosah, ak členské štáty nezvolia aktívny prístup k získavaniu dostupných zdrojov. Musíme vyslať jasný odkaz do európskych hlavných miest a v mojom prípade najmä do Bukurešti. Naše úsilie získať pre európske fondy čo najviac peňazí bude márne, pokiaľ orgány v našich rodných krajinách neprijmú opatrenia, ktoré sú potrebné na prístup k fondom a ich účinné využitie.

Livia Járóka (PPE), písomne. – (HU) Dámy a páni, rada by som využila túto príležitosť a uviedla, ako ma teší, že v rozpočte Spoločenstva na rok 2010 je stále miesto pre pilotný program sociálnej integrácie Rómov, ktorý Európsky parlament navrhol v roku 2009. Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre regionálnu politiku vypísalo verejnú súťaž na tento program koncom júla. Cieľom tejto súťaže bolo navrhnúť originálne a komplexné riešenia najrôznejších problémov, ktoré sa týkajú rómskych spoločenstiev. Výslovným cieľom návrhu je navrhnúť opatrenia, ktoré môžu na základe doterajších skúseností podporiť integráciu Rómov prostredníctvom vzdelávania, sociálne a hospodárske opatrenia spolu s cezhraničnou spolupracou a zdieľaním osvedčených postupov.

Podľa pôvodného návrhu Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) je základným kameňom tohto programu vzdelávanie v ranom detstve na jednej strane a podpora podnikania a poskytovanie mikrouverov na strane druhej. V súvislosti s pilotným programom budú bežať aj informačné kampane a kampane na zvýšenie informovanosti. Tento projekt nám azda poskytne príležitosť navrhnúť usmernenia pre akčný plán Spoločenstva zamerané na sociálnu integráciu Rómov a prostredníctvom rozvíjania plánov, ktoré sú dokázateľne účinné, sa podieľať na navrhovaní regulačného akčného plánu Spoločenstva, ktorý bude presahovať v súčasnosti dostupné nástroje.

Jarosław Kalinowski (PPE), písomne. – (PL) Rád by som položil otázku, ktorá je dôležitá pre hospodárstvo a zamestnanosť, a to nielen v mojej krajine. Predpokladáme, že v blízkej budúcnosti dostaneme od Komisie návrh o prípadnom rozšírení doterajších antidumpingových ciel, ktoré sa vzťahujú na dovoz obuvi so zvrškovou usňou z Číny a Vietnamu. Stanoviská jednotlivých členských štátov k tejto veci sa veľmi líšia. S ohľadom na veľký počet ľudí zamestnaných v tomto priemysle je zachovanie doterajších ciel mimoriadne dôležité. Z technického hľadiska nevyvoláva rozšírenie aktuálnych právnych predpisov žiadne námietky. Z toho dôvodu by som rád Komisiu požiadal o uistenie, že jej návrh sa bude zakladať na vecných zisteniach z vyšetrovania, pričom zároveň treba vziať na vedomie, že toto je príležitosť na overenie sľubov, ktoré prednedávnom vyslovil predseda Komisie, pokiaľ ide o ochranu pracovných miest.

Petru Constantin Luhan (PPE), písomne. – Víтам návrh rozpočtu na rok 2010, keďže ide o vyváženú správu, ktorá realisticky zohľadňuje priority EÚ.

Treba zdôrazniť dve veci – zvýšenie platieb v hlavných prvkoch regionálneho rozvoja (ERDF, ESF, Kohézny fond) a vytvorenie fondu pre mlieko. Zvýšenie platieb je dôležité, keďže podporí zavádzanie štrukturálnej politiky v členských štátoch v prospech všetkých európskych občanov, kým založenie zvláštného fondu pre mlieko by predstavovalo silný signál európskych inštitúcií európskym poľnohospodárom.

Tretí kľúčový bod rozpočtu predstavuje politika v oblasti energie, hlavná oblasť na rok 2010, keďže v roku 2010 budeme prijímať nový energetický plán na obdobie rokov 2010 až 2014, ktorého cieľom bude podpora energetickej bezpečnosti a konkurencieschopnosti EÚ.

V najbližších rokoch by mala Komisia za prioritu považovať aj investície do infraštruktúry, najmä v nových členských štátoch, keďže majú dobrý vplyv na hospodársku a územnú súdržnosť.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), písomne. – (RO) Založenie fondu pre mlieko by bolo dôležitým signálom pre európskych poľnohospodárov, ktorý by zdôraznil nefalšovaný záujem inštitúcií EÚ o krízu v sektore mlieka a mliečnych výrobkov. Sektor mlieka a mliečnych výrobkov je jedným z najnestálejších trhov a súčasná hospodárska kríza mu veľmi škodí.

Jednoduché riešenie ako založenie fondu na podporu modernizácie sektora je zjavne lepšie než len upokojujúce opatrenie, ako je návrat k obvyklým spôsobom kontroly produkcie prostredníctvom kvót na mlieko. Všetci by sme si želali vyšší finančný prídel. Avšak suma, ktorá sa na založenie tohto fondu navrhuje,

čiže 300 miliónov EUR, je maximálna čiastka, primeraná s ohľadom na hornú hranicu rozpočtu. Ak by sme túto hranicu prekročili, Rada ministrov by nemohla schváliť založenie tohto fondu.

Zároveň musíme podniknúť nové kroky s cieľom podporiť využívanie fondov na rozvoj vidieka chovateľmi dobytká. Domnievam sa, že najužitočnejšími opatreniami sú tie, ktoré sa spájajú s prístupom k informáciám, výmenou osvedčených postupov a poskytovaním pokynov, ako žiadať o tieto fondy, ktoré sa v súčasnosti v mnohých členských štátoch nevyužívajú dostatočne.

13. Podpora demokratickej vlády vo vonkajších vzťahoch (rozprava)

Predseda júca. - Ďalším bodom programu je rozprava o otázke na ústne zodpovedanie (O-0093/2009) o budovaní demokracie vo vonkajších vzťahoch (B7-0213/2009), ktorú Rade predložili Gabriele Albertiniová a Heidi Hautalová v mene Výboru pre zahraničné veci a Eva Jolyová v mene Výboru pre rozvoj.

Heidi Hautala, autorka. - (FI) Vážená pani predsedajúca, som rada, že počas svojho predsedníctva Švédsko zaradilo podporu demokracie vo vonkajších vzťahoch medzi dôležité otázky. Z pohľadu Podvýboru pre ľudské práva by som chcela zdôrazniť, že demokracia a ľudské práva patria neoddeliteľne k sebe. Je to úplne zrejmé z rôznych existujúcich definícií demokracie. Chcela by som vás upozorniť na skutočnosť, že napríklad Organizácia Spojených národov sa v roku 2005 pokúsila definovať demokraciu. Definícia obsahuje dlhý zoznam položiek, a to od pluralistického politického systému až po princípy právneho štátu, transparentnosť vlády, slobodu masmédií a tak ďalej. Jasne nám to dokazuje, že ľudské práva nemožno od demokracie oddeliť.

Európska únia má k dispozícii veľmi širokú škálu prostriedkov na podporu demokracie vo svete, ktoré môže využiť, ak bude chcieť. Celá rozvojová politika, ako aj Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika toto spektrum pokrývajú. Máme možnosť využiť prostriedky, ktoré zahŕňajú dialóg s inými krajinami, rôzne finančné nástroje, účasť na medzinárodných fórach a pozorovaniach volieb. Tieto prostriedky sú pre nás bezpochyby veľmi dôležité.

Vyskytujú sa tiež situácie, kedy musíme uvažovať o rôznych negatívnych opatreniach. Chcela by som upozorniť pani ministerku Malmströmovú na skutočnosť, že budúci týždeň sa Rada pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy chystá rokovať o zrušení zákazu vývozu zbraní do Uzbekistanu. Podľa mňa všetko nasvedčuje tomu, že tým vysielame nesprávny signál. Uzbekistan totiž nespĺnil požiadavky medzinárodného spoločenstva v plnom rozsahu. Medzinárodné spoločenstvo vrátane Európskej únie žiadalo, aby sa vykonalo nezávislé medzinárodné prešetrenie tragických a šokujúcich udalostí v Andižane na jar v roku 2005, keď prišlo ku skutočnému potlačeniu demokracie. Chcela by som tiež vedieť, čo si o tejto situácii myslí pani ministerka Malmströmová. Ako môžeme podporovať demokraciu, keď niektoré členské štáty teraz chcú tento zákaz vývozu zbraní zrušiť?

Tiež by som chcela podotknúť, že demokracia sa vyvážať nedá. Nie je to tovar na vývoz. Nefunguje ako niečo privezené zvonku, a preto by som chcela vyzdvihnúť význam zapojenia občianskej spoločnosti do tohto procesu. Iba takto sa demokracia môže organicky vyvíjať, ako sa hovorí, od základu spoločnosti.

Chcela by som poznamenať, že Rusko je partnerom, ktorý systematicky odmieta zapojenie mimovládnych organizácií do dialógu o ľudských právach medzi ním a Úniou. Podľa môjho názoru túto situáciu nemôžeme v budúcnosti akceptovať.

Nakoniec by som chcela povedať, že podpora demokracie by v programe Spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky Únie mala patriť k prioritným bodom. Vyžaduje tiež viac prostriedkov. Napríklad európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva má k dispozícii len skromné prostriedky, a preto by sme mali zvýšiť jeho financovanie.

Eva Joly, autorka. - (FR) Vážená pani predsedajúca, pani Malmströmová, pán komisár, dámy a páni, demokracia a ľudské práva sú neoddeliteľne spojené. Je to práve rešpektovanie ľudských práv a základných slobôd, ktoré v konečnom dôsledku umožňuje uznať režim ako demokratický.

Z tohto dôvodu musíme uvítať skutočnosť, že Rada 19. mája poukázala na to, že Európska únia musí prijať dôslednejší prístup k demokratickému riadeniu.

Dovtedy vynaložené úsilie bolo do značnej miery nedostačujúce. Jasne o tom svedčí izraelsko-palestínsky konflikt. Hoci misia, ktorá mala pozorovať palestínske voľby v roku 2006, uznala legitimitu ich výsledku, Európska únia a jej členské štáty sa rozhodli zvolenú vládu bojkotovať rovnako, ako bojkotovali vládu národnej jednoty, ktorá bola následne vytvorená s cieľom vyriešiť patovú situáciu.

Kde je dôslednosť a dôveryhodnosť Európskej únie, keď sú jej vlastné rozhodnutia v ostrom rozpore s jej toľko chválenými zásadami? A čo sa dá povedať o členských štátoch, ktoré odmietajú podporiť správu Richarda Goldstona? Jej závery sú nestranné a vyvážené a ich všeobecná podpora by bola krokom k mieru.

Je to práve táto nádej, ktorú hlavné mocnosti podkopávajú, pretože im chýba odvaha a lojálnosť voči vlastným hodnotám.

Zabezpečovanie volebných pozorovateľských misí preto nestačí, a to najmä vtedy, keď sa ich výsledok následne odmieta prijať. Musíme byť dôslední a prijať globálny prístup k týmto otázkam.

Rada by mala v tomto smere rýchlo prijať program opatrení a vytvoriť skutočnú stratégiu pre ľudské práva, ktorá by bola záväzná na všetkých úrovniach EÚ. Musíme si jasne navrhnuť priority a formálne ich začleniť do všetkých našich nástrojov, a to zahraničnej politiky, politiky ľudských práv a rozvojovej politiky.

Aký druh monitorovania budeme vykonávať v tretích krajinách, kde Európska únia pozoruje voľby s cieľom zaistiť dodržiavanie politického pluralizmu a zapojenie občianskej spoločnosti z dlhodobého hľadiska?

Aké sú naše požiadavky, pokiaľ ide o vytvorenie nezávislého súdnictva a inštitúcií, ktoré sú transparentné a zodpovedné vo vzťahu k svojim občanom?

Trvalá nejasnosť týkajúca sa miesta, ktoré majú ľudské práva v našich politikách, je trestuhodná a kontraproduktívna. Je čas, aby sme to dali do poriadku, ak chceme, aby Európsku úniu a jej základné hodnoty brali na medzinárodnej úrovni vážnejšie.

Cecilia Malmström, *úradujúca predsedníčka Rady*. – (SV) Vážená pani predsedajúca, vážené poslankyne, vážení poslanci, v konsenze o rozvoji EÚ sa termín chudoba definuje z viacerých hľadísk. Chudoba je nedostatok právomoci, príležitostí a bezpečnosti. Rozvoj nie je možný, ak neexistuje sloboda, a sloboda je bez demokracie obmedzená. Je ťažké nastoliť mier bez demokracie. Následne však nemôže existovať rozvoj bez mieru. Obidva prístupy si vyžadujú úplné rešpektovanie ľudských práv. Tieto prístupy sú veľmi úzko prepojené. Potrebujeme preto premyslený komplexný rámec, aby sme mohli lepšie využiť existujúce politiky a nástroje na podporu budovania demokracie.

Chcela by som poďakovať Európskemu parlamentu za jeho záujem a podporu v tejto práci. Po siedmich rokoch môjho pôsobenia na poste poslankyne vrátane práce vo Výbore pre medzinárodné vzťahy som si dobre vedomá bezvýhradnej oddanosti a skutočného prínosu Parlamentu k budovaniu demokracie v kontexte vonkajších vzťahov EÚ.

O tejto iniciatíve, ktorú začali české a švédske predsedníctvo, sa tu už diskutovalo pri viacerých príležitostiach, a to aj s mojou kolegyňou pani Carlssonovou.

Východiskovým bodom tejto iniciatívy je skutočnosť, že budovanie demokracie je kľúčovým faktorom nielen v rámci rozvojovej spolupráce EÚ, ale aj v rámci Spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky. To je nepopierateľné. Zámerom je však, aby sa táto iniciatíva posunula ďalej. Ako globálny aktér s 27 členskými štátmi a Európskym parlamentom i ako najväčší prispievateľ pomoci zohráva EÚ kľúčovú úlohu, pokiaľ ide o podporu budovania demokracie v rámci svojich vonkajších vzťahov. Je tu aj symbolický rozmer, pretože veríme, že naše domáce úspechy môžu slúžiť ako inšpirácia pre naše partnerské krajiny vo svete. Chceme tiež, aby iniciatíva fungovala na pragmatickej a operatívnej úrovni. Cieľom je zaistiť, aby sme plne využili nástroje, ktoré máme k dispozícii v právnych a politických rámcoch EÚ, ako aj naše inštitúcie, a to koordinovaným a účinným spôsobom.

Nezačíname od nuly. Veľa sme toho už dosiahli. Máme skúsenosti s podporovaním budovania demokracie v našich vonkajších vzťahoch. Je to prioritná oblasť v našich vzťahoch s krajinami AKT – potvrdená aj Dohodou z Cotonou – a tiež s inými oblasťami, ako sú Ázia, Latinská Amerika a východná Európa. Máme jasné pravidlá v oblasti ľudských práv, ktoré zahŕňajú dialóg s tretími krajinami a sedem spoločných stratégií EÚ.

Určite je tu však veľký priestor na zlepšovanie. Dá sa urobiť viac. Môžeme veci robiť lepšie. Podstata demokracie si vyžaduje nový politický rámec a súčasné rozdelenie úloh medzi jednotlivými piliermi nemusí nevyhnutne zodpovedať existujúcim potrebám. Rôzne nástroje sa využívajú súbežne a niekedy nie veľmi dôsledne. Podkopáva to vplyv toho, čo robíme. Tiež to môže ovplyvniť našu viditeľnosť a dôveryhodnosť, ako aj obmedziť naše príležitosti na efektívnu spoluprácu. Preto jednoducho chceme dosiahnuť väčšiu koordináciu a súdržnosť v spôsobe, akým podporujeme demokraciu, a to bez vytvárania nových nástrojov a modelov.

Ako? Nuž tak, že identifikujeme konkrétne spôsoby účinnejšieho využitia nástrojov EÚ v jednotnom rámci.

Môžeme čerpať inšpiráciu z niektorých našich úspechov. Jedným z takých príkladov je naše úsilie na západnom Balkáne. Spájajú sa v ňom nástroje prvého a tretieho piliera a zároveň sa zameriava na podporu politických reforiem vrátane budovania inštitúcií. Táto oblasť sa vďaka tomu stáva stabilným prostredím pre demokraciu. Dve funkcie, ktoré má osobitný predstaviteľ EÚ, pomáhajú dosiahnuť lepšiu koordináciu a súdržnosť medzi jednotlivými nástrojmi EÚ. Musíme však zostať skromní. V tomto regióne stále čelíme závažným problémom.

Chcem to objasniť. Niektorí ľudia – pravdepodobne nikto z vás, ktorí ste tu – sa obávajú, že táto iniciatíva zavedie do rozvojovej pomoci nové podmienky. Prirodzene, ide o citlivú otázku. Podmienenosť však nikdy nemôže byť súčasťou diskusie o ľudských právach a demokracii s našimi partnerskými krajinami.

Kde sa dnes nachádzame? Na základe rôznych príspevkov iniciovali príslušné pracovné skupiny diskusie o návrhoch záverov Rady. Stavíme na práci začatej českým predsedníctvom, ktoré zorganizovalo osobitnú konferenciu týkajúcu sa prístupu EÚ k budovaniu demokracie.

Videla som tiež veľmi zaujímavú správu Medzinárodného inštitútu pre demokraciu a volebnú podporu, ktorá porovnáva naše zámery pri realizácii budovania demokracie s tým, ako ich vnímajú naši partneri.

Je príliš skoro na hodnotenie tejto iniciatívy, ale chcem zdôrazniť, že proces už prináša pridanú hodnotu. Tí, ktorí zodpovedajú za otázky rozvoja a ľudských práv, užšie spolupracujú. Počas súbežných alebo spoločných schôdzí prebiehajú v pracovných skupinách Rady diskusie týkajúce sa rozvoja a ľudských práv. Toto je už pridanou hodnotou, ako aj dôležitým výsledkom celej iniciatívy. Pracujeme na tom, aby boli závery Rady prijaté na novembrovom zasadnutí Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy.

Jedným z diskutovaných návrhov je potreba špecifických prístupov k jednotlivým krajinám, ktoré vychádzajú z hĺbkovej analýzy situácie v krajine, zohľadňujú budovanie demokracie na úrovni EÚ a následne ovplyvňujú výber vhodných nástrojov.

Ďalším návrhom je potreba skutočného partnerstva založeného na dialógu a konzultáciách, v rámci ktorého sa podpora demokracie považuje za samostatnú tému a jednotlivé dialógy sú koherentnejšie a koordinovanejšie.

Podpora EÚ v oblasti volebných procesov vo svete je dôležitá. Rada a Európsky parlament majú na túto problematiku v značnej miere rovnaký názor. Stotožňujeme sa s obavou, ktorú niekedy vyjadruje Parlament v súvislosti s potrebou angažovať sa nad rámec volieb. Volebná podpora sa musí stať súčasťou plynulého procesu, ktorý zahŕňa sledovanie politického vývoja počas dlhšieho časového obdobia. Znamená to, že sa musíme zamerať na to, čo sa deje pred voľbami, počas volieb, ako aj medzi jednotlivými voľbami s cieľom zaistiť prítomnosť fungujúcich mechanizmov na vyžadovanie zodpovednosti.

Neustále musím vyzdvihovať úlohu jednotlivých našich parlamentov – inými slovami, úlohu Európskeho parlamentu a národných parlamentov – v procese budovania demokracie. Musia sa plne zapájať do aktivít EÚ.

Dúfam, že Lisabonská zmluva nadobudne platnosť v blízkej budúcnosti. Tieto nové pravidlá hry pre EÚ z nej urobia demokratickejšiu a efektívnejšiu Úniu. Zmluva tiež pomôže Európe stať sa silnejším aktérom na svetovej scéne, a to prostredníctvom zriadenia Európskej služby pre vonkajšiu činnosť. V konečnom dôsledku je podstatou toho harmonizácia vonkajších politik EÚ a odstránenie rozporov medzi prácou Komisie a Rady, aby sa politiky uberali rovnakým smerom. Spolu s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť sa zlepší politický rámec podpory budovania demokracie, aby EÚ mohla poskytovať ešte lepšiu podporu rozvoja v rôznych častiach sveta.

Podpora EÚ pri budovaní demokracie je nesmierne dôležitá. Ak demokratický štát nedokáže vyhovieť základným potrebám svojich občanov a podnecovať hospodársky, ako i sociálny rozvoj, vedie to k nespokojnosti s fungovaním demokracie. Vtedy vláda riskuje stratu svojej legitimacy a aj politickej podpory.

Chcela by som sa poďakovať poslancom Európskeho parlamentu za presadzovanie tejto problematiky. Podieľate sa na tom svojou zanietenosťou, prostredníctvom právnych predpisov, vašich vzťahov a kontaktov s parlamentmi vo svete, ako aj prostredníctvom vašej účasti na volebných pozorovacích misiách EÚ. Z tohto dôvodu ste kľúčovou silou v procese budovania demokracie a dúfam, že Európsky parlament bude túto funkciu aj naďalej dlhodobo vykonávať.

Véronique De Keyser, *v mene skupiny S&D*. – (FR) Vážená pani predsedajúca, ako sa dá nejakému štátu priniesť demokracia? Nuž tak, že sa budeme opierať o jeho občiansku spoločnosť a posilňovať ju, budeme bojovať proti chudobe a vylúčeniu, ako aj za práva žien.

Európa naivne neverí, že demokracia sa dá nastoliť použitím tankov a bômb, aj keď niektoré členské štáty mohli byť o tom nesprávne presvedčené. Európa teda musí prevziať úlohu jemnej sily. Je to nevdáčna a ťažká úloha. Európa sa vyzbrojila európskym nástrojom pre demokraciu a ľudské práva, ktorý v súčasnosti pripomína novorodenca. Je krehký, ale sľubný v prípade, že je o neho dobre postarané. Mimovládne organizácie mu môžu predkladať projekty bez podpory svojej vlády a to je dôležité.

Tento nástroj má však veľmi obmedzený rozpočet, z ktorého sa financujú aj volebné pozorovacie misie. Sú to veľmi dôležité misie, ktoré sa v priebehu približne 10 rokov osvedčili a pre ktoré už Parlament žiadal viac prostriedkov a nepochybne aj viac nadväzujúcich krokov – vďaka vám, pani Malmströmová, ale aj viac politickej dôslednosti, pokiaľ ide o spôsob, akým monitorujeme ich legitimitu. Tu plne súhlasím s tým, čo v súvislosti s niektorými našimi misiami povedala pani Jolyová. Nie je normálne, aby krajina, ktorá začala demokratický volebný proces, nemala pri svojej konsolidácii podporu.

Tí, ktorí sa na situáciu pozerajú z krátkodobého hľadiska, si nepochybne myslia, že demokracia je nákladná. Zaručene je menej nákladná ako vojna a to je fakt, ktorý Európska služba pre vonkajšiu činnosť určite zoberie do úvahy vo svojej činnosti.

PREDSEDÁ: Pán Rouček

podpredseda

Charles Goerens, *v mene skupiny ALDE*. – (FR) Vážení páni predsedajúci, môže existovať demokracia bez slobody? Nie. Môže existovať sloboda bez práv? Samozrejme, že nie. To nás privádza späť k problematike ľudských práv v tejto rozprave.

Joseph Ki-Zerbo, veľký burkinský mysliteľ, odpovedal na túto otázku takto: „Ten, kto žije v úplnej chudobe, nemá žiadnu slobodu, pretože si nemôže vybrať z viacerých možností.“ Medzi slobodou, demokraciou a ľudskými právami je teda veľmi úzky vzťah.

Niet preto divu, že sa to často spomína v základných textoch upravujúcich vzťahy medzi Európskou úniou a tretími krajinami, a to počnúc Dohodou z Cotonou, ktorá zahŕňa hlavne doložku o ľudských právach a demokracii v kontexte politického dialógu s krajinami AKT. Podpora demokracie teda nastoľuje základné otázky súvisiace s dômyselným stanovením podmienok.

Vychádzajúc z týchto niekoľkých postrehov dospievame k záveru, že demokracia nie je základom rozvoja, ale veľmi často je jeho výsledkom. Partnerstvo medzi Európskou úniou a tretími krajinami nemôže túto skutočnosť ignorovať. Pokrok nedosiahneme bez odhodlania, ale nedosiahneme ho ani bez trpezlivosti. V súčasnosti mnohé krajiny nastupujú cestu k demokracii. Európa si môže pripísať podporu týchto procesov vďaka stratégii, ktorá zahŕňa kľúčové požiadavky boja proti chudobe, uzákonenie ľudských práv a presadzovanie demokratických zásad, ako aj princípov právneho štátu. Napriek všetkej kritike, ktorá bola práve adresovaná tejto politike a s ktorou sa stotožňujem, som naďalej presvedčený, že to, čo sa osvedčilo v minulosti, by nás malo sprevádzať pri našich krokoch aj v budúcnosti.

Richard Howitt (S&D). – Vážení páni predsedajúci, demokratizácia podporuje nenásilné presadzovanie politiky, politickej zmeny a riadenia moci v spoločnosti, ako aj rešpektovanie ľudských práv. Podpora demokracie je súčasťou cieľov našej zahraničnej politiky zameraných na predchádzanie konfliktom a znižovanie chudoby. Z tohto dôvodu som s potešením predložil parlamentný pozmeňujúci a doplnujúci návrh na európsky konsenzus v oblasti demokratizácie a rád by som zablahoželel švédskemu predsedníctvu k jeho iniciatíve v tomto smere.

Som pevne presvedčený, že demokratizácia by mala všetkých informovať o politikách Európskej únie voči tretím krajinám. Musím povedať, že odsudzujem Skupinu Európskych konzervatívcov a reformistov za to, že sú proti odseku 10 nášho znenia. Zdá sa, že tým naznačujú, že Európa môže o demokracii povedať jedno, a vo vzťahu k nedemokratickým krajinám urobiť niečo iné, keď sa jej to hodí. Nie.

A nakoniec, ako už povedala pani Malmströmová, v procese budovania demokracie ide o viac ako len voľby: ide o budovanie pluralistickej občianskej spoločnosti. Z tohto dôvodu by mala Európska únia financovať mimovládne organizácie, ktoré zvyšujú spoluúčasť občanov, podporujú začlenenie znevýhodnených skupín,

zabezpečujú ďalšie vzdelávanie odborníkov v oblasti práva, presadzujú slobodu prejavu a slobodu združovania a tiež posilňujú politické strany v parlamente. To znamená podporovať občianske hnutie.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE). – Vážený pán predsedajúci, chcela by som sa venovať otázke budovania demokracie vo vzťahu k našim východným susedom. Pokiaľ ide o demokratické normy v týchto krajinách, v posledných rokoch sme zaznamenali stagnovanie a v niektorých prípadoch aj opätovné zhoršenie situácie. Najväčšie obavy vzbudzuje vývoj v Gruzínsku a Moldavsku.

Všetkým našim východným susedom v podstate chýba základný pilier každého demokratického zriadenia, ktorým je dobre fungujúca – zdôrazňujem dobre fungujúca – občianska spoločnosť. Chcela by som zablahoželať Švédsku, predsedajúcej krajine, k tomu, že je jedným z iniciátorov politiky Východného partnerstva. Táto politika má potenciál pritiahnuť našich východných susedov bližšie k EÚ. V mnohých ohľadoch však Východné partnerstvo neposkytuje týmto krajinám skutočne významné stimuly, aby nastúpili cestu nepríjemných a zdĺhavých reforiem.

Moja ďalšia otázka znie: aký postoj zaujíma Rada v tejto súvislosti? Inými slovami, čo sa pripravuje? Máme v úmysle konať ráznejšie s cieľom zaistiť posilnenie demokracie v tejto oblasti, ale i mnohých iných problematických a krehkých oblastiach?

Heidi Hautala (Verts/ALE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, nakoniec by som chcela pani ministerke Malmströmovej povedať, že podľa môjho názoru, pokiaľ ide o úsilie podporiť demokraciu a ľudské práva vo svete, máme ako Únia dve slabé miesta. Členské štáty majú často úplne protichodné a veľmi rozdielne ambície. Zákaz vývozu zbraní do Uzbekistanu je presne takýmto prípadom. Nie všetky členské štáty majú na to rovnaký názor. Ako potom môžeme presadzovať spoločnú politiku?

Po druhé, chcem povedať, že Uzbekistan je tiež dobrým príkladom krajiny, ktorá nám tvrdí, že Európska únia ho nemôže poučovať o demokracii a ľudských právach, pretože sama má nedostatky a problémy. Ako sa môžeme zbaviť tohto dvojitého metra? Máme vo zvyku poučovať iných, ale nie vždy sa riadime tým, čo im kážeme. Myslím si, že aj myšlienka, ktorú ste spomenuli v súvislosti s opisom demokracie v organizácii, upriamila pozornosť na tento dvojitý meter.

Cecilia Malmström, úradujúca predsedníčka Rady. – (SV) Vážený pán predsedajúci, rada by som sa poďakovala poslancom za to, že sa v tejto otázke angažujú. Plne súhlasíme s potrebou posilňovať demokraciu v zahraničnej politike EÚ. V súčasnosti v období hospodárskej krízy je zvlášť dôležité, aby sa táto stránka neprehliadala. Vieme, že táto kríza veľmi intenzívne postihuje mnohé rozvojové krajiny. Recesia má za následok nespokojnosť a sociálne nepokoje. Ak v takejto situácii neexistujú dobre fungujúce demokratické inštitúcie, môže dôjsť k veľmi vážnym problémom. Preto je potrebné, aby existovali spoľahlivé demokratické inštitúcie a silná občianska spoločnosť schopná zvládnuť podobné krízy.

Východné partnerstvo je významným nástrojom najmä na posilnenie demokracie. Intenzívne na tom pracujeme. V decembri sa bude konať stretnutie ministrov zahraničných vecí a dúfame, že sa nám začiatkom roku 2010 podarí zaviesť viacero konkrétnych opatrení. Východné partnerstvo je dôležitým nástrojom na posilnenie demokracie u našich najbližších susedov.

Pani Hautalová nastolila otázku týkajúcu sa Uzbekistanu. Prirodzene, je to veľmi vážna záležitosť. Situácia v oblasti ľudských práv v tejto krajine nie je ani zďaleka uspokojivá. Ako pani Hautalová iste vie, rozšírenie sankcií si vyžaduje jednotu v Rade. V súčasnosti Rada nie je jednotná. Zhodujeme sa však na rovnakom ciele, ktorým je posilnenie demokracie a ľudských práv v Uzbekistane. Veríme, že sa to dá dosiahnuť prostredníctvom väčšej angažovanosti. Veríme, že sa nám podarí nájsť alternatívne spôsoby posilnenia demokracie, keď budeme neprestajne hodnotiť situáciu v oblasti ľudských práv a zvažovať, aké by mali byť naše vzťahy s Uzbekistanom. Existujú iné spôsoby uplatnenia vplyvu, ktoré môžu byť účinnejšie ako embargo na vývoz zbraní. Veľmi málo krajín obchoduje s Uzbekistanom v oblasti zbraní, takže takéto embargo je skôr symbolickým gestom ako čímkol'vek iným. Možno nájdeme iné spôsoby. Ako som už spomenula, v prvom rade vyžadujeme jednomyselnosť v Rade, a tú v súčasnosti nemáme.

Ak má byť EÚ vierohodná, pokiaľ ide o jej vzťahy s vonkajším svetom v oblasti ľudských práv a demokracie, musíme byť dôrazní aj v rámci EÚ. Máme nedostatky. Možno sa nedajú porovnať s hroznými neprávostami páchanými v iných krajinách, ale vo vnútri EÚ tieto nedostatky existujú. Musíme byť teda neustále obozretní, ak chceme byť pri našich rokovaníach s vonkajším svetom presvedčiví.

Nakoniec by som sa vám chcela poďakovať za túto rozpravu, ako aj za vynikajúce uznesenie, ktoré Parlament predložil, ako som videla. Zatiaľ sa mi nepodarilo prejsť všetky pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, myslím

si však, že predložené uznesenie je skutočne dobré. Úplne sa zhoduje s ambíciami švédskeho predsedníctva. Ako som už uviedla, dúfame, že sa nám na stretnutí s Radou pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy, ktoré sa bude konať v novembri, podarí prijať závery Rady. A teším sa, že budeme s Parlamentom pokračovať v diskusiách o tejto otázke.

Predsedaajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 22. októbra o 11.00 hod.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Proinsias De Rossa (S&D), písomne. – Plne podporujem túto požiadavku na súdržnejší a účinnejší rámec pre podporu EÚ v oblasti budovania demokracie, presadzovania demokratických hodnôt a rešpektovania ľudských práv vo svete. Samotná Európska únia je založená na základných hodnotách demokracie a ľudských práv. Kodanské kritériá upravujúce podmienky prístupu k EÚ vskutku vyžadujú od kandidujúcich krajín „stabilitu inštitúcií, ktoré zaručujú demokraciu, dodržiavanie zásad právneho štátu, ľudských práv a rešpektovanie a ochranu menšín“. Okrem toho Lisabonská zmluva rozširuje záväzok Únie týkajúci sa pokračovania vonkajšej činnosti v súlade s jej základnými princípmi. Kľúčovým cieľom Spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky je vlastne zjednotenie demokracie, dodržiavania zásad právneho štátu a rešpektovania ľudských práv. Naliehavo žiadam, aby bola urýchlene zriadená Európska služba pre vonkajšiu činnosť, a to nielen na pomoc budovaniu demokracie, ale aj ako služba, ktorá sa bude demokraticky zodpovedať Európskemu parlamentu. Demokracia je univerzálnou hodnotou. Demokratizácia a dobré riadenie nie sú iba cieľmi, ale sú nevyhnutné pre znižovanie chudoby, dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja, mieru a stability. Demokracia, rozvoj a rešpektovanie ľudských práv vrátane hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv sa v skutočnosti navzájom ovplyvňujú a zároveň sa vzájomne posilňujú.

14. Hodina otázok (otázky pre Komisiu)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je hodina otázok (B7-0212/2009).

Nasledujúce otázky sú určené Komisii.

Prvá časť

Otázka č. 21, ktorú predkladá **Rodi Kratsa-Tsagaropoulou** (H-0311/09)

Vec: Percentuálny podiel žien, ktoré na trhu práce zaujímajú vedúce funkcie

Nedávne štatistiky dokazujú pretrvávajúce nedostatočné zastúpenie žien vo vedúcich funkciách na európskom trhu práce: vo väčších európskych podnikoch pripadá v priemere na desať mužov v správnej rade len jedna žena.

Čo si Komisia myslí o iniciatívach členských štátov, ktoré sú zamerané na podporu obsadzovania vedúcich hospodárskych funkcií väčším počtom žien? Ktoré osvedčené postupy sa vymedzili, hlavne v rámci fungovania Európskej siete žien, v rozhodovacích pozíciách v politike a hospodárstve? Súhlasí Komisia s návrhmi na stanovenie kvót pre zastúpenie žien v správnych radách veľkých podnikov? Aké návrhy a iniciatívy zamýšľa Komisia predložiť v súvislosti s konečným hodnotením Plánu uplatňovania rovnosti žien a mužov, ako aj s revíziou usmernení k Lisabonskej stratégii v roku 2010?

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Vážený pán predsedaajúci, dámy a páni, počet žien, ktoré sa podieľajú na rozhodovaní, sa síce v posledných rokoch zvýšil, ale moc v politickej a hospodárskej oblasti ešte stále pevne spočíva v mužských rukách. Stereotypy spojené s predstavami o úlohe žien a mužov a ťažkosti so zabezpečovaním rovnováhy medzi pracovnými a rodinnými povinnosťami predstavujú spolu s ďalšími zjavnými či skrytými diskriminačnými postupmi prekážky, ktoré ženám bránia v prístupe k zodpovedným, vedúcim pozíciám.

Za posledné desaťročia sa ženy začali viac zapájať do politického rozhodovania vo väčšine krajín EÚ. Tempo týchto zmien je pomalé a celkový podiel žien vo vedúcich pozíciách, žiaľ, zostáva nízky. Veľmi nedostatočné je zastúpenie žien na pozíciách s rozhodovacími právomocami v hospodárskej oblasti. V súkromnom sektore predstavujú muži deväť z desiatich riadiacich pracovníkov v najlepších európskych spoločnostiach. Len 3 % týchto spoločností majú správne rady, na čele ktorých stojí žena.

Komisia veľmi záleží na podpore lepšieho zastúpenia žien vo vedúcich funkciách a v tomto ohľade podporuje činnosti členských štátov pomocou zberu, analýzy a šírenia porovnateľných údajov v tejto oblasti, podpory sietí medzi zúčastnenými stranami a podpory výmeny skúseností a osvedčených postupov na európskej úrovni. Európska sieť na podporu žien v riadiacich pozíciách, ktorú Komisia zriadila v júni 2008, zdôraznila význam opatrení, ktorých cieľom je podporovať poradenstvo, rozvíjať siete zamerané na podporu žien, zviditeľniť ženy zaujímavé dôležité miesta a povzbudzovať ženy, aby sa uchádzali o vedúce pozície. Počas roku 2010 bude Komisia organizovať informačné aktivity a výmenu osvedčených postupov.

Komisia s uspokojením konštatuje, že mnoho členských štátov začalo iniciatívy na podporu prístupu žien k vedúcim funkciám, a to najmä prostredníctvom kultúrnych podujatí v súkromnom sektore, vzdelávacích programov pre ženy, ktoré majú záujem o kariéru na najvyššej úrovni, vytvorenia chárt alebo značiek pre podniky, ktoré podporujú rovnosť žien a mužov a zavedenia kódexu správnej praxe v podnikoch a podujatí na podporu vyváženého rodinného a profesijného života a boja proti rodovým predsudkom.

O otázke kvót pre ženy v správnych radách veľkých podnikov sa diskutuje. V tomto smere je podľa môjho názoru potrebné skúmať skúsenosti zo Škandinávie, kde tento radikálny prístup prijali. Je však výhradne na členských štátoch, ktorú stratégiu si vyberú podľa svojej konkrétnej situácie. Rád by som zdôraznil, že článok 141 odsek 4 Zmluvy o ES umožňuje členským štátom prijať „pozitívne akčné opatrenia“. Európsky súdny dvor však túto možnosť vykladá úzko, zakazuje, aby sa takéto opatrenia prijímali automaticky a vyžaduje, aby sa každý prípad skúmal individuálne na základe objektívnych kritérií.

Komisia zamýšľa v polovici roku 2010 predložiť nový strategický rámec pre rovnosť žien a mužov, ktorý doplní podrobná analýza vplyvov a ktorý prihliadne na výsledky vykonávania existujúceho plánu na obdobie 2006 – 2010. Podpora väčšej účasti žien vo vedúcich funkciách by mala byť prioritou Komisie. V neposlednom rade Komisia začiatkom budúceho roku predloží návrh novej stratégie rastu a zamestnanosti po roku 2010. Otázka rodovej rovnosti by mala byť v novej stratégii ústredným prvkom.

Dámy a páni, chcel by som zdôrazniť, že rovnaké zastúpenie žien a mužov je nielen otázkou politického princípu, demokracie a etického prístupu, ale je to v podstate zásadná hospodárska otázka, pretože ak táto spoločnosť čo najlepšie nevyužije všetky svoje talenty, nemá nádej na účinný rozvoj v budúcnosti. Preto musím jasne vyhlásiť, že rodová rovnosť a tomu zodpovedajúce zastúpenie žien vo vedúcich funkciách samo osebe predstavuje aktívny prvok konkurencieschopnosti Európy.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE). – (EL) Pán komisár, znovu vám ďakujem za to, ako verne podporujete obsadzovanie vedúcich pozícií ženami. Chcem povedať, že moja otázka bola konkrétnejšia. Navrhne Európska komisia konkrétne opatrenia na boj proti nedostatočnému počtu žien vo vedúcich pozíciách na trhu práce v zmysle revízie lisabonských cieľov a hodnotenia plánu?

Budú vám tieto modely, spomínaný nórsky model, slúžiť ako inšpirácia v zmysle usmernenia? Ako s tým súvisí judikatúra Európskeho súdneho dvora, o ktorej ste hovorili? Ako na Európsku komisiu pôsobí to, že sa má rozhodnúť pre jedno smerovanie? Podnecuje ju to alebo odrádza?

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Ďakujem za doplňujúcu otázku. Podľa môjho názoru som sa vyjadril o tejto záležitosti jasne, no predsa si myslím, že je potrebné hovoriť ešte jasnejšie. Komisia vo všeobecnosti považuje rovnosť príležitostí za podstatnú súčasť európskej konkurencieschopnosti bez ohľadu na morálne záväzky, ktoré sa s tým spájajú. Preto bude táto forma rovnosti veľmi dôležitou súčasťou budúcich stratégií a navrhujeme primerané opatrenia, ktoré môžu túto otázku posunúť dopredu vo všetkých príslušných dokumentoch. Chcem povedať, že sa, samozrejme, vždy musíme držať v rámci Zmluvy o ES, ale tento rámec sme pripravení využiť naplno.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, to, čo ste práve povedali, znelo veľmi dobre, no politici si vždy musia dávať pozor na to, či sa ich činy zhodujú s ich slovami. Chcem sa opýtať, ako je možné, že počas uplynulých piatich rokov som mal možnosť spolupracovať len s vysokopostavenými členmi Komisie mužského rodu? Ako je možné, že Komisia vo svojom zložení neuplatňuje rodovú rovnosť? Zdá sa, že ani v budúcnosti nebude možné, aby mala Komisia vyvážené zastúpenie mužov a žien. Nebolo by dobré ísť raz príkladom, aby vaše ďalšie kroky pôsobili oveľa dôveryhodnejšie?

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) Myslím si, že je vhodné zdôrazniť, že táto Komisia má väčšie zastúpenie žien než kedykoľvek predtým. Je tiež vhodné upozorniť na to, že moje kolegyne zastávajú a zastávajú tie najdôležitejšie funkcie. O tomto niet vôbec žiadnych pochyb. Mohol by som spomenúť Neelie Kroesovú, Daliu Grybauskaitėovú a tak ďalej, lebo jednoducho všetky moje kolegyne zastávajú veľmi významné funkcie.

Z tohto hľadiska teda Komisia ide príkladom, ale je zrejmé, že menovanie komisárov je v rukách členských štátov a ak členské štáty nenavrhnú ženské kandidátky, prirodzene sa to odrazí na zložení Komisie. Pokiaľ ide o štruktúru európskej administratívy, viete dobre, že Komisia plánuje túto situáciu zlepšiť a ďalej ju zlepšovať, pretože máme ešte stále ďaleko od primeraného zastúpenia mužov a žien a teší ma, že môžem povedať, že vďaka úsiliu môjho kolegu Siima Kallasa sme veľmi zreteľne postúpili dopredu, ak porovnáte čísla na začiatku a súčasný stav. Máte však pravdu, že tento stav ešte zďaleka nie je uspokojivý.

Mairead McGuinness (PPE). – Vážený pán predsedajúci, o tomto hovoríme každý rok a mám dojem, že sa musí zmeniť politika, ak chceme mať zastúpených viac ľudí, konkrétne viac žien v Komisii, Rade a Parlamente, ktorý to, zdá sa, nechce. Spôsob, akým my ako Parlament fungujeme, nie je vyhovujúci pre rodičov s deťmi – či už pre mužov alebo ženy – a človek sa musí rozhodnúť. Ja som si vybrala túto kariéru, no mám niekoho, kto sa rozhodol zostať doma. Myslím si, že je potrebné, aby sme v našej diskusii realisticky zvažovali, čo je rozumné.

Vladimír Špidla, člen Komisie. – (CS) V úvode som upozornil na to, že existuje mnoho situácií, ktoré sú buď negatívne alebo pozitívne. Je zrejmé, že podstatné rozhodnutia nakoniec robí každý človek sám za seba, hoci niektoré inštitúcie, niektoré politiky a niektoré zriadenia zjavne dávajú ľuďom oveľa väčšiu slobodu voľby než iné. Preto mi je, okrem iného, celkom jasné, že je potrebné zaujať ústavný prístup k rovnosti príležitostí a k odstraňovaniu všetkých typov diskriminácie, či už priamej alebo nepriamej, pretože v súčasnosti neplatí, že muži aj ženy majú rovnaké možnosti voľby. Ženy sú, žiaľ, ešte stále v znevýhodnenej pozícii, čo sa okrem iného otvorene prejavuje v tom, že majú nedostatočný prístup k funkciám, v ktorých sa rozhoduje o politických alebo hospodárskych otázkach.

Predsedajúci. – Keďže autori otázok nie sú prítomní, otázky č. 22 a 23 prepadli.

Druhá časť

Otázka č. 24, ktorú predkladá **Bernd Posselt** (H-0304/09)

Vec: Jazykové vzdelávanie v pohraničných oblastiach

Domnieva sa Komisia, že v členských štátoch a na úrovni EÚ sa prijímajú dostatočné opatrenia na to, aby si mladí ľudia v pohraničných oblastiach členských štátov osvojovali jazyk susednej krajiny? Môžu k tomu konkrétne a pozitívne prispieť národnostné menšiny a cezhraničné euroregióny?

Leonard Orban, člen Komisie. – (RO) V súlade s článkom 149 Zmluvy o ES sú za obsah výučby a organizáciu vzdelávacích systémov zodpovedné výlučne členské štáty. Ako uvádza príslušný článok, EÚ bude prispievať k rozvoju kvalitného vzdelávania podporovaním spolupráce medzi členskými štátmi a, ak je to potrebné, podporovaním ich činnosti. Na druhej strane si Komisia myslí, že výber jazykov, ktoré sa vyučujú v školách členských štátov, musí zohľadňovať zemepisnú polohu a prítomnosť národnostných menšín.

Tento bod sa zdôrazňuje v oznámení zo septembra 2008 s názvom „Viacjazyčnosť: devíza pre Európu a spoločný záväzok“, v ktorom sa uvádza, že ešte stále je potrebné vyvíjať úsilie na zvýšenie počtu vyučovaných jazykov, najmä v súvislosti s výberom druhého cudzieho jazyka vzhľadom na miestne podmienky. Súčasťou postupov rozširovania možností v súvislosti s vyučovanými jazykmi Európska komisia navrhuje otvorenie dialógu medzi vzdelávacími orgánmi a poskytovateľmi vzdelávania, ktorý bude podporovaný napríklad zo strany programu Comenius Regio, partnerstiev s miestnymi zúčastnenými stranami a partnerstiev s inštitúciami v iných krajinách.

Programy EÚ zamerané na vzdelávanie, odbornú prípravu a mládež podporujú štúdium všetkých jazykov, ktorými sa hovorí v Európskej únii, vrátane jazykov menšín, a to tiež tým, že podporuje cestovanie mladých ľudí do zahraničia s cieľom štúdia týchto jazykov.

Programy, ktoré presadzujú európsku cezhraničnú územnú spoluprácu, môžu podporovať aj činnosti súvisiace s odbornou prípravou a sociálnym začleňovaním vrátane štúdia jazykov. Napríklad projekt *Avenir éducatif commun*, ktorý má podporu z francúzsko-britského cezhraničného programu na obdobie 2007 – 2013, má zriadiť cezhraničnú sieť škôl zameraných najmä na štúdium jazykov a začatie podnikania. Celkové náklady predstavujú 2,2 milióna EUR a podieľajú sa na nich partneri z oboch strán Lamanšského prielivu.

Ďalším príkladom z inej časti Európy je projekt, ktorý prebieha vo forme troch cezhraničných programov, do ktorých je zapojená Viedeň: Rakúsko – Česká republika, Rakúsko – Slovensko a Rakúsko – Maďarsko. Projekt zahŕňa prípravu mladých ľudí na život v cezhraničných regiónoch strednej Európy, a to najmä tým, že im ponúka vzdelanie, ktoré je zamerané na získavanie rozmanitých zručností: jazykových,

medzikultúrnych, komunikačných a znalostných. Celkové náklady na tento projekt predstavujú 791 000 EUR.

Predsedajúci. – Chcel by som sa pána Posselta opýtať, či má dodatočnú otázku.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, vy ste pôsobivý príklad viacjazyčnosti. Najprv sa chcem pána komisára opýtať, či by sa projekt podobný tomu spomínanému, menovite medzi Rakúskom a Maďarskom a medzi Rakúskom, Českou republikou a Slovenskom, nemohol uskutočniť medzi Maďarskom a Slovenskom. To by bolo iste veľmi prospešné a užitočné z politického hľadiska. Po druhé chcem vyjadriť presvedčenie, že v pohraničných regiónoch by sa jazyky susedných krajín mali viac učiť v reálnom živote (napríklad čeština vo východnom Bavorsku) a výučba by sa nemala obmedzovať na školy. V Schirndingu máme napríklad nemecko-českú škôlku. Mohli by ste podporiť aj škôlky? Zaujíma ma tiež vzdelávanie dospelých – celoživotné vzdelávanie – vďaka ktorému majú aj staršie generácie v pohraničných regiónoch príležitosť učiť sa jazyk susednej krajiny.

Leonard Orban, člen Komisie. – (RO) Ďakujem za dodatočné otázky. Pokiaľ ide o prvú otázku vo veci možného projektu medzi Maďarskom a Slovenskom, ak bude takýto projekt Európskej komisii predložený, určite mu budeme venovať čo najväčšiu pozornosť. Týmto spôsobom chceme prispieť k hľadaniu riešení, ktoré sú spoločným záujmom oboch krajín.

Pokiaľ ide o druhú otázku, najprv by som rád zdôraznil, že v septembri sme odštartovali iniciatívu spojenú so štúdiom cudzích jazykov v ranom veku. Táto iniciatíva bude trvať niekoľko rokov a už teraz dosahuje výnimočné úspechy. V rámci tejto iniciatívy prebieha v členských štátoch kampaň, ktorá má podnietiť rodičov detí vo veku 2 až 6 rokov, aby svoje deti motivovali k učeniu sa cudzích jazykov.

Čo sa týka druhej časti otázky o celoživotnom vzdelávaní, to je hlavným cieľom politiky, ktorú presadzujeme. Máme veľký počet projektov zameraných na štúdium cudzích jazykov aj na získavanie medzikultúrnych zručností, ktoré sú určené ľuďom mimo vzdelávacieho systému, ale aj tým, ktorí navštevujú odborné fakulty, tým, ktorí majú takpovediac menej príležitosti, ako aj ľuďom na dôchodku a nezamestnaným. Túto situáciu odráža nielen to, ako financujeme rôzne projekty, ale veľmi zreteľne sa na ňu poukazuje aj v stratégii Európskej komisie, ktorú prijala v roku 2008.

Chceme, aby nielen mladí ľudia, ale všetci občania Európskej únie mohli mať prostriedky aj príležitosť naučiť sa najmenej dva cudzie jazyky.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Vážený pán komisár, chcel by som vám poďakovať za zaujímavé informácie, no vo svojej odpovedi ste sa zamerali na školy, zatiaľ čo v niekoľkých pohraničných mestách sa vyskytli aj pokusy založiť univerzity. Takýto typ univerzity vznikol napríklad vo Frankfurte na poľsko-nemeckej hranici – Európska univerzita Viadrina. Chcel by som sa opýtať, či sa v rámci rôznych škôl, o ktorých ste hovorili, uvažuje aj o podpore tohto typu inštitúcie vyššieho vzdelávania, konkrétne univerzít, ktoré vznikli v rôznych mestách na hraniciach štátov vo vnútri Európskej únie.

Leonard Orban, člen Komisie. – (RO) Ak sú univerzity počas obdobia 2007 – 2013 schopné predložiť projekty, ktoré spĺňajú požiadavky programu celoživotného vzdelávania, Európska komisia je pripravená financovať aj tieto projekty. Vlastne chcem spomenúť, že na množstve projektov, ktoré Európska komisia v súčasnosti financuje, sa partnersky podieľa veľký počet univerzít z celej Európskej únie. Moja odpoveď je preto jednoznačne „áno“. Dôležitá je kvalita projektu, ktorý predkladajú rôzni zástupcovia.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, máme mnohé programy Erasmus pre študentov, mladých podnikateľov a teraz aj pre novinárov. Myslíte si, že by bolo možné programy Erasmus použiť na zlepšenie komunikácie v pohraničných regiónoch? A na čo by ste v tejto súvislosti kládli dôraz?

Leonard Orban, člen Komisie. – (RO) Moja odpoveď na túto otázku je jednoznačne „áno“. Čo sa týka programu Erasmus, to, čo pred 20 rokmi začalo ako program, ktorý rôzne agentúry v EÚ nevnímali vo veľmi pozitívnom svetle, je v súčasnosti jeden z najúspešnejších programov v Európskej únii.

Počas častých návštev nielen v hlavných mestách členských štátov, ale aj v mnohých regiónoch Európskej únie, som bol svedkom toho, aký neobyčajne pozitívny vplyv má tento program. O téme univerzít v Poľsku a Nemecku sme hovorili už predtým. S potešením si spomínam, že keď som navštívil Varšavskú univerzitu, mal som možnosť vidieť v Poľsku veľký počet nemeckých študentov, ktorí dostali vďaka programu Erasmus príležitosť získať určitú znalosť poľštiny a poľskej kultúry, inými slovami to, čo by sme označili za medzikultúrne znalosti.

Veľmi jasne dokazujú, aké efektívne a účinné sú tieto znalosti. Na záver svojej odpovede vám chcem pripomenúť, že predseda Komisie pán Barroso vyslovil svoj zámer presadzovať počas svojho budúceho mandátu v nasledujúcom období iniciatívy súvisiace s posilňovaním a podporou pohybu mladých ľudí presne s tým cieľom, aby mohli získať tieto zručnosti, ktoré sú čoraz nevyhnutnejšie.

Predsedaajúci. – Otázka č. 25, ktorú predkladá **Nikolaos Chountis** (H-0320/09)

Vec: Nezaujímam Komisie o vyšetrovanie škandálu firmy Siemens

Škandál firmy Siemens predstavuje najzávažnejší prípad korupcie, ktorý otriasol Európskou úniou počas posledných piatich rokov. Zo súdneho vyšetrovania, rozsudkov súdov, priznaní zúčastnených osôb a verejných vyhlásení samotného podniku vyplýva, že politické strany a vedúci predstavitelia v jednotlivých krajinách vrátane Grécka prijímali úplatky s tým cieľom, aby bol podnik zvýhodnený pri prideliovaní zákaziek na práce a obstarávanie pre verejný sektor a verejné podniky, z ktorých mnohé využívali finančné prostriedky Spoločenstva v rámci spolufinancovania.

Odkedy vyšiel najavo škandál firmy Siemens, komisár zodpovedný za boj proti podvodom, pán Siim Kallas, reagoval na kontrolu prípadu Parlamentom vyjadrením, že vyšetrovanie nespadá do právomoci Európskej únie a že členské štáty nepožiadali Úrad pre boj proti podvodom (OLAF) o spoluprácu. Vyjadri sa Komisia v súvislosti s týmto výrokom, akým spôsobom Komisia a úrad OLAF, ktoré sú spôsobilé vyšetrovať prípady podvodov na úkor rozpočtu Spoločenstva, chránia financie európskych občanov? Ako Komisia a úrad OLAF konali v tomto dôležitom prípade, ktorý si vyžaduje transparentnosť? Aké sú závery Komisie a úradu OLAF v súvislosti s týmto prípadom?

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Komisia venuje veľkú pozornosť všetkým prípadom korupcie v celej Európe, musím však povedať, že počet aktuálnych prípadov, ktoré sa priamo či nepriamo dotýkajú firmy Siemens a súvisia s fondmi EÚ, je pomerne obmedzený. Uvediem prehľad štyroch zo spomínaných záležitostí.

V prípade týkajúcom sa vonkajšej pomoci, ktorý v súčasnosti úrad OLAF vyšetroje a ktorý bol uzavretý v poslednom štvrtroku 2003, prebieha následné súdne konanie v Nemecku. Úrad OLAF pozorne sleduje súdne konanie v tejto krajine.

Druhý prípad úradu OLAF, ktorý súvisí s projektmi financovanými z prostriedkov Európskej investičnej banky, sa v súčasnosti vyšetroje. Týka sa postupov verejného obstarávania.

Po tretie úrad OLAF v súčasnosti posudzuje ďalší prípad súvisiaci s projektmi financovanými z prostriedkov Európskej investičnej banky, ktorý sa týka postupov verejného obstarávania. Chce zistiť, či existujú dostatočne vážne podozrenia z podvodu alebo nezrovnalostí, ktoré poškodzujú finančné záujmy EÚ. Na základe výsledku tohto posúdenia úrad OLAF rozhodne, či je potrebné otvoriť prípad v tejto veci.

Na záver a po štvrté španielsky najvyšší súd vyniesol 4. novembra 2008 rozsudok v prípade, ktorý sa týkal štrukturálnych fondov a s ktorým sa pôvodne spájala firma Siemens. Prípad vyšetrovali vnútroštátne orgány v polovici 90-tych rokov a následné súdne konanie pozorne sledoval Úrad pre koordináciu boja proti podvodom (UCLAF) a následne úrad OLAF. Tento rozsudok okrem iného uložil niekoľkým osobám trest odňatia slobody a uložil pokuty za falšovanie. V tomto prípade by sme však mali poznamenať aj to, že trestný súd v Madride vo svojom rozsudku z 22. júna 2006 firmu Siemens oslobodil.

Čo sa týka všetkých podobných prípadov, vo všeobecnosti platí, že úrad OLAF nie je orgán činný v trestnom konaní. Úrad OLAF úzko spolupracuje s členskými štátmi, ktoré majú povinnosť úrad OLAF informovať. Ten samozrejme podnikne následné kroky a vážne sa zaoberá všetkými prípadmi, ktoré nejako súvisia s fondmi EÚ alebo sa vyšetrojú.

Takýto je celkový obraz. Úrad OLAF sa tiež v spolupráci so všetkými ostatnými medzinárodnými inštitúciami výrazne podieľa na boji proti zneužívaniu financií určených na humanitárnu pomoc a iné projekty.

Čo sa týka prípadných konkrétnych prvkov prípadu, ak má pán poslanec materiály, ktoré by mohli mať súvis s touto vecou, Komisia ho prosí, aby ich úradu OLAF postúpil. Ten ich posúdi a primerane o nich rozhodne v súlade so svojím mandátom.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán predsedaajúci, pán komisár, mienka, ktorá v Grécku vládne v súvislosti so škandalom vo firme Siemens, je v zásade taká, akú podáva tlač. Inak povedané, prevláda mienka, že škandál – najväčší od povojnových čias v Grécku – po vynesení druhého rozsudku najvyššieho ústavného súdu v Nemecku, podľa ktorého pán Christoforakos, bývalý výkonný riaditeľ firmy Siemens Hellas a majster korupcie, nemôže byť z Nemecka vydaný do Grécka, jednoznačne smeruje k obmedzovaniu.

Takáto je mienka. Takto sa škandál vyvíja v Grécku, škandál, v ktorom z priznání a odsúdení nemeckými súdmi vyplýva, že v ňom zohrávali úlohu a zapojili sa do neho štátni predstavitelia, vedúci činitelia, ktorí sa roky nechali uplácať špinavými peniazmi za pridelenie neznámeho počtu zákaziek na obstarávanie a práce firme Siemens.

Znovu sa pýtam, pán komisár, prečo hoci každý vie, že vo väčšine z týchto prípadov obstarávania išlo o spolufinancované práce, len vaše služby – a vaša odpoveď to, žiaľ, potvrdzuje – predstierajú, že o tom nevedia, a skrývajú sa, podľa môjho názoru, za súdne termíny v ustanoveniach Spoločenstva. Kladieme otázky a dostávame nasledovné odpovede: poskytnite nám informácie, vec vyšetríme, monitorujeme to. Chcem konkrétnu odpoveď. Pán komisár, máte povinnosť chrániť peniaze európskych daňovníkov. Čo urobí Komisia preto, aby osoby, ktoré, ako sa potvrdilo, porušujú právne predpisy Spoločenstva o obstarávaní, boli postavené pred súd?

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – V rámci mojej oblasti zodpovednosti za plnenie rozpočtu čoskoro predstúpim pred Parlament a Výbor pre kontrolu rozpočtu, aby som vysvetlil, čo je potrebné spraviť pre ochranu a zabezpečenie náležitého využívania európskych financií. Toto sú veľmi rozsiahle témy.

Ak teda máte nejaké informácie týkajúce sa zneužívania financií v spolufinancovaných projektoch, veľmi radi takéto informácie dostaneme – a to platí aj o Generálnom riaditeľstve Európskej komisie pre regionálnu politiku a iné oddelenia. Môžem vás uistiť, že s týmito informáciami sa naloží veľmi vážne.

Pokiaľ však ide o vydanie osoby z jedného členského štátu do druhého, toto je vec, ktorá je výlučne v rukách členských štátov a žiadne generálne riaditeľstvo v mojej oblasti zodpovednosti nemôže urobiť nič preto, aby zariadil vydanie požadovanej osoby.

Predseda júci. – Otázka č. 26, ktorú predkladá **Gay Mitchell** (H-0336/09)

Vec: Pašovanie cigariet a zisky z tejto činnosti

Európsky úrad pre boj proti podvodom v auguste vo svojej tlačovej správe informoval o odsúdení významného pašeráka cigariet v Spojených štátoch amerických. Hoci je táto skutočnosť vítaná, faktom zostáva, že nezákonné obchodovanie s cigaretami stojí EÚ každoročne až 9,5 miliardy EUR v podobe ušlého zisku a že tieto peniaze idú do vrecka zločincov a používajú sa na financovanie teroristických organizácií, ako je napríklad Prává Írska republikánska armáda.

Aká je stratégia Komisie na riešenie skutočnosti, že v prípade 97 % nezákonne predávaných cigariet dochádza k úniku zákonnej dane na úkor európskych daňovníkov, čo má následne negatívny vplyv na európsku bezpečnosť?

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Rád by som váženému pánovi poslancovi poďakoval za otázku, ktorá mi umožňuje znovu venovať pozornosť tomuto rozsiahlemu problému, ktorý poškodzuje rozpočty členských štátov. Znovu ide o záležitosť, v ktorej konajú členské štáty, no v ktorej je nevyhnutná spolupráca medzi členskými štátmi. Aktívne sa v nej angažuje aj naša služba, úrad OLAF, ktorý v boji proti medzinárodnému pašovaniu cigariet zohráva dôležitú úlohu.

Úrad OLAF má jasnú stratégiu. Po prvé úrad OLAF napomáha a podporuje orgány činné v trestnom konaní v celej Európskej únii v ich prípadoch a organizuje a koordinuje celoeurópske operácie: operácia Diabolo v roku 2007 sa zamerala na falšovaný tovar z Číny, ktorý sa do EÚ pašuje v prepravných kontajneroch, operácia Mudan v roku 2008 sa týkala rastúceho problému pašovania cigariet poštou a Diabolo II, ktorá mala rovnaký cieľ ako prvá operácia Diabolo, sa uskutočnila v septembri 2009.

Úrad OLAF poskytuje svojim partnerom informácie o vznikajúcich hrozbách a spolupracuje s členskými štátmi, takže skutočne ide o priestor medzinárodnej spolupráce. Práca úradu OLAF dokazuje, že je potrebné presadzovať túto spoluprácu. Musím však povedať aj to, že počas päťročného funkčného obdobia tejto Komisie sa úrad OLAF významným spôsobom podieľal na dvoch veľmi dôležitých udalostiach.

Sú to dohoda so spoločnosťou Philip Morris a následne dohoda so spoločnosťou Japan Tobacco z decembra 2007. Ide o prípady, v ktorých najväčšie tabakové spoločnosti pripustili, že v súvislosti so spravodlivým obchodom s cigaretami majú určité nedostatky a zaplatili do rozpočtu EÚ veľké finančné sumy. Úzko spolupracujú aj na boji proti pašovaniu cigariet, ktoré nie je ani v ich záujme.

Toto boli veľmi dôležité úspechy a pod najnovšiu dohodu s firmou Japan Tobacco sa podpísali všetky členské štáty.

Spolupráca v tejto náročnej oblasti pokračuje, domnievam sa však, že vďaka týmto dvom veľkým dohodám sa scéna trochu zmenila a zaznamenávame mierny pokrok.

Prípád trestného stíhania a uväznenia štátneho príslušníka tretej krajiny, o ktorom hovoril vážený poslanec, je veľmi dôležitý a ide o jeden z mnohých prípadov medzinárodného vyšetrovania, ktoré úrad koordinuje na základe takejto dohody. Na základe práce úradu OLAF sa uskutočnili mnohé prípady trestného stíhania v EÚ.

Toto je prvé trestné stíhanie voči občanovi krajiny, ktorá nie je členom EÚ, v tretej krajine, ktoré priamo súvisí s pašovaním cigariet do EÚ. Poukazuje to na celosvetovú spoluprácu. Môžem poskytnúť aj niekoľko ďalších podrobností od styčných úradníkov v Číne a na iných miestach. Posilnenie tejto spolupráce a boj proti pašovaniu cigariet je v záujme nás všetkých.

Gay Mitchell (PPE). – Odhladnuc od toho, že to ohrozuje pracovné miesta v zaregistrovaných firmách, má to aj mimoriadne vážne zdravotné následky. Polovica všetkých pacientov prijatých do najväčšej írskkej nemocnice St James tam nastúpi následkom chorôb súvisiacich s fajčením. Ak si dáte námahu overiť si situáciu v ostatných členských štátoch, zistíte, že je podobná. Tieto cigarety prispievajú k problému, no ničím neprispievajú k nákladom na jeho liečbu.

Mám informácie, že nezákonné obchodovanie, ktoré do Európskej únie prinášajú cigarety, dosahuje výšku 9,5 miliardy EUR, a 97 % z toho sa nepodarí odhaliť. Nie je čas na jednotný prístup Komisie, ktorý bude zahŕňať napríklad preskúvanie možnosti vytvorenia pobrežnej stráže, ktorá by tento problém riešila?

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Nedávno som navštívil krajinu za hranicami Európskej únie, v ktorej fajčenie nie je zakázané, a vážne som si uvedomil, aký je to veľký rozdiel oproti Európskej únii, kde minimálne na verejných miestach necítiť pach cigariet. Domnievam sa, že toto je najdôležitejší krok k tomu, aby sme sa vyhlili všetkým zdravotným následkom.

Pokiaľ ide o boj proti pašovaniu cigariet, musíme využívať všetky svoje orgány činné v trestnom konaní. Toto je jasne najdôležitejšia priorita, no zadržať cigarety určené na nezákonný predaj je znovu povinnosť pohraničnej stráže členských štátov.

Sám som navštívil prístav, ktorý má veľmi domyselné zariadenia na odhaľovanie zásielok s cigaretami na nezákonný predaj, no to patrí do pôsobnosti jednotlivých členských štátov. My to môžeme len napomôcť, my len môžeme poskytnúť informácie a urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme pomohli členským štátom. Zadržať takéto zásielky a zastaviť ich na hranici je úlohou ich pohraničných služieb.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Vážený pán komisár, pašovanie cigariet je možné rozdeliť na tri oblasti: finančné prostriedky, tovar a nakoniec sprievodná dokumentácia. Dokážete predvídať zavedenie účelového zdanenia alebo cla z finančných tokov, o ktorých sa napokon vie a ktoré tu prúdia?

Nám je už, samozrejme, známy takýto druh dane z finančných transakcií, pri ktorom sa neuplatňuje vysoká daň z výrobu ani z dokumentácie, ale z finančných transakcií. Zvážiť túto vec vo vzťahu ku krajinám, ako je Švajčiarsko, je príťažlivá výzva.

Siim Kallas, podpredseda Komisie. – Súhlasím, že toto je pre daňové orgány veľmi dôležitá otázka. My v Európe máme dosť vysokú spotrebnú daň z tabakových výrobkov, ale ako viem zo skúsenosti s dohodou so spoločnosťou Philip Morris a dohodou so spoločnosťou Japan Tobacco, týka sa to vo veľkej miere tých istých spoločností, ktoré sú našimi hlavnými výrobcami tabaku. Výsledkom toho je aj to, že spolupracujú. Neviem, ako je na tom Švajčiarsko. Nemáme žiadne informácie o tom, že by sa Švajčiarsko v tejto oblasti v Európe všeobecne správalo problematicky. Všetky štáty si uvedomujú hrozby, ktoré prináša nezákonné obchodovanie s cigaretami, ak teda budeme mať nejaké informácie, určite sa spojíme so švajčiarskymi orgánmi.

Predseda júci. – Keďže autor otázky nie je prítomný, otázka č.27 prepadla.

Otázka č. 28, ktorú predkladá **Maria Badia i Cutchet** (H-0321/09).

Vec: Vzdelávanie v novej európskej politickej stratégii

V súvislosti so súčasnou hospodárskou krízou sa ozýva veľa hlasov, ktoré žiadajú novú európsku stratégiu zamestnanosti a udržateľného a inteligentného rastu. V tomto smere sa v rozličných oblastiach predložili rôzne odporúčania, ale v oblasti vzdelávania neboli vydané žiadne pokyny, ani zo strany Európskej komisie či členských štátov nevyšli žiadne skutočné iniciatívy.

Pokiaľ ide o potrebu dokončiť realizáciu bolonského procesu (ktorá sa nevyhla určitým ťažkostiam), modernizovať univerzity a inštitúcie vyššieho vzdelávania, podporiť trojuholník vzdelávanie – inovácia – výskum, ako aj podnecovať schvaľovanie odbornej prípravy na európskej úrovni, zamýšľa Komisia v tejto oblasti urobiť nejaké opatrenia alebo začať nejaké iniciatívy v rámci „novej“ európskej stratégie s cieľom vytvoriť do roku 2010 plne integrovaný európsky priestor vysokoškolského vzdelávania, ktorý by bol v celosvetovom meradle konkurencieschopný, zo sociálneho hľadiska integračný a zároveň na vysokej úrovni?

Maroš Šefčovič, člen Komisie. – Ďakujem za otázku, lebo je v týchto dňoch veľmi dôležitá. Rád by som zdôraznil, že v rámci Lisabonskej stratégie pre rast a zamestnanosť sa Komisia už niekoľko rokov snaží modernizovať program vyššieho vzdelávania v Európe.

Tento program sa zameriava predovšetkým na tri špecifické oblasti, ako sú školské osnovy, riadenie a financovanie. Reformy v oblasti školských osnov sa vo výraznej miere presadzujú v rámci bolonského procesu, ktorý chce do roku 2010 vytvoriť európsky priestor vyššieho vzdelávania.

Ako viete, bolonský proces nie je iniciatíva Komisie, ale medzivládny proces 46 európskych krajín. Komisia však uznáva jeho veľkú dôležitosť, pripája sa k nemu a plne ho podporuje, pretože súvisí s jej vlastným programom modernizácie vyššieho vzdelávania.

Chcel by som poukázať na niektoré zo súvisiacich iniciatív, ktoré sa uskutočnili počas uplynulého roka, ako sú podpora znalostného trojuholníka vytvorením Európskeho inštitútu pre inováciu a technológiu, podnecovanie uznania vzdelania a odbornej prípravy v rámci celej Európy, zavedenie európskeho kvalifikačného rámca v oblasti celoživotného vzdelávania a európsky systém prenosu a zhromažďovania kreditov, dodatkov k diplomom a európskych kreditov v oblasti odborného vzdelávania a prípravy.

Jeden z cieľov je, aby bolo európske vyššie vzdelanie transparentnejšie a porovnateľnejšie, a preto sa pripravujú projekty na klasifikáciu a kategorizáciu inštitúcií vyššieho vzdelávania.

Komisia si uvedomuje aj to, akú dôležitú úlohu má dnes aj v budúcnosti trh práce a ťažkosti, ktoré z toho plynú najmä pre mladú generáciu. Preto sme vytvorili iniciatívu „nové zručnosti pre nové pracovné miesta“ a zriadili univerzitno-obchodné fórum, na ktorom bude prebiehať dôležitá výmena pohľadov, názorov a skúseností na pôde akademickej obce aj podnikov.

Pokiaľ ide o európsky priestor vyššieho vzdelávania, zúčastnené krajiny sa zhodujú na tom, že hoci sa od roku 1999 až doteraz podarilo dosiahnuť mnohé veci, projekt sa v roku 2010 neskončí, ale bude pokračovať aspoň do roku 2020.

Z pohľadu Komisie by sa mal bolonský proces v nasledujúcich rokoch zamerať na ďalšiu podporu mobility vo vyššom vzdelávaní, posilnenie sociálneho rozmeru prostredníctvom spravodlivého prístupu k vyššiemu vzdelávaniu a na rozvoj celosvetového rozmeru tohto procesu, čo znamená spoluprácu medzi európskymi inštitúciami vyššieho vzdelávania a ich partnermi v celom svete.

Maria Badia i Cutchet (S&D). – (ES) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dnes mám po druhýkrát to potešenie položiť vám otázky a vypočuť si vaše odpovede. Ďakujem vám za vaše slová. Niet pochyb o tom, že máme rovnaký názor na posudzovanie všetkého, čo prebieha v rámci bolonského procesu.

Moja otázka mala skôr súvis s blízkou budúcnosťou a nie až takou blízkou budúcnosťou, pretože následkom hospodárskej krízy, ktorú prežívame, celý rad odvetví vrátane niektorých vyspelých odvetví nebude vytvárať nové pracovné miesta. Hovoríme okrem iného o nových pracovných miestach v novom hospodárstve, ktoré označujeme ako ekologické.

Moja otázka preto znie: ako sa táto nová situácia, toto nové hospodárstvo, ktoré sa snažíme naštartovať, odrazi v plánoch a štúdiách na univerzitách aj v rámci odbornej prípravy najmä teraz, keď – ako si dokonale uvedomujete – sme už v oblasti odborného vzdelávania začali zavádzať kodanský proces?

Bola by som rada, keby ste sa k tejto problematike vyjadrili bližšie.

Maroš Šefčovič, člen Komisie. – Myslím si, že ste znovu poukázali na veľmi dôležitý problém. Už sme dnes dopoludnia diskutovali o tom, že v súčasnosti máme v Európskej únii 78 miliónov ľudí so základnými alebo nižšími zručnosťami a je zrejmé, že do termínu v roku 2020, ktorý sme si stanovili, určite nebudeme mať pre týchto ľudí so základnými alebo nižšími zručnosťami rovnaký počet pracovných miest.

Preto je rozhodne nevyhnutné, aby sme sa na tento čas pripravili: musíme zdokonaľiť a zmodernizovať náš vzdelávací systém a musíme pokročiť v analýzach a prieskumoch, ktoré nám pomôžu určiť, aké by tieto nové zručnosti a pracovné miesta mohli byť. Musíme na to pripraviť predovšetkým mladšiu generáciu, ale aj strednú generáciu.

Preto by sme chceli pokračovať v prebiehajúcom výskume podľa strategického rámca „Vzdelávanie a odborná príprava 2020“ s cieľom spolupráce v rámci politiky a výmeny poznatkov. Toto je len jeden z rámcov, v ktorých by sme chceli pokračovať a spolupracovať so vzdelávacími inštitúciami a podnikmi na budúcich požiadavkách v súvislosti s najrozmanitejšou a najprimeranejšou kombináciou zručností, ktoré budú naši občania potrebovať do roku 2020.

Gay Mitchell (PPE). – Vzdelanie je vo veľkej miere záležitosť vlád členských štátov, no jedna otázka, ktorú by pán komisár mohol pomôcť koordinovať, je ukončenie toho, čo ja nazývam apartheid vo vzdelávacom systéme. V našej komunite sa nájdu celé oblasti, kde ľudia jednoducho nemajú prístup k vzdelaniu tretieho stupňa.

Napríklad v Dubline by som mohol určiť päť oblastí, z ktorých pochádza 75 % väzenskej populácie väznice Mountjoy, čo je naša najväčšia väznica. Je zbytočné hovoriť, že dostupnosť vzdelania tretieho stupňa je v týchto komunitách v 21. storočí ešte stále minimálna. Domnievam sa, že to platí v celej Európe. Nemohli by ste presadiť normy, ktoré tento apartheid ukončia a sprístupnia vzdelanie tretieho stupňa každému?

Maroš Šefčovič, člen Komisie. – Na začiatku svojej otázky ste veľmi jasne zanalyzovali, že existuje oblasť práce a oblasť kompetencií, je však zrejme, že Komisia výrazne podporuje všetky snahy na zvyšovanie podielu obyvateľstva s najvyšším možným stupňom vzdelania. Je jasné, že len zlepšovaním vzdelanostnej úrovne, rozširovaním prístupu k vzdelaniu tretieho stupňa na vysokej úrovni, ako ste spomenuli, dokážeme udržať európske hospodárstvo na špičke a zachovať prosperitu a vysokú životnú úroveň, ktorej sa v Európe tešíme.

Myslím si preto, že Komisia a členské štáty musia v tejto súvislosti úzko spolupracovať na vytváraní podmienok, ktoré aj študentom alebo žiakom z ťažkého sociálno-hospodárskeho prostredia umožnia získať spravodlivú príležitosť a spravodlivý prístup k vyššiemu a univerzitnému vzdelaniu.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – 19 % mladých ľudí v Európe v súčasnosti nedokončí školu. Európska únia nemôže dosiahnuť udržateľný hospodársky rozvoj, ak nebude investovať do vzdelania a výskumu. Zatiaľ len päť členských štátov investovalo viac ako 2 % hrubého domáceho produktu (HDP) do výskumu a inovácie.

Následkom hospodárskej krízy klesá HDP členských štátov aj rozpočet Spoločenstva. Preto existuje riziko, že rozpočet na vzdelávanie a výskum sa počas nasledujúcich rokov zníži. My však musíme investovať do vzdelávania a inovácie, aby si Európska únia mohla udržať svoju hospodársku konkurencieschopnosť a vytvárať nové pracovné miesta.

Aké opatrenia môže Komisia spolu s členskými štátmi prijať, aby počas nasledujúcich rokov zaručila istú minimálnu mieru investícií na výskum a vzdelávanie?

Maroš Šefčovič, člen Komisie. – Máte úplnú pravdu, že percento ľudí, ktorí ukončia školskú dochádzku predčasne, je v Európe veľmi vysoké. Stanovili sme si mieru 10 %, ktorú máme dosiahnuť do roku 2010. Je dosť zrejme, že toto kritérium nesplníme, pretože v súčasnosti predčasne školskú dochádzku ukončí okolo 15 % žiakov a máte úplnú pravdu v tom, že to nevrhá dobré svetlo na kvalitu, ktorá je potrebná v našich európskych vzdelávacích systémoch.

Máte pravdu aj v tom, že za týchto okolností – keď národné vlády čelia rôznym tlakom v oblasti verejných financií a financovania stimulačných balíkov a veľmi často zavádzajú stratégie ukončenia, ktorých cieľom je počas nasledujúcich rokov znovu postaviť verejné financie na pevnú pôdu – sa veľa diskutuje o rozpočte.

Aké by mali byť priority? Na čo by sme mali položiť dôraz? Myslím, že ste si už všimli, že Komisia vždy jednoznačne poukazuje na potrebu udržiavať primeranú mieru financovania výskumu a inovácie vo vzdelávacích sektoroch, lebo veríme, že vďaka tomu si zachováme a zlepšíme svoju konkurenčnú výhodu a pripravíme svojich budúcich výskumných pracovníkov, svojich budúcich pracovníkov v oblastiach, kde vládne veľká hospodárska súťaž, na lepšie výkony v budúcnosti.

Istotne si všimnete, ako Komisia jasne požaduje, aby sa financovanie činností súvisiacich so vzdelávaním, financovanie výskumu a pomoc inovácií zachovali v čo najvyššej miere dokonca aj pod týmto veľmi silným hospodárskym tlakom.

Predseda júci. – Otázka č. 29, ktorú predkladá **Silvia-Adriana Țicău** (H-0327/09).

Vec: Opatrenia na zabezpečenie prístupu mladých ľudí ku kvalitnému vzdelávaniu s cieľom povzbudiť a pomôcť im, aby pokračovali v štúdiu, a uľahčiť ich prístup na trh práce

V EÚ žije 96 miliónov mladých ľudí vo veku medzi 15 a 29 rokov, ktorí predstavujú približne 20 % z celkového počtu obyvateľov. Podľa štatistik Eurostatu za rok 2007 je 20 % mladých ľudí mladších ako 25 rokov vystavených riziku chudoby, pričom v dôsledku hospodárskej a finančnej krízy sa čoraz ťažšie hľadajú stabilné pracovné miesta. Približne 15 % mladých Európanov opúšťa školu. Vo februári 2009 bolo približne 17,5 % európskych občanov mladších ako 25 rokov bez práce, čo je oveľa viac ako dvojnásobok miery nezamestnanosti na úrovni EÚ, ktorá v tomto období predstavovala 7,9 %. Mnohí mladí Európania sú takisto nútení prijať dočasné pracovné miesta, pretože si nevedia nájsť stále zamestnanie.

Vzhľadom na to, že budúcnosť Európy závisí od mladej generácie, chcela by som sa opýtať Komisie, aké opatrenia má v úmysle prijať v záujme toho, aby sa zabezpečil prístup mladých ľudí ku kvalitnému vzdelávaniu s cieľom povzbudiť mladých ľudí a pomôcť im, aby pokračovali v štúdiu, aby sa uľahčil ich prístup na trh práce a zabezpečilo sa tak ich lepšie začlenenie v spoločnosti?

Maroš Šefčovič, člen Komisie. – Vážení pán predseda júci, niektoré argumenty som už uviedol vo svojej predchádzajúcej odpovedi. Je však jasné, že toto je veľmi dôležitá oblasť, a preto sa v odpovedi na túto otázku pokúsím vyzdvihnúť niektoré ďalšie doplňujúce informácie.

Ako viete, podľa článkov 149 a 150 Zmluvy o ES nesú zodpovednosť za obsah a organizáciu vzdelávacích systémov a systémov odbornej prípravy členské štáty. Je to skutočne na nich, aby rozhodovali o obsahu svojich vzdelávacích programov pre všetky stupne vzdelávania a odbornej prípravy.

Komisia však uznáva dôležitosť otázky, ktorú nastolila vážená pani poslankyňa, a podporuje členské štáty v zavádzaní reforiem prostredníctvom otvorenej metódy koordinácie.

V odporúčaní z roku 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie sa uvádza, že počas počiatočného vzdelávania a odbornej prípravy by si mali mladí ľudia rozvíjať kľúčové kompetencie v takej miere, ktorá ich vybaví pre život v dospelosti a ktorá im umožní získať dobré pracovné zručnosti pre svoju budúcnosť. V tomto kontexte by sme sa mali pozerať aj na spomínaný strategický rámec pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave („ET 2020“). Chcel by som zdôrazniť, že v rámci prioritných oblastí prvého cyklu tohto programu sa Komisia zameriava na rozvoj spolupráce medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o zlepšovanie základných zručností v čítaní, matematike a prírodných vedách, ako aj na zintenzívnenie práce zameranej na zníženie počtu osôb, ktoré predčasne ukončili vzdelávanie a odbornú prípravu.

Členské štáty Európskej únie čoraz viac spolupracujú prostredníctvom kodanského procesu s cieľom podeliť sa o skúsenosti a zlepšiť prepojenie medzi odborným vzdelávaním, odbornou prípravou a trhom práce, aby mali mladí ľudia lepšie podmienky prístupu na tento trh. Zvýšenie atraktivity a zároveň kvality odborného vzdelávania a prípravy je hlavnou prioritou rovnako, ako je podporovanie myšlienky celoživotného vzdelávania a s tým súvisiacich politík s cieľom dosiahnuť, aby boli európski pracovníci flexibilní a schopní sa prispôbiť zmenám podmienok na trhu práce.

Chcel by som poukázať aj na niektoré ďalšie programy. Program Leonardo da Vinci na podporu mobility je veľmi účinným nástrojom, ktorý mladým ľuďom umožňuje prístup na trh práce. Týka sa to hlavne učňov a iných mladých účastníkov trhu práce. Vďaka tomuto programu môžu absolvovať časť svojej odbornej prípravy v inej krajine. Doterajšie výsledky sú veľmi pozitívne, pretože na základe zahraničných skúseností sa zlepšujú zručnosti mladých ľudí, ktoré sú prospešné aj pre zamestnávateľov. Zároveň sa zlepšujú ich jazykové znalosti a tiež medzikultúrne zručnosti.

Chcel by som tiež spomenúť program Erasmus, a to z trocha iného pohľadu, pretože doteraz sme hovorili najmä o výmenách študentov medzi univerzitami. Od roku 2007 však podporuje program Erasmus aj študentské stáže v podnikoch. Tento program je úspešný už od začiatku. Počas prvého roku jeho fungovania sa v zahraničí umiestnilo viac ako 20 000 študentov a zapojilo sa doňho viac ako 15 000 podnikov. Toto je jeden príklad, ako môžeme zlepšiť možnosti absolventov zamestnať sa a zároveň upevniť spoluprácu medzi akademickým svetom a podnikmi.

Hovorili sme už o pozitívnom vplyve bolonského procesu na študentskú mobilitu, ako aj na spoluprácu medzi univerzitami a inštitúciami vyššieho vzdelávania. Nebudem teda opakovať, čo som povedal pred niekoľkými minútami.

Na záver by som chcel zdôrazniť, že Komisia si je vedomá konkrétnych problémov, ktorým mladí ľudia čelia pri svojom vstupe na pracovný trh. Komisia a Európska rada kladú v rámci lisabonskej stratégie pre rast a zamestnanosť osobitný dôraz na zlepšenie situácie týkajúcej sa zamestnanosti mladých ľudí. Prijatím Európskeho paktu mládeže v roku 2005 sa členské štáty zaviazali venovať väčšiu pozornosť začleňovaniu mladých ľudí do vzdelávacích systémov, zamestnania a celkovo do spoločnosti. Veľmi sľubný počiatočný pokrok však uviazol z dôvodu súčasnej hospodárskej krízy. Je pravda, že tá zvlášť tvrdo zasiahla mladých ľudí, pretože v súčasnej situácii prišli o prácu ako prví. Vo svojom oznámení s názvom „Spoločný záväzok v oblasti zamestnanosti“ z júna 2009 Komisia povzbudzuje členské štáty a sociálnych partnerov, aby sa napriek zložitému hospodárskemu prostrediu snažili zaistiť mladým ľuďom prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a odbornej príprave, a to najmä pokiaľ ide o učňovské vzdelávanie a stáže.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Vzhľadom na hospodársku krízu je tu riziko, že mladí ľudia si budú ťažšie hľadať prácu, že budú musieť prijať pracovné miesto, ktoré si vyžaduje nižšiu kvalifikáciu ako majú, a že budú nútení zostať dlhodobo nezamestnaní. Komisia by sa mala postarať, aby títo mladí ľudia dostali možnosť zúčastniť sa na odbornej príprave počas obdobia, keď sú nezamestnaní, a aby neboli znevýhodňovaní v súvislosti s požiadavkami na minimálne obdobie praxe, ktoré niekedy predstavuje 5 až 10 rokov. O prijatí akých opatrení v tomto smere uvažuje Komisia?

Maroš Šefčovič, člen Komisie. – Máte úplnú pravdu v tom, že za súčasných okolností musia byť Komisia a členské štáty veľmi kreatívni pri zlepšovaní podmienok, ktoré mladým ľuďom umožnia udržať si prácu alebo, ak o ňu prišli, rekvalifikovať sa a lepšie sa pripraviť na ďalšiu pracovnú príležitosť, ďalšie možné zamestnanie. Komisia úzko spolupracuje s členskými štátmi i odborníkmi. V súčasnej situácii sa zameriavajú na tri oblasti: ako využiť toto obdobie a postarať sa, aby mladí ľudia získali primerané základné zručnosti a kľúčové kompetencie, ako dosiahnuť väčšiu rovnosť, pokiaľ ide o prístup ku kvalitnému vzdelávaniu, a ako zabezpečiť kvalitu vyučovania a štúdiá na školách. Som presvedčený, že to sú základné predpoklady prípravy mladých ľudí, ktorá sa zameriava na prekonanie ťažkého obdobia a ich lepšiu pripravenosť na novú vlnu pracovných príležitostí, ktorá, dúfajme, príde po ústupe krízy.

Predseda júci. – Otázka č. 30, ktorú predkladá **Liam Aylward** (H-0332/09).

Vec: Dobrovoľnícka činnosť v športe

Môže Európska komisia načrtnúť iniciatívy, ktorými má v úmysle viac podporovať dobrovoľnícku činnosť v športe v Európe?

Maroš Šefčovič, člen Komisie. – Dobrovoľnícka činnosť v aktivitách tretieho sektora zohráva dôležitú úlohu pri vytváraní politik EÚ, a to vzhľadom na jej prínosy pre spoločnosť, pokiaľ ide o súdržnosť, začlenenie, demokraciu, občianstvo, ako aj tým, že nám prináša jasnú a neoddeliteľnú hospodársku hodnotu. Dobrovoľnícka činnosť poskytuje mnoho príležitostí na neformálne vzdelávanie a zasluhuje si náležité uznanie. Zatiaľ čo dobrovoľnícka činnosť funguje v mnohých sektoroch, v oblasti športu má určité štrukturálne špecifiká.

Dobrovoľnícka činnosť v športe vytvára základ organizácie, administratívy a realizácie športových aktivít v nových členských štátoch a zároveň zohráva rozhodujúcu úlohu pri podpore celej športovej štruktúry. Význam dobrovoľníckych aktivít v oblasti športu bol opakovane potvrdený aj na politickej úrovni EÚ. Vo svojej Bielej knihe o športe z roku 2007 Komisia veľmi jasne uznáva úlohu dobrovoľníckej činnosti ako jedného zo spoločných prvkov európskeho prístupu k športu. Prostredníctvom akčného plánu Pierra de Coubertina sa preto biela kniha snaží podporovať dobrovoľníctvo v športe i neziskové športové organizácie, a to konkrétnymi krokmi, ktoré zahŕňajú štúdiu o dobrovoľníctve a výmenu osvedčených postupov v rámci neformálnej pracovnej skupiny EÚ pre neziskové organizácie v oblasti športu.

Okrem toho sú projekty týkajúce sa dobrovoľníckej činnosti v športe financované z programov Európa pre občanov a Mládež v akcii. Na jar roku 2009 sa začala práca na novej štúdii o dobrovoľníctve, ktorá má popísať dobrovoľnícku činnosť vo všetkých 27 členských štátoch. Prinesie hĺbkovú analýzu hlavných príležitostí a úloh. Po nej budú nasledovať odporúčania členským štátom Európskej únie, občianskej spoločnosti a športovým organizáciám. Výsledky štúdie očakávame pred koncom roku 2009. Mali by sme ich teda určite dostať v nadchádzajúcich týždňoch.

Myslíme si, že táto štúdia by mohla prispieť k lepšiemu pochopeniu dobrovoľníckej činnosti v športe, a to zo spoločenského i hospodárskeho hľadiska, a slúžiť ako základ reakcie na politickú požiadavku presadzovať dobrovoľnícku činnosť v oblasti športu a jej základnú štruktúru v rámci EÚ.

Ako uvádza vo svojom návrhu, ktorý je stále predmetom legislatívneho postupu, Komisia chce tiež podporovať dobrovoľnícku činnosť v oblasti športu v súlade s rámcom 2011 – Európsky rok dobrovoľníckej práce. Za predpokladu, že Lisabonská zmluva vstúpi do platnosti, si bude vykonávanie nových ustanovení týkajúcich sa športu, ktoré obsahujú konkrétne zmienky o podpore športových štruktúr založených na dobrovoľníckej činnosti na úrovni EÚ, vyžadovať náležitú reakciu. V takom prípade zorganizuje Komisia konzultácie so všetkými príslušnými zainteresovanými stranami s cieľom vypracovať stratégiu a vhodné iniciatívy, ktoré budú mať jasnú pridanú hodnotu EÚ.

Liam Aylward (ALDE). – Chcel by som sa páňovi komisárovi poďakovať najmä za to, že spomenul Bielu knihu o športe, čo vítam.

Chcem hovoriť o obezite, ktorá v súčasnosti predstavuje jeden z najväznejších problémov v oblasti verejného zdravia v Európe. Odhaduje sa, že v Európskej únii máme 22 miliónov detí s nadváhou, z ktorých sa 5,1 milióna považuje za obézne. Narastanie detskej obezity je mimoriadne znepokojujúce. Obezita v detskom veku je úzko prepojená s obezitou v dospelosti, a preto je najlepšie začať riešiť tento problém už v útlom veku.

Ako chce Komisia prepojiť dobrovoľnícku činnosť v športe a koncepciu „šport pre všetkých“ s bojom proti narastajúcej obezite detí v rámci Európskej únie a členských štátov? Existuje nejaká možnosť, že by váš útvar spustil vzdelávací program s cieľom zabezpečiť sprostredkovanie tohto posolstva v celej Európe i v každom členskom štáte?

Maroš Šefčovič, člen Komisie. – Ďakujem vám, že ste upozornili na túto závažnú tému, ktorá trochu súvisí aj s ďalšou otázkou. Úplne s vami súhlasím, že obezita detí a následne dospelých predstavuje jeden z najnaliehavejších problémov, ktorému v Európskej únii čelíme. Neskôr budem hovoriť o štúdiách, ktoré sme v súvislosti s touto témou dokončili a zhodnotili. Je zrejme, že aj táto minca má dve strany. Na jednej strane sa musíme usilovať zlepšiť športové aktivity na školách a podporovať športové aktivity medzi dospelými, na druhej strane musíme veľmi starostlivo dbať na odporúčania v oblasti výživy.

Ako určite viete, posledné štúdie jasne ukázali, že v päťdesiatych rokoch dvadsiateho storočia bol náš príjem kalórií vyšší. V tom čase sme konzumovali viac tukov, ale problém s obezitou sme nemali. Odpoveď na to je úplne jasná: ľudia sa viac pohybovali a vykonávali oveľa viac telesnej aktivity. Jeden zo záverov teda je, že boj proti obezite nevyhráme iba samotným dodržiavaním stravovacích odporúčaní. Musíme to spojiť so zodpovedajúcou telesnou aktivitou.

Európska únia v tejto súvislosti stále čaká na skutočné kompetencie v oblasti športu. Čakáme na ukončenie procesu ratifikácie Lisabonskej zmluvy. Potom začne Komisia široké konzultácie so všetkými zainteresovanými stranami s cieľom vypracovať prínosné, široko prijímané a presvedčivé iniciatívy. Bude to jedna z tém, na ktoré by sme sa mali sústrediť, keďže jedným zo spôsobov, ako spoľahlivo zlepšiť situáciu medzi deťmi, je zvýšenie počtu hodín venovaných telesnej aktivite. Nebude to také ťažké zaviesť a som presvedčený, že to prinesie veľmi významné a pozitívne výsledky.

Marian Harkin (ALDE). – Vo svojej odpovedi na otázku pána Aylwarda ste uviedli, že dobrovoľníctvo prináša jasnú hospodársku hodnotu. Je to tak a prináša aj spoločenskú hodnotu. Vzhľadom na to, že ste sa vo svojej odpovedi tiež zmienili o roku 2011 ako Európskom roku dobrovoľníckej práce, chcela by som sa vás opýtať, prečo Komisia navrhla na tento rok rozpočet vo výške len 6 miliónov EUR. Rozpočet na rok 2010 predstavuje 18 miliónov EUR.

Dobrovoľnícka činnosť je bezplatná v tom zmysle, že sa poskytuje zadarmo. Nie je to však dobrý dôvod na to, aby Európska komisia neinvestovala do 100 miliónov dobrovoľníkov, ktorých má v celej EÚ. Z tohto dôvodu ma zaujíma váš názor na výšku finančných prostriedkov pridelených na tento rok. Som totiž skutočne presvedčená, že to nestačí.

Maroš Šefčovič, člen Komisie. – Práve som sa radil s vedúcim svojho kabinetu, aby som vám mohol čo najpresnejšie odpovedať. Pokiaľ viem, na celý rok dobrovoľníckej práce bolo vyčlenených 8 miliónov EUR. Som presvedčený, že pomocou vhodného plánovania – s ktorým, dúfam, budeme môcť začať hneď, ako bude rozhodnutie prijaté – a tejto čiastky finančných prostriedkov sa nám skutočne podarí vyzdvihnúť význam dobrovoľníckej činnosti, jej prínosy pre spoločenský život, ako aj úspory, ktoré prináša organizáciám v oblasti spoločenských, kultúrnych a iných aktivít. Očakávam, že sa nám s týmto množstvom finančných prostriedkov určite podarí dosiahnuť ciele, ktoré ste vo svojej otázke spomenuli.

Predseda júci. – Otázka č. 31, ktorú predkladá **Brian Crowley** (H-0338/09).

Vec: Biela kniha o športe

Aké programy uskutočňuje Európska komisia s ohľadom na politické ciele Bielej knihy EÚ o športe, aby upozornila na výhody lepších stravovacích návykov v Európe?

Maroš Šefčovič, člen Komisie. – Táto otázka do istej miery súvisí s mojou predchádzajúcou odpoveďou, ktorá sa týkala spôsobu, akým môžeme kombinovať lepšie stravovacie návyky, presadzovať zdravý životný štýl a priniesť európsku pridanú hodnotu do národných politík v týchto oblastiach.

V prvom rade by som chcel uviesť, že Biela kniha Komisie o stratégii riešenia zdravotných problémov súvisiacich s výživou, nadváhou a obezitou v Európe zdôrazňuje dôležitosť prijatia aktívnejších opatrení zameraných na odvrátenie poklesu telesnej aktivity. Kroky, ktoré v oblasti telesnej aktivity navrhuje tak táto biela kniha, ako aj Biela kniha o športe, sa vzájomne posilňujú a dopĺňajú.

Komisia vytvorila skupinu na vysokej úrovni pre výživu a telesnú aktivitu, v rámci ktorej si zástupcovia všetkých členských štátov môžu vymieňať návrhy stratégií a osvedčené postupy a zároveň získať prehľad o vládnych politikách v tejto oblasti. Ako asi viete, skupina na vysokej úrovni sa stretáva minimálne trikrát ročne.

Prostredníctvom programu verejného zdravia podporuje Komisia aj iniciatívy na vytváranie siete miestnych partnerstiev, ktoré sa zaoberajú výživou a telesnou aktivitou mladých ľudí.

Ak sa vrátim k Bielej knihe o stratégii riešenia zdravotných problémov súvisiacich s výživou, nadváhou a obezitou v Európe, musím zdôrazniť, že táto kniha vyzdvihuje veľmi dôležité úlohy, ktoré súkromný sektor a mimovládne organizácie zohrávajú pri zaisťovaní reálneho poklesu miery obezity.

Práca v rámci európskej platformy pre výživu, telesnú aktivitu a zdravie neustále pokračuje. Členovia platformy sa zaviazali prijať vo svojej oblasti kroky, prostredníctvom ktorých sa budú snažiť zvrátiť tento trend.

V oblasti športu zostáva biela kniha jediným najdôležitejším referenčným bodom. Počíta s niekoľkými krokmi v oblasti športu a zdravia, ktoré sú známe ako koncepcia zdraviu prospešnej telesnej aktivity (HEPA), ktorá zahŕňa aj podporu siete HEPA. Kniha tiež navrhuje poskytnúť viac príležitostí financovania projektom v tejto oblasti, a to v rámci siedmeho rámcového programu pre výskum a technologický rozvoj, programu verejného zdravia EÚ, programov mládeže a občianstva a programu celoživotného vzdelávania.

Usmernenia EÚ pre telesnú aktivitu prijaté v roku 2008 môžeme tiež vnímať ako príspevok k informovanosti občanov o výhodách telesnej aktivity a udržiavania primeranej rovnováhy medzi výživou a telesnou aktivitou.

V súčasnosti Komisia realizuje prípravné kroky v oblasti športu s cieľom vypracovať budúce opatrenia EÚ v súlade s rozpočtovými rozhodnutiami prijatými Parlamentom. Prípravná akcia pre rok 2009 už jasne preukázala veľký záujem o oblasť HEPA, pričom 64 % žiadostí o financovanie sa týka tejto oblasti.

Brian Crowley (ALDE). – Vážený pán predseda júci, chcel by som poďakovať pánovi komisárovi za jeho odpoveď. V skutočnosti moja otázka nesúvisela s predchádzajúcou otázkou. Pozeral som sa na vec z iného uhla.

Pán komisár sa dotkol dvoch bodov, na ktoré som chcel upriamiť pozornosť: v prvom rade ide o skupinu pre výživu a zdravie, ktorá sa zaoberá druhmi potravín a stravovacími návykmi, ale ide aj o klamlivú reklamu, ktorá na základe tvrdení mnohých zainteresovaných ľudí spája šport s určitými druhmi výrobkov a prísad, ktoré môžu byť zdraviu veľmi škodlivé. Namiesto využívania prírodných produktov a vytvárania zdravého prostredia pre tých, ktorí chcú športovať, sa používajú výživové doplnky, ako sú rastové hormóny pridávané do niektorých nápojov a tiež vysoko energetické nápoje, ktoré sa predávajú ako zdroje mimoriadnej energie a osvieženia. V skutočnosti však spôsobujú veľké zdravotné problémy. Z tohto dôvodu som chcel spojiť to najlepšie zo športu a to, čo športovci a športovkyne robia, aby dosiahli dobrú kondíciu, a pritom presvedčiť tých, ktorí sa venujú športu na nižších úrovniach, aby pochopili, že spomínané nápoje neurobia z nikoho najlepšieho športovca na svete.

Maroš Šefčovič, člen Komisie. – Myslím si, že váš uhol pohľadu je úplne správny. Ak dnes pôjdete do posilňovne, predtým, ako začnete cvičiť, si všimnete police plné rôznych druhov výrobkov, výživových doplnkov, energetických nápojov a tak ďalej. Máte absolútnu pravdu v tom, že táto oblasť je obrovským obchodom a že by sme si mali starostlivo premyslieť, ako k nej pristupovať a ako udržať primeranú rovnováhu

a pritom umožniť športovcom vybrať si kvalitné prípravky a zároveň zaistiť, aby mali k dispozícii zodpovedajúce informácie o výrobkoch, ktoré používajú.

Myslím si, že v tejto súvislosti by mala informačná kampaň o negatívnych účinkoch takýchto výrobkov veľký význam. Pokiaľ ide o rovinu ochrany spotrebiteľa, tieto výrobky musia byť jasne označené a musia veľmi jasne uvádzať, aké negatívne účinky môže mať ich konzumácia pre športovcov. Myslím si, že máte úplnú pravdu, keď tvrdíte, že sa musíme zamyslieť, ako sa vyhnúť týmto negatívnym dôsledkom užívania prípravkov, ktoré sú v skutočnosti zdraviu škodlivé a ktoré úplne vymazávajú prínos športu.

Predseda júci. – Otázka č. 32, ktorú predkladá **Jelko Kacin** (H-0343/09).

Vec: Ťažkosti Slovinského divadla v Terste

EÚ naliehavo potrebuje komisára pre ľudské práva. Práva menšín sa v EÚ flagrantne porušujú. Príklad z Talianska: jedným z pilierov národnej identity a kultúry slovinskej menšiny v Taliansku je Slovinské divadlo (*Slovensko stalno gledališče*) v Terste, ktoré bolo založené už v roku 1945 miestnymi, provinčnými a regionálnymi orgánmi Talianska.

Divadlo vždy čelilo finančným ťažkostiam, lebo talianske úrady mu neposkytujú pravidelné financovanie. V septembri muselo divadlo skončiť s hraním z dôvodu finančných ťažkostí. Taliansky štát má významný vnútorný a medzinárodný záväzok zabezpečovať talianskych občanov, ktorí sú príslušníkmi slovinskej menšiny. Taliansky štát nerešpektuje práva svojich vlastných občanov a tým, že bráni prevádzke divadla, uskutočňuje politiku aktívnej asimilácie jednej z menšín. V Slovinsku je toto konanie vnímané ako flagrantné porušovanie záväzkov Talianska voči menšine, v tomto prípade slovinskej menšine.

Čo môžete ako členovia Európskej komisie urobiť pre zachovanie Slovinského divadla v Terste a s ním aj slovinského jazyka?

Maroš Šefčovič, člen Komisie. – Chcel by som sa váženému pánovi poslancovi poďakovať za túto otázku. Je zjavné, že sa pán poslanec snaží preskúmať všetky možné spôsoby, ako pomôcť zlepšiť situáciu v tomto divadle. Začal by som zdôraznením skutočnosti, že činnosť Spoločenstva v oblasti kultúry vychádza z článku 151, ktorý ustanovuje, že činnosť Spoločenstva sa zameriava na podporu spolupráce medzi členskými štátmi a v prípade potreby na podporu a dopĺňanie ich činností.

Rozhodovanie o pridelovaní vnútroštátnych rozpočtových prostriedkov kultúrnym inštitúciám je však na členských štátoch a žiadna kompetencia Spoločenstva nedovoľuje Komisii zasahovať do týchto rozhodnutí. Napriek tomu sú medzikultúrny dialóg a podporovanie kultúrnej rozmanitosti kľúčovými cieľmi európskeho programu pre kultúru. Z tohto dôvodu sa nadnárodné projekty v tejto oblasti môžu uchádzať o podporu Spoločenstva v rámci programu Kultúra.

Aby som bol konkrétnejší, program sa zameriava na podporu tvorivosti a mobility umelcov, prístup verejnosti ku kultúre, šírenie umenia a kultúry, medzikultúrny dialóg, ako aj poznávanie historického a kultúrneho dedičstva národov Európy. Financovať sa môžu iba projekty, ktoré majú európsky rozmer. Znamená to teda, že na projekte sa musia podieľať minimálne tri organizácie z rôznych členských štátov. V prípade viacročných projektov ich musí byť šesť.

Jednotlivé inštitúcie môžu žiadať o operačné granty iba vtedy, ak svoju činnosť vykonávajú na európskej úrovni, a to najmenej v siedmich krajinách, ktoré sa v programe Kultúra angažujú. Treba tiež spomenúť, že Komisia vypracovala stratégiu na podporu viacjazyčnosti v Európskej únii. Tá pokrýva úradné, národné, regionálne a menšinové jazyky, ako aj jazyky migrantov.

Oznámenie Komisie zo septembra 2008 s názvom „Viacjazyčnosť: devíza pre Európu a spoločný záväzok“ potvrdzuje, že Komisia podporuje všetky jazyky, ktorými sa v Spoločenstve hovorí, vrátane jazykov menšín. Táto stratégia sa zavádza v úzkej spolupráci s členskými štátmi. Tie však aj naďalej rozhodujú o internej jazykovej politike. Podpora výučby jazykov a jazykovej rozmanitosti je tiež jedným zo všeobecných cieľov programu celoživotného vzdelávania. V rámci neho Európska únia podporuje projekty a siete propagujúce jazyky používané v EÚ vrátane jazykov menšín.

Okrem toho je potrebné zdôrazniť, že ochrana osôb patriacich k menšine je jednou zo zásad, na ktorých je Únia založená. Komisia sa preto domnieva, že členské štáty musia využiť všetky dostupné právne nástroje na zabezpečenie práv jednotlivcov – vrátane tých, ktorí patria k národnostnej menšine – a aktívne bojovať proti všetkým zdrojom diskriminácie. Európska komisia znovu potvrdzuje svoj záväzok týkajúci sa ochrany základných práv a nediskriminácie.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Ďakujem za vašu odpoveď, pán komisár. V zásade ste odpovedali na moju otázku. V tomto prípade však nejde o problém týkajúci sa zásad. Je to konkrétny problém, ktorý sa dotýka životov ľudí. Komisia sa, samozrejme, domnieva, že je to vec, ktorá patrí do právomoci jednotlivých členských štátov. Tento Parlament si však nemyslí, že v Taliansku všetko funguje tak, ako by malo. Práve z tohto dôvodu tu zajtra máme hlasovať o uznesení, ktoré je výsledkom rozpravy o slobode médií v Taliansku. Hoci je Komisia nepochybne presvedčená, že v tomto ohľade nemá žiadne právomoci, väčšina z nás, ktorí sme tu, je toho názoru, že v skutočnosti sa Komisia môže zaoberať aj takýmito otázkami.

Otázka menšín nesúvisí iba s jedným z práv občanov. Je tiež vecou samotného štátu, ktorý zodpovedá za práva svojich menšín a je povinný ich rešpektovať. Pán komisár, som rád, že ste hovorili o diskriminácii a boji proti nej. Skutočnosť je však taká, že žiadna menšina sa nemôže udržať bez pozitívnej diskriminácie. Ak má menšina prežiť, potrebuje osobitné porozumenie a pomoc, ako aj osobitnú morálnu, politickú a finančnú podporu. To je pozitívna diskriminácia. V tomto konkrétnom prípade, pán komisár, sme hovorili o inštitúcii, ktorú založil spomínaný štát. Divadlo funguje viac ako štyridsať, päťdesiat rokov. Každý rok však počívame to isté. Odmietanie prideliť finančné prostriedky, ktoré trvá až do konca roka, je formou politického tlaku. Ako sami viete, všetky slovanské národy majú podobné príslovie: prázdna taška nezostane rovno stáť. To, čo potrebujeme, je konkrétne finančné opatrenie.

Maroš Šefčovič, člen Komisie. – Úplne chápem vašu obavu. Komisia však musí postupovať v súlade s veľmi jasne danými pravidlami, a to najmä pokiaľ ide o oblasť pridelovania a vyplácania rozpočtových prostriedkov.

Vo svojej odpovedi som sa vám preto snažil poskytnúť informácie o možnostiach, ako môžeme my na európskej úrovni pomôcť slovinskému divadlu.

Komisia môže v tejto súvislosti poskytnúť finančnú pomoc iba vtedy, ak by vedenie divadla začalo spolupracovať so svojimi susedmi a v súlade so súčasnými podmienkami sa aktívne zúčastnilo programu Kultúra. Myslím si, že je to uskutočniteľné a možné. Zároveň som presvedčený, že by to prinieslo prospech nielen divadlám, ale i ostatným partnerom, s ktorými by slovinské divadlo v budúcnosti spolupracovalo. Jedine za týchto podmienok môže Komisia pozitívne vnímať financovanie týchto konkrétnych aktivít, ktoré jednoznačne obsahujú prvok európskej pridanej hodnoty a európskej spolupráce v tejto oblasti.

Ako viete, ak nemáme osobitný rozpočtový riadok pre takýto druh projektov, nemôžeme ich financovať. V plnej miere chápem, že diskusia o tomto probléme je často veľmi intenzívna, pretože sa skutočne dotýka národov, národností a jazykov. Preto si myslím, že Európsky parlament je veľmi vhodným miestom na diskusiu o tomto probléme, ako ste to zdôraznili vo svojej doplňujúcej otázke.

Predseda júci. – Týmto končím hodinu otázok.

Otázky, ktoré neboli zodpovedané pre nedostatok času, budú zodpovedané písomne (pozri prílohu).

PREDSEDÁ: PÁN VIDAL-QUADRAS

podpredseda

15. – Zmena nariadenia (ES) č. 1234/2007 („nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov“) (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom rozpravy je návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1234/2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) KOM (2009)0152 – C7-0223/2009 – 2009/0152(CNS)).

Mariann Fischer Boel, členka Komisie. – Vážený pán predseda júci, dovoľte mi začať poďakovaním, že ste umožnili uplatniť naliehavý postup pre dva návrhy, ktoré, ako dúfam, pomôžu situácii na trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami – jeden navrhuje, aby sa mlieko zaradilo do oblasti pôsobnosti článku 186 a ďalší sa týka riadenia systému odkúpenia kvót.

Tieto návrhy sú poslednými z dlhej série opatrení zameraných na mlieko a mliečne výrobky, ktoré sme prijali. Zobrala som na vedomie vaše uznesenie zo 17. septembra a dúfam, že ste si všimli, že mnohé z vašich odporúčaní sú už zavedené v praxi, zaoberajú sa nimi prebiehajúce štúdie alebo sú obsahom dnešných návrhov.

Pokiaľ ide o dlhodobé opatrenia uvedené vo vašom uznesení, vytvorili sme skupinu na vysokej úrovni. Konala sa prvá schôdza a očakávame, že konečné stanovisko bude k dispozícii do konca júna budúceho roku.

Veľmi ma teší, že môžem konštatovať, že dnešná realita na trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami je taká, že ceny stúpajú a už sa viac nedeje odkupovanie za intervenčné ceny, pretože trhové ceny sú lepšie ako intervenčné ceny.

Čo sa týka môjho návrhu, článok 186 je existujúce ustanovenie pre veľké množstvo výrobkov, ale mlieko medzi ne nepatrí. Nedávne kolísanie cien, ktorého sme boli svedkami začiatkom roku 2007, ukázalo, že je alebo bude nevyhnutné zaradiť mlieko do tohto článku, pretože by to potom umožnilo Komisii rýchlejšie konať.

Včera som aj v Rade ministrov poľnohospodárstva a vo Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka ohlásila dotáciu vo výške 280 miliónov EUR pre výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov. Aby sme boli schopní vyplatiť tieto peniaze rýchlo, jednoducho potrebujem právny základ v článku 186. Zámerom je rozdeliť peniaze do národných obálok podľa výroby v rokoch 2008 – 2009, samozrejme, v rámci stropu vnútroštátnych kvót, a rozdeliť ich nediskriminačným spôsobom tým výrobcom mlieka a mliečnych výrobkov, ktorí sú najviac postihnutí krízou. Opakujem, že na to, aby sme mohli využiť túto možnosť, musíme zaradiť mlieko a mliečne výrobky do článku 186.

Keď hovorím, že som oznámila možnosť navrhnuť 280 miliónov EUR, musíte si uvedomiť, že rozpočtový orgán, ktorým je Európsky parlament a Rada ministrov financií, bude musieť rozhodnúť o tejto sume na zasadnutí Rady ECOFIN 19. novembra. Včera som tiež povedala, že toto sú posledné peniaze, ktoré mám vo vrecku, okrem 300 miliónov EUR, ktoré sú potrebné ako nárazník na ochranu pred finančnou disciplínou. Pre mňa je dôležité jednoznačne vám povedať, že článok 186 nedáva *carte blanche* pre navrhnutie akýchkoľvek myšlienok, ktoré Komisii napadnú. V tomto štádiu môžem iba povedať, že súkromné skladovanie jednotlivých výrobkov, ku ktorým by mohol patriť aj syr, prichádza do úvahy pod podmienkou, že situácia na trhu to umožní zdôvodniť.

Druhou časťou návrhu je riadenie systému kvót. Už dnes majú členské štáty možnosť odkupovať kvóty. To, čo tu predstavujeme, je možnosť, že členské štáty jednoducho znížia celkové vnútroštátne stropy kvót množstvom kvót, ktoré odkúpili na trhu. Toto je dobrovoľný systém, pretože z našich diskusií je zrejmé, že povinné systémy by z politického hľadiska jednoducho nefungovali.

Teším sa na vaše pripomienky.

Albert Deß, v mene skupiny PPE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, veľmi vítam skutočnosť, že Parlament dnešnú žiadosť o naliehavý postup prijal veľkou väčšinou. Takto sme našim výrobcom mlieka a mliečnych výrobkov vyslali signál a nezľakli sme sa zodpovednosti. Na rozdiel od menšiny mojich kolegov poslancov a poslankyň z iných skupín vidíme v tejto žiadosti o naliehavý postup dodatočný nástroj, ako získať v ťažkých časoch pomoc pre výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov.

Je určite pravda, že táto žiadosť prišla od Komisie na poslednú chvíľu a že je to menej ako to, čo je možné. Na druhej strane je to vždy lepšie, ako nerobiť vôbec nič.

Názory na navrhovaný program odkupovania sa veľmi líšia aj v rámci našej skupiny. Program by musel byť povinný, aby dosiahol vôbec nejaký účinok. Pre toto však nevidím väčšinu ani v tomto Parlamente, ani v Rade. Navyše by takýto program nebol prijateľný pre niektoré členské štáty, keďže by sa rovnal zníženiu vyrovnávacieho opatrenia, ako aj kvót. Náznak, že kvóty sa budú získavať pre prioritné skupiny, je rozhodnutím, ktoré je už platným zákonom.

Zaradenie mlieka a mliečnych výrobkov do článku 186 pre okamžité opatrenia v prípade narušenia rovnováhy na trhu je potrebné uvítať. Napriek tomu predložím pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh, podľa ktorého by mal byť účinok tohto opatrenia obmedzený na dva roky. Ak sa osvedčí, tak odsúhlasíme jeho predĺženie.

Nakoniec by som sa vám chcel poďakovať za 280 miliónov EUR. Pani komisárka, skutočne ste vo veľkej miere vyhovelí Parlamentu. Viem, že už nemáte k dispozícii viac peňazí. Žiadam o schválenie uznesenia, možno pozmeneného a doplneného, vo štvrtok.

Paolo De Castro, v mene skupiny S&D. – (IT) Vážený pán predsedajúci, pani Fischerová Boelová, dámy a páni, najprv by som rád využil príležitosť povedať, ako ma teší, že Parlament dnes ráno preukázal zodpovednosť,

keď prijal naliehavý postup na zaradenie odvetvia mlieka a mliečnych výrobkov do článku 186 nariadenia o spoločnej organizácii trhov spolu s mnohými inými poľnohospodárskymi výrobkami.

Rýchle zaradenie tohto odvetvia do pravidiel, ktorými sa riadi intervencia v prípade krízy trhu, nám umožňuje poskytnúť dôležitú reakciu v mimoriadne ťažkých časoch pre celé poľnohospodárstvo, a najmä pre odvetvie mlieka a mliečnych výrobkov. V tejto chvíli očakávame, ako práve povedala pani Fischerová Boelová, že Európska komisia pristúpi na žiadosti Parlamentu, ktoré niekoľkokrát poukázali na to, že doteraz prijaté opatrenia sa vzhľadom na závažnosť súčasnej krízy ukázali ako neprimerané.

Dnešná otvorenosť Parlamentu voči Komisii by sa nemala interpretovať ako plné prenesenie právomocí bez obmedzenia, ale ako prejav zodpovednosti v dramatickej a úplne výnimočnej situácii.

V tejto súvislosti by som chcel zdôrazniť, že Parlament považuje za nevyhnutné, aby sa zúčastňoval všetkých štádií rozhodovacieho procesu s cieľom zaručiť demokratickú kontrolu, a z tohto dôvodu sa domnievame, že Komisia by mala Parlamentu v predstihu oznámiť, ako bude v skutočnosti používať nové právomoci ustanovené podľa článku 186 aj pre odvetvie mlieka a mliečnych výrobkov.

George Lyon, *v mene skupiny ALDE*. – Vážený pán predsedajúci, aj ja by som sa chcel poďakovať pani komisárke za to, že dnes večer prišla, aby lepšie objasnila, aké právomoci žiada. Pani komisárka, v prvom rade by som vám chcel poďakovať za pozitívnu reakciu na uznesenie prijaté týmto Parlamentom 27. septembra. Víťam kroky, ktoré ste uskutočnili s cieľom pokúsiť sa o stabilizáciu veľmi vážnej situácie pre výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov. Víťam aj ohlásených 280 miliónov EUR vyčlenených na reštrukturalizáciu.

Otázka, ktorú si dnes v zmysle prvej časti vášho návrhu my všetci musíme položiť, znie: Prečo nás žiadajú schváliť naliehavé opatrenia tak neskoro a pomôžu tieto opatrenia pri obnove trhu? Pretože je jasné, ako ste spomenuli vo svojom vystúpení, že výhonky obnovy sa už začínajú zelenáť. Nie som presvedčený o tom, že navrhované zmeny kvót budú znamenať veľký rozdiel, ale keďže sú pre členské štáty dobrovoľné, naša skupina proti nim určite nebude protestovať.

Čo sa týka návrhu na rozšírenie pôsobnosti článku 186, aby sa vzťahoval na mlieko a mliečne výrobky, podľa mojich skúseností ministri, alebo v tomto prípade komisári, zvyčajne od parlamentov žiadajú právomoci, aby mohli konať s cieľom vyriešiť problém. Zdá sa, že dnes sa od nás žiada, aby sme Komisii poskytli právomoci bez toho, aby nám najprv presne povedali, na riešenie čoho sa použijú.

Ako som porozumel z vášho skoršieho vystúpenia, spomenuli ste, že túto ďalšiu právomoc potrebujete ako právny základ na vyplatenie 280 miliónov EUR. Bol by som vďačný, keby ste mohli objasniť, či je to tak. Je to dôvod, prečo žiadate tieto právomoci? My všetci sa totiž veľmi obávame, že možno odovzdávame Komisii biano šek.

Pani komisárka, povedali ste, že vás ošklbali o posledné peniaze, takže ak máte ďalšie nápady na kroky, ktoré by ste mohli podniknúť, očividne nemáte veľa financií, ktoré by vám umožnili urobiť čokoľvek významné. Naša skupina priznáva tieto právomoci iba vtedy, ak budú časovo obmedzené a iba v prípade mimoriadnych okolností.

Martin Häusling, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, konečne sme sa v tejto rozprave niekam pohli. Komisia teraz musí opäť niesť celú zodpovednosť. Dnes ráno sme boli svedkami niečoho iného, hoci by sme boli radšej, keby bol Parlament viac zapojený. Dovoľte mi veľmi jasne povedať, že nie sme proti finančnej podpore. Musíme mať však jasno v tom, že takáto podpora je ako kvapka v mori v tom najpravejšom zmysle slova.

Ani rozhodnutia prijaté v Luxembursku nám bohužiaľ nepomohli opätovne dosiahnuť rovnováhu medzi ponukou a dopytom, čo je, samozrejme, kľúčový prvok. Dobrovoľné odkupovanie kvót je síce v poriadku, ale nebude mať zásadný vplyv, keďže výrazne neprispieje k zníženiu objemu.

Už včera som spomenul, že musíme riadne zohľadniť správu Dvora audítorov a začať realizovať dlhodobú politiku a že musíme preskúmať, čo povedal Dvor audítorov. Dvor audítorov povedal, že v budúcnosti budeme musieť riadiť dodávky, pretože v opačnom prípade nebude možné financovať celý systém, a že potrebujeme politiku v oblasti mlieka a mliečnych výrobkov, založenú na kvalite výrobkov na európskom trhu.

Musíme upustiť od vývozných náhrad čo najskôr – toto je stará požiadavka z našej strany a často sme poukazovali na katastrofálne dôsledky týchto opatrení.

Skutočne potrebujeme politiku, ktorá ide nad rámec súčasnej krízy, a od Komisie taktiež očakávame odpovede na dlhodobjší horizont. Bohužiaľ, Komisia nám doteraz tieto odpovede nedala, najmä pokiaľ ide o to, ako musíme posilniť organizácie výrobcov s cieľom poskytnúť im viac vplyvu na trhu a obmedziť reťazce supermarketov.

James Nicholson, v mene skupiny ECR. – Vážený pán predseda, v prvom rade by som chcel povedať, že určite vítam toto rozhodnutie a myslím si, že včerajšia rozprava vo výbore a dnešná rozprava v Parlamente nám umožní viesť viac svetla do tejto situácie. Realitou, a podľa môjho názoru príčinou frustrácie mnohých výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov je, že hoci do istej miery vidia to, čo pán Lyon nazval objavujúcimi sa zelenými výhonkami, tieto peniaze ešte nemajú na svojich bankových účtoch. To spôsobuje frustráciu výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov. Mnohí sú už dlho pod finančným tlakom. Je dobré a užitočné, že o tom môžeme hovoriť, pretože teraz uznávam, že je potrebné rozšíriť článok 186, aby sme tieto peniaze mohli dostať priamo k výrobcovi čo najrýchlejšie. Myslím si, že toto je naša úloha.

Páči sa mi nápad pána Deša predložiť pozmeňujúci a doplňujúci návrh, a ak ho predloží, myslím si, že podporím tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh na časový limit dva alebo dokonca tri roky na vykonanie tejto úlohy. Napriek tomu ma stále nepresvedčil systém odkupovania. Musíme to urobiť na ochranu priemyslu.

Patrick Le Hyaric, v mene skupiny GUE/NGL. – (FR) Vážený pán predseda, pani komisárka, je mojou povinnosťou opäť vám dnes večer povedať, že vami navrhované finančné ustanovenia sú iba malou kvapkou v mori, pokiaľ ide o krízu a beznádej, v ktorej poľnohospodári dnes žijú.

Chystáte sa uvoľniť 280 miliónov EUR, hoci iba pred niekoľkými týždňami to malo byť 600 miliónov EUR. Chystáte sa teda poskytnúť jednorazovú platbu 1 000 EUR poľnohospodárom, ktorí teraz denne strácajú 100 až 200 EUR. Preto žiadame skutočný núdzový finančný plán, nie náplast na liečbu život ohrozujúcej choroby.

Na druhej strane chcete použiť verejné peniaze na obrovský plán na porážku dobytku a zatvorenie poľnohospodárskych podnikov. Tým zničíte budúcnosť našich poľnohospodárov, keďže sú to mladí poľnohospodári, ktorí budú najťažšie zasiahnutí, drobní poľnohospodári, tí, ktorí kultivujú pôdu, vyrábajú mliečne výrobky a kvalitné syry a chránia životné prostredie.

Ako sa odvažujete navrhnúť niečo také, keď toľko rodín v Európe a inde nemá prístup k potrave, počnúc mliekom! Chcel by som ešte dodať, že váš plán spôsobí v budúcnosti nedostatok mlieka.

Faktom je, že v čase, keď nás tak dôrazne nútia do Lisabonskej zmluvy, môžeme len žasnúť nad tým, že chcete presadiť článok 186 nariadenia, ktorý vám dá plné právomoci. Mali ste takéto plné právomoci, a práve tie vás dovedli k liberalizácii kvót, ktorá nás dostala do súčasnej krízy, a to výlučne v prospech výrobcov a distribútorov, pretože dokonca aj dnes Európsky dvor audítorov poukazuje na to, že od roku 2000 do roku 2007 spotrebiteľské ceny mlieka stúpili o 17 %, zatiaľ čo výrobné ceny klesli o 6 %.

Pani komisárka, opäť vám pripomínam, že existuje naliehavá, veľmi naliehavá potreba poskytnúť veľkú pomoc odvetvi poľnohospodárstva prostredníctvom hlavného európskeho núdzového fondu, potreba vrátiť sa k politike minimálnych poľnohospodárskych cien a nenechať kapitalistický trh zničiť našich poľnohospodárov.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Pani komisárka, budem, samozrejme, hlasovať za návrh, hoci si uvedomujem, že tento prídelenie nevyrieši situáciu poľnohospodárov. Mám však tri otázky. Prvá znie: Čo vnímate ako ponaučenie z tejto krízy? Poučili sme sa z nej? Pani komisárka, túto krízu nespôsobila žiadna prírodná katastrofa, cunami ani žiadna podobná udalosť, ale séria zlých rozhodnutí a v podstate zlyhanie poľnohospodárskej politiky. Čo môžeme sľúbiť poľnohospodárom pri pohľade do budúcnosti? Ako zabránime podobnej kríze v budúcnosti? Rada by som od vás počula jednoznačnú, podrobnú odpoveď.

Teraz moja ďalšia otázka. Včera ste počas vypočutí vo výbore spomenuli, že členské štáty môžu slobodne použiť túto sumu peňazí. Čo to presne znamená? Budú členské štáty môcť rozdeliť tieto peniaze spravodlivo, aby sa nedostali do veľkých poľnohospodárskych podnikov a veľkých fariem, ale k drobným poľnohospodárom, k rodinným poľnohospodárskym podnikom, ktoré sú v najväčšej núdzi a ktorých živobytie od toho závisí? Títo poľnohospodári skončili najhoršie. Ďalšou veľkou skupinou, ktorú by ste mali zohľadniť, sú poľnohospodári v nových členských štátoch, najmä drobní poľnohospodári. Ako sa chcete zbaviť tejto neúnosnej diskriminácie, ktorá vyplýva zo skutočnosti, že napríklad my Maďari sme museli odovzdať celé naše trhy Európskej únii, ale dostali sme iba zlomok dotácií? Ako a kedy sa táto nespravodlivosť a nerovnosť odstráni?

Giovanni La Via (PPE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, pani Fischerová Boelová, dámy a páni, vítam prístup Komisie a rozhodnutie prísť do Parlamentu s cieľom ustanoviť balík opatrení v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov.

V súvislosti s obsahom navrhovaných opatrení, napriek chýbajúcim adekvátnym operatívnym podrobnostiam si myslím, že veci sa vyvíjajú tým správnym smerom k vyriešeniu problémov, ktoré naši poľnohospodári v súčasnosti majú. Nemyslím si však, že samotné navrhované opatrenia môžu vyriešiť problémy, ktorým čelíme. Napriek tomu považujem za nevyhnutné hlasovať za návrh na pozmenenie a doplnenie článkov 78 a 79 nariadenia (ES) č. 1234/2007.

V súvislosti s článkom 186 toho istého nariadenia o spoločnej organizácii trhov by som chcel poukázať predovšetkým na to, že odseky a) a b) tohto článku ustanovujú rôzne úrovne ochrany rôznych tovarov, intervenciu pre niektoré tovary, ak ceny výrazne stúpnu alebo klesnú, pričom pri iných tovaroch, napríklad pri bravčovom mäse, olivovom oleji a iných výrobkoch, iba pri výraznom zvýšení cien. Považujem to za neprijateľný nesúlاد.

Chcel by som predložiť, aj v mene skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh s cieľom zabezpečiť, aby Komisia informovala Parlament ešte pred uskutočnením opatrení ustanovených v článku 186, a považujem tento pozmeňovací a dopĺňujúci návrh za kompatibilný s tým, čo Skupina progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente práve navrhla.

Nakoniec vyzývam pani komisárku, aby v zmysle požiadavky uznesenia Parlamentu zo 17. septembra zvýšila hraničnú hodnotu pomoci *de minimis* pre všetky výrobné odvetvia bez ohľadu na vnútroštátne stropy platné v súčasnosti.

Luis Manuel Capoulas Santos (S&D). – (PT) Vážený pán predsedajúci, všetci sme si, bohužiaľ, uvedomujeme ťažkú situáciu v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov v Európe. Naša politická skupina už niekoľko mesiacov žiada o schválenie naliehavých opatrení s cieľom zachrániť tisíce poľnohospodárov, ktorým hrozí krach. Schválili sme naše vlastné iniciatívy a podporili sme iniciatívy ostatných politických skupín s cieľom dosiahnuť to.

Preto nemáme veľmi na výber a musíme akceptovať iniciatívy Komisie bez ohľadu na to, aké neprimerané by sa nám zdali. Preto Skupina progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente dnes ráno hlasovala za naliehavý postup, o ktorý nás žiadali. Budeme však navrhovať a žiadať, aby bol Európsky parlament neustále informovaný o opatreniach, ktoré sa prijímajú v nasledujúcich dňoch v súlade s právomocami, ktoré teraz presúvame na Komisiu. Naďalej budeme robiť všetko, čo je v našich silách, aby sme obnovili rovnováhu na trhu tak, aby výrobcovia mali zaručené adekvátne výnosy, ako potvrdila Lisabonská zmluva.

Marit Paulsen (ALDE). – (SV) Vážený pán predsedajúci, je očividne nevyhnutné urýchlene konať, keď sa kríza prejaví v určitých odvetviach, ako sa to stalo napríklad v odvetví bankovníctva, v automobilovom priemysle a v prípade poľnohospodárov v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov. Takéto krízy sa však znova a znova vracajú. Nabudúce to možno nebude odvetvie mlieka a mliečnych výrobkov. Možno to budú obilniny alebo niečo iné.

Ak môžem hovoriť trochu nad rámec dnešnej rozpravy, nemôžeme stále riešiť iba aktuálne problémy. Musíme si nájsť čas a energiu na politické plánovanie, aby sme dosiahli spoločnú poľnohospodársku politiku pre Európu, ktorá by bola silná, trvalo udržateľná, flexibilná a ktorá by odstránila najhoršie dôsledky cenovej nestability, ktoré možno očakávať. Chcela by som, aby vidiek bol životaschopný, a vidiek nemôže prežiť bez poľnohospodárov a zvierat.

Martin Häusling (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán Bové tu dnes, bohužiaľ, nemôže byť, preto budem opäť hovoriť ja. Mám pre pani komisárku ďalšie otázky: Naozaj verí tomu, že vyplatenie týchto peňazí ukončí protesty? Ako som už predtým povedal, domnievam sa, že rozhodnutie Parlamentu z dnešného predpoludnia je to isté ako poskytnúť bianko šek Komisii, pretože nevieme, čo s ním urobí. Poviem to znovu: Komisia nie je súčasťou riešenia tohto problému, ale v skutočnosti je sama problémom. Stojím si za týmto stanoviskom.

Napriek tomu jednoducho akceptujem rozhodnutie, pretože je potrebné vidieť skutočnosti také, aké sú, a takto sa rozhodlo, a chcel by som povedať ostatným poslancom a poslankyniam, že tieto opatrenia musíme obmedziť. Mali by sme ich obmedziť na zvládnutelné obdobie, aby sme sa aj my v Parlamente mohli dostať späť ku kormidlu.

Mám pre vás ďalšiu otázku, pani komisárka, keďže pri všetkých programoch bolo opakovane povedané, že musíme naďalej podporovať reštrukturalizáciu. Čo teda myslíte pod pojmom reštrukturalizácia? Skutočne si myslíte, že je správne, aby sme naďalej poskytovali peniaze najmä s cieľom podporiť drobných poľnohospodárov, aby sa vzdali a aby sme tak mohli dať peniaze väčším poľnohospodárskym podnikom? Táto stratégia už nie je účinným prostriedkom na tento účel. Musíme zabezpečiť, aby sa peniaze používali s konkrétnym určením, predovšetkým v znevýhodnených regiónoch, s cieľom zachovať v týchto regiónoch tie štruktúry, ktoré sú najviac ohrozené.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Vážený pán predsedajúci, návrh predložený Komisiou uznáva zlyhanie jej politiky pre odvetvie mlieka a mliečnych výrobkov, ale ponecháva katastrofálne základné usmernenia politiky pre toto odvetvie bezo zmeny. Spomenutá suma je oveľa nižšia, ako je potrebné na odškodnenie výrobcov za pokles cien, ktorý ich postihol.

Na rozdiel od toho, čo sa tvrdí, je potrebné zmeniť cestu, ktorou sa uberala SPP, keďže postupné reformy odstránili nástroje na reguláciu trhu, kvót a výrobných práv a tisíce výrobcov donútili postupne opustiť odvetvie. Tisíce pracovných miest visia na vlásku: celé rodiny, ktoré závisia od poľnohospodárstva, a najmä od odvetvia mlieka a mliečnych výrobkov. V stávke sú obrovské regióny, v ktorých čoraz viac pôdy zostane nevyužitá, čo bude mať drastické sociálne a ekologické dôsledky.

Všetko si to vyžaduje okamžitý zásah s cieľom obnoviť spravodlivé ceny pre výrobcov, ale bude si to vyžadovať viac prostriedkov, ako je momentálne k dispozícii. Opakujeme, že situácia si vyžaduje predovšetkým opatrenia so širším rozsahom, ktoré by neslúžili iba na upokojenie, ako napríklad zrušenie každoročného zvyšovania kvót na mlieko, ich vrátenie na úroveň z obdobia pred rozhodnutím zvýšiť ich a odvolanie rozhodnutia zrušiť systém kvót v roku 2015.

Diane Dodds (NI). – Vážený pán predsedajúci, ako väčšina poslancov a poslankyň tohto Parlamentu som dnes hlasovala za naliehavý postup v súvislosti s článkom 186. Akákoľvek finančná pomoc pre odvetvie mlieka a mliečnych výrobkov je nevyhnutná na prežitie malých rodinných poľnohospodárskych podnikov, aké sú napríklad v Severnom Írsku.

Pani komisárka, ak potrebujete zmeniť článok 186, ako hovoríte, aby ste mobilizovali fond vo výške 280 miliónov EUR, tak budete mať moju širokú podporu. Môžeme len dúfať, že peniaze sa vyplatia a rozdelia rýchlo. Mnohí poľnohospodári čakajú príliš dlho na to, aby dostali pomoc, ktorú potrebujú.

Návrhy týkajúce sa článkov 65 a 84 ma však vôbec nenadchli. Je takmer isté, že v Spojenom kráľovstve nebudú účinné a mám viacero otázok súvisiacich s nimi najmä preto, že mám pocit, že vytvoria nerovné podmienky v európskych regiónoch, a zdá sa, že vzhľadom na súčasnú politickú stratégiu Komisie sú protichodné.

Christophe Béchu (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, v politike musí byť dôslednosť. Počas niekoľkých ostatných týždňov sme mnohí v tomto Parlamente žiadali opatrenia od Komisie. Keď nám navrhnu riešenia, budeme hlasovať za tieto riešenia, dokonca aj vtedy – súhlasím s tým, čo bolo povedané, keď prídu pomaly, a dokonca aj vtedy, keď sa budú musieť získať prostredníctvom stanovísk prijatých v rámci Európskeho parlamentu a medzi ministrami.

Táto suma, ktorá bude krátkodobo užitočná, nevyrieši, ako mnohí už povedali, dlhodobé problémy v súvislosti so spôsobom, ktorým sa rieši plánovaný koniec pridelovania kvót. Ak chceme byť schopní opakovanú krízu v rámci poľnohospodárskeho výrobného odvetvia riešiť a predchádzať im, neexistuje žiadny spôsob, ako to dosiahnuť bez regulácie výroby a bez nástrojov na kontrolu, alebo bez kombinácie obidvoch.

To však nie je problém, ktorý treba vyriešiť dnes večer. Problém, ktorý treba vyriešiť dnes večer, jediný problém, na ktorom záleží, je otázka článku 186. Pani komisárka, mám len jednu jednoduchú otázku: Čo konkrétne sa očakáva od článku 186, odkedy a akým spôsobom?

Iratxe García Pérez (S&D). – (ES) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, pred mesiacom tu Parlament viedol rozpravu o uznesení a návrhoch na intervenciu v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov. Dnes sa zaoberáme dvoma novými opatreniami: zmenou riadenia kvót a opatrením v súvislosti s článkom 186, opatreniami, ktoré na vašu žiadosť prijmem okamžite.

Pani komisárka, toto odvetvie je však potrebné posúdiť z celkového hľadiska a nie je dobré mať iba tých niekoľko návrhov v otázke, ktorou sa zaoberáme už zopár mesiacov.

Žiadame spoločné európske riešenia. V tejto súvislosti ohlásené zvýšenie minimálnej podpory pre všetky odvetvia spôsobí rozdiely medzi členskými štátmi a sťaží uplatnenie SPP jednotným spôsobom.

Na záver posledná myšlienka: uvažuje sa o pomoci vo výške 280 miliónov EUR, ktorú, samozrejme, vítame, ale rada by som vám pripomenula, pani komisárka, že tento Parlament prijal uznesenie o potrebe získať dodatočné fondy vo výške 600 miliónov EUR na riešenie krízy v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov.

Britta Reimers (ALDE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, ako poľnohospodárka vnímam predložené pozmeňujúce a doplňujúce návrhy článkov 78 a 79 ako odchýlenie sa Komisie od jej dovtedy rozumného smerovania v reformách poľnohospodárstva na úkor efektívnych a perspektívnych poľnohospodárskych podnikov.

Je nebezpečné zasahovať iba kvôli túžbe niečo urobiť tesne pred konečným vyradením systému kvót na mlieko, systému, ktorý bol doteraz pre výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov skutočne nevýhodný. Zaostával aj za pokrokom v praxi, keďže trh sa v súčasnosti konečne začína obnovovať. Preto odmietam tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh.

Je ľahké pochopiť, že Komisia sa snaží využiť žiadosť Parlamentu o naliehavé opatrenia pre svoje vlastné účely. Robí to tak, že tesne pred vstupom Lisabonskej zmluvy do platnosti sa pokúša zabezpečiť si trvalú spôsobilosť konať bez súhlasu Parlamentu prostredníctvom zmeny a doplnenia článku 186. Preto tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh odmietam.

Dokázala by som však žiť s tým, že Parlament prizná Komisii spôsobilosť konať počas obmedzeného obdobia v prípade krízy. Táto možnosť by bola k dispozícii aj Parlamentu v budúcnosti v čase krízy, s veľmi rýchlou účinnosťou prostredníctvom článku 142 rokovacieho poriadku.

Richard Ashworth (ECR). – Vážený pán predsedajúci, mliekarenský priemysel je v kríze a chcel by som vysloviť vďaka a pochvalu pani komisárke za jej veľmi včasné konanie, ktoré považujem za úplne správne. Myslím si, že 280 miliónov EUR je realistická suma a že priemysel ju uvíta. Som presvedčený, že bude potrebné udeliť právomoci podľa článku 186 s cieľom poskytnúť túto dotáciu výrobcovi včas, a preto to má moju podporu. Má to moju podporu, hoci uprednostňujem časové obmedzenie tohto ústupku najneskôr do roku 2013.

Čo sa týka vnútroštátneho systému odkupovania kvót, ktorý bude zahŕňať právomoci na vyberanie obrovských poplatkov od výrobcov, ktorí prekročia kvótu, mám k nemu výhrady. Myslím si, že penalizuje výkonných a progresívnych výrobcov, pričom často ide o mladých ľudí, ktorí sú budúcou hybnou silou nášho priemyslu, a myslím si, že vysiela zlý signál.

Žijeme vo veľmi nestálom trhovom prostredí a tento priemysel nepotrebuje krátkodobé reakcie, ale dlhodobé stratégie. Som dlhodobým zástancom pani komisárky a jej dlhodobej vízie o budúcnosti priemyslu a chcel by som ju podporiť v tom, aby pokračovala v tomto smerovaní, teda v dlhodobej stratégii, nie v krátkodobej reakcii.

Jarosław Kalinowski (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, dúfam, že výrobcovia mlieka a mliečnych výrobkov už majú to najhoršie za sebou. Túto nádej posilňuje rozhodnutie podporiť výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov sumou 280 miliónov EUR v budúcom roku. Zásadná otázka však ostáva: čo by sa malo robiť s výrobou a výrobcami mlieka a mliečnych výrobkov z dlhodobého hľadiska? Najdôležitejšou otázkou v tejto súvislosti je budúcnosť kvót na výrobu mlieka.

V súčasnosti existujú dva prístupy. Prvý prístup, ktorý je výsledkom revízie spoločnej poľnohospodárskej politiky, postupne zvyšuje kvóty na výrobu, pričom cieľom je zrušiť ich v roku 2015. Druhý prístup, ktorý je zahrnutý v súčasnom návrhu Európskej komisie, má za cieľ obmedziť dodávky mlieka novou metódou výpočtu poplatkov za prekročenie vnútroštátnych kvót. Tieto dva prístupy sa navzájom vylučujú.

Ja som za zachovanie kvót, ale iba vtedy, ak rozdelenie kvót medzi štátmi EÚ a výrobcami bude založené na objektívnych a spravodlivých kritériách. Vytvorenie a prijatie takýchto spravodlivých a objektívnych kritérií by bolo veľmi ťažké, ale možno by to stálo za pokus. Ak hovoríme o rozšírení, plne podporujem rozšírenie článku 186, ale myslím si, že by malo ísť ruka v ruke s definovaním úlohy Komisie a nástrojov, ktoré Komisia bude môcť použiť.

Alan Kelly (S&D). – Vážený pán predsedajúci, chcel by som pani komisárke povedať toto: Odpustite mi slovnú hru, ale krízu v odvetví mlieka Komisia sfušovala. Ak niekto niečo úplne zbabre, v Írsku hovoríme, že z toho urobil paseku.

Iba pred 18 mesiacmi ste hovorili, že ceny mlieka sa podstatne zvýšia, pričom teraz sme v niektorých štátoch svedkami ich poklesu o polovicu. Z tohto dôvodu musí byť Komisia schopná rýchlejšie zasiahnuť na trhu a v tomto zmysle je to pozitívny návrh.

V mojom volebnom obvode Munster v Írsku mnohí v mliekarenskom priemysle, či už veľkí alebo drobní poľnohospodári, a najmä rodinné podniky, iba prežívajú alebo balansujú na hranici bankrotu. Uvažujú o svojich ťažkostiach a o nízkych ponúkaných sumách, zatiaľ čo iní, napr. banky a bankári, požičávajú obrovské sumy.

(Predsedajúci požiadal rečníka, aby hovoril pomalšie.)

Vítame včera ohlásený mliečny fond vo výške 280 miliónov EUR, ale je to len náplast' na oveľa väčší problém. Parlament hlasoval v septembri o tom, že 600 miliónov EUR by malo byť k dispozícii. V záujme prejavenia solidarity najmä s drobnými poľnohospodármi by sa táto suma mala zachovať. Ďalšou prioritou pre Komisiu musí byť riešenie celkovej otázky dodávok mlieka. Som o tom pevne presvedčený. Kým sa táto otázka nevyrieši, budeme čeliť ďalším problémom a náplasti sa nám rýchlo minú.

Elisabeth Jeggle (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, áno, mali by sme súhlasiť so začlenením mlieka do článku 186 a dúfam, že sa to stane zajtra. Nemôžeme neustále kritizovať Komisiu za to, že koná príliš pomaly, že zaostáva, za tvrdenie, že všetko zlé je na niečo dobré, čo v skutočnosti nie je pravda.

Komisia má teraz šancu konať rýchlo a túto šancu by sme jej mali dať, a tým, že to urobíme, by sme mali vždy prejsť našu vlastnú ochotu nieť za to zodpovednosť. Pozmeňujúci a doplňujúci návrh pána Deša v mene skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) nám umožní spoločne to urobiť. Tých 280 miliónov EUR, o ktorých mnohí hovorili, je iba kvapkou v mori. Musíme si tiež uvedomiť, že toto je koniec finančného roka. Musíme pochopiť, že už jednoducho niet k dispozícii viac peňazí.

Ako by sme mali zvládnuť celkovú situáciu? Boli by sme radi, keby spomenutých 280 miliónov EUR dostali tí výrobcovia mlieka a mliečnych výrobkov, ktorí boli najťažšie postihnutí krízou. Hovoríme o trhu s mliekom, ale toto sú skutoční ľudia a vidiecke oblasti, o ktorých diskutujeme a o ktorých stále hovoríme, keď diskutujeme o iných témach, že ich chceme chrániť. Pani komisárka, podporte mliečny fond. Dnes poobede sa pani komisárka vo svojom vystúpení v rozprave o rozpočte vyjadrila v prospech fondu, to by som chcela zdôrazniť. Veľmi ma to potešilo. Tento signál naliehavo potrebujeme, ako aj tieto peniaze v rámci rozpočtu na rok 2010.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, teší ma aj schválenie naliehavého postupu v tomto Parlamente, keďže si myslím, že zaradenie otázky mlieka do článku 186 je dobre načasované a dôležité.

Argumentovala som, že taká vážna situácia, akej čelí odvetvie mlieka a mliečnych výrobkov, si vyžaduje naliehavé opatrenia na ochranu tohto odvetvia z hospodárskych a sociálnych dôvodov. V skutočnosti pochádzam z Portugalska, z regiónu Azorských ostrovov, kde je odvetvie mlieka a mliečnych výrobkov veľmi dôležité a nachádza sa v regiónoch, ktoré sú sociálne zraniteľné a kde by bolo skutočne potrebné ponechať systém kvót dlhšie ako do roku 2015.

Navrhované opatrenia sú trochu nepresvedčivé, ale napriek tomu potrebné a dôležité. Obávam sa aj toho, ako bude Komisia využívať svoje nové právomoci, ktoré jej majú byť udelené, najmä preto, že počas tejto krízy konala dosť apaticky, predkladala slabé opatrenia, a to príliš neskoro a len na základe intenzívneho tlaku. Vzhľadom na to by som chcela, aby Komisia predložila prílohu k článku 186 s ustanovením opatrení, ktoré možno použiť na radikálnu intervenciu v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov s cieľom zabezpečiť jeho trvalú udržateľnosť.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, veľmi vítam váš návrh. V jednom bode mám však pocit, že je potrebná kritika, a to pokiaľ ide o dobrovoľný program spätného odkupovania kvót na mlieko.

Program tohto druhu, ak má uspieť, musí byť povinný, nie dobrovoľný. Považujem toto dobrovoľné opatrenie na odkupovanie kvót na mlieko za kontraproduktívne. Myslím si to nielen preto, že toto opatrenie bude spočiatku znamenať, že ponecháme zvýšenie kvót, čo bude neskôr veľmi ťažké sprísniť. Odkupovaním kvót na mlieko im opäť poskytneme finančnú hodnotu a hlavným dôsledkom bude, že to zamedzí možnosti vyrovnania. Myslím si, že musím odmietnuť akékoľvek opatrenie, ktoré obmedzí vyrovnanie. Najmä v období

vyraďovania kvót na mlieko je vyrovnanie nevyhnutným prostriedkom pre jednotlivé poľnohospodárske podniky, aby boli schopné lepšie sa zorientovať na trhu.

Z dôvodov, ktoré som spomenul, budem nútený odmietnuť túto časť návrhu, hoci budem hlasovať za návrh ako celok.

Ricardo Cortés Lastra (S&D). – (ES) Vážený pán predseda, pani komisárka, dámy a páni, je pravda, že sa chystáme prijať opatrenia zamerané na čiastočné riešenie krízy v odvetví mlieka a mliečnych výrobkov.

Každý z nás si uvedomuje, aká je situácia s chovom dobytka pre našich poľnohospodárov, a všetci vieme, čo pre nich a pre ich rodiny tieto opatrenia znamenajú.

Naši poľnohospodári nechcú byť sústavne dotovaní. Žiadajú nás o to, aby mohli pracovať dôstojne, predávať výrobky za únosné, rozumné ceny, ktoré by zodpovedali vynaloženému úsiliu a investíciám.

Pani komisárka, okrem podpory a sebadôvery, ktoré môžeme týmito novými opatreniami dodať našim poľnohospodárom, sme aj na ceste k budúcim reformám, zásadným reformám, o ktorých sa bude v Parlamente ďalej diskutovať.

Mairead McGuinness (PPE). – Vážený pán predseda, najdôležitejšie slová pani komisárky sú o tom, že trhové ceny začínajú stúpať. Mali by sme to v tomto Parlamente uznať a presadzovať, aby sa preniesli k poľnohospodárom. Hovoríme, že máme pre nich k dispozícii 280 miliónov EUR, ale každý cent navyše, ktorý dostanú, má oveľa väčšiu hodnotu ako rozdelenie platieb pre nich. Toto je veľmi dôležité.

Považujem za dôležité, ako niektorí dôrazne kritizovali Komisiu. Uznajme, že intervenčné a vývozné náhrady sa používali na udržanie cien, dokonca aj pri tých strašne nízkych cenách pre výrobcov, a preto si myslím, že niektoré kritiky boli nepotrebné a tvrdé. Podporujem rozšírenie článku 186, ak ste potrebovali vyplatiť uvedených 280 miliónov EUR, čo považujem skôr za symbolické ako významné.

Pozrime sa na ponaučenia. Musíme sa pozrieť, čo sa stane s reformou SPP po roku 2013, na čo sa sústreďuje skupina na vysokej úrovni. Chcela by som povedať tým politickým skupinám, ktoré dnes večer podporia financovanie mliekarenstva: urobte všetko preto, aby ste podporili aj riadne financovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky po roku 2013, inak sú vaše slová prázdne.

José Bové (Verts/ALE). – (FR) Vážený pán predseda, prepáčte, prosím, mal som prísť skôr, ale mal som povinnosti. Vysvetľoval som francúzskym poslucháčom, čo sa stalo včera v Luxembursku.

Domnievam sa, že rozhodnutie Rady je zlé, keďže jediné slovo, ktoré sa objavilo v texte, je „reštrukturalizácia“. Vo Francúzsku sa počet výrobcov mlieka znížil zo 480 000 v roku 1984 na menej ako 88 000 v súčasnosti.

Dnes nám hovoria, že počet výrobcov je potrebné ešte viac znížiť a že peniaze, ktoré sa budú preplácať – toto sa objavuje v texte, sa použijú pre výrobcov, ktorí prekročili kvóty. Výroba sa preto bude musieť ešte viac koncentrovať a výrobcovia mlieka v najťažších oblastiach budú vytlačení. Toto je zlý prístup.

Poskytnuté peniaze, 280 miliónov EUR – suma, ktorá už bola spomenutá, znamenajú sumu 50 EUR mesačne pre jeden poľnohospodársky podnik na jeden rok. To je pár grošov, je to takmer ako dať najavo pohrdanie krízou, ktorou prechádzajú výrobcovia.

Čo sa týka článku 186, na záver by som chcel povedať, že v čase, keď sa približujeme k spolurozhodovaniu o poľnohospodárskych otázkach, je neprijateľné, aby sa Komisii vrátila moc, aby sa jej poskytol bianko šek.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Chcel by som pani komisárke položiť otázku a poďakovať jej za vystúpenie v Parlamente. Povedali ste, že prostriedky sľúbené pre fondy na podporu odvetvia mlieka a mliečnych výrobkov budú pridelené členským štátom podľa historického faktora, inými slovami, na základe vyjednaných kvót. Mnohé členské štáty však tvrdia, že tieto kvóty sú nespravodlivé. V skutočnosti je to dôvod, prečo mnohé členské štáty trvajú na tom, aby bol trh deregulovaný. Napríklad niektoré štáty nemôžu dokonca vyrobiť ani dostatočné množstvo pre svoju vlastnú spotrebu. Nemyslíte si, že použitím historického faktora sa tieto nespravodlivosti zachovávajú...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Budem musieť zhrnúť svoju otázku, aby som príliš neprekročil vyhradený čas. Pani komisárka povedala, že prostriedky sa budú prideliť členským štátom podľa historického faktora. Mnohé členské štáty však tvrdia, že v súčasnosti sa kvóty prideliť nespravodlivo. V skutočnosti je aj toto dôvod, prečo mnohé členské štáty

trvajú na tom, aby bol trh deregulovaný. Nemyslíte si, že použitím historického faktora by sa tieto nespravodlivosti zachovali?

Mariya Nedelcheva (PPE). – (BG) Rada by som uvítala rozhodnutie Rady a Komisie prideliť dodatočný balík dotácií vo výške 280 miliónov EUR na výrobu mlieka a mliečnych výrobkov v roku 2010. Toto vysiela jasný signál všetkým, ktorí každodenne trpia nepriaznivými dôsledkami krízy. Vyzývam vás, aby táto adekvátne reakcia nebola iba jednorazovým hospodárskym riešením, ale súčasťou cieľavedomej, dlhodobej stratégie na obnovu, stabilizáciu a rozvoj tohto odvetvia v Európe. Preto je dôležité zohľadniť opatrenia, ktoré sa jednotlivé členské štáty chystajú prijať. Chcela by som poukázať na skutočnosť, že Bulharsko môže iba čiastočne akceptovať návrhy na zmenu a doplnenie nariadenia č. 1234. Trváme na tom, aby v jeho znení bolo výslovne uvedené, že možnosti na riadenie vnútroštátnych kvót na mlieko sa budú uplatňovať podľa uváženia členských štátov. Je dôležité, aby sa zachovala možnosť zvoliť si existujúci systém odkupovania a prerozdelenia kvót na mlieko prostredníctvom vnútroštátnej rezervy. Nemôžeme si dovoliť žiadať ani zadržanie, ani výber platieb od výrobcov, keďže bulharské odvetvie je v procese modernizácie. V opačnom prípade bulharskí výrobcovia nebudú konkurencieschopní ani po roku 2015.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D). – (PL) Vážený pán predsedajúci, je pre nás, samozrejme, potešením prijať tieto nové riešenia, ktorých cieľom je pomôcť poľnohospodárom, vrátane poľských poľnohospodárov. Mali by sme však pamätať aj na to, že keď hovoríme o peniazoch, a my hovoríme o peniazoch, dôležitý je spôsob, akým sa peniaze v skutočnosti rozdeľujú. Mali by sa dostať k tým, ktorí najviac pocítili dôsledky krízy, pretože nebudem súhlasiť so stratégiou, podľa ktorej všetkým dáme rovnaké množstvo, čo znamená malé množstvo, a teda vlastne nepomôžeme nikomu.

Po druhé by som sa rád zmienil o minulosti, predtým ako sa o chvíľu budem venovať budúcnosti. Som si istý, že sa pamätáme na tie úžasné časy, asi pred rokom, keď poľnohospodári dostávali za mlieko veľmi dobrú cenu. Súčasne dostávali veľké dotácie od EÚ na modernizáciu odvetvia mlieka a mliečnych výrobkov. Preto je dôležité, aby sme budúcnosť plánovali na základe tejto skúsenosti a aby sme z našich chýb vyvodili dôsledky, pretože určite sme urobili chyby. Je pre nás rovnako dôležité zamyslieť sa nad tým, ako plánovať rozvoj tohto odvetvia, keďže peniaze sú k dispozícii aj ako priame dotácie a tiež na rozvoj vidieckych oblastí. Okrem toho máme k dispozícii nástroj, ktorým sú kvóty na mlieko.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Vážená pani komisárka, rád by som vám položil túto otázku: Na čo chce Komisia minúť 280 miliónov EUR? Na ďalšiu reštrukturalizáciu alebo možno ešte lepšie, ako chcelo 21 členských štátov, na finančnú injekciu pre trh, pre trhový mechanizmus? V skutočnosti chcú poľnohospodári použiť tieto peniaze na podporné mechanizmy. V súčasnosti si nemôžu zobrať ďalšie pôžičky ani zlepšiť produktivitu. Momentálne nemôžu pokračovať v modernizácii, pretože prišli o likviditu. Teraz nechcú kupovať chladničky ani elektrické prístroje na dojenie, teraz nie je čas na ďalšie investície. 280 miliónov EUR vychádza na necelé 2 EUR na tonu mlieka vyrobeného v Európskej únii.

Keď Európska komisia navrhuje to, čo nazýva „mechanizmus riadenia systému kvót“, chce vlastne obmedziť výrobu. Mali by sme zvážiť, či sa nezopakuje situácia, ktorá nasledovala po reforme trhu s cukrom a ktorá znamenala, že teraz máme problémy s dodávkou tejto suroviny. Je teraz čas na obmedzenie výroby mlieka alebo cereálií? Som si istý, že toto nechceme.

Herbert Dorfmann (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, teší ma, pani komisárka, že iba niekoľko týždňov po tom, ako Parlament prijal uznesenie o mlieku, predkladáte opatrenia na splnenie našich požiadaviek. Súhlasím s vašim návrhom v súvislosti s článkom 186 vrátane časového limitu, čo sa mi zdá rozumné. Som tiež za diferencované pridelovanie kvót, ktoré navrhujete.

Musím povedať, že v súvislosti s návrhom súvisiacim s výkupom kvót som zmätenejší. Samy ste niekoľko mesiacov a týždňov hovorili, že súčasná kríza nie je spôsobená systémom kvót, a majú to na mysli, osobne si nemyslím, že tento návrh na odkupovanie je dôkladne premyslený. Na záver by som chcel povedať, že toto ešte nemôže byť koniec nášho snaženia. Musíme pokračovať v krokoch, najmä pokiaľ ide o odvetvie mlieka a mliečnych výrobkov v komplikovaných oblastiach, v horských oblastiach, kde jednoducho nie sú iné možnosti ako mliekarenská výroba.

Elisabeth Köstinger (PPE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, aj ja by som sa vám chcela úprimne poďakovať za 280 miliónov EUR. Predovšetkým skutočne dúfam, že táto suma sa v plnej miere dostane k našim 40 000 rakúskym výrobcom mlieka a mliečnych výrobkov, pretože to skutočne potrebujú. Istotne ste si uvedomujete, aká je situácia v hornatých regiónoch a v malých rodinných poľnohospodárskych podnikoch.

Pani komisárka, Rakúsko bolo vždy proti rušeniu kvót. V poriadku, vybrali ste si svoju cestu a dôsledne po nej kráčate. Budeme sa, samozrejme, snažiť pripraviť na to našich poľnohospodárov a čo najviac im pomôcť. Ani pri najlepšej vôli nedokážem pochopiť váš návrh na program dobrovoľného odkupovania kvót. Ak ho uplatníme, spôsobí zhodnotenie hodnoty a ceny presne tých kvót, ktoré vyradíte. Ako to máme vysvetliť rakúskym poľnohospodárom?

Mariann Fischer Boel, členka Komisie. – Vážení páni predsedajúci, pozorne som si vypočula dnešnú večernú diskusiu a myslím si, že z niektorých vystúpení by ste mohli nadobudnúť dojem, že toto je prvý krok, ktorý uskutočňujeme na pomoc odvetvi mlieka a mliečnych výrobkov v rámci Európskej únie. Niet väčšieho omylu. Som si celkom istá, že prinajmenšom niektorí z vás vedia, čo sa dialo od januára tohto roku, keď sme odštartovali verejné a súkromné skladovanie, intervencie a vývozné náhrady. Počas leta sme zaviedli veľa rôznych opatrení, a preto si myslím, že by sme mali navrhnúť špeciálnu štúdiu, ktorá by novým poslancom a poslankyniam Parlamentu presne povedala, čo sa dialo od minulého januára.

Čo sa týka konkrétnych bodov dnešných dvoch návrhov, musím znovu zopakovať, že program odkupovania kvót nie je nový program. Je už k dispozícii pre členské štáty, ktoré ho môžu využiť, ak chcú pomôcť konkrétnym výrobcom mlieka a mliečnych výrobkov ukončiť podnikanie. Je to ponuka, preto nechcem, aby bol program povinný, je to možnosť, ako pomôcť poľnohospodárom ukončiť podnikanie. Kvóty, ktoré sa odkúpia, sa môžu ponechať vo vnútroštátnej rezerve a neskôr prerozdeliť podľa potrieb členských štátov. Toto bola jedna časť diskusie.

Druhá časť, ktorá dnes rozvírila oveľa väčší záujem, je článok 186. Dôvodom na zaradenie odvetvia mlieka a mliečnych výrobkov do článku 186 je skutočnosť, že musíme byť schopní reagovať rýchlo. Mimochodom, nevidím žiadny dôvod, prečo by výroba mlieka a mliečnych výrobkov nemala byť súčasťou článku 186, keďže oblasti v rámci odvetvia mäsa sú v ňom už začlenené. A vo všeobecnosti tí, ktorí sa obávajú, že Komisia dostane bianko šek a bude si môcť robiť, čo sa jej zachce, by mali pamätať na to, že článok 186 je vo svojej podstate veľmi pozitívny program, ktorým možno pomôcť ľuďom v ťažkostiach rýchlou reakciou. Teda nie je to bianko šek. Bude to predmetom diskusie, ako pravdepodobne viete, v riadiacom výbore.

Vypočula som si vaše názory súvisiace s väčším obmedzením obdobia na tri alebo štyri roky. Domnievam sa, že by to diskvalifikovalo výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov, ale, samozrejme, vypočula som si, čo hovoríte.

Myslím si, že tu koluje veľa pomýlených názorov. Spomenutých 280 miliónov EUR nie je na reštrukturalizáciu. Je to jednoducho ponúknutá možnosť veľmi rýchleho vyplatenia, hneď ako budú v poriadku formality, so súhlasom zasadnutia Rady ECOFIN v novembri a po schválení rozpočtu na rok 2010. Znamená to, že môžeme konať okamžite, čo by sme nemohli, keby neexistoval článok 186. Teda nejde o reštrukturalizáciu. Ako som povedala predtým, poskytuje členským štátom možnosť vyplatiť z tohto vnútroštátneho rozpočtu tých, ktorí sú na to najviac odkázaní.

Ako by mala vyzeráť distribúcia? Jednoznačne som povedala, že to musí byť na základe výroby. Vidím, že sú aj iné názory, ale ak začneme interne diskutovať o distribúcii, potom si myslím, že by to trvalo prinajmenšom do konca budúceho roku, pretože by bolo tak veľa skvelých nápadov, že by sme v tejto otázke nikdy nedokázali nájsť spoločnú reč.

Odpoviem na niektoré konkrétne otázky. Chcela by som povedať, že organizácie výrobcov sú vynikajúca možnosť. Sú skutočne potrebné. Už predtým som to jednoznačne vyjadrila v pléne pri diskusii o programe v odvetví ovocia a zeleniny. Ak poľnohospodári premárnia svoj čas a úsilie súťažením medzi sebou namiesto boja so silným odvetvím maloobchodu, viem, kto bude víťazom a kto porazeným. Preto hovorím: spolupracujte a staňte sa tak oveľa silnejším článkom potravinového reťazca.

Absolútne s vami súhlasím v tom, že máme celosvetový problém, že máme miliardu hladujúcich ľudí, ktorí si každý deň nedokážu zaobstarať potravu, ktorú potrebujú. Preto ma bolelo, keď som videla, ako európski poľnohospodári rozlievajú mlieko po poliach v situácii, keď bojujeme s celosvetovým nedostatkom potravín. To nie je najlepšia vizitka pre európske poľnohospodárstvo.

Musím povedať, že na mňa urobil veľký dojem spôsob, akým dvaja poslanci, pán Bové a pán Häusling, naplno využili svoj rečnícky čas. Veľmi pozorne som sledovala, ako to urobili. Nevieť, či je to nový postup v Parlamente, že jeden rečník môže nahradiť druhého, ktorý potom vystúpi podľa postupu „catch-the-eye“. Povedala by som, že to bolo dosť šikovné.

(potlesk)

Predseda júci. – Týmto uzatváram tento bod rokovania.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Luís Paulo Alves (S&D), písomne. – (PT) Vážená pani komisárka, keďže sme tak dlho bojovali o to, aby Komisia predložila opatrenia, nemôžeme si v týchto veľmi zložitých časoch pre výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov dovoliť odmietnuť žiadny príspevok od vás. Žiaľ, Komisii trvalo dlho, kým začala konať. Začala konať až vtedy, keď bola vystavená intenzívnemu tlaku zo strany výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov, Európskeho parlamentu a 21 členských štátov. Rád by som sa v krátkosti vyjadril o predstavených opatreniach:

1. Fond vo výške 280 miliónov EUR je príliš malý v porovnaní so sumou 600 miliónov EUR, ktorú Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka jednomyselne považoval za nevyhnutnú. Tento výbor má v tejto otázke technickú aj politickú odbornosť. Toto vyhlásenie schválil samotný Európsky parlament. Preto nemôžeme považovať za dostatočnú necelú polovicu sumy, ktorú Parlament iba pred mesiacom pokladal za nevyhnutnú.

2. Zaradenie mlieka do článku 186 poskytuje Komisii operatívny nástroj, ktorý možno okamžite použiť, ale to neznamená, že Parlament už viac nebude monitorovať túto otázku. Stále potrebujeme nástroje na reguláciu trhu. Mali by sme zachovať systém kvót a zaviesť transparentnosť do marketingového reťazca trhu s mliekom. Bez týchto dvoch nástrojov nebude možné obnoviť a zaručiť stabilitu vo vidieckych oblastiach Európy.

Béla Glattfelder (PPE), písomne. – (HU) Vítam opatrenia navrhované Európskou komisiou na pomoc európskym výrobcom mlieka a mliečnych výrobkov. Tieto opatrenia však môžu iba zmierniť krízu, ale nemôžu ju ukončiť. Aby to bolo možné, malo by sa upustiť od rozhodnutia zvýšiť kvóty na mlieko. Ani Európska komisia, ani pani komisárka Mariann Fischerová Boelová osobne však nie sú náchylné uznať, že sa prijali nesprávne rozhodnutia. Súhlasím s požiadavkou európskych poľnohospodárov upustiť od zvýšenia kvót.

Som tiež proti trvalému zrušeniu systému kvót, ktoré je naplánované v roku 2015. Súhlasím s názorom najväčšej organizácie európskych poľnohospodárov COPA-COGECA, že trh s mliekom a mliečnymi výrobkami potrebuje nariadenie aj po roku 2015. Dôležitým ponaučením zo súčasnej krízy je to, že regulácia trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami je potrebná. Bez nej budú ceny nepredvídateľné. Európski výrobcovia mlieka a mliečnych výrobkov neunesú straty spôsobené nestálosťou cien vo veľkom rozsahu.

Pokiaľ ide o súčasné núdzové opatrenia, chcel by som upriamiť pozornosť na skutočnosť, že zvýšenie minimálnych dotácií zo 7 500 EUR na 15 000 EUR môže v komplikovanejšej rozpočtovej situácii spôsobiť pre členské štáty problémy. Obávam sa, že v štátoch, ako napríklad Maďarsko, vlády neposkytnú maximálnu podporu. V dôsledku toho poľnohospodári môžu skončiť s ešte väčšou konkurenčnou nevýhodou.

Som presvedčený o tom, že počas hlasovania o rozpočte na rok 2010, ktoré sa bude konať vo štvrtok, Európsky parlament podporí navrhovaný pozmeňujúci a dopĺňajúci návrh, ktorý predložilo viacero poslancov vrátane mňa a ktorý by zvýšil podporu pre školský mliečny program.

Marine Le Pen (NI), písomne. – (FR) Úsilie, ktoré výrobcovia mlieka vynakladali niekoľko týždňov v snahe zachrániť svoje odvetvie zasiahnuté krízou, sa dočkalo odpovede Európskej komisie v podobe vytvorenia „mliečneho fondu“ vo výške 280 miliónov EUR. Pani Fischerová Boelová teda podľahla tlaku po celých týždňoch ignorovania kritickej situácie poľnohospodárov na pokraji bankrotu. Toto finančné opatrenie je však smiešne a jeho cieľom je iba na chvíľu upokojiť výrobcov. Nijako nepomôže vyriešiť problém v odvetví, ktoré končí s plánovaným rušením kvót na mlieko. Výrobcovia mlieka nechcú charitu ani prídely, chcú reguláciu trhu, aby mohli predávať mlieko za ceny, ktoré im umožnia žiť dôstojný život, stať sa vlastných nohách a zabezpečiť budúcnosť svojich detí. Pre svoju tvrdohlavú túžbu zaviesť dogmu voľnej a spravodlivej hospodárskej súťaže nechá Európska únia tisíce poľnohospodárov vydaných napospas zákonu trhu. Toto je rovnaký ultraliberalizmus ako ten, ktorý každý mesiac oberá o prácu tisíce zamestnancov v priemysle. Tento masaker musíme okamžite zastaviť.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D), písomne. – (HU) Vítam dohodu o princípe, ktorú dosiahli ministri poľnohospodárstva na zasadnutí rady v Luxembursku o poskytnutí osobitnej pomoci odvetviu mlieka a mliečnych výrobkov vo výške 280 miliónov EUR. Na úrovni EÚ to znamená jeden cent pomoci navyše na liter mlieka, čo je úplne zanedbateľné. Po niekoľkomesačnom vzdorovaní Európska komisia mierne ustúpila tlaku zo strany poľnohospodárov 21 členských štátov, vrátane Maďarska, a Európskeho parlamentu, ktorý

už žiadal dodatočné prostriedky pre toto odvetvie počas svojho neformálneho zasadnutia, ktoré sa konalo v Bruseli minulý pondelok. Napriek oneskoreným opatreniam EÚ maďarská vláda konala rýchlo s cieľom podporiť výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov a urobila všetko, čo bolo v jej silách, aby im pomohla, pričom zohľadnila dostupné rozpočtové prostriedky. Maďarsko pomohlo odvetviu mlieka a mliečnych výrobkov použitím všetkých finančných prostriedkov, ktoré je možné prerozdeliť ako súčasť zdrojov na rozvoj vidieka a Európskeho programu hospodárskeho rozvoja. Okrem nás majú iba Lotyšsko a Malta takéto vynikajúce ukazovatele. Maďarskí výrobcovia mlieka a mliečnych výrobkov dostanú priamo približne 3,3 miliónov EUR z obálky s 280 miliónmi EUR, čo sa rovná približne 890 miliónov HUF. Maďarská vláda môže slobodne rozhodnúť o použití týchto peňazí. Komisia iba navrhla, že výrobcovia v najväčšej núdzi by mali dostať túto osobitnú pomoc, ktorá sa časovo zhoduje s maďarskými cieľmi. Po schválení rozpočtu na rok 2010 bude táto suma vyplatená začiatkom budúceho roku.

16. – Predložené dokumenty: pozri zápisnicu

17. Vykonávacie opatrenia (článok 88): pozri zápisnicu

18. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

19. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 21.10 hod.)